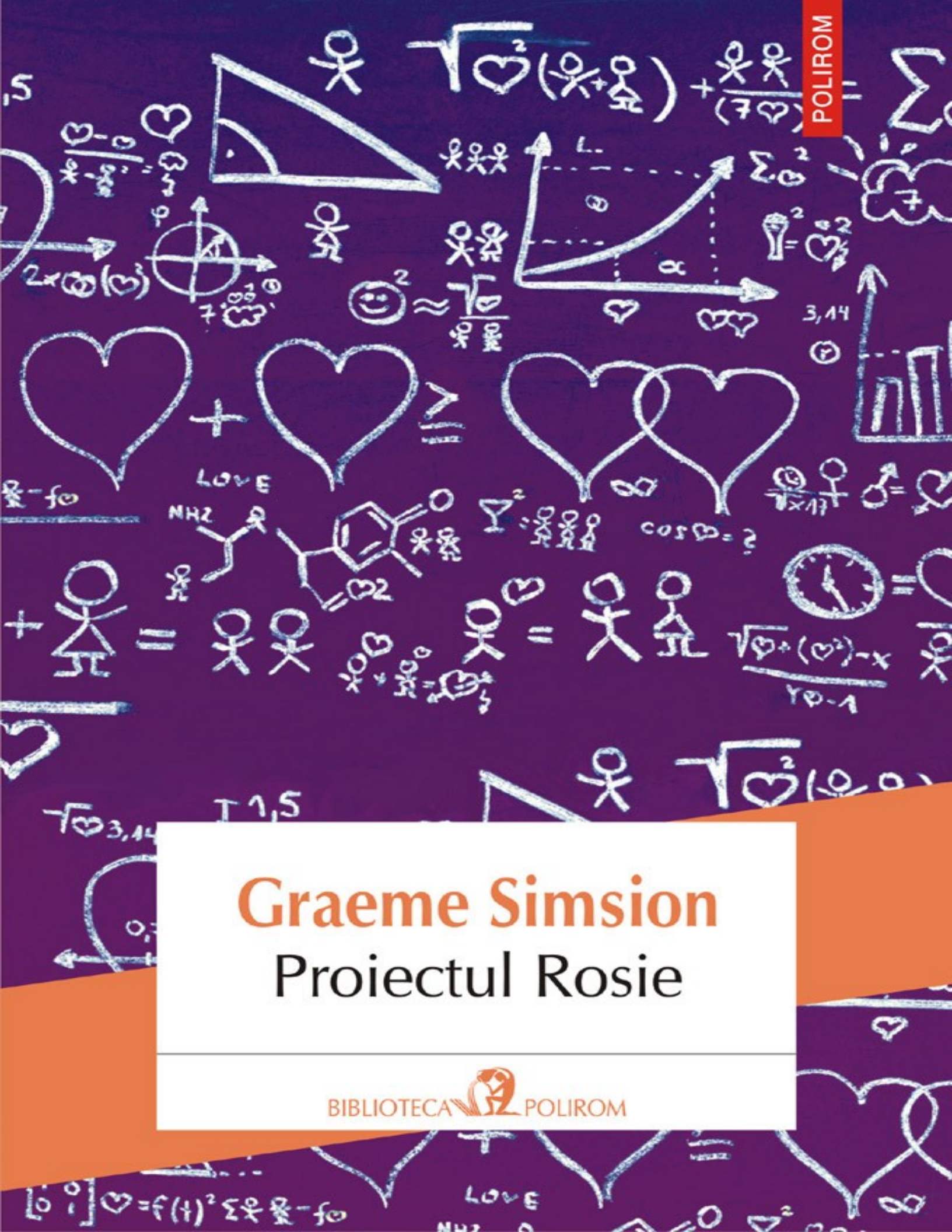

Graeme Simsion

Proiectul Rosie

BIBLIOTECA POLIROM

Table of Contents

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
Mulţumiri

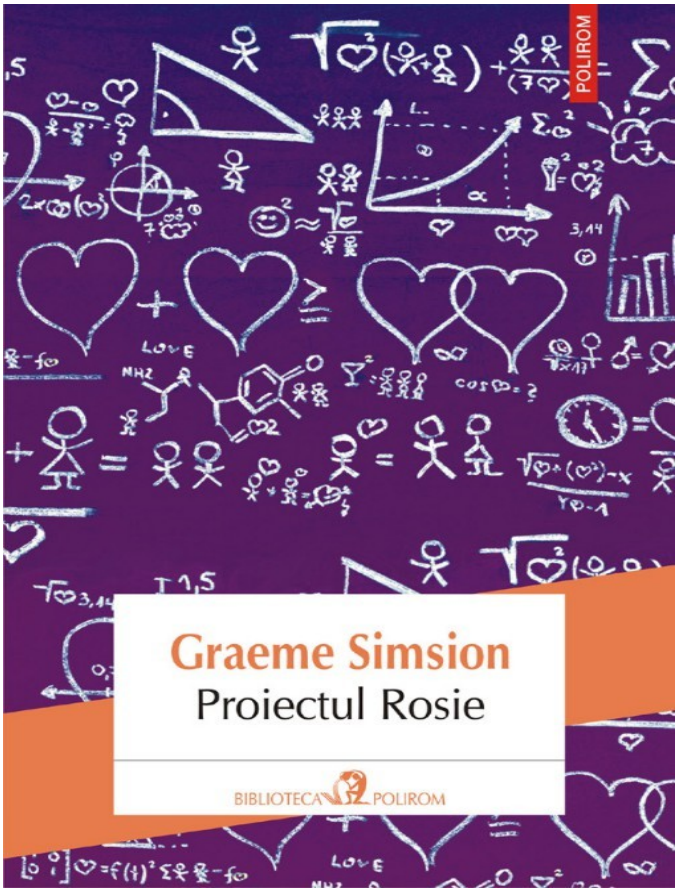
POLIROM
Graeme Simsion
Proiectul Rosie
BIBLIOTECA POLIROM

Graeme Simsion

Proiectul Rosie

Traducere din limba engleză şi note
de Ioana Văcărescu

POLIROM
2013

Graeme Simsion, The Rosie Project
© 2013 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN ePub: 978-973-46-3862-8
ISBN PDF: 978-973-46-3863-5
ISBN print: 978-973-46-3647-1

Coperta: Laurenţiu Midvichi
Pe copertă: © iStockphoto.com/Martin Wimmer

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată în colaborare cu elefant.ro

Născut în Noua Zeelandă şi stabilit în Australia, GRAEME SIMSION este, după cum se descrie el însuşi, autor de scenarii, povestiri, romane şi piese de teatru (pînă în prezent, două). Este specialist în *data modelling*, un domeniu *software* cu atît de multe necunoscute în viaţa de zi cu zi, încît scriitorul a avut nevoie de propria firmă de consultanţă ca să-i expliciteze posibilităţile.

Pentru Rod şi Lynette

1

Cred că am găsit o soluţie pentru Problema Soţia. Aşa cum se întâmplă de multe ori când e vorba de progrese ştiinţifice, răspunsul a devenit evident la o privire retrospectivă. Însă dacă nu ar fi existat o serie de evenimente neprevăzute, probabil că n-aş fi descoperit soluţia.

Succesiunea acestor evenimente a fost declanşată de Gene, care a insistat să ţin o prelegere despre sindromul Asperger, la care iniţial se angajase el. Momentul s-a dovedit enervant de prost ales. Pregătirea prelegerii aş fi putut s-o sincronizez cu masa de prânz, dar în seara respectivă aveam programate nouăzeci şi patru de minute de curăţenie în baie. M-am văzut pus în situaţia de a alege între trei variante, dintre care nici una nu era satisfăcătoare:

1. Să fac curăţenie în baie după prelegere, ceea ce ar fi însemnat mai puţin timp dedicat somnului, cu o scădere proporţională a performanţelor mentale şi fizice.
2. Să reprogramez curăţenia pentru marţea următoare, ceea ce ar fi însemnat o perioadă de opt zile de igienă precară în baie, cu un risc proporţional de îmbolnăvire.
3. Să refuz să ţin prelegerea, ceea ce ar fi însemnat prejudicierea prieteniei mele cu Gene.

I-am prezentat dilema lui Gene, care, ca de obicei, a venit cu o soluţie alternativă:

— Don, plătesc eu pe cineva să-ţi facă curăţenie în baie.

I-am explicat – încă o dată – că toate menajerele, poate cu excepţia unguroaicei cu fustă scurtă, făceau greşeli. Femeia cu Fustă Scurtă, care iniţial fusese menajera lui Gene, dispăruse în urma unei probleme cu Gene şi Claudia.

— Îţi dau numărul de telefon al Evei. Numai să nu pomeneşti numele meu.

— Dar dacă mă întreabă? Cum să-i răspund fără să te menţionez?

— Spune-i doar că o cauţi pentru că e singura menajeră care face curăţenie cum trebuie. Şi dacă ea mă pomeneşte, nu spui nimic.

Era un rezultat excelent şi un exemplu grăitor asupra capacităţii lui Gene de a găsi soluţii la diverse probleme sociale. Eva avea să se bucure văzându-şi recunoscută competenţa şi s-ar fi putut dovedi potrivită chiar pentru o angajare permanentă, ceea ce ar fi eliberat aproximativ trei sute şaisprezece minute din programul meu săptămânal.

Problema lui Gene cu prelegerea apăruse pentru că i se oferise posibilitatea de a face sex cu o profesoară din Chile, care participa la o conferinţă în Melbourne. Gene avea în desfăşurare un proiect care presupunea să facă sex cu femei de cât mai multe naţionalităţi. Ca profesor de psihologie, este extrem de interesat de atracţia sexuală umană, despre care crede că este influenţată în mare măsură de factorul genetic.

Această convingere se explică prin formaţia de genetician a lui Gene. La şaizeci şi opt de zile după ce m-a angajat ca cercetător post-doctoral, a fost promovat în funcţia de şef al Departamentului de Psihologie, o numire deosebit de controversată, care avea scopul de a impune universitatea ca lider în psihologia evoluţionistă şi de a-i spori vizibilitatea publică.
În perioada în care am lucrat împreună în Departamentul de Genetică, am purtat numeroase discuţii interesante, care au continuat şi după avansarea lui. Eu aş fi fost mulţumit de relaţia noastră chiar şi numai din acest motiv, dar Gene m-a invitat şi la o cină la el acasă, urmată de alte ritualuri de prietenie, astfel că ne-am creat o relaţie socială. Acum soţia lui, Claudia, care este psiholog clinician, îmi este şi ea prietenă. Am astfel un total de doi prieteni.
O vreme Gene şi Claudia au încercat să îmi ofere asistenţă pentru rezolvarea Problemei Soţia. Din păcate, abordarea lor se baza pe paradigma tradiţională a întâlnirilor între persoane, pe care eu o abandonasem anterior, în baza faptului că probabilitatea de reuşită nu justifica efortul depus şi experienţele negative. Am treizeci şi nouă de ani, sunt înalt, în formă şi inteligent, cu un statut social respectabil, de profesor asociat, şi un venit peste medie. Din punct de vedere logic, ar trebui să fiu atrăgător pentru o largă varietate de femei. În lumea animalelor m-aş reproduce cu succes.
Cu toate acestea, femeile găsesc ceva neatrăgător la persoana mea. Nu mi-a fost niciodată uşor să-mi fac prieteni şi se pare că deficienţele care au cauzat această problemă mi-au afectat şi încercările de a lega relaţii romantice. Dezastrul Îngheţatei de Caise este un foarte bun exemplu în acest sens.
Claudia îmi prezentase una dintre numeroasele ei prietene. Elizabeth era o specialistă în informatică deosebit de inteligentă, cu o problemă de vedere care fusese corectată prin utilizarea ochelarilor. Menţionez ochelarii deoarece Claudia mi-a arătat o fotografie şi m-a întrebat dacă mă deranjează. Ce întrebare incredibilă! Tocmai din partea unei psiholoage! În procesul de evaluare a eligibilităţii lui Elizabeth ca posibilă parteneră – persoană care să-mi ofere stimulare intelectuală, cu care să particip la diverse activităţi şi cu care, eventual, să perpetuez specia –, cea dintâi grijă a Claudiei era reacţia mea faţă de ramele de ochelari alese de femeie, care probabil că nici măcar nu fuseseră alegerea ei, ci rezultatul direct al sfatului primit de la un optician. Asta e lumea în care mi-e dat să trăiesc. Pe urmă Claudia mi-a spus, ca şi cum asta ar fi reprezentat un impediment:
— Are convingeri foarte ferme.
— Sunt bazate pe dovezi concrete?
— Aşa cred, mi-a răspuns Claudia.
Era perfectă. Parcă mă descria pe mine.
Ne-am întâlnit la un restaurant thailandez. Restaurantele sunt adevărate câmpuri minate pentru cei fără abilităţi sociale, iar eu aveam emoţii, cum am de obicei în asemenea situaţii. Dar am avut parte de un început

excelent, ajungând amândoi la ora şapte fix, aşa cum stabiliserăm. Proasta sincronizare constituie o pierdere uriaşă de timp.
Am supravieţuit mesei fără ca ea să mă critice pentru vreo greşeală socială. E dificil să porţi o conversaţie când te întrebi în permanenţă dacă nu cumva te uiţi la o parte nepotrivită a corpului persoanei din faţa ta, dar mi-am concentrat privirea asupra ochilor ei dotaţi cu lentile, aşa cum îmi recomandase Gene. Acest fapt a avut drept consecinţă câteva erori în procesul de hrănire, pe care însă ea nu a părut să le observe. Dimpotrivă, am purtat o conversaţie deosebit de productivă despre algoritmii de simulare. Era atât de interesantă! Întrezăream deja posibilitatea unei relaţii permanente.
Chelnerul ne-a adus meniurile pentru desert, iar Elizabeth a spus:
— Nu-mi plac deserturile asiatice.
Asta era, fără îndoială, o generalizare incorectă, bazată pe o experienţă limitată. Poate că ar fi trebuit să văd aici un semnal de avertizare. Însă mi-a oferit ocazia de a veni cu o sugestie creativă:
— Putem să mergem vizavi şi să luăm o îngheţată.
— Grozavă idee. Numai să aibă de caise.
Am considerat că deocamdată progresaserăm mulţumitor şi nu m-am gândit că preferinţa pentru caise avea să fie o problemă. M-am înşelat. Gelateria oferea o mare varietate de arome, însă cei de acolo epuizaseră rezervele de caise. Mi-am comandat o porţie dublă cu ciocolată, ardei iute şi lemn-dulce şi i-am solicitat lui Elizabeth să-şi desemneze a doua aromă preferată.
— Dacă n-au de caise, nu vreau.
Nu-mi venea să cred. Toate soiurile de îngheţată au, în esenţă, aproximativ acelaşi gust, ca urmare a îngheţării papilelor gustative. Asta e valabil în special în cazul aromelor de fructe. I-am sugerat să ia mango.
— Nu, mulţumesc, nu iau nimic.
I-am explicat destul de detaliat fiziologia răcirii papilelor gustative. Am emis ipoteza că, dacă aş fi achiziţionat o îngheţată de mango şi una de piersici, nu ar fi fost capabilă să simtă diferenţa dintre ele. Şi, prin extrapolare, oricare dintre ele ar fi fost echivalentul îngheţatei de caise.
— Sunt complet diferite, mi-a răspuns ea. Dacă tu nu faci diferenţa dintre mango şi caisă, e problema ta.
Acum aveam un simplu dezacord obiectiv, ce putea fi rezolvat imediat pe cale experimentală. Am comandat câte o porţie mică din cele două arome. Dar până când persoana care ne servea le-a preparat şi eu m-am întors spre Elizabeth, ca să-i cer să închidă ochii pentru experiment, ea deja dispăruse. Cam aşa stau lucrurile cu „dovezile ştiinţifice concrete“. Şi cu „specialista“ în informatică.
Ulterior Claudia mi-a explicat că ar fi trebuit să las baltă experimentul înainte ca Elizabeth să plece. Evident. Dar în ce moment? Care a fost semnalul? Acestea sunt subtilităţile pe care eu nu le sesizez. Dar, tot aşa, nu reuşesc să înţeleg de ce o sensibilitate ridicată la indiciile obscure legate de aromele de îngheţată ar trebui să fie o condiţie necesară pentru a deveni

partenerul cuiva. Mi se pare rezonabil să presupun că unele femei nu au asemenea cerinţe. Din păcate, procesul descoperirii acestor femei este insuportabil de ineficient. Dezastrul Îngheţatei de Caise m-a costat o seară întreagă din viaţă, singura compensaţie fiind doar schimbul acela de informaţii despre algoritmii de simulare.

Două mese de prânz au fost suficiente ca să mă documentez şi ca să pregătesc prelegerea despre sindromul Asperger fără a renunţa la aportul de hrană, mulţumită internetului fără fir din cafeneaua bibliotecii medicale. Nu aveam cunoştinţe anterioare despre tulburările din spectrul autismului, întrucât ele nu se încadrează în specialitatea mea. Subiectul era fascinant. Am găsit de cuviinţă să mă concentrez pe aspectele genetice ale sindromului, cu care era posibil ca publicul meu să nu fie familiarizat. Cele mai multe boli îşi au parţial originea în ADN-ul nostru, deşi în multe cazuri acest lucru rămâne de demonstrat. Munca mea se concentrează pe predispoziţia genetică la ciroza ficatului. În mare parte, timpul meu de lucru este dedicat îmbătării şoarecilor.
Bineînţeles, cărţile şi studiile existente descriau simptomele sindromului Asperger, iar eu am formulat concluzia provizorie că majoritatea sunt simple variaţii ale funcţionării creierului uman, care au fost clasificate în mod eronat drept boli, pentru că nu respectau normele sociale – norme sociale *construite* –, ce reflectă mai curând cele mai des întâlnite configuraţii umane decât întreaga lor varietate.
Cursul era programat pentru ora şapte seara la o şcoală din suburbii. Am estimat că drumul cu bicicleta va dura douăsprezece minute şi mi-am rezervat trei minute pentru a porni laptopul şi a-l conecta la proiector.
Am sosit conform programului, la ora 6.57, după ce în urmă cu douăzeci şi şapte de minute o lăsasem în apartamentul meu pe Eva, menajera cu fustă scurtă. În jurul uşii şi în faţa sălii de clasă se foiau aproximativ douăzeci şi cinci de persoane, dar am recunoscut-o imediat pe Julie, organizatoarea, după descrierea făcută de Gene: „blondă cu ţâţe mari“. În realitate sânii ei nu erau mai mari decât cu, probabil, maximum 1,5 deviaţie standard de la dimensiunea normală pentru greutatea ei corporală, ceea ce nu-i făcea să fie o trăsătură de identificare relevantă. Era mai degrabă vorba de o problemă de ridicare şi expunere, rezultatul opţiunii ei pentru o anumită vestimentaţie, care părea cât se poate de practică pentru o seară fierbinte de ianuarie.
S-ar putea să fi petrecut prea mult timp verificându-i identitatea, pentru că a început să se uite la mine cam ciudat.
— Tu trebuie să fii Julie.
— Pot să vă ajut cu ceva?
Ce bine! O persoană pragmatică.
— Da, arată-mi unde este cablul VGA. Te rog.

— Aha, a răspuns ea. Trebuie să fiţi profesorul Tillman. Mă bucur că aţi reuşit să ajungeţi.
Mi-a întins mâna, dar am înlăturat-o cu un gest.
— Cablul VGA, te rog. E 6.58.
— Relaxaţi-vă, nu începem niciodată înainte de şapte şi un sfert. Doriţi o cafea?
Oare de ce pun oamenii atât de puţin preţ pe timpul celorlalţi? Era clar că acum trebuia să purtăm inevitabila conversaţie politicoasă. Aş fi putut petrece cele cincisprezece minute acasă, făcând un antrenament de *aikido*.
Până atunci mă concentrasem asupra lui Julie şi asupra ecranului din faţa încăperii. Acum m-am uitat în jur şi mi-am dat seama că nu observasem nouăsprezece persoane. Erau copii, cei mai mulţi băieţi, aşezaţi în bănci. Am presupus că erau victime ale sindromului Asperger. Aproape toată literatura de specialitate se concentrează asupra copiilor.
În ciuda bolii lor, aceştia îşi foloseau mult mai bine timpul decât părinţii lor, care trăncăneau fără folos. Cei mai mulţi dintre copii îşi făceau de lucru cu nişte laptopuri. Am aproximat vârstele lor ca fiind cuprinse între opt şi treisprezece ani. Nu puteam decât să sper că fuseseră atenţi la orele de ştiinţe naturale, întrucât prelegerea pe care o pregătisem presupunea cunoştinţe funcţionale de chimie organică şi despre structura ADN-ului.
Apoi mi-am dat seama că nu răspunsesem la întrebarea despre cafea.
— Nu.
Din păcate, din cauza amânării răspunsului, Julie uitase întrebarea.
— Nu vreau cafea, i-am explicat. Nu beau niciodată cafea după ora 3.48 după-amiaza. Afectează calitatea somnului. Cofeina are efect timp de trei până la patru ore, aşa că este iresponsabil să oferi cafea la ora şapte seara, în afara cazului în care persoanele implicate au de gând să rămână treze până după miezul nopţii. Ceea ce nu le va permite un ciclu adecvat de somn în caz că au o slujbă cu program normal de lucru.
Am încercat să folosesc perioada de aşteptare ca să îi ofer câteva sfaturi practice, dar se părea că ea preferă să discute diverse nimicuri.
— Cum se mai simte Gene?
Era, în mod evident, o variaţiune a celei mai întâlnite formule de interacţiune, „Ce mai faci?“
— Se simte foarte bine, mulţumesc, i-am răspuns, adaptând astfel răspunsul convenţional la persoana a treia.
— A! Credeam că e bolnav.
— Gene este într-o stare de sănătate excelentă, exceptând faptul că are şase kilograme peste greutatea corporală indicată. Am avut o partidă de alergare chiar în dimineaţa asta. Are o întâlnire amoroasă astă-seară şi dacă ar fi fost bolnav, nu s-ar fi putut duce la ei.
Julie a părut neimpresionată, iar ulterior, rememorând interacţiunea, mi-am dat seama că, probabil, Gene a minţit în legătură cu motivul pentru care nu a fost prezent. E de presupus că a intenţionat să o protejeze pe Julie de sentimentul că prelegerea nu era importantă pentru el şi să ofere o

justificare a faptului că trimisese ca înlocuitor un vorbitor mai puţin prestigios. Mi se pare foarte problematic să analizez eficient o situaţie atât de complexă, ce implică înşelătoria şi anticiparea probabilei reacţii emoţionale a altei persoane, după care să îmi pregătesc propria minciună plauzibilă – totul în timp ce persoana din faţa mea aşteaptă să-i răspund la întrebare. Şi totuşi oamenii au pretenţia să o pot face.

În cele din urmă mi-am instalat laptopul şi am început, *cu o întârziere de optsprezece minute*. M-am văzut nevoit să vorbesc într-un ritm cu patruzeci şi trei la sută mai rapid, pentru a putea încheia conform programului, la ora opt – un ţel aproape imposibil de atins. Era clar că urma să depăşim ora prevăzută, iar programul meu pentru restul serii avea să fie dat peste cap.

2

Îmi intitulasem prelegerea „Precursori genetici ai tulburărilor din spectrul autismului“ şi pregătisem câteva diagrame excelente cu structuri de ADN. Vorbeam de doar nouă minute şi un pic mai repede decât de obicei, ca să recuperez din timp, când Julie m-a întrerupt:

— Profesore Tillman, cei mai mulţi dintre noi nu suntem oameni de ştiinţă, aşa că ar fi bine dacă v-aţi exprima un pic mai puţin tehnic.

Lucrurile de genul ăsta sunt incredibil de enervante. Oamenii îţi pot povesti la infinit despre presupusele trăsături ale cuiva din zodia Gemenilor sau a Taurului şi sunt în stare să petreacă cinci zile urmărind un meci de crichet, dar nu manifestă interesul şi nu dedică timpul necesar învăţării elementelor fundamentale ale structurii lor umane.

Mi-am continuat prezentarea aşa cum o pregătisem. Era prea târziu ca să o mai schimb şi, în mod cert, măcar o parte din public era suficient de informată ca să înţeleagă.

Am avut dreptate. Cineva a ridicat mâna: o persoană de sex masculin, cu vârsta de aproximativ doisprezece ani.

— Deci spuneţi că este puţin probabil să existe un singur indicator genetic, că sunt implicate mai curând mai multe gene şi că expresia agregată depinde de fiecare combinaţie în parte. Confirmaţi?

Mă înţelesese perfect!

— Plus factorii de mediu. Se poate face o analogie între cazul de faţă şi tulburarea bipolară, care…

Julie m-a întrerupt iarăşi:

— Deci, pentru noi, care nu suntem genii: cred că profesorul Tillman ne aminteşte că sindromul Asperger este ceva cu care te naşti. Nu este vina nimănui.

Am fost oripilat de folosirea termenului „vină“, cu toate conotaţiile lui negative, mai ales că era utilizat de o persoană cu o poziţie de autoritate. Am renunţat la decizia mea anterioară de a nu mă abate de la aspectele genetice. Fără îndoială, problema trebuie să mă fi frământat la un nivel subconştient, rezultatul fiind acela că s-ar putea să fi ridicat tonul.

— Vină?! Asperger nu e o vină. Este o variantă. Poate fi un mare avantaj. Sindromul Asperger este asociat cu puterea de organizare şi de concentrare, cu gândirea inovatoare şi detaşarea raţională.

O femeie din spatele încăperii a ridicat mâna. Eram deja profund implicat în discuţie, astfel că am făcut o mică greşeală socială, pe care am corectat-o cu promptitudine:

— Da, femeia grasă… femeia *suprapondera*lă din spate?

Femeia s-a blocat o clipă şi s-a uitat în jur, dar apoi a spus:

— Această detaşare raţională… e cumva un eufemism pentru lipsa sentimentelor?

— E un sinonim, i-am răspuns. Sentimentele pot provoca probleme serioase.

Am hotărât că era util să le ofer un exemplu, relatând o poveste în care comportamentul emoţional ar fi avut consecinţe dezastruoase.
— Imaginaţi-vă, am început eu, că vă ascundeţi într-o pivniţă. Inamicul vă caută – pe voi şi pe copiii voştri. Toată lumea trebuie să stea într-o tăcere mormântală, dar bebeluşul vostru plânge.
Le-am oferit şi o ilustrare vocală, cum ar fi procedat Gene ca să facă povestea mai convingătoare:
— Ueeee!
Am făcut o pauză dramatică.
— Aveţi la dispoziţie un pistol.
Au apărut mâini ridicate în toată sala.
Când a văzut că doream că continui, Julie a sărit în picioare.
— Pistolul are amortizor. Duşmanii se apropie. O să vă ucidă pe toţi. Ce faceţi? Bebeluşul ţipă…
Copiii ardeau de nerăbdare să-şi împărtăşească răspunsurile. Unul a ţipat în gura mare „Împuşcă bebeluşul!“, iar apoi au început toţi să strige „Împuşcă bebeluşul, împuşcă bebeluşul!“, însă băiatul care pusese întrebarea de genetică a strigat:
— Împuşcă *duşmanul*!
Pe urmă un altul a completat:
— Prinde-i într-o ambuscadă.
A început să plouă cu sugestii.
— Foloseşte bebeluşul ca momeală.
— Câte pistoale avem?
— Pune-i mâna la gură.
— Cât supravieţuieşte fără aer?
După cum mă aşteptam, toate ideile au venit de la „bolnavii“ de Asperger. Părinţii nu au făcut nici o sugestie constructivă, ba unii au încercat chiar să înăbuşe creativitatea copiilor.
Am ridicat mâinile.
— Timpul a expirat. Aţi făcut o treabă foarte bună. Toate soluţiile raţionale au venit de la asperi. Toţi ceilalţi au fost paralizaţi de sentimente.
Unul dintre băieţi a strigat: „Asperii sunt cei mai tari!“. Observasem abrevierea asta în literatura de specialitate, dar pentru copii părea să fie nouă. Le plăcuse, iar în scurtă vreme se urcaseră deja cu picioarele pe scaune şi pe bănci, lovind victorioşi cu pumnii în aer şi strigând în cor „Asperii sunt cei mai tari“. Potrivit documentării mele, copiilor cu sindromul Asperger le lipseşte adeseori încrederea în sine în situaţii sociale. Succesul repurtat în rezolvarea problemei bebeluşului părea să fi atenuat temporar această nesiguranţă, însă părinţii lor nu erau nici de data asta capabili de un feedback pozitiv, ci strigau la ei şi în unele cazuri încercau chiar să îi dea jos de pe bănci. Se pare că erau mai preocupaţi de respectarea convenţiilor sociale decât de progresul pe care îl făceau copiii lor.
Am simţit că mi-am demonstrat eficient punctul de vedere, iar Julie nu a considerat că mai e cazul să continuăm pe partea de genetică. Părinţii

păreau să reflecteze la ceea ce învăţaseră copiii lor în seara respectivă şi au plecat fără să se mai angajeze în vreo interacţiune socială cu mine. Era abia ora 7.43. Un rezultat excelent.
În timp ce îmi împachetam laptopul, Julie a izbucnit în hohote de râs:
— Doamne Dumnezeule, trebuie să beau ceva!
Nu sunt sigur de ce a împărtăşit informaţia aceasta cu o persoană pe care o cunoştea de doar patruzeci şi şase de minute. Şi eu plănuiam să consum alcool odată ce voi sosi acasă, dar nu vedeam de ce aş fi informat-o pe Julie.
Ea a continuat:
— Ştiţi, noi nu folosim niciodată cuvântul ăsta. Asperi. Nu vrem să creadă că e vreun soi de club.
Alte implicaţii negative – şi încă din partea unei persoane care se presupunea că este plătită ca să-i ajute şi să-i încurajeze.
— Ca homosexualitatea? i-am replicat.
— *Touché*, mi-a răspuns Julie. Dar există o diferenţă. Dacă ei nu se schimbă, nu vor putea avea relaţii cu oamenii din jur… Nu vor avea niciodată parteneri.
Acesta era un argument corect, unul pe care îl înţelegeam perfect, având în vedere propriile mele dificultăţi în acest domeniu. Dar Julie a schimbat subiectul.
— Deci spui că există lucruri… lucruri utile… pe care le pot face mai bine decât… non-asperii? În afară de uciderea bebeluşilor.
— Bineînţeles.
M-am întrebat cum era posibil ca o persoană implicată în educarea oamenilor cu calităţi neobişnuite să nu fie conştientă de valoarea de piaţă a acestor calităţi.
— În Danemarca e o firmă care recrutează asperi la testarea aplicaţiilor pentru computere.
— N-am ştiut asta. Chiar îmi oferi o perspectivă nouă.
M-a privit câteva clipe şi a continuat:
— Ai timp să bem ceva împreună?
Şi pe urmă a pus mâna pe umărul meu.
Am tresărit instinctiv. Asta era în mod cert o atingere nepotrivită. Dacă eu aş fi atins aşa o femeie, ar fi fost cu siguranţă o problemă. Poate ar fi avut drept consecinţă chiar o plângere de hărţuire sexuală la decană, ceea ce mi-ar fi afectat cariera. Desigur, pe *ea* n-avea s-o acuze nimeni.
— Din păcate, am alte activităţi programate.
— Şi nu se poate aranja?
— Bineînţeles că nu.
Acum, după ce reuşisem să recuperez timpul pierdut, n-aveam de gând să-mi arunc iar viaţa în haos.

Înainte să-i fi cunoscut pe Gene şi Claudia, am mai avut două prietene bune. Prima a fost sora mea mai mare. Deşi era profesoară de matematică, nu era

interesată de progresele din domeniul ei. Însă locuia aproape de mine şi ne vizitam de două ori pe săptămână, iar uneori chiar spontan. Luam masa împreună şi discutam tot felul de nimicuri, cum ar fi evenimentele din viaţa rudelor noastre sau interacţiunile sociale cu colegii. O dată pe lună mergeam cu maşina până în Shepparton pentru cina duminicală cu părinţii şi cu fratele nostru. Sora mea era singură – probabil o consecinţă a faptului că era timidă şi deloc atrăgătoare după standardele existente. Din cauza unei erori medicale grave şi impardonabile, acum e moartă.

A doua mea prietenă a fost Daphne, în cazul căreia perioada de prietenie s-a suprapus cu relaţia mea de prietenie cu Gene şi Claudia. Daphne s-a mutat în apartamentul de deasupra mea după ce soţul ei a ajuns la azil din cauza demenţei. Din pricina unor probleme la genunchi, exacerbate de obezitate, nu putea să facă mai mult de câţiva paşi, dar era deosebit de inteligentă şi am început să o vizitez regulat. Nu avea nici o calificare oficială, căci a îndeplinit toată viaţa rolul tradiţional de femeie casnică. Acest fapt mi s-a părut o irosire teribilă a abilităţilor ei, mai ales că descendenţii lui Daphne nu au avut aceeaşi grijă de bunăstarea sa. A manifestat curiozitate faţă de munca mea, aşa că am iniţiat Proiectul Educării lui Daphne în Genetică, care a fost fascinant pentru amândoi.

A început să ia cina în apartamentul meu în mod regulat, întrucât se pot face economii serioase gătind o masă pentru două persoane în loc de două mese separate. În fiecare duminică, la ora trei după-amiaza, îl vizitam pe soţul ei la azil, care se afla la o distanţă de 7,3 kilometri. Reuşeam să combin o plimbare de 14,6 kilometri, în timpul căreia împingeam un scaun cu rotile, cu o conversaţie interesantă despre genetică. Eu citeam, iar ea stătea de vorbă cu soţul, al cărui nivel de comprehensiune era dificil de stabilit, dar cu siguranţă era scăzut.

Daphne fusese botezată cu numele plantei ce înflorea în anotimpul în care se născuse ea, pe data de 28 august. La fiecare zi de naştere soţul ei obişnuia să-i dăruiască câte un buchet de *daphne*, tulichină[1], iar ea considera gestul drept unul extrem de romantic. Deplângea faptul că următoarea ei aniversare avea să fie prima din ultimii cincizeci şi şase de ani în care acest gest simbolic va lipsi. Soluţia era evidentă, iar când am condus-o cu scaunul cu rotile în apartamentul meu, pentru cina festivă de la cea de-a şaptezeci şi opta aniversare, achiziţionasem deja o cantitate de flori pe care să i le ofer.

A recunoscut imediat parfumul florilor şi a început să plângă. M-am temut că făcusem o greşeală groaznică, dar mi-a explicat că acele lacrimi erau o manifestare a fericirii. A fost impresionată şi de tortul de ciocolată pe care îl pregătisem, dar nu în aceeaşi măsură.

În timpul mesei a făcut o afirmaţie incredibilă: „Don, tu ţi-ai face soţia foarte fericită“.

Lucrul acesta contrazicea atât de flagrant experienţele mele în care fusesem respins de femei, încât am rămas un moment înmărmurit. După aceea i-am prezentat faptele concrete: istoria încercărilor mele de a găsi o

parteneră, începând cu presupunerea din timpul copilăriei că o să mă fac mare şi o să mă căsătoresc şi încheind cu felul în care am renunţat la idee pe măsură ce dovezile că nu eram potrivit pentru o asemenea relaţie se tot adunau.
Argumentul ei era simplu: există cineva potrivit pentru fiecare dintre noi. Statistic vorbind, e aproape sigur că avea dreptate. Din nefericire, probabilitatea ca eu să găsesc persoana potrivită mie era aproape de zero. Însă ideea a creat o oarecare tulburare în mintea mea, ca o problemă de matematică ce ne frământă pentru că ştim că trebuie să aibă o rezolvare.
Cu ocazia următoarelor două aniversări am repetat ritualul cu florile. Efectul nu a mai fost la fel de dramatic precum prima oară, dar i-am achiziţionat, de asemenea, şi daruri – cărţi despre genetică – şi ea a părut foarte fericită. Mi-a povestit că ziua de naştere fusese întotdeauna preferata ei din tot anul. Ştiam că această concepţie este larg răspândită în rândul copiilor, asta din pricina cadourilor, dar nu mă aşteptam s-o întâlnesc la un adult.
La nouăzeci şi trei de zile după cea de-a treia cină festivă eram în drum spre azil şi tocmai discutam despre o lucrare de genetică pe care Daphne o citise cu o zi în urmă, când mi-am dat seama că uitase nişte idei absolut esenţiale. Nu era pentru prima oară. În ultimele săptămâni memoria ei dăduse mai multe rateuri, aşa că am organizat imediat o evaluare a funcţiei ei cognitive. Diagnosticul a fost Alzheimer.
Starea i s-a agravat cu rapiditate, iar în scurtă vreme nu am mai putut conversa despre genetică. Însă am continuat să luăm masa împreună şi să ne facem plimbările până la azil. De-acum Daphne vorbea mai mult despre trecut, concentrându-se asupra soţului şi familiei ei, şi astfel am reuşit să-mi formez o imagine generală a ceea ce ar putea reprezenta viaţa de om căsătorit. Ea a continuat să insiste că mi-aş putea găsi o parteneră compatibilă şi m-aş putea bucura de acelaşi înalt nivel de fericire de care avusese parte şi ea. O documentare suplimentară mi-a confirmat că argumentele lui Daphne erau susţinute de dovezi concrete: bărbaţii căsătoriţi sunt mai fericiţi şi trăiesc mai mult.
Într-o zi Daphne m-a întrebat „Când o să mai fie ziua mea?“ şi mi-am dat seama că pierduse şirul zilelor. Am decis că în acest caz era acceptabil să mint, pentru a-i accentua cât mai mult fericirea. Problema era să găsesc nişte flori de *daphne* în afara sezonului, dar am avut un succes neaşteptat. Cunoşteam un genetician care se ocupa cu modificarea şi prelungirea perioadei de înflorire a plantelor în scopuri comerciale. El a putut să-i procure furnizorului meu nişte flori şi astfel am avut o falsă cină aniversară. Am repetat procedura ori de câte ori Daphne m-a întrebat despre ziua ei de naştere.
În cele din urmă a trebuit ca Daphne să i se alăture soţului ei la azil şi, pe măsură ce memoria o trăda tot mai mult, am început să-i sărbătorim zilele de naştere din ce în ce mai des, până când am ajuns să-i fac vizite festive zilnice. Florarul mi-a dat un card special de fidelitate. Am calculat că,

potrivit numărului de aniversări serbate, Daphne ajunsese la vârsta de două sute şapte ani în ziua în care nu m-a mai recunoscut şi la cea de trei sute nouăsprezece ani atunci când nu a mai recunoscut florile. Atunci am renunţat la vizite.

Nu mă mai aşteptam la vreun semn de la Julie. Ca de obicei, presupunerile mele despre comportamentul uman au fost greşite. La două zile după prelegere, la ora 3.37 după-amiaza, am primit un telefon de la un număr necunoscut. Julie a lăsat un mesaj în care mă ruga să-i telefonez, aşa că am dedus că, probabil, uitasem ceva la şcoală.
Iarăşi m-am înşelat. Voia să continuăm conversaţia despre sindromul Asperger. Am fost încântat că intervenţia mea avusese un asemenea impact. A sugerat să ne întâlnim la cină – nu era locul ideal pentru o discuţie productivă, dar cum de obicei iau cina singur, era uşor de introdus în program. Documentarea prealabilă însă era altceva.
— Ce subiecte anume te interesează?
— A, mi-a răspuns ea, m-am gândit că putem discuta aşa, în general… Să ne cunoaştem puţin.
Suna foarte vag.
— Am nevoie cel puţin de o delimitare aproximativă a unei zone de interes. Ce anume din ceea ce am spus ai vrea să detaliez?
— A, păi, cred că ce-ai zis despre cei care testează computere în Danemarca.
— Cei care testează *aplicaţii* pentru computere.
Da, cu siguranţă trebuia să mă mai documentez.
— Ce anume ai dori să ştii? am întrebat-o.
— Mă întrebam cum sunt descoperiţi. Majoritatea celor cu sindromul Asperger nici nu ştiu că îl au.
Era un punct de vedere interesant. Intervievarea aleatorie a subiecţilor ar fi fost o modalitate extrem de ineficientă de a identifica un sindrom cu o incidenţă estimată la sub 0,3 la sută.
Am riscat o presupunere:
— Bănuiesc că folosesc un chestionar ca filtru preliminar.
Nici n-am terminat bine propoziţia, că mi s-a aprins un beculeţ – nu la propriu, bineînţeles.
Un chestionar! Era o soluţie atât de evidentă! Un instrument creat cu un scop precis, valid din punct de vedere ştiinţific, care să includă întrebările necesare pentru a înlătura candidatele ce irosesc timpul, pe cele dezorganizate, pe cele care discriminează îngheţatele, pe cele care se plâng întruna de hărţuire vizuală, pe cele pasionate de cristale, cititoarele de horoscop, obsedatele de modă, fanaticele religioase, veganele, microbistele, creaţionistele, fumătoarele, analfabetele ştiinţific, homeopatele, astfel încât, în varianta ideală, n-ar fi rămas decât partenera perfectă sau, în cea realistă, o listă scurtă de candidate.

— Don? am auzit-o pe Julie, care încă aştepta pe fir. Când vrei să ne întâlnim?
Situaţia se modificase. Priorităţile mi se schimbaseră.
— Nu se poate, i-am răspuns. Am agenda plină.
Aveam nevoie de tot timpul pentru noul meu proiect.
Proiectul Soţia.

1. Genul *Daphne* (familia *Thymelaeacaee*) include în jur de 50-100 de specii de plante, atât perene, cât şi anuale. Cele anuale au de obicei flori roz-trandafirii, iar specia cea mai cunoscută de la noi, *Daphne mezereum*, e numită popular tulichină sau cleiţă.

3

După ce am vorbit cu Julie, am mers imediat la biroul lui Gene, în clădirea Psihologiei, dar nu l-am găsit. Din fericire, asistenta lui, Frumoasa Helena, pentru care ar fi fost mai corect supranumele Cerberul Helena, nu se afla nici ea acolo, aşa că am avut acces direct la agenda lui Gene. Am aflat că ţinea o prelegere publică ce trebuia să se termine la ora cinci după-amiaza şi avea o pauză de jumătate de oră până la următoarea întâlnire, programată la 5.30. Perfect. Trebuia doar să reduc timpul dedicat exerciţiilor fizice de la sală. Mi-am rezervat acea jumătate de oră.

După un antrenament accelerat la sală, pe care l-am putut termina cu succes eliminând sarcina de a face duş şi cea de a mă schimba, am alergat până la amfiteatrul unde avea loc prelegerea, aşteptând la intrarea cadrelor didactice. Deşi transpiram excesiv din cauza căldurii şi a efortului fizic, mă simţeam revigorat atât fizic, cât şi psihic. În momentul când ceasul meu a indicat ora cinci fix, am intrat. Gene se afla la pupitrul sălii scăldate în întuneric şi încă vorbea, fără să ţină seamă de oră. Răspundea la o întrebare legată de fonduri. Intrarea mea a adus în încăpere şi un fascicul de lumină şi mi-am dat seama că ochii celor din public erau acum aţintiţi asupra mea, ca şi cum s-ar fi aşteptat să spun ceva.

— Timpul a expirat, am spus. Am întâlnire cu Gene.

Oamenii din public au început imediat să se ridice şi am observat că în primul rând stătuseră decana şi trei persoane în costum. Am bănuit că se aflau acolo ca posibili sponsori, nu din cauza unui interes intelectual faţă de atracţia sexuală la primate. Gene încearcă în permanenţă să atragă fonduri pentru cercetare, iar decana ameninţă în permanenţă să reducă departamentele de Genetică şi Psihologie din cauza lipsei de fonduri. Acesta este un aspect în care eu nu mă implic.

Gene a spus, acoperind murmurul din sală:

— Cred că profesorul Tillman, colegul meu, ne sugerează că ar trebui să discutăm cu altă ocazie despre aspectul financiar, oricât de important ar fi el pentru munca noastră.

Şi-a îndreptat privirea spre decană şi spre însoţitorii ei, continuând:

— Vă mulţumesc încă o dată pentru interesul arătat faţă de munca mea şi, bineînţeles, faţă de munca colegilor mei de la Departamentul de Psihologie.

Publicul a aplaudat. Părea că intervenţia mea sosise la momentul oportun.

Decana şi prietenii ei corporatişti au trecut pe lângă mine. Ea mi-a spus cu o voce scăzută:

— Iertaţi-ne că v-am întârziat întâlnirea, profesore Tillman. Sunt sigură că vom găsi bani în altă parte.

Asta era într-adevăr o veste bună, dar între timp în jurul lui Gene se iscase o înghesuială enervantă. Tocmai i se adresa o femeie roşcată, care avea în urechi mai multe obiecte din metal. Vorbea destul de tare.

— Nu-mi vine să cred că te-ai folosit de o prelegere publică pentru a-ţi promova propriile scopuri.

— Atunci e bine că ai venit. Ţi-ai schimbat una dintre credinţe. E o premieră.
Se simţea clar o oarecare animozitate din partea femeii, cu toate că Gene zâmbea.
— Chiar dacă ai dreptate – deşi nu ai –, cum rămâne cu impactul social?
Am fost uimit de următoarea replică a lui Gene – nu de intenţia exprimată, cu care eram obişnuit, ci de schimbarea subtilă a subiectului. Gene avea abilităţi sociale de un nivel la care eu nu voi putea ajunge niciodată.
— Asta sună a conversaţie bună de purtat într-o cafenea. De ce n-am continua-o o dată la o cafea?
— Îmi pare rău, i-a răspuns femeia. Trebuie să fac studii, cercetări. Ştii tu, dovezi ştiinţifice!
Am încercat să mă apropii de el, dar în faţa mea era o femeie înaltă şi blondă şi nu am vrut să risc un contact fizic. Femeia vorbea cu un puternic accent norvegian.
— Profesore Barrow, a început ea, adresându-i-se lui Gene, cu tot respectul, cred că aţi simplificat excesiv abordarea feministă.
— Dacă tot o să discutăm filozofie, măcar s-o facem la o cafea, i-a răspuns Gene. Ne vedem în cinci minute la Barista’s.
Femeia a dat din cap şi a pornit spre uşă.
În sfârşit aveam timp să stăm de vorbă.
— Ce accent e ăsta? m-a întrebat Gene. Suedez?
— Norvegian, i-am răspuns. Credeam că ai deja o norvegiană.
I-am spus că noi doi aveam programată o discuţie, dar acum el nu se mai gândea decât să ia cafeaua cu femeia aceea. Cele mai multe animale mascul sunt programate genetic să acorde prioritate sexului în dauna ajutorării unui seamăn cu care nu au legături de sânge, iar Gene avea motivaţia suplimentară oferită de proiectul lui de cercetare. N-avea nici un rost să încerc să-l conving.
— Programează-te şi tu în următorul interval liber din agendă, mi-a spus.
Din câte se pare, Frumoasa Helena îşi terminase programul pe ziua aceea, aşa că am avut din nou acces la agendă. Mi-am schimbat propriul meu program ca să pot ajunge la întâlnire. De acum înainte Proiectul Soţia avea prioritate maximă.
În dimineaţa următoare am aşteptat până la 7.30 fix, apoi am bătut la uşa lui Gene şi a Claudiei. Fusesem nevoit să-mi devansez alergarea până la piaţă pentru cumpărăturile dedicate cinei la ora 5.45, fapt care îmi impusese să mă culc mai devreme în seara precedentă, astfel fiindu-mi afectate progresiv mai multe activităţi din program.
Am auzit exclamaţii de surpriză în spatele uşii înainte ca fiica lor, Eugenie, să-mi deschidă. Ca de obicei, Eugenie s-a bucurat să mă vadă şi mi-a cerut să o ridic pe umeri şi să sar cu ea tot drumul până la bucătărie. A fost foarte distractiv. Mi-am dat seama că aş putea să îi includ pe Eugenie şi pe fratele ei vitreg, Carl, pe lista prietenilor mei, ajungând astfel la un total de patru.

Gene şi Claudia luau micul dejun şi mi-au spus că nu se aşteptau să-i vizitez. L-am sfătuit pe Gene să-şi pună agenda *online* – în felul acesta putea fi mereu la curent cu programul, iar eu aş fi evitat întâlnirile neplăcute cu Frumoasa Helena. Nu s-a arătat prea entuziasmat.
Sărisem peste micul dejun, aşa că am luat un borcan de iaurt din frigider. Îndulcit! Nici nu-i de mirare că Gene e supraponderal. Claudia nu e încă supraponderală, dar am observat la ei o oarecare creştere în greutate. I-am subliniat problema şi am identificat iaurtul ca potenţial vinovat.
Claudia m-a întrebat dacă îmi plăcuse prelegerea despre sindromul Asperger. Avea impresia că Gene ţinuse prelegerea, iar eu doar participasem. Am corectat-o cu promptitudine şi i-am spus că găseam subiectul fascinant.
— Şi simptomele descrise nu ţi-au sugerat pe cineva? m-a întrebat ea.
Bineînţeles că îmi sugeraseră. Erau o descriere aproape perfectă a lui Laszlo Hevesi, de la Departamentul de Fizică. Tocmai mă pregăteam să spun faimoasa poveste cu Laszlo şi pijamalele, când Carl, fiul de şaisprezece ani al lui Gene, şi-a făcut intrarea, îmbrăcat în uniformă. S-a îndreptat spre frigider, ca şi cum ar fi vrut să-l deschidă, pe urmă s-a întors brusc şi a tras un pumn zdravăn în direcţia capului meu. I-am prins pumnul şi l-am împins cu blândeţe, dar cu fermitate, spre podea, ca să remarce că obţineam acest rezultat mai curând prin pârghia creată decât prin forţă. Întotdeauna ne jucăm aşa, dar de data aceasta el nu observase iaurtul, care s-a vărsat pe hainele noastre.
— Nu te mişca, mi-a spus Claudia, aduc imediat o cârpă.
O cârpă nu-mi putea curăţa cămaşa cum trebuie. Spălarea unei cămăşi necesită o maşină de spălat, detergent, balsam de rufe şi o perioadă considerabilă de timp.
— Împrumut o cămaşă de la Gene, am spus şi m-am îndreptat spre dormitorul lor.
Când m-am întors, îmbrăcat într-o cămaşă albă, incomod de mare şi cu un pliseu decorativ în faţă, am încercat să deschid subiectul Proiectului Soţia, dar Claudia era deja implicată în activităţi legate de copii. Situaţia devenea frustrantă. M-am programat pentru cina de sâmbătă seara şi i-am rugat să nu planifice alte subiecte de conversaţie.
Amânarea s-a dovedit totuşi oportună, întrucât mi-a permis să mă documentez cu privire la crearea chestionarului, să schiţez o listă de calităţi dezirabile şi să structurez un sondaj standard. Toate acestea, bineînţeles, au trebuit făcute în aşa fel încât să nu-mi afecteze sarcinile de predare şi cercetare şi nici întâlnirea cu decana.
Vineri dimineaţa am avut încă o interacţiune neplăcută după ce am reclamat un student din ultimul an pentru lipsă de etică academică. Îl mai prinsesem o dată pe Kevin Yu copiind. Apoi, corectându-i cea mai recentă temă, am recunoscut o propoziţie din lucrarea unui alt student, scrisă cu trei ani în urmă.

După o investigaţie sumară, s-a stabilit că fostul student îi dădea acum meditaţii lui Kevin şi că scrisese în locul lui cel puţin o parte din lucrare. Toate acestea se întâmplaseră cu câteva săptămâni în urmă. Eu reclamasem problema şi aşteptam să fie aplicate măsurile disciplinare cuvenite. Se pare însă că situaţia era ceva mai complicată.
— Povestea cu Kevin e oarecum neplăcută, mi-a spus decana.
Ne aflam în biroul ei corporatist şi ea era îmbrăcată într-un costum corporatist, cu fustă şi jachetă bleumarin, care, potrivit lui Gene, are rolul de a o face să pară mai puternică. Este o persoană mică de înălţime şi slabă, în vârstă de aproximativ cincizeci de ani, şi e posibil ca acel costum să o facă să pară mai solidă, dar nu văd relevanţa dominaţiei fizice într-un mediu academic.
— Aceasta este a treia abatere a lui Kevin, iar regulamentele universităţii cer ca el să fie exmatriculat, mi-a explicat ea.
Faptele păreau cât se poate de clare, iar demersurile necesare, suficient de evidente. Am încercat să identific aspectul neplăcut la care se referea decana.
— Dovezile sunt insuficiente? Există cumva riscul unei acţiuni în instanţă?
— Nu, totul e cât se poate de clar. Dar prima lui greşeală a fost una extrem de naivă. A copiat de pe internet şi a fost depistat de programul pentru identificarea plagierilor. Era în primul an şi nu stăpânea foarte bine engleza. În plus, mai sunt şi diferenţele culturale.
Nu ştiusem de această primă contravenţie a lui.
— A doua oară l-ai reclamat tu, pentru că împrumutase nişte idei dintr-o lucrare obscură pe care tu, cumva, o ştiai.
— Exact.
— Don, ceilalţi profesori nu sunt la fel de… vigilenţi… ca tine.
Era ceva neobişnuit ca decana să mă complimenteze pentru vastele mele lecturi şi pentru dedicaţia de care dădeam dovadă.
— Copiii ăştia plătesc o grămadă de bani ca să înveţe aici. Ne bazăm pe taxele lor. Sigur că nu vrem să fure pur şi simplu de pe internet. Dar trebuie să fim conştienţi că au nevoie de ajutor şi… Kevin mai are doar un semestru. Nu-l putem trimite acasă fără diplomă după trei ani şi jumătate. Nu ne creăm o imagine bună.
— Şi dacă ar fi fost student la Medicină? Dacă te-ai duce la spital şi doctorul care te-ar opera ar fi copiat la examene?
— Kevin nu e student la Medicină. Şi n-a copiat la examene. Pur şi simplu a avut nevoie de ajutor la o lucrare.
Se părea că decana mă flatase deoarece voia să mă determine să manifest un comportament lipsit de etică. Dar soluţia pentru dilema ei era evidentă. Dacă nu voia să încalce regulile, trebuia să le schimbe. I-am indicat lucrul ăsta.
Nu mă pricep la interpretarea expresiilor faciale şi nici nu eram familiarizat cu cea care a apărut pe chipul decanei.
— Nu putem lăsa să se înţeleagă că permitem copiatul, mi-a spus ea.

— Chiar dacă îl permitem?
Am plecat de la întâlnire nelămurit şi supărat. Erau în joc probleme serioase. Dacă cercetările noastre nu ar mai fi fost recunoscute, pentru că s-ar fi auzit că utilizăm nişte standarde academice scăzute? Amânarea obţinerii tratamentelor unor boli putea ucide oameni. Dacă un laborator de genetică angaja o persoană a cărei diplomă fusese obţinută prin plagiat, iar acea persoană făcea erori grave? Decana părea preocupată mai curând de imaginea universităţii decât de aspectele acestea cruciale.
Mi-am imaginat cum ar fi să-mi petrec viaţa alături de decană. Era un gând oribil. Problema fundamentală era preocuparea excesivă pentru imagine. Chestionarul meu avea să fie nemilos în ceea ce priveşte excluderea femeilor preocupate de aspectul lor.

4

Gene a deschis uşa, având un pahar de vin în mână. Mi-am parcat bicicleta în hol, mi-am scos rucsacul şi am luat din el dosarul Proiectului Soţia, scoţând copia adusă lui Gene din mapa cu schiţa proiectului. Redusesem chestionarul la şaisprezece foi tipărite faţă-verso.

— Relaxează-te, Don, avem destul timp. Întâi o să luăm o cină civilizată şi pe urmă ne ocupăm şi de chestionar. Dacă tot o să ai întâlniri amoroase, ai nevoie de exerciţiu pentru cină.

Avea, bineînţeles, dreptate. Claudia găteşte excelent şi Gene are o colecţie serioasă de vinuri, organizată după regiune, recoltă şi producător. Am mers în „crama“ lui, care nu este de fapt sub pământ, unde mi-a arătat achiziţiile cele mai recente şi am ales a doua sticlă de vin. Am luat masa împreună cu Carl şi Eugenie, iar eu am reuşit să evit conversaţia de convenienţă jucând un joc de memorie cu Eugenie. A observat dosarul meu etichetat „Proiectul Soţia“, pe care l-am pus pe masă imediat ce am terminat desertul.

— O să te căsătoreşti, Don? m-a întrebat ea.

— Exact.

— Cu cine?

Tocmai mă pregăteam să-i explic, dar Claudia i-a trimis pe Carl şi Eugenie în camerele lor – o decizie bună, având în vedere faptul că ei nu aveau experienţa necesară pentru a contribui la proiect.

Le-am înmânat Claudiei şi lui Gene câte un chestionar. Gene a turnat vin de Porto pentru toată lumea. Le-am explicat că urmasem cele mai bune strategii de creare a chestionarului, incluzând întrebări grilă, scări Likert, validare încrucişată, întrebări duble şi întrebări succedanee.

Claudia mi-a cerut un exemplu din acest ultim fel de întrebări.

— Întrebarea 35: „Mănânci rinichi?“. Răspunsul corect este „c. Ocazional“. În felul acesta afli despre posibilele probleme alimentare. În plus, dacă le întrebi direct despre preferinţele lor alimentare, ele o să spună „Mănânc orice“ şi pe urmă te trezeşti că sunt vegetariene.

Sunt conştient că există multe argumente în favoarea vegetarianismului. Însă cum eu mănânc carne, am considerat că ar fi mult mai convenabil ca şi partenera mea să mănânce carne. În această etapă incipientă, a părut logic să menţionez soluţia ideală şi să revizuiesc chestionarul mai târziu, în caz că se dovedea necesar.

Claudia şi Gene citeau.

Claudia m-a întrebat:

— Pentru întrebarea legată de sosirea la întâlniri, bănuiesc că răspunsul corect este „b. Un pic mai devreme“.

Evident, era un răspuns incorect, ceea ce demonstra că nici Claudia, care îmi era o bună prietenă, nu ar fi putut fi o parteneră potrivită.

— Răspunsul corect este „c. La timp“. Obiceiul de a ajunge în permanenţă mai devreme duce la o pierdere cumulată de timp.

— Eu aş accepta totuşi „un pic mai devreme“, mi-a spus Claudia. Poate că fata îşi dă silinţa. Nu e un lucru rău.
Un punct de vedere interesant. Mi-am notat să-l iau în considerare, dar am subliniat că răspunsurile „d. Puţin mai târziu“ şi „e. Foarte târziu“ erau, fără îndoială, inacceptabile.
— Cred că dacă o femeie se descrie singură ca fiind o bucătăreasă genială, e un pic cam plină de sine, a continuat Claudia. Întreab-o doar dacă îi face plăcere să gătească. Şi poţi menţiona că şi ţie îţi place să găteşti.
Exact acesta era genul de contribuţie de care aveam nevoie: nuanţe subtile de exprimare, pe care eu nu le sesizez. Mi-am dat seama că dacă posibila candidată mi-ar semăna mie, ea n-ar observa diferenţa, dar ar fi fost nerezonabil să am pretenţia ca partenera mea să-mi împărtăşească insensibilitatea la subtilităţi.
— Fără bijuterii, fără machiaj? m-a întrebat Claudia, intuind corect răspunsurile dezirabile la cele două întrebări pe care le introdusesem în urma recentei interacţiuni cu decana. Să ştii că purtatul bijuteriilor nu este întotdeauna legat de înfăţişare, a continuat ea. Dacă ţii neapărat să ai o întrebare de genul ăsta, renunţă la cea despre bijuterii şi păstreaz-o pe cea despre machiaj, însă întreab-o doar dacă se machiază zilnic.
— Înălţime, greutate *şi* indicele de masă corporală, remarcă Gene, răsfoind repede chestionarul. Nu poţi să-l calculezi tu?
— Ăsta e scopul întrebării. Să verific dacă poate să facă nişte calcule aritmetice simple. Nu vreau o parteneră care să fie analfabetă din punct de vedere matematic.
— Credeam că ai vrea să-ţi faci o idee despre felul cum arată, mi-a răspuns Gene.
— Am mai încolo o întrebare despre condiţia fizică.
— Eu mă gândeam la sex.
— Ce surpriză! a intervenit Claudia – o afirmaţie stranie, având în vedere că Gene vorbea tot timpul despre sex.
Dar ridicase o problemă serioasă.
— O să adaug o întrebare despre HIV şi herpes.
— Destul! mi-a spus Claudia. Eşti mult prea pretenţios.
Am început să-i explic că o boală incurabilă cu transmitere sexuală era un element negativ major, dar ea m-a întrerupt imediat:
— Eşti prea pretenţios în legătură cu absolut tot.
Era o reacţie explicabilă. Dar strategia mea era să minimalizez riscul de a comite o greşeală de tipul 1 – să-mi irosesc timpul cu o candidată nepotrivită. În mod inevitabil, aceeaşi strategie sporea riscul de a comite o eroare de tipul 2 – să resping o candidată potrivită. Dar acesta din urmă era un risc acceptabil, având în vedere că aveam de-a face cu un eşantion foarte larg de populaţie.
Veni rândul lui Gene:
— Nefumătoare – mi se pare corect. Dar care e răspunsul corect în ceea ce priveşte băutura?

— Zero.
— Stai aşa! Tu bei, a arătat el spre paharul meu cu vin, pe care tocmai îl umpluse din nou. Tu bei destul de mult.
I-am explicat că, graţie proiectului, speram să aduc şi câteva îmbunătăţiri propriei persoane.
Am continuat în felul acesta şi am primit un feedback excelent. Mi se părea că acum chestionarul era într-adevăr mai puţin selectiv, dar eram convins că avea să elimine din start cele mai multe, dacă nu chiar toate tipurile de femei cu care avusesem probleme în trecut. Femeia cu Îngheţata de Caise ar fi greşit la cel puţin cinci întrebări.
Planul meu era să-mi fac reclamă pe *site*-urile matrimoniale obişnuite, dar să ofer şi un *link* spre chestionar, pe lângă insuficientele informaţii despre înălţime, profesie şi dacă îmi plac sau nu plimbările lungi pe plajă.
Gene şi Claudia mi-au sugerat să accept şi câteva întâlniri faţă în faţă, ca să-mi perfecţionez abilităţile sociale. Am înţeles valoarea validării chestionarelor pe eşantionul de public, aşa că, în aşteptarea răspunsurilor *online*, am scos la imprimantă câteva chestionare şi am revenit la procedura întâlnirilor amoroase, pe care fusesem sigur că o abandonasem definitiv.

Am început prin a mă înscrie la „O masă pentru opt“, acţiune organizată de o agenţie matrimonială particulară. După un proces de selecţie evident eronat, bazat pe informaţii flagrant de inadecvate, patru femei şi patru bărbaţi, printre care mă număram şi eu, au primit coordonatele unui restaurant din oraş, unde li se făcuse o rezervare pentru opt persoane. Am luat la mine patru chestionare şi am ajuns la ora opt fix. *O singură femeie ajunsese deja!* Celelalte trei întârziau. Era o validare incredibilă a avantajelor muncii pe teren. Femeile astea ar fi putut foarte bine să bifeze în chestionar „b. Puţin mai devreme“ sau „c. La timp“, dar comportamentul lor demonstra contrariul. Am decis să accept temporar răspunsul „d. Puţin mai târziu“, în ideea că o singură ocazie putea să nu fie reprezentativă pentru prestaţia lor generală. Parcă o auzeam pe Claudia: „Don, toată lumea mai întârzie uneori“.
La masă mai erau aşezaţi doi bărbaţi. Ne-am strâns mâinile şi mi-am dat seama că acest gest e echivalent cu plecăciunea dinaintea unei lupte de arte marţiale.
Mi-am evaluat adversarii. Bărbatul care se prezentase drept Craig era cam de vârsta mea, dar era supraponderal şi purta o cămaşă albă, de om de afaceri, care îi era prea strâmtă. Avea mustaţă şi dinţii îi erau prost îngrijiţi. Al doilea, Danny, era, probabil, cu câţiva ani mai tânăr decât mine şi părea să se bucure de o stare bună de sănătate. Purta un tricou alb şi avea tatuaje pe braţe, iar părul lui negru avea un soi de aditiv cosmetic.
Femeia care ajunsese la timp se numea Olivia şi la început (în mod logic) şi-a împărţit atenţia între cei trei bărbaţi prezenţi. Ne-a spus că e antropoloagă. Danny a confundat antropologia cu arheologia şi Craig a

făcut o glumă rasistă despre pigmei. Era evident chiar şi pentru mine că Olivia n-a fost impresionată de aceste răspunsuri. M-am bucurat astfel de unul dintre rarele momente în care nu m-am simţit persoana cea mai lipsită de abilităţi sociale de la masă. Olivia s-a întors către mine şi tocmai îi răspunsesem la întrebarea legată de slujba mea, când am fost întrerupţi de sosirea celui de-al patrulea bărbat, care s-a prezentat drept Gerry, avocat, şi a două femei, Sharon şi Maria, care erau contabilă şi, respectiv, asistentă medicală. Era o seară caldă şi Maria alesese o rochie ce prezenta avantajul dublu al răcoririi şi al expunerii atuurilor ei sexuale. Sharon purta obişnuita uniformă corporatistă: pantaloni şi sacou. Am aproximat că erau amândouă cam de vârsta mea.
Olivia s-a întors la conversaţia cu mine, iar ceilalţi au început să vorbească despre tot felul de nimicuri – o pierdere extraordinară de timp, când ei trebuiau să ia o decizie esenţială. La sfatul Claudiei, memorasem chestionarul. Claudia s-a gândit că dacă adresam direct întrebările din formular, puteam crea tipul greşit de „dinamică“, aşa că ar fi fost mai bine să încerc să le includ subtil în conversaţie. Îi amintisem atunci că subtilitatea nu era punctul meu forte. Atunci mi-a sugerat să nu pomenesc deloc de boli cu transmitere sexuală şi să fac singur estimările legate de greutate, înălţime şi indicele de masă corporală.
Am estimat indicele Oliviei la 19 – slabă, dar fără semne de anorexie –, pe cel al lui Sharon Contabila la 23 şi pe al Mariei Asistenta la 28. Indicele maxim recomandat pentru o persoană sănătoasă este 25. În loc să întreb direct despre coeficientul de inteligenţă, am decis să fac o estimare pe baza răspunsurilor date de Olivia despre impactul istoric al variaţiei predispoziţiei la sifilis în rândul populaţiei băştinaşe sud-americane. Am avut o conversaţie fascinantă şi am simţit chiar că subiectul mi-ar fi permis să strecor şi întrebarea despre bolile cu transmitere sexuală. IQ-ul ei era cu siguranţă peste minimumul necesar. Gerry Avocatul a intercalat câteva comentarii care cred că ar fi trebuit să fie glume, dar în cele din urmă ne-a lăsat să ne continuăm conversaţia fără alte întreruperi.
În momentul acela a sosit femeia care lipsea, *cu 28 de minute întârziere.* Câtă vreme Oliviei i-a fost distrasă atenţia, am profitat de ocazie ca să notez informaţiile obţinute până atunci pe trei dintre chestionarele pe care le ţineam în poală. Nici n-am mai irosit hârtia pentru cel mai recent sosită candidată, care a anunţat imediat că „întârzie mereu“, aspect care nu a părut să-l îngrijoreze pe Gerry, deşi presupun că îşi taxa clienţii, ca avocat, la intervale de şase minute, ceea ce ar fi trebuit să-l facă să pună mai mult preţ pe timp. Era clar că pentru el sexul era mai important, căci conversaţiile sale semănau cu ale lui Gene.
După sosirea Femeii Întârziate, şi-a făcut apariţia şi chelnerul cu meniul. Olivia s-a uitat pe al ei şi a întrebat:
— Supa de dovleac e făcută pe bază vegetală?
N-am auzit răspunsul. Întrebarea însăşi mi-a oferit o informaţie esenţială. Era vegetariană.

S-ar putea ca ea să-mi fi observat expresia de dezamăgire. A simţit nevoia să-mi spună:
— Sunt hindusă.
Dedusesem dinainte că Olivia era, probabil, indiancă, judecând după sariul cu care era îmbrăcată şi după trăsăturile ei fizice. Nu eram sigur dacă termenul „hindus“ reprezenta o enunţare sinceră a convingerilor ei religioase sau era un simplu indicator al moştenirii sale culturale. În trecut mi se mai reproşase incapacitatea de a face această distincţie.
— Îngheţată mănânci? am întrebat-o.
Întrebarea mi s-a părut una potrivită după afirmaţia despre vegetarianism. Chiar subtilă.
— O, da, nu sunt vegană. Doar să nu fie făcută cu ouă.
Situaţia nu se îmbunătăţea deloc.
— Ai vreo aromă preferată?
— Fistic. Cu siguranţă fistic, mi-a răspuns ea zâmbind.
Maria şi Danny ieşiseră afară la o ţigară. Cum trei femei erau deja eliminate din cursă, inclusiv Femeia Întârziată, eu îmi terminasem aproape toată treaba.
Mi-a sosit creierul de miel şi l-am despicat în două, scoţându-i la iveală structura internă. Am bătut-o pe umăr pe Sharon, care era implicată într-o conversaţie cu Craig Rasistul, şi i l-am arătat:
— Îţi plac creierii?
Patru din patru, misiune îndeplinită. Mi-am continuat conversaţia cu Olivia, care era o companioană excelentă, şi chiar am mai comandat câte o băutură după ce ceilalţi au plecat în perechile formate. Am stat de vorbă până ce am rămas ultimii oameni din restaurant. Când am băgat chestionarele în rucsac, Olivia mi-a dat datele ei de contact, pe care mi le-am notat, ca să nu fiu nepoliticos. Pe urmă fiecare a pornit-o pe calea lui.
Pedalând spre casă, am reflectat asupra cinei. Fusese o metodă de selecţie teribil de ineficientă, însă chestionarul îşi dovedise valoarea mai presus de orice îndoială. Fără întrebările pe care le ridicase, aş fi riscat cu siguranţă o a doua întâlnire cu Olivia, care era o persoană simpatică şi interesantă. Poate că am fi ieşit împreună şi a treia, şi a patra, şi a cincea oară, iar într-o bună zi, când toate deserturile de la restaurantul la care am fi luat masa ar fi conţinut ou, am fi traversat strada până la gelaterie numai ca să descoperim că nu au îngheţată de fistic fără ouă. Era mai bine să aflăm asemenea lucruri înainte să investim într-o relaţie.

5

Stăteam în holul de la intrarea unei case din suburbii, care îmi amintea de reşedinţa cu faţadă din cărămizi decorative a părinţilor mei din Shepparton. Hotărâsem să nu mai particip niciodată la vreo întâlnire pentru celibatari, însă chestionarul îmi permitea să evit chinul unei interacţiuni sociale nestructurate cu oameni străini.

Pe măsură ce invitatele soseau, i-am dat fiecăreia câte un chestionar, pe care îl putea completa când dorea, urmând să mi-l înapoieze fie la sfârşitul petrecerii, fie prin poştă. Gazda petrecerii, o femeie, m-a invitat iniţial să mă alătur grupului din sufragerie, dar i-am explicat strategia mea şi m-a lăsat în pace. După două ore o femeie de aproximativ treizeci şi cinci de ani, cu un indice de masă corporală pe care l-am estimat la 21, s-a întors din sufragerie cu două pahare de vin spumos. Într-una din mâini ţinea un chestionar.

Mi-a întins un pahar.

— M-am gândit că, poate, îţi e sete, a spus ea cu un accent franţuzesc atrăgător.

Nu-mi era sete, dar am fost bucuros că mi s-a oferit alcool. Luasem decizia să nu renunţ la băut până ce nu-mi găsesc o parteneră nebăutoare. Şi, după o oarecare autoanaliză, ajunsesem la concluzia că „c. Moderat“ era un răspuns acceptabil la întrebarea legată de băutură şi mi-am notat că trebuia să actualizez chestionarul.

— Mulţumesc.

Speram că avea să-mi înapoieze chestionarul şi că ar putea fi – deşi era improbabil – finalul căutărilor mele. Era extrem de atrăgătoare, iar gestul de a-mi aduce un pahar cu vin indica un înalt nivel de amabilitate, de care nu dăduse dovadă nici o altă invitată – şi nici gazda.

— Eşti cercetător, nu-i aşa? m-a întrebat ea, ciocănind uşor cu degetul în hârtii.

— Exact.

— Şi eu sunt cercetătoare, mi-a spus ea. Nu sunt prea mulţi oameni din mediul academic la petrecerea asta.

Cu toate că este periculos să tragi concluzii doar pe baza manierelor şi a subiectelor de conversaţie, evaluarea pe care o făcusem oaspeţilor coincidea cu observaţia ei.

— Eu sunt Fabienne, mi-a spus şi a întins mâna liberă, pe care i-am strâns-o, atent să utilizez nivelul adecvat de fermitate. Vinul ăsta e groaznic, nu?

Eram de acord. Era un vin dulce, carbogazos, acceptabil doar datorită conţinutului de alcool.

— Crezi că ar trebui să mergem într-un bar şi să căutăm un vin mai bun? m-a întrebat ea.

Am clătinat din cap. Lipsa de calitate a vinului era deranjantă, dar nu hotărâtoare.

Fabienne a tras adânc aer în piept.

— Ascultă, am băut două pahare de vin, n-am mai făcut sex de şase săptămâni şi aş prefera să mai aştept încă şase decât să mă culc cu oricine altcineva de aici. Acum spune-mi, pot să-ţi fac cinste cu un pahar?
Era o ofertă cât se poate de amabilă. Dar seara de-abia începuse, aşa că i-am răspuns:
— Mai trebuie să vină şi alţi invitaţi. Ai putea să găseşti pe cineva potrivit dacă mai aştepţi.
Fabienne mi-a întins chestionarul:
— Presupun că vei anunţa câştigătoarele la momentul potrivit.
I-am răspuns că aşa voi face şi, după ce a plecat, i-am verificat repede chestionarul. Cum era de aşteptat, răspunsese greşit la mai multe întrebări. Dezamăgitor.

Ultima mea opţiune care nu implica internetul era cea a întâlnirilor-fulger, o abordare pe care nu o mai încercasem până atunci.
Locul ales era salonul de protocol al unui hotel. La insistenţele mele, organizatorul mi-a comunicat ora *reală* de începere, aşa că am aşteptat la bar, ca să evit până atunci toate interacţiunile inutile. Când m-am întors, m-am aşezat pe ultimul loc rămas liber la o masă lungă, vizavi de o persoană pe al cărei ecuson scria Frances, în vârstă de circa cincizeci de ani, cu un indice de masă corporală de aproximativ 28 şi deloc atrăgătoare în sensul convenţional.
Organizatorul a sunat din clopoţel şi au început cele trei minute ale mele cu Frances.
Mi-am scos chestionarul şi i-am mâzgălit repede numele pe el – în situaţia dată nu aveam timp de subtilităţi.
— Am eşalonat întrebările pentru accelerarea vitezei de eliminare, i-am explicat. Cred că pot elimina cele mai multe femei în mai puţin de patruzeci de secunde. După aceea poţi alege tu subiectul de conversaţie pentru intervalul de timp rămas.
— Dar atunci nici n-ar mai conta, a spus Frances. Voi fi deja eliminată.
— Doar ca posibilă parteneră. Putem foarte bine să purtăm o conversaţie interesantă.
— Dar aş fi eliminată.
Am dat din cap că da.
— Fumezi?
— Ocazional.
Am pus chestionarul deoparte.
— Excelent.
Eram încântat că eşalonarea întrebărilor funcţiona atât de bine. Ne-am fi putut irosi timpul vorbind despre arome de îngheţată şi despre machiaj, ca apoi să aflu că e fumătoare. Era de la sine înţeles că fumatul nu era un aspect negociabil.
— Nu mai am nici o întrebare. Despre ce ai dori tu să vorbim?

Spre dezamăgirea mea, odată ce am stabilit că nu eram compatibili, Frances nu mai era interesată să ne continuăm conversaţia. Acesta s-a dovedit a fi tipicul discuţiilor pentru tot restul evenimentului.

Aceste interacţiuni personale erau, bineînţeles, de o importanţă secundară. Mă bazam în primul rând pe internet, iar chestionarele completate au început să curgă la scurtă vreme după postarea mea iniţială. Am programat o trecere în revistă, împreună cu Gene, în biroul meu.
— Câte răspunsuri ai primit?
— Două sute şaptezeci şi nouă.
Era evident impresionat. Nu i-am spus că şi calitatea răspunsurilor era una foarte variată, iar multe dintre chestionare erau completate doar parţial.
— N-au şi poze?
Multe dintre femei îmi trimiseseră şi poze, dar nu le afişasem în baza de date, ca să am mai mult spaţiu pentru informaţiile importante.
— Păi, hai să vedem pozele, a spus Gene.
Am modificat setările în aşa fel încât să se afişeze şi fotografiile, iar Gene şi-a aruncat ochii asupra câtorva înainte să dea un dublu clic pe una din ele. Rezoluţia fotografiei era impresionantă. Gene părea să o aprobe, dar o analiză rapidă a datelor a dezvăluit că respectiva candidată era total nepotrivită. Am luat *mouse*-ul şi am şters-o. Gene a protestat:
— Ce…. ce… Ce faci?
— Crede în astrologie şi homeopatie. Şi şi-a calculat greşit indicele de masă corporală.
— Cât era?
— 23,5.
— Mişto. Poţi s-o recuperezi?
— Este cât se poate de nepotrivită.
— Dar câte *sunt* potrivite? m-a întrebat Gene, spunând în sfârşit ce avea pe suflet.
— Până acum nici una. Chestionarul funcţionează ca un filtru excelent.
— Nu crezi totuşi că ţi-ai stabilit nişte standarde un pic cam înalte?
Am subliniat faptul că strângeam informaţii ca să-mi susţină cea mai importantă decizie din viaţă. Acceptarea unui compromis ar fi fost complet greşită.
— Întotdeauna trebuie să faci compromisuri, mi-a spus el.
Asta era o afirmaţie incredibilă şi total neadevărată în cazul lui.
— Dar tu ai găsit soţia perfectă! E deosebit de inteligentă, extrem de frumoasă şi îţi permite să faci sex cu alte femei.
Gene mi-a sugerat că ar fi mai bine să nu o felicit pe Claudia personal pentru toleranţa ei, iar apoi mi-a cerut să îi repet numărul de chestionare care fuseseră completate. Adevăratul total era mai mare decât numărul pe care i-l spusesem eu, în care nu inclusesem chestionarele de pe hârtie. Totalul era de trei sute patru.

— Ia dă-mi mie lista, mi-a spus Gene. Îţi aleg eu câteva.
— Dar nici una nu îndeplineşte criteriile. Toate au câte un defect.
— Consider-o un fel de antrenament.
Avea şi el dreptate. Mă gândisem de câteva ori la Olivia Antropoloaga Indiană, luând în considerare implicaţiile traiului cu o vegetariană hindusă care avea o preferinţă clar definită la aromele de îngheţată. Doar gândul că era mai bine să aştept până la găsirea unei compatibilităţi perfecte m-a împiedicat s-o contactez. Ba chiar reevaluasem şi chestionarul completat de Fabienne Cercetătoarea Dornică de Sex.
I-am trimis lista lui Gene pe *e-mail*.
— Fără fumătoare.
— Bine, dar trebuie să le inviţi în oraş. La cină. La un restaurant ca lumea.
Probabil şi-a dat seama că perspectiva asta nu mă încânta. A rezolvat imediat şi inteligent problema, propunând o alternativă şi mai puţin acceptabilă.
— Sigur, mai e şi varianta balului cadrelor didactice.
— Mai bine la restaurant.
Gene a zâmbit, parcă pentru a compensa lipsa mea de entuziasm.
— E uşor. Le zici aşa: „Ce-ar fi să luăm cina în seara asta?“ Acum repetă.
— Ce-ar fi să luăm cina în seara asta? m-am conformat eu.
— Vezi? N-a fost aşa greu. Fă doar comentarii pozitive despre înfăţişarea lor. Achită tu nota. Nu pomeni nimic despre sex.
A pornit spre uşă, apoi s-a întors din drum:
— Dar cele pe hârtie?
I-am dat chestionarele de la „O masă pentru opt“, pe cele de la petrecerea pentru celibatari şi chiar şi pe cele doar parţial completate de la întâlnirile fulger. De-a cum soluţia nu mai era în mâinile mele.

6

La aproximativ două ore după ce Gene a plecat din biroul meu, luând cu el chestionarele pentru Proiectul Soţia, cineva a bătut la uşă. Eu tocmai cântăream lucrările studenţilor – o activitate care nu este interzisă, dar am eu o bănuială că nu este interzisă pentru că nimeni nu ştie că le cântăresc. Făcea parte dintr-un proiect de reducere a efortului evaluării prin găsirea unor parametri uşor de cuantificat, precum includerea unei table de materii, prezenţa unei coperte scrise de mână sau tipărite – factori ce s-ar putea constitui într-o evaluare calitativă la fel de eficientă precum obositorul proces de lectură a întregii lucrări.

Când s-a deschis uşa, am băgat cântarul sub birou şi, ridicând privirea, am văzut în pragul uşii o femeie pe care nu o cunoşteam. I-am estimat vârsta la treizeci de ani şi indicele de masă corporală la 20.

— Profesorul Tillman?

Cum numele îmi este scris pe uşă, nu era chiar o întrebare sclipitoare.

— Exact.

— Profesorul Barrow mi-a sugerat să vă caut.

Am fost uimit de eficienţa lui Gene şi am privit cu mai multă atenţie femeia în timp ce ea se apropia de biroul meu. Nu prezenta nici un semn evident că nu ar fi potrivită. Nu am detectat nici o urmă de machiaj. Forma corpului şi culoarea tenului ei indicau sănătate şi o bună condiţie fizică. Purta ochelari cu rame groase, ce mi-au declanşat amintiri neplăcute legate de Femeia cu Îngheţata de Caise, un tricou negru şi lung, care era rupt în mai multe locuri, precum şi o curea neagră, cu zale de metal. Era un mare noroc că întrebarea despre bijuterii fusese ştearsă, fiindcă purta nişte cercei de metal uriaşi şi un pandantiv interesant la gât.

Deşi de obicei nu observ aspectele vestimentare, hainele ei păreau incompatibile cu aşteptările mele faţă de o cercetătoare de înaltă calificare şi cu vremea de afară, din miez de vară. Nu puteam decât să presupun că fie lucra pe cont propriu, fie era în concediu şi, eliberată de constrângerea regulilor de la locul de muncă, îşi alesese hainele în mod aleatoriu. Asta înţelegeam.

Trecuse o bună bucată de timp de când nici unul dintre noi nu mai spusese nimic şi mi-am dat seama că, probabil, era rândul meu să vorbesc. Mi-am ridicat privirea de la pandantiv şi mi-am amintit instrucţiunile lui Gene.

— Ce-ar fi să luăm cina în seara asta?

A părut surprinsă de întrebarea mea şi apoi mi-a răspuns:

— Aha, mda. Ce-ar fi să luăm cina? Ce-ar fi să mergem la Le Gavroche şi să faci tu cinste?

— Excelent. Voi face o rezervare pentru diseară, la ora opt.

— Glumeşti, nu?

Era un răspuns ciudat. De ce aş fi făcut o asemenea glumă cu o persoană pe care de-abia o cunoşteam?

— Nu. E acceptabil la opt, în seara asta?

— Stai aşa, să înţeleg! Chiar te oferi să-mi faci cinste cu o cină la Le Gavroche în seara asta?
După ce mă întrebase şi despre numele meu, acum începeam să cred că femeia asta era ceea ce Gene numea „nu chiar geniul familiei“. Am luat în calcul posibilitatea de a da înapoi sau măcar de a folosi vreo tactică de amânare până i-aş fi putut verifica chestionarul, dar nu mi-a venit în minte nici o modalitate acceptabilă din punct de vedere social, aşa că pur şi simplu am confirmat că îmi interpretase corect oferta. Femeia a făcut stânga împrejur şi a plecat, iar eu mi-am dat seama că nici măcar nu ştiam cum o cheamă.
L-am sunat imediat pe Gene. La început a părut nedumerit, după care s-a înveselit brusc. Probabil că nu se aşteptase să mă dovedesc atât de eficient cu candidata trimisă.
— O cheamă Rosie şi asta e tot ce am de gând să-ţi spun. Distracţie plăcută. Şi să nu uiţi ce ţi-am spus despre sex.
Refuzul lui Gene de a-mi oferi mai multe detalii s-a dovedit unul nefericit, pentru că a apărut o problemă. Le Gavroche nu avea nici o masă liberă la ora stabilită. Am încercat să găsesc în calculator profilul lui Rosie, iar de data asta pozele s-au dovedit utile. Numai că femeia care venise în biroul meu nu semăna cu nici una dintre candidatele ale căror nume începeau cu R. Trebuie să se fi numărat printre cele care completaseră formularul pe hârtie. Gene plecase şi avea telefonul închis.
Am fost nevoit să fac un demers care nu era ilegal în sensul strict al cuvântului, însă era, fără îndoială, imoral. Mi-am justificat gestul prin faptul că ar fi fost imoral să nu îmi respect angajamentul luat faţă de Rosie. Sistemul pentru rezervări *online* al restaurantului Le Gavroche avea o secţiune pentru VIP-uri, aşa că am făcut o rezervare pe numele decanei, după ce m-am conectat la sistem folosind un program relativ nesofisticat de *hacking*.
Am ajuns la ora 7.59. Restaurantul se afla în clădirea unui mare hotel. Mi-am legat bicicleta cu lanţul în foaierul hotelului, întrucât afară turna cu găleata. Din fericire, nu era frig şi geaca mea Gore-Tex mă protejase de minune. Tricoul cu care eram îmbrăcat pe dedesubt nu era nici măcar umed.
S-a apropiat de mine un bărbat îmbrăcat în uniformă, care a arătat spre bicicletă, dar i-am vorbit înainte să apuce să se plângă:
— Sunt profesorul Lawrence şi am interacţionat cu sistemul dumneavoastră de rezervări la ora 5.11 după-amiază.
Se pare că angajatul restaurantului nu o cunoştea pe decană sau a presupus că sunt un alt profesor Lawrence, pentru că nu a făcut decât să verifice o listă dintr-o mapă şi să dea din cap. Am rămas impresionat de eficienţa lui, cu toate că acum era deja 8.01, iar Rosie nu era acolo. Poate că ajunsese „b. Un pic mai devreme“ şi se aşezase deja.
Dar apoi a apărut o problemă.
— Vă cer scuze, domnule, dar aici avem ţinută obligatorie.

Ştiam asta. Era scris cu litere mari pe *site*: „Domnii trebuie să poarte haină“.
— Dacă n-am haină, nu primesc de mâncare, corect?
— Mai mult sau mai puţin, domnule.
Ce puteam să zic despre o asemenea regulă? Eram dispus să stau cu geaca pe mine în timpul mesei. Presupun că restaurantul asigura, graţie aerului condiţionat, o temperatură compatibilă cu această cerinţă.
Mi-am continuat drumul spre intrarea în restaurant, dar angajatul mi s-a pus în cale.
— Îmi pare rău. Poate că nu m-am exprimat eu clar. Trebuie să purtaţi o haină.
— Păi, port deja o haină.
— Mă tem că ne referim la ceva un pic mai formal, domnule.
Angajatul hotelului a arătat spre haina lui drept exemplu. În apărarea turnurii pe care au luat-o apoi lucrurile, prezint acum definiţia cuvântului „haină“, conform *Dicţionarului Oxford al limbii engleze* (varianta broşată, ediţia a II-a): „1. (a) veşmânt exterior, dedicat părţii superioare a corpului“.
Menţionez de asemenea că termenul „haină“ apare în cadrul instrucţiunilor de îngrijire a „hainei“ mele aproape noi şi perfect curate Gore-Tex. Se pare însă că pentru el definiţia hainei se limita la „sacoul unui costum convenţional“.
— Am fi încântaţi să vă împrumutăm noi una, domnule. În stilul menţionat.
— Aveţi o rezervă de haine? De toate mărimile existente?
Nu am mai menţionat că nevoia de a păstra o asemenea rezervă de haine era o dovadă clară a incapacităţii lor de a comunica cu claritate regula stabilită şi că ar fi fost mult mai eficient să-şi îmbunătăţească exprimarea sau să renunţe cu totul la regulă. Nu am mai spus nici că achiziţionarea şi curăţarea hainelor, având un cost ridicat, trebuie să fi determinat şi o creştere a preţului preparatelor. Ştiau oare clienţii lor că subvenţionează un depozit de sacouri?
— Nu sunt sigur, domnule. Permiteţi-mi să merg să vă caut un sacou.
E de la sine înţeles că nu-mi surâdea ideea de a mă îmbrăca cu un obiect de vestimentaţie public, de o curăţenie îndoielnică. Preţ de câteva clipe m-am simţit copleşit de caracterul cu totul nerezonabil al situaţiei. Mă simţeam deja stresat de faptul că mă pregăteam pentru o a doua întâlnire cu o femeie care ar fi putut deveni partenera mea de viaţă. Şi acum instituţia pe care o plăteam pentru a ne furniza o masă – *furnizorul de servicii* care ar fi trebuit, fără îndoială, să se dea peste cap pentru a mă simţi în largul meu – ridica obstacole arbitrare în calea mea. Haina mea Gore-Tex, veşmântul de înaltă tehnologie care mă protejase de ploi torenţiale şi de viscole, era comparată în mod iraţional, incorect şi obstructiv cu echivalentul ei de lână, unul, în esenţă, pur decorativ. Plătisem o mie cincisprezece dolari pe ea, inclusiv o sută douăzeci de dolari în plus pentru galbenul reflectorizant personalizat. Mi-am înşirat argumentele:

— Haina mea este superioară hainei dumneavoastră după toate criteriile raţionale: impermeabilitate la apă, vizibilitate în condiţii de lumină scăzută, capacitate de depozitare.
Am desfăcut fermoarul, ca să-i arăt buzunarele interioare, şi am continuat:
— Viteză de uscare, rezistenţă la petele de mâncare, glugă…
Angajatul tot nu etala nici o reacţie interpretabilă, cu toate că ridicasem, fără îndoială, vocea.
— Rezistenţă net superioară la tensiuni…
Ca să demonstrez acest ultim argument, i-am apucat reverul hainei. Bineînţeles că nu aveam nici o intenţie de a-l rupe, dar am fost brusc înşfăcat din spate de o persoană necunoscută, care a încercat să mă trântească la pământ. Am răspuns automat cu o lovitură sigură, de impact scăzut, voind să îl opresc fără a-mi rupe ochelarii. Termenul „impact scăzut“ se aplică practicanţilor de arte marţiale care ştiu cum să cadă. Această persoană însă nu ştia şi a aterizat ca un bolovan.
M-am întors să-l văd – era foarte solid şi supărat. Ca să previn alte acte de violenţă, am fost nevoit să mă aşez pe el.
— Dă-te dracu’ jos de pe mine! Jur că te omor!
Dată fiind respectiva afirmaţie, părea ilogic să-i îndeplinesc cererea. În acel moment a apărut un alt bărbat, care a încercat să mă tragă la o parte de pe primul. Îngrijorat că Bătăuşul Unu avea să-şi ducă la bun sfârşit ameninţarea, n-am avut de ales decât să-l scot din funcţiune şi pe Bătăuşul Doi. Nimeni n-a fost grav rănit, dar era o situaţie socială deosebit de stânjenitoare şi simţeam că rămân fără soluţii.
Din fericire, atunci a sosit Rosie.
Omul cu Haina a exclamat, aparent surprins:
— Rosie!
Era clar că o cunoştea. Ea şi-a plimbat privirea de la el spre mine şi a spus:
— Profesore Tillman… Don, ce se întâmplă?
— Ai întârziat, i-am răspuns. Avem o problemă socială.
— Îl cunoşti pe tipul ăsta? a întrebat Omul cu Haina.
— Da’ ce, crezi că i-am ghicit numele?
Rosie părea beligerantă şi m-am gândit că, probabil, asta nu era cea mai bună abordare. Trebuia să încercăm să le cerem scuze şi să plecăm. Era de presupus că n-aveam să mai cinăm acolo în seara aceea.
Între timp în jur se adunase un mic grup de oameni şi m-am gândit că era posibil să mai apară vreun bătăuş, aşa că trebuia să găsesc o metodă de a-mi elibera o mână fără a le da drumul celor doi bătăuşi iniţiali. În timpul acestei manevre unul dintre ei l-a pocnit pe celălalt în ochi, iar nivelul furiei lor a crescut considerabil. Omul cu Haina a continuat:
— L-a atacat pe Jason.
— Mda, clar. Bietul Jason. Veşnic victimă, a răspuns Rosie.
Acum o puteam vedea mai bine. Purta o rochie neagră, simplă, cizme negre cu talpă groasă şi o mare cantitate de bijuterii argintii pe braţe. Părul ei roşcat era ţepos, ca un fel de specie nouă de cactus. Auzisem termenul

„uluitoare“ folosit pentru a descrie femei, dar era pentru prima oară când am fost cu adevărat uluit de o femeie. Nu era vorba doar de haine, de bijuterii sau de vreo trăsătură anume a lui Rosie – era efectul întregii combinaţii. Nu eram sigur dacă înfăţişarea ei ar fi fost considerată una de o frumuseţe convenţională sau măcar acceptabilă pentru restaurantul care îmi respinsese haina. „Uluitoare“ era cuvântul care o descria perfect. Dar ceea ce a făcut în continuare a fost chiar şi mai uluitor. Şi-a scos telefonul din geantă şi l-a îndreptat spre noi. S-au văzut două sclipiri scurte. Omul cu Haina a dat să i-l ia.

— Să nu te pună dracu’! i-a zis Rosie. Aşa de tare o să mă distrez trimiţând pozele astea în toate părţile, că ăştia doi n-or să mai păzească uşi în viaţa lor. „Un profesor universitar le dă o lecţie zdravănă bodyguarzilor.“

În timp ce Rosie vorbea, şi-a făcut apariţia un bărbat cu tichie de bucătar. A vorbit puţin cu Rosie şi cu Omul cu Haina, iar apoi, după ce ni s-a promis că vom putea pleca fără să mai fim hărţuiţi, Rosie m-a rugat să-mi eliberez atacatorii. Ne-am ridicat toţi în picioare. Eu, respectând tradiţia, am făcut o plecăciune şi apoi am întins mâna către cei doi bărbaţi despre care conchisesem că reprezentau personalul de pază. În fond, nu făcuseră decât ceea ce le impunea slujba şi riscaseră să fie răniţi în câmpul muncii. Au dat impresia că nu se aşteptau la un asemenea gest formal, dar pe urmă unul dintre ei a izbucnit în râs şi mi-a strâns mâna, iar celălalt i-a urmat exemplul. A fost o rezolvare validă a situaţiei, dar nu mai aveam dispoziţia necesară pentru a lua cina în acel restaurant.

Mi-am recuperat bicicleta şi am ieşit în stradă. Mă aşteptam ca Rosie să fie supărată din pricina incidentului, însă ea zâmbea. Am întrebat-o de unde îl cunoştea pe Omul cu Haina.

— Am lucrat aici pe vremuri.

— Ai ales restaurantul acesta pentru că îţi era cunoscut?

— Poţi spune şi aşa. Am vrut să le dau peste nas, mi-a răspuns ea râzând. Dar poate nu chiar aşa de tare.

I-am spus că soluţia pe care a găsit-o a fost excelentă.

— Lucrez într-un bar, mi-a răspuns. Şi nu în orice bar – în Marchiza de Queensbury. Slujba mea îmi cere să mă descurc cu nesimţiţii.

Am subliniat faptul că dacă ar fi ajuns la timp, şi-ar fi putut folosi abilităţile sociale şi nu ar mai fi fost nevoie de violenţă.

— Atunci mă bucur că am întârziat. Ăla a fost judo, nu?

— *Aikido*.

Cum traversam strada, mi-am trecut bicicleta pe partea cealaltă, punând-o între noi.

— Am şi cunoştinţe de karate, dar *aikido* a fost mai potrivit.

— Nu se poate! Durează o mie de ani să înveţi chestiile astea, nu?

— Am început la şapte ani.

— Cât de des te antrenezi?

— De trei ori pe săptămână, excepţie făcând cazurile de boală, sărbătorile naţionale şi conferinţele în străinătate.

— Cum de te-ai apucat de aşa ceva? m-a întrebat ea.
Am arătat spre ochelari.
— Răzbunarea tocilarilor, a zis Rosie.
— Asta a fost prima dată când am folosit artele marţiale pentru autoapărare de când am terminat şcoala. Mă antrenez în primul rând pentru a avea o formă fizică bună.
Mă relaxasem cât de cât, iar Rosie îmi oferea ocazia de a strecura o întrebare din chestionarul Proiectului Soţia:
— Tu faci exerciţii fizice în mod regulat?
— Depinde ce înţelegi prin „regulat“, a izbucnit ea în râs. Sunt omul cu cea mai proastă condiţie fizică de pe Pământ!
— Exerciţiile fizice sunt extrem de importante pentru menţinerea unei stări bune de sănătate.
— Asta îmi tot zice şi taică-meu. E antrenor de fitness. Mă bate întruna la cap. De ziua mea mi-a dat cadou un abonament la sală. La sala unde lucrează el. Şi-a băgat în cap că ar trebui să ne antrenăm împreună pentru triatlon.
— E evident că ar trebui să-i urmezi sfatul, i-am spus eu.
— Ce naiba, am aproape treizeci de ani! N-am nevoie să-mi spună taică-meu ce să fac! a răspuns ea şi apoi a schimbat subiectul: Mor de foame. Hai să luăm o pizza.
După trauma anterioară, nu eram dispus să merg la un alt restaurant. I-am spus că aveam de gând să revin la planul meu iniţial pentru acea seară, adică să gătesc acasă.
— Şi ai destulă mâncare pentru două persoane? Încă îmi eşti dator cu cina.
Era adevărat, dar avusesem deja prea multe evenimente neprogramate în acea zi.
— Hai, că n-am să te critic! Eu nu ştiu să gătesc nici să mă baţi.
Nu mă îngrijora ideea că mi-ar fi putut critica mâncarea. Dar lipsa oricăror abilităţi în bucătărie reprezenta deja al treilea defect *de până acum* din perspectiva chestionarului de la Proiectul Soţia, după întârziere şi lipsa formei fizice. Exista aproape în mod cert şi o a patra: era improbabil ca profesia ei de chelneriţă şi barmaniţă să se potrivească cu nivelul intelectual cerut. N-avea nici un rost să continuăm.
Până să apuc eu să protestez, Rosie a oprit un taxi furgonetă în care să încapă şi bicicleta mea.
— Care-i adresa? m-a întrebat ea.

7

— Aoleu, Domnu’ Ordonat! Cum de n-ai nici o fotografie pe pereţi?

Nu mai avusesem musafiri de când se mutase Daphne. Ştiam că nu era nevoie decât să pun o farfurie şi nişte tacâmuri în plus. Dar deja fusese o seară stresantă, iar euforia provocată de adrenalină după Incidentul Haina se evaporase, cel puţin în ceea ce mă privea. Rosie părea să se afle permanent într-o stare maniacală.

Eram în camera de zi, care este lipită de bucătărie.

— Pentru că după o vreme nu le-aş mai observa. Creierul uman este structurat în aşa fel încât se concentrează pe diferenţele apărute în mediul înconjurător, astfel încât să poată repera imediat un prădător. Dacă aş expune fotografii sau alte obiecte decorative, le-aş observa câteva zile, iar apoi creierul meu le-ar ignora. Dacă vreau să admir lucrări de artă, merg la o galerie. Tablourile expuse acolo sunt de o calitate mai bună şi cheltuiala totală pe termen lung este mai mică decât preţul de achiziţionare a unor afişe ieftine.

În realitate nu mai mersesem la o galerie de artă de acum trei ani, în data de 10 mai. Dar această informaţie mi-ar fi subminat argumentaţia şi nu vedeam nici un motiv pentru a împărtăşi informaţia cu Rosie, deschizând astfel calea pentru diverse întrebări legate de viaţa mea personală.

Rosie trecuse mai departe şi acum îmi examina colecţia de CD-uri. Investigaţia asta devenea enervantă: întârziasem deja cu cina.

— Tare-ţi mai place Bach.

Era o deducţie rezonabilă, întrucât colecţia mea de CD-uri consta exclusiv din opere ale acestui compozitor. Dar nu era corectă.

— Am hotărât să mă concentrez asupra lui Bach după ce am citit *Gödel, Escher, Bach* de Douglas Hofstadter. Din păcate, nu am progresat prea mult. Nu cred că creierul meu lucrează suficient de rapid ca să decodeze tiparele din muzică.

— Adică nu o asculţi de plăcere?

Începea să semene cu primele conversaţii purtate la cină cu Daphne şi nu i-am răspuns.

— Ai cumva un iPhone? m-a întrebat ea.

— Bineînţeles, dar nu-l folosesc pentru muzică. Descarc documentare de pe internet.

— Stai să ghicesc: despre genetică.

— Despre ştiinţă în general.

M-am mutat în bucătărie, ca să încep pregătirea cinei, iar Rosie m-a urmat, oprindu-se pe traseu ca să se uite la tabla pe care aveam scris programul zilnic.

— Aoleu! a exclamat.

Reacţia asta devenea deja previzibilă. Mă întrebam cum ar fi reacţionat faţă de ADN sau evoluţie.

Am demarat extragerea legumelor şi a ierburilor aromate din frigider.

— Stai să te ajut. Pot să le toc sau ceva de genul ăsta, a zis ea.
Pornea de la premisa că tocatul putea fi făcut de o persoană fără experienţă şi nefamiliarizată cu reţeta. După comentariul ei despre faptul că nu ar fi reuşit să gătească nici într-o situaţie în care i-ar fi fost primejduită viaţa, îmi imaginam deja cioturi imense de praz şi fragmente de ierburi aromate imposibil de strecurat.
— Nu e necesar nici un fel de ajutor, i-am răspuns. Ţi-aş recomanda lectura unei cărţi.
Am văzut-o că se îndreaptă spre bibliotecă, trecând sumar în revistă titlurile şi apoi îndepărtându-se. Poate că folosea programe IBM în locul celor Mac, deşi multe dintre manuale erau valabile în ambele cazuri.
Sistemul de sunet are un port iPod pe care îl folosesc ca să ascult emisiunile în timp ce gătesc. Rosie şi-a conectat telefonul la port şi din boxe a început să răsune muzică. Nu era foarte tare, dar eram sigur că dacă m-aş fi aflat în vizită în casa altcuiva şi aş fi pus un documentar fără să cer întâi permisiunea gazdei, aş fi fost acuzat de o greşeală de ordin social. Eram *foarte* sigur, întrucât comisesem exact această greşeală la o petrecere, acum patru ani şi şaizeci şi şapte de zile.
Rosie a continuat să exploreze, ca un animal într-un mediu de viaţă nou – ceea ce şi era de fapt. A deschis şi a ridicat obloanele, făcând astfel ceva praf. Mă consider un om riguros în ceea ce priveşte curăţenia, dar nu am nevoie să ridic obloanele şi trebuie să se fi strâns ceva praf în locurile unde nu puteam ajunge fără a le ridica. În spatele obloanelor erau uşi, iar Rosie a tras ivărele şi le-a deschis.
M-am simţit extrem de incomodat de această violare a spaţiului meu privat. Am încercat să mă concentrez la pregătirea mâncării, timp în care Rosie a ieşit pe balcon, în afara ariei mele vizuale. O auzeam cum târa cele două ghivece imense cu plante, care probabil că muriseră de ani buni. Am pus amestecul de legume şi mirodenii în tigaia mare, împreună cu apă, sare, oţet de orez, *mirin*[1], coji de portocală şi seminţe de coriandru.
— Nu ştiu ce găteşti tu acolo, mi-a strigat Rosie din balcon, dar să ştii că eu sunt destul de vegetariană.
Vegetariană! Începusem deja să gătesc! Şi asta pornind de la ingredientele cumpărate pe baza supoziţiei că aveam să mănânc singur. Şi ce însemna „destul de“? Presupunea un nivel limitat de flexibilitate, cum avea colega mea Esther, care recunoscuse, după un set riguros de întrebări, că ar fi consumat carne de porc dacă ar fi fost absolut necesar pentru a supravieţui?
Vegetarienii şi veganii pot fi incredibil de enervanţi. Gene are o glumă: „Cum îţi dai seama dacă cineva este vegan? Aşteaptă zece minute şi o să îţi spună singur“. Dacă ar fi aşa, n-ar fi neapărat o problemă. Dar nu! Vegetarienii sosesc la cină şi abia pe urmă îţi spun că nu mănâncă carne. *Era a doua oară.* Dezastrul Piciorului de Porc avusese loc cu şase ani în urmă, când Gene îmi sugerase să invit o femeie la cină în apartamentul meu. Mi-a explicat că talentul meu la gătit avea să mă facă mai dezirabil şi

că nu ar mai fi trebuit să suport presiunea dintr-un restaurant. „Şi poţi să bei cât vrei tu, ca pe urmă să te împleticeşti liniştit spre dormitor.“
Femeia se numea Bethany, iar în profilul ei de pe internet nu menţionase vegetarianismul. Dându-mi seama că aici calitatea mesei pregătite era esenţială, împrumutasem de la bibliotecă o carte de bucate recent apărută şi planificasem o masă cu mai multe feluri, în care puneam în valoare diverse părţi ale animalului: creierul, limba, intestinele, pancreasul, rinichii şi aşa mai departe.
Bethany a sosit la timp şi a părut cât se poate de agreabilă. Am băut câte un pahar de vin, iar după aceea lucrurile au mers din rău în mai rău. Am început cu nişte picioare de porc prăjite, a căror pregătire fusese destul de complexă, iar Bethany a mâncat foarte puţin din porţia ei.
— Nu mă prea înnebunesc eu după picioarele de porc, mi-a spus ea.
Nu era ceva cu totul nerezonabil: fiecare avem preferinţele noastre, iar ea probabil că era îngrijorată de conţinutul de grăsime şi colesterol. Dar când i-am trecut în revistă felurile ce urmau, s-a declarat imediat vegetariană. Incredibil!
S-a oferit să facă ea cinste cu cina la un restaurant. Dar după ce petrecusem atâta timp pregătind masa, n-am vrut să renunţ la toată mâncarea aia. Am mâncat singur şi n-am mai văzut-o niciodată pe Bethany.
Iar acum Rosie. În cazul ăsta putea să fie chiar un lucru bun. Rosie putea să plece şi viaţa ar fi revenit la normal. Era evident că nu completase cu sinceritate chestionarul – sau poate că fusese greşeala lui Gene. Sau mai era posibil ca el s-o fi ales pentru înaltul ei nivel de atractivitate sexuală, impunându-mi mie preferinţele lui.
Rosie a intrat înapoi în casă, uitându-se la mine de parcă ar fi aşteptat un răspuns.
— Fructele de mare sunt OK, a continuat ea. Dacă sunt crescute ecologic.
Nu ştiam ce să mai spun. E întotdeauna satisfăcător să găseşti soluţia unei probleme, dar, pe de altă parte, asta însemna că Rosie avea să rămână la cină. M-am dus în baie, cu Rosie după mine. Am luat homarul din cadă, unde se bălăcise până atunci.
— A, căcat! a exclamat Rosie.
— Nu-ţi place homarul? am întrebat, pornind cu el spre bucătărie.
— Îmi place foarte mult, dar…
Acum problema era evidentă şi puteam empatiza cu ea.
— Consideri procesul de ucidere neplăcut. Sunt de acord.
Am pus homarul în congelator şi i-am explicat lui Rosie că mă documentasem în privinţa metodelor de execuţie a homarilor, iar cea care implica utilizarea congelatorului era considerată cea mai umană. I-am menţionat şi un *site* pe care putea găsi mai multe informaţii.
În timp ce homarul murea, Rosie a continuat să-şi bage nasul peste tot. A deschis debaraua şi a părut impresionată de înaltul ei nivel de organizare, cu câte un raft pentru fiecare zi a săptămânii, plus spaţii de depozitare

pentru proviziile obişnuite: alcool, ingrediente pentru micul dejun etc. Iar pe uşă erau scrise informaţii despre stocul existent.
— Nu vrei să vii să-mi organizezi şi mie apartamentul?
— Vrei să implementezi Sistemul de Mese Standardizate?
În ciuda numeroaselor sale avantaje, cei mai mulţi oameni consideră acest sistem straniu.
— E suficient dacă îmi faci ordine în frigider, mi-a răspuns ea. Presupun că vrei ingredientele pentru ziua de marţi?
Am informat-o că, întrucât azi era marţi, nu era nevoie de nici o presupunere.
Mi-a întins foile de *nori*[2] şi fulgii de ton. I-am mai cerut şi uleiul de nuci *macadamia*, râşniţa de sare de mare şi piper din zona cu provizii obişnuite.
— Şi vinul chinezesc de orez, am adăugat. Este la categoria alcool.
— Fireşte, mi-a răspuns Rosie.
Mi-a dat vinul şi a început să se uite la celelalte sticle din secţiunea dedicată alcoolului. Eu cumpăr vinul în sticle de jumătate.
— Deci găteşti aceeaşi masă în fiecare zi de marţi, da?
— Exact.
I-am enumerat cele opt mari avantaje ale Sistemului de Mese Standardizate.

1. Nu mai am nevoie să strâng cărţi de bucate.
2. Am o listă standard de cumpărături, sporind astfel şi eficienţa cumpărării.
3. Nu irosesc aproape nimic – în frigider sau în cămară nu există nimic ce să nu se afle pe lista de ingrediente pentru una din cele şapte reţete.
4. Dieta îmi este planificată în avans şi echilibrată din punct de vedere nutriţional.
5. Nu pierd timpul întrebându-mă ce să mai gătesc.
6. Unde nu există greşeli, nu există nici surprize neplăcute.
7. Mâncarea este excelentă, superioară celei din majoritatea restaurantelor şi la un cost mult mai scăzut (vezi punctul 3).
8. Necesită o minimă încărcătură cognitivă.

— Încărcătură cognitivă?
— Metodele de gătit sunt stocate în cerebel. Practic, nu este necesar nici un efort conştient.
— Ca atunci când mergi pe bicicletă.
— Exact.
— Deci poţi să faci nu ştiu ce de homar fără să te gândeşti deloc?
— Salată de homar, mango şi avocado cu icre în crustă de *wasabi*[3], alge crocante şi garnitură de praz prăjit. Exact. Actualul meu proiect este dezosarea prepeliţelor. Asta încă îmi mai impune un efort conştient.
Rosie a izbucnit în râs. Asta mi-a sugerat nişte amintiri din anii de şcoală. Amintiri frumoase.

În timp ce luam din frigider restul ingredientelor pentru sos, Rosie a trecut pe lângă mine cu două sticle mici de Chablis şi le-a pus în congelator, alături de homar.
— Cina noastră pare să nu mai mişte.
— Mai este necesar un interval de timp ca să fim siguri de deces, i-am răspuns. Din păcate, Incidentul Haina a perturbat programul pregătirii. Toţi timpii de lucru trebuie recalculaţi.
În clipa aceea mi-am dat seama că ar fi trebuit să bag homarul la congelator imediat ce am intrat în casă, dar creierul îmi fusese suprasolicitat de problemele create de prezenţa lui Rosie. M-am dus la tablă şi am început să notez timpii de preparare revizuiţi. Rosie studia ingredientele.
— Aveai de gând să mănânci toate astea singur?
Nu mai revizuisem Sistemul de Mese Standardizate de la plecarea lui Daphne, aşa că marţea mâncam singur salata de homar, renunţând la vin, ca să compensez aportul caloric crescut.
— Cantităţile sunt suficiente pentru două persoane, i-am răspuns. Reţeta nu poate fi redusă proporţional. Nu este fezabil să achiziţionezi doar o bucată de homar viu.
Intenţionasem prin această ultimă frază o uşoară glumă, iar Rosie a reacţionat prin râsete. M-am bucurat de un alt moment neaşteptat de plăcere şi am continuat să recalculez timpii de preparare.
Rosie m-a întrerupt iarăşi:
— Dacă ai fi în punctul obişnuit al programul tău, cât ar fi acum ceasul?
— 6.38 după-amiaza.
Ceasul cuptorului arăta 9.09 p.m. Rosie a găsit butoanele şi a început să modifice ora. Mi-am dat seama ce făcea. Era soluţia perfectă. Când a terminat, ceasul arăta 6.38 p.m. Nu mai era nevoie de alte calcule. Am felicitat-o pentru gândirea ei.
— Ai creat un nou fus orar. Cina va fi gata la 8.55 p.m… după fusul orar Rosie.
— E mult mai bine decât să facem calculele, mi-a răspuns.
Remarca ei mi-a oferit ocazia de a mai pune o întrebare din Proiectul Soţia:
— Ţi se pare că matematica e dificilă?
A izbucnit în râs.
— E partea cea mai grea din ceea ce fac. Mă scoate din minţi.
Dacă aritmetica simplă a notelor de plată de la bar şi restaurant o depăşea, era greu de imaginat cum am fi putut purta conversaţii satisfăcătoare.
— Unde ţii ascuns tirbuşonul? m-a întrebat.
— Pentru marţi nu e programat nici un vin.
— Ce dracu’, chiar aşa?
Răspunsul lui Rosie avea o oarecare logică subiacentă. Urma să mănânc o singură porţie la cină. Acesta era pasul final al renunţării la programul din seara aceea.
Am anunţat schimbarea:

— Timpul a fost redefinit. Regulile anterioare nu se mai aplică. În consecinţă, alcoolul este declarat obligatoriu pe fusul orar Rosie.

1. Vin dulce preparat din orez, folosit cu precădere în bucătăria japoneză.
2. Specie de alge comestibile, din care se obţin foi extrem de subţiri, folosite la înfăşurarea rulourilor în bucătăria japoneză.
3. Plantă a cărei rădăcină puternic aromată este folosită ca mirodenie. E cunoscută şi sub numele de „hrean japonez“.

8

În timp ce eu făceam ultimele pregătiri pentru cină, Rosie a aşezat masa – însă nu masa convenţională din sufragerie, ci o masă improvizată pe balcon, pe care a creat-o luând tabla mea albă de pe peretele bucătăriei şi aşezând-o deasupra celor două ghivece mari, din care scosese plantele uscate. Mai adăugase şi un cearşaf alb, scos din dulapul de aşternuturi, care devenise faţă de masă. Tacâmurile de argint – un cadou de casă nouă primit de la părinţii mei şi pe care nu îl folosisem niciodată – şi paharele de vin decorative se aflau deja pe masă. Femeia asta îmi distrugea apartamentul!

Nu mă gândisem niciodată să mănânc pe balcon. Ploaia de la începutul serii se oprise când am ieşit eu cu mâncarea, iar temperatura am estimat-o la vreo douăzeci şi două de grade.

— Trebuie să mâncăm imediat? m-a întrebat Rosie – o întrebare ciudată, având în vedere faptul că acum două ore se declarase hămesită.

— Nu, mâncarea nu se răceşte. E deja rece.

Până şi eu mi-am dat seama că următoarea mea întrebare avea să sune stângaci:

— E vreun motiv pentru care să mai amânăm?

— Luminile oraşului. Priveliştea de aici e minunată.

— Din păcate, e statică. Odată ce ai analizat-o, n-ai de ce s-o mai priveşti. Ca şi în cazul tablourilor.

— Dar se schimbă întruna! Cum e dimineaţa devreme? Sau când plouă? Şi tu poţi veni aici doar ca să stai şi să priveşti.

Nu aveam nici un răspuns care să o poată satisface. Văzusem priveliştea la cumpărarea apartamentului. Nu se schimba cine ştie ce odată cu schimbarea condiţiilor din jur. Iar singurele ocazii în care stăteam pur şi simplu pe balcon erau atunci când aşteptam ora unei întâlniri sau când reflectam asupra unei probleme şi aveam nevoie de un mediu total neinteresant, care să nu îmi abată atenţia.

M-am aşezat în spaţiul de lângă Rosie şi i-am umplut din nou paharul. A zâmbit. Eram aproape sigur că se dăduse cu ruj.

Ţelul meu este acela de a crea o masă standard, repetabilă, dar e limpede că ingredientele variază în calitate de la săptămână la săptămână. Masa din seara aceea părea să fie la un standard neobişnuit de înalt. Salata de homar nu fusese niciodată atât de delicioasă.

Mi-am amintit regula fundamentală de a îndemna o femeie să vorbească despre ea însăşi. Rosie deschisese deja subiectul interacţiunii cu clienţii dificili de la bar, aşa că am rugat-o să dezvolte ideea. A fost o mişcare excelentă. Ştia numeroase istorioare teribil de amuzante şi am reţinut câteva tehnici interpersonale pe care le-aş putea folosi în viitor.

Am terminat homarul. Apoi Rosie şi-a deschis geanta şi a scos un pachet de ţigări! Cum să-mi descriu oroarea? Fumatul nu este doar nesănătos în sine şi periculos pentru cei din jur. Este, de asemenea, semnul clar al unei

abordări iraţionale a vieţii. Nu întâmplător asta constituia prima întrebare din chestionarul meu.
Rosie trebuie să-mi fi observat şocul.
— Relaxează-te, suntem în aer liber.
Nu avea nici un rost să intrăm într-o polemică. După seara asta nu o s-o mai văd niciodată. Bricheta s-a aprins şi Rosie a ridicat-o spre ţigara pe care o ţinea între buzele înroşite artificial.
— Aşa… Am o întrebare de genetică, a spus ea.
— Dă-i drumul.
Eram iar în lumea pe care o cunoşteam.
— Mi-a spus cineva că îţi poţi da seama dacă un bărbat e monogam după dimensiunea testiculelor lui.
Aspectele sexuale ale biologiei apar frecvent în presa de masă, aşa că această afirmaţie nu era atât de prostească pe cât poate părea, deşi constituia o idee greşită tipică. Mi-a trecut prin minte că ar fi putut fi un fel de exprimare codificată a unui avans sexual, dar am decis să aleg calea mai sigură şi să iau întrebarea în sensul propriu.
— E ridicol, i-am răspuns.
Rosie a părut foarte încântată de răspunsul meu.
— Eşti grozav! Tocmai am câştigat un pariu.
Am început să detaliez răspunsul şi am remarcat că expresia de satisfacţie a lui Rosie s-a estompat. Am presupus că îşi simplificase excesiv întrebarea şi că explicaţia mea detaliată era de fapt ceea ce i se spusese ei iniţial.
— Ar putea exista o anumită corelaţie la nivel individual, dar regula se aplică speciilor. *Homo sapiens* e în principiu monogam, dar infidel în plan tactic. Masculilor le prieşte să lase însărcinate cât mai multe femele, dar sunt capabili să întreţină doar un singur set de urmaşi. Femelele caută gene de calitate maximă pentru copiii lor, dar şi un mascul capabil să le întreţină.
Tocmai îmi intram în rolul familiar de profesor, când Rosie m-a întrerupt:
— Şi cu testiculele cum rămâne?
— Testiculele mai mari produc mai multă spermă. Speciile monogame au nevoie doar de atâta spermă cât să fie suficientă pentru partenera lor. Oamenii au nevoie de o cantitate mai mare pentru a putea profita de ocaziile aleatorii şi pentru a ataca sperma intruşilor recenţi.
— Mişto.
— Nu chiar. Acest comportament a evoluat în mediul ancestral. În lumea modernă sunt necesare reguli suplimentare.
— Mda, mi-a răspuns Rosie. Cum ar fi să ai grijă de copiii tăi.
— Exact. Dar instinctele sunt incredibil de puternice.
— Mie-mi spui!
Aşa că am început să-i explic:
— Instinctul este expresia unui…
— Era o afirmaţie retorică, nu trebuie să-mi spui, m-a întrerupt Rosie. Eu am trecut prin asta. Mama s-a apucat să cumpere material genetic la petrecerea de absolvire a Facultăţii de Medicină.

— Comportamentele acestea nu sunt conştiente. Oamenii nu-şi propun să…
— Asta am înţeles.
Mă îndoiam. Profanii interpretează adesea greşit perceptele psihologiei evoluţioniste. Dar era o poveste interesantă.
— Vrei să spui că mama ta s-a angajat într-un contact sexual neprotejat în afara relaţiei ei oficiale?
— Cu un alt student la Medicină, mi-a răspuns ea. În timp ce era deja cu – în momentul acela Rosie şi-a ridicat mâinile şi a făcut o mişcare dublă de coborâre, cu indexul şi degetul mijlociu de la ambele mâini – …tata. Tatăl meu adevărat e doctor. Numai că nu ştiu exact care doctor. Asta mă cam scoate din minţi.
Mă fascinaseră mişcările mâinilor ei şi o vreme nu am mai spus nimic, ci am încercat să le înţeleg sensul. Să fi fost un semn al neliniştii provocate de faptul că nu îşi cunoştea tatăl? Dacă aşa stăteau lucrurile, nu era un semn pe care să-l ştiu. Şi de ce alesese exact acel moment pentru a-şi puncta ideea… bineînţeles! Era un semn de punctuaţie!
— Ghilimele! am rostit cu voce tare când am avut revelaţia.
— Ce?
— Ai pus ghilimele în jurul cuvântului tată, ca să atragi atenţia asupra faptului că acel cuvânt nu trebuie interpretat în sensul lui obişnuit. E o strategie foarte inteligentă.
— Da. Sigur. Şi eu, care credeam că ai tăcut pentru că reflectai la mica mea problemă – care-mi afectează, de altfel, întreaga viaţă. Şi că ai putea avea ceva inteligent de spus.
Am corectat-o imediat:
— Dar nu este deloc o problemă mică!
Am ridicat un deget în aer, ca să-i indic semnul exclamării.
— Ar trebui să insişti să fii informată.
Am schiţat o mişcare de înjunghiere cu acelaşi deget, ca să indic punctul. Era chiar distractiv.
— Mama nu mai trăieşte. A murit într-un accident de maşină când aveam zece ani. N-a spus nimănui cine este tatăl meu adevărat – nici măcar lui Phil.
— Phil?
Nu mi-am dat seama cum aş fi putut indica un semn de întrebare, aşa că am decis să renunţ temporar la joc. Nu era momentul potrivit pentru experimente.
— Tata – a ridicat degetele şi a făcut iar mişcarea aceea. Care ar lua-o razna dacă i-aş spune că vreau să aflu.
Rosie şi-a băut restul de vin din pahar şi l-a mai umplut o dată. A doua sticlă de jumătate era acum goală. Povestea ei era tristă, dar deloc neobişnuită. Cu toate că părinţii mei au continuat să menţină un contact de rutină, unul ritual, eu am stabilit că-şi pierduseră interesul faţă de mine cu mai mulţi ani în urmă. Îşi îndepliniseră misiunea în momentul când am fost capabil să mă

întreţin singur. Situaţia ei era însă întru câtva diferită, aici fiind implicat un tată vitreg. I-am oferit o explicaţie genetică:
— Comportamentul lui este cât se poate de previzibil. Nu ai genele lui. Leii masculi ucid puii rezultaţi din împerecherile anterioare atunci când preiau conducerea unei haite.
— Mersi pentru informaţia asta.
— Dacă eşti interesată, îţi pot recomanda câteva lecturi folositoare. Pari destul de inteligentă pentru o barmaniţă.
— Văd că nu te joci deloc cu complimentele.
Se părea că mă descurcam de minune, aşa că mi-am permis un moment de satisfacţie pe care l-am şi împărtăşit cu Rosie.
— Minunat. Nu excelez la întâlnirile amoroase. Sunt atâtea reguli de ţinut minte!
— Te descurci bine, mi-a răspuns ea. Doar că te holbezi la sânii mei.
Era un feedback dezamăgitor. Rochia lui Rosie avea un decolteu destul de generos, dar mă străduisem din răsputeri să menţin contactul vizual.
— Îţi studiam pandantivul. E extrem de interesant.
Rosie l-a acoperit imediat cu mâna şi m-a întrebat:
— Şi ce e pe el?
— O imagine a lui Isis cu o inscripţie: *Sum omnia quae fuerunt suntque eruntque ego*. „Eu sunt tot ceea ce a fost, este şi va fi.“
Speram că citisem corect în latină – scrisul era minuscul.
Rosie a părut impresionată.
— Şi pandantivul pe care îl aveam azi-dimineaţă?
— Un pumnal cu trei pietricele roşii şi patru albe.
Rosie şi-a terminat vinul. Părea să se gândească intens la ceva, dar nu s-a dovedit a fi nimic profund:
— Vrei să mai deschidem o sticlă?
Eram un pic surprins. Băusem deja cantitatea maximă recomandată. Pe de altă parte ea era fumătoare, deci în mod evident avea o atitudine nepăsătoare faţă de sănătate.
— Mai vrei alcool?
— Exact, a răspuns cu o voce ciudată.
S-ar putea să mă fi imitat.
Am mers în bucătărie să aleg altă sticlă, hotărând pe drum ca, în compensaţie, să reduc consumul de alcool în ziua următoare. Pe urmă am observat ceasul: 11.40 p.m. Am luat telefonul şi am comandat un taxi. Cu puţin noroc, avea să ajungă înainte să intre în vigoare tariful de noapte. Am deschis o sticlă de jumătate de Shiraz, ca să-l bem cât aşteptam.
Rosie voia să continuăm conversaţia despre tatăl ei biologic.
— Crezi că există vreun fel de motivaţie genetică? Una care să fie prezentă în structura noastră, inducându-ne dorinţa de a şti cine ne sunt părinţii?
— Este de o importanţă majoră ca părinţii să-şi poată recunoaşte copiii. În felul acesta îi pot proteja pe cei care le duc mai departe genele. Copiii mici

trebuie să fie în permanenţă capabili să-şi găsească părinţii, pentru a putea fi protejaţi.
— Poate că este un fel de transfer de la chestia asta.
— Pare destul de improbabil, dar nu imposibil. Comportamentul nostru este puternic influenţat de instinct.
— Ai mai spus asta. Dar, orice ar fi, mă macină rău. Mă dă peste cap.
— De ce nu-i întrebi pe posibilii candidaţi?
— „Dragă domnule doctor, sunteţi cumva tatăl meu?“ Nu prea cred.
M-am gândit la o soluţie evidentă – evidentă pentru că sunt genetician.
— Părul tău are o culoare foarte neobişnuită. Poate că…
A izbucnit în râs.
— Nu există gene pentru nuanţa asta de roşcat.
Probabil şi-a dat seama că nu înţelegeam.
— Culoarea asta se găseşte numai într-un tub.
Atunci mi-am dat seama la ce se referea. Îşi vopsise deliberat părul în acea culoare nefiresc de deschisă. Incredibil. Nici nu-mi trecuse prin cap să includ în chestionar o întrebare despre vopsirea părului. Mi-am notat în minte s-o fac.
S-a auzit soneria. Încă nu-i pomenisem de taxi, aşa că am pus-o repede la curent cu planul meu. Şi-a terminat imediat vinul, după care mi-a întins mâna şi am avut impresia că nu eram singurul care se simţea inconfortabil.
— Ei bine, a fost o seară pe care în mod sigur o s-o ţin minte. Mult succes în viaţă.
Era o modalitate neconvenţională de a-şi lua la revedere. Mie mi s-a părut că e mai sigur să respect convenţiile.
— Noapte bună. M-am simţit foarte bine în seara aceasta. Mult noroc în a-ţi găsi tatăl, am găsit de cuviinţă să adaug la formula de politeţe.
— Mersi.
Apoi a plecat.
Eram agitat, dar nu în sensul rău al cuvântului. Era mai curând un caz de suprastimulare senzorială. M-am bucurat că am mai găsit un rest de vin în sticlă. Mi l-am turnat în pahar şi i-am telefonat lui Gene. A răspuns Claudia şi am decis să renunţ la politeţurile inutile.
— Trebuie să vorbesc cu Gene.
— Nu-i acasă, mi-a răspuns ea.
Părea dezorientată. Poate că băuse ceva.
— Credeam că mănâncă homar la tine.
— Gene mi-a trimis cea mai incompatibilă femeie din lume. O barmaniţă. A întârziat, e vegetariană, e dezorganizată, iraţională, are probleme de sănătate, e fumătoare… fumătoare!… are probleme psihologice, nu ştie să gătească, e incompetentă la matematică, are o culoare cu totul nenaturală de păr. Presupun că lui i s-a părut o glumă bună.
Claudia a interpretat, probabil, toate astea drept expresia unei stări de tulburare, pentru că m-a întrebat:
— Eşti în regulă, Don?

— Bineînţeles, i-am răspuns. A fost extrem de distractivă, dar complet nepotrivită pentru Proiectul Soţia.
În timp ce rosteam cuvintele acestea, fără îndoială corecte, am simţit împunsătura unui regret, în clară contradicţie cu evaluarea mea intelectuală. Claudia mi-a întrerupt încercarea de a reconcilia cele două tendinţe ale creierului:
— Don, tu ştii cât e ceasul?
Nu aveam ceasul la mână şi atunci mi-am dat seama de eroarea comisă. Atunci când chemasem taxiul, folosisem ca punct de referinţă ceasul din bucătărie. Ceasul căruia Rosie îi schimbase ora. Trebuie să fi fost aproape 2.30 dimineaţa. Cum putusem să pierd în halul ăsta noţiunea timpului? Era o lecţie dură asupra pericolelor modificării programului. Rosie urma să plătească la taxi tariful de noapte.
Am lăsat-o pe Claudia să se culce la loc. Când am luat de pe balcon cele două farfurii şi cele două pahare, am mai privit o dată spre peisajul nocturn al oraşului – priveliţte pe care nu o mai văzusem niciodată, cu toate că în tot acest timp ea fusese acolo.
Am decis să sar peste antrenamentul de *aikido* de dinainte de culcare. Şi să las masa improvizată acolo unde era.

9

— Am aruncat-o în joc ca joker, mi-a spus Gene a doua zi, când l-am trezit din somnul lui neplanificat de sub birou.

Arăta groaznic şi l-am sfătuit să se abţină să mai stea treaz până foarte târziu, deşi cel puţin de data asta comisesem aceeaşi greşeală. Era important să ia masa de prânz la ora corectă, ca să se adapteze din nou la ritmul circadian. Venise cu masa de prânz la pachet de acasă şi ne-am îndreptat spre o zonă verde din campus. Eu am achiziţionat pe traseu o salată de alge, o supă *miso* şi un măr de la cafeneaua japoneză.

Era o zi frumoasă. Din păcate, asta însemna că în jurul nostru erau mai multe fete îmbrăcate sumar şi întinse pe iarbă, care îi distrăgeau atenţia lui Gene. Are cincizeci şi şase de ani, deşi informaţia asta nu ar trebui dezvăluită. La vârsta aceasta testosteronul trebuia să-i fi scăzut până la un nivel la care apetitul sexual să fie redus semnificativ. Teoria mea este că această concentrare neobişnuită a sa asupra sexului se explică printr-un obicei mintal. Dar fiziologia umană variază şi este posibil ca el să constituie o excepţie.

Pe de altă parte bănuiesc că Gene este de părere că eu am un apetit sexual anormal de scăzut. Dar nu este adevărat – mai curând nu dispun de abilitatea lui Gene de a exprima acest apetit într-un mod acceptat de societate. Cele câteva încercări ale mele de a-l imita s-au soldat cu eşecuri răsunătoare.

Am găsit o bancă liberă şi Gene a început să-mi explice:

— E o cunoştinţă.

— Adică n-ai utilizat chestionarul?

— N-am utilizat chestionarul.

Asta explica fumatul. De fapt explica totul. Gene revenise la obiceiul lui ineficient de a recomanda cunoştinţe pentru întâlniri amoroase. Probabil că expresia de pe figura mea îmi reda perfect enervarea.

— Îţi pierzi timpul cu chestionarul ăla. Ai avea mai mult succes dacă le-ai măsura lobul urechii.

Atracţia sexuală este domeniul în care Gene e specialist.

— Există vreo legătură? l-am întrebat.

— Persoanele cu un lob lung al urechii au mai multe şanse să aleagă parteneri cu lobi lungi. E un criteriu mai bun pentru pronosticuri decât IQ-ul.

Era incredibil, dar adevărul e că foarte multe din comportamentele apărute în mediul ancestral par incredibile în contextul lumii de azi. Evoluţia nu a ţinut pasul. Dar lobul urechii? Poate exista o premisă mai iraţională de-atât pentru o relaţie? Nici nu-i de mirare că atâtea căsnicii eşuează.

— Şi te-ai distrat? m-a întrebat el.

L-am informat că întrebarea era irelevantă: scopul meu era să-mi găsesc o parteneră de viaţă, iar Rosie era o candidată complet nepotrivită. Din cauza lui Gene irosisem o seară întreagă.

— Dar te-ai distrat? şi-a repetat el întrebarea.
Oare se aştepta să primească un răspuns diferit la aceeaşi întrebare? E adevărat că nu îi dădusem un răspuns adecvat, dar aveam un motiv foarte bun. Nu avusesem timp să analizez cum trebuie seara anterioară şi să găsesc un răspuns corect. Bănuiam că a o califica drept „distractivă“ ar fi însemnat să simplific excesiv o experienţă cât se poate de complexă.
I-am prezentat lui Gene un rezumat al evenimentelor. În timp ce relatam povestea cinei de pe balcon, Gene m-a întrerupt:
— Dacă te mai vezi cu ea…
— Nu am absolut nici un motiv să mă mai văd cu ea.
— *Dacă te mai vezi cu ea*, a reluat Gene, n-ar fi o idee bună să menţionezi Proiectul Soţia. De vreme ce ea nu s-a ridicat la nivelul cerinţelor.
Lăsând la o parte presupoziţia incorectă că aveam să mă mai întâlnesc cu Rosie, sfatul părea să fie unul bun.
În momentul acela conversaţia şi-a schimbat dramatic subiectul şi nu am mai apucat să aflu de unde o cunoştea Gene pe Rosie. Motivul acestei schimbări a fost sandviciul lui. A luat o gură, apoi a zbierat îndurerat şi mi-a înhăţat sticla cu apă.
— Aoleu, căcat! Căcat! Claudia mi-a pus ardei iute în sandvici.
Îmi era greu să-mi imaginez cum ar fi putut face Claudia o asemenea eroare. Dar prioritatea era să-i reducem disconfortul. Ardeiul iute nu este solubil în apă, aşa că nu era deloc eficient să bea din apa mea. L-am sfătuit să găsească nişte ulei. Am pornit iar spre cafeneaua japoneză şi nu am mai reuşit să continuăm conversaţia despre Rosie. Însă obţinusem informaţiile minimale de care aveam nevoie. Gene selectase o femeie fără să ia ca punct de referinţă chestionarul. Să mă mai văd cu ea ar fi contrazis însuşi raţionamentul din spatele Proiectului Soţia.
În timp de pedalam spre casă, am reevaluat situaţia. Existau trei motive pentru care ar fi putut fi necesar s-o mai întâlnesc pe Rosie:

l. O structură experimentală eficientă presupune utilizarea unui grup de control. Ar fi fost interesant să o folosesc pe Rosie ca etalon cu care să compar femeile selectate prin chestionar.
2. Chestionarul nu-mi furnizase până atunci nici o pereche. Între timp puteam interacţiona cu Rosie.
3. Ca genetician cu un acces facil la procedurile de analiză a ADN-ului şi înzestrat cu acele cunoştinţe necesare pentru a le interpreta, o puteam ajuta pe Rosie să-şi găsească tatăl biologic.

Motivele l şi 2 nu erau valide. Era evident că Rosie nu era o parteneră de viaţă potrivită. Nu avea nici un rost să interacţionez cu o persoană cu o compatibilitate atât de scăzută. Însă motivul 3 merita luat în considerare. Faptul că îmi foloseam abilităţile profesionale pentru a o ajuta în căutările ei nu avea să-mi afecteze ţelul propriu. O puteam considera o activitate colaterală, până ce avea să apară o candidată bună în Proiectul Soţia.

Pentru a mă putea apuca de treabă, trebuia să restabilesc contactul cu Rosie. Nu voiam să-i spun lui Gene că aveam de gând să mă mai văd cu ea la atât de scurtă vreme după ce îi spusesem că probabilitatea de a o face este zero. Din fericire, mi-am amintit numele barului unde lucra: Marchiza de Queensbury.
Exista un singur bar cu numele acesta, pe o stradă lăturalnică dintr-o suburbie. Îmi modificasem deja programul pe ziua aceea, anulându-mi drumul la piaţă, ca să recuperez din somnul pierdut. În locul cinei gătite de mine, aveam de gând să achiziţionez una gata preparată. Uneori sunt acuzat că aş fi inflexibil, dar consider că decizia de acum îmi demonstrează capacitatea de a mă adapta chiar şi la cele mai stranii situaţii.
Am ajuns acolo la ora 7.04 seara, doar ca să aflu că barul nu se deschidea până la nouă seara Incredibil. Nu e de mirare că oamenii fac atâtea greşeli la serviciu. Oare barul avea să fie plin cu chirurgi şi controlori de trafic aerian, care o să bea până după miezul nopţii, iar a doua zi o să meargă la serviciu?
Am luat cina la un restaurant indian din apropiere. Până am reuşit să duc la bun sfârşit masa copioasă şi m-am întors la bar, se făcuse 9.27 seara. La uşă se afla un angajat însărcinat cu paza, aşa că m-am pregătit pentru o experienţă similară celei din seara anterioară. El m-a studiat cu atenţie şi apoi m-a întrebat:
— Ştii ce fel de local e ăsta?
Sunt cât se poate de familiarizat cu barurile, poate chiar mai familiarizat decât majoritatea oamenilor. Când călătoresc la diferite conferinţe, am obiceiul să caut pe lângă hotel un bar plăcut, unde iau cina şi beau câte un pahar în fiecare seară. Aşa că am răspuns afirmativ şi am intrat.
M-am întrebat însă dacă am ajuns unde trebuia. Cea mai evidentă trăsătură a lui Rosie era faptul că era femeie, iar absolut toţi clienţii de la Marchiza de Queensbury erau de sex masculin. Mulţi dintre ei purtau costumaţii neobişnuite şi am petrecut câteva minute analizând mulţimea de oameni. Doi dintre bărbaţi au observat că îi studiez, iar unul dintre ei mi-a zâmbit larg şi a dat din cap. I-am zâmbit şi eu. Părea un local tare prietenos.
Dar venisem acolo ca s-o găsesc pe Rosie. Am mers la bar, iar cei doi bărbaţi m-au urmat şi s-au aşezat de-o parte şi de alta a mea. Cel proaspăt bărbierit purta un tricou fără mâneci şi era clar că îşi petrecea destul timp la sala de forţă. Era posibil să fi fost cazul şi de ceva steroizi. Cel cu mustaţă purta un costum de piele şi o şapcă neagră.
— Nu te-am mai văzut pe-aici, mi-a spus Şapcă Neagră.
I-am oferit explicaţia cea mai simplă:
— Asta pentru că n-am mai venit niciodată aici.
— Pot să-ţi fac cinste cu o băutură?
— Adică te oferi să-mi faci cinste cu o băutură?
Era o propunere neobişnuită din partea unui străin şi am presupus că s-ar fi aşteptat ca şi eu să-i ofer o băutură.

— Da, cred că asta am spus, a răspuns Şapcă Neagră. Cu ce te-am putea ispiti?
I-am răspuns că aroma nu conta câtă vreme băutura conţinea alcool. Ca de obicei într-o situaţie socială, aveam emoţii.
Apoi de partea cealaltă a barului a apărut Rosie, îmbrăcată aşa cum o cerea rolul ei, cu o cămaşă neagră cu guler. M-am simţit extrem de uşurat. Venisem unde trebuie şi ea era de serviciu. Şapcă Neagră i-a făcut un semn şi a comandat trei beri Budweiser. Pe urmă Rosie m-a văzut pe mine.
— Don!
— Salutare!
Rosie ne-a privit lung şi a întrebat:
— Sunteţi împreună?
— Mai dă-ne câteva minute şi o să fim, i-a răspuns Tipul cu Steroizi.
— Cred că Don a venit să mă vadă pe mine.
— Exact, am intervenit eu.
— Vai, scuză-ne că-ţi întrerupem viaţa socială cu comanda noastră de bere! i-a spus Şapcă Neagră.
— Ai putea să foloseşti nişte ADN, i-am spus eu.
Era clar că Rosie nu înţelesese, din cauza lipsei unui context adecvat.
— Ce?
— Ca să-ţi găseşti tatăl. ADN-ul e soluţia evidentă.
— Clar, mi-a răspuns ea. Evident. „Vă rog să-mi trimiteţi ADN-ul dumneavoastră, ca să verific dacă sunteţi cumva tatăl meu.“ Las-o baltă. Mi-am bătut şi eu gura aiurea.
— Dar ai putea să faci rost de mostrele de ADN. Pe ascuns, am adăugat, nefiind sigur cum avea să reacţioneze la sugestia mea.
Rosie a tăcut. Măcar lua în considerare ideea. Sau poate că se întreba dacă nu cumva ar trebui să mă reclame. Răspunsul ei a confirmat prima variantă.
— Şi cine le-ar analiza?
— Eu sunt genetician.
— Vrei să zici că dacă fac rost de o mostră, mi-o analizezi tu?
— E o nimica toată. Câte mostre trebuie să testăm?
— Probabil una singură. Am o bănuială serioasă. E un prieten de familie.
Tipul cu Steroizi a tuşit ostentativ, iar Rosie i-a adus din frigider două beri. Şapcă Neagră a pus pe tejghea o bancnotă de douăzeci de dolari, însă Rosie a împins-o înapoi spre el şi le-a făcut semn să plece.
Am încercat şi eu şiretlicul cu tusea. De data asta Rosie s-a gândit un pic, încercând să interpreteze mesajul, dar până la urmă mi-a adus o bere.
— De ce ai nevoie? Ca să testezi ADN-ul, vreau să zic.
I-am explicat că în mod normal se folosesc mostre luate de pe partea interioară a obrazului, dar că era improbabil să obţină aşa ceva fără ca persoana în cauză să afle.
— Sângele este excelent, dar putem analiza şi bucăţi de piele uscată, mucus, urină…
— Asta nu, mi-a răspuns Rosie.

— …materie fecală, spermă…
— Văd că e din ce în ce mai bine. Pot să mi-o pun cu un prieten de familie de şaizeci de ani, în speranţa că se va dovedi că e taică-meu.
Am rămas perplex.
— Adică ai face sex cu…
Rosie mi-a explicat că fusese o glumă. Cum să glumeşti într-o chestiune atât de serioasă? În jurul barului se strângeau din ce în ce mai mulţi oameni şi se auzeau o groază de semnale cu tuse. Metodă foarte eficientă de a răspândi tot felul de boli. Rosie a notat un număr de telefon pe o bucăţică de hârtie.
— Sună-mă.

10

În dimineaţa următoare m-am întors cu o oarecare uşurare la rutina care în ultimele două zile îmi fusese dată atât de brutal peste cap. Alergările de marţi, joi şi sâmbătă până la piaţă sunt o constantă a programului meu, căci îmbină exerciţiul fizic cu achiziţionarea ingredientelor pentru mese şi cu ocazia de a reflecta. Acum aveam mare nevoie de această ocazie.

O femeie îmi dăduse numărul ei de telefon şi îmi spusese să o sun. Lucrul acesta îmi destabilizase universul mai mult decât Incidentul Haina, decât Masa de pe Balcon şi chiar decât entuziasmul pentru un posibil Proiect Tata. Ştiam că aşa ceva se întâmplă sistematic: oamenii din cărţi, din filme şi din emisiunile de televiziune fac exact ce făcuse Rosie. Însă mie nu mi se mai întâmplase niciodată aşa ceva. Niciodată vreo femeie nu îşi scrisese relaxată numărul de telefon, fără să analizeze prea mult situaţia, ca un fel de reflex, ca apoi să mi-l dea şi să-mi spună să o sun. Fusesem inclus temporar într-o cultură pe care o consideram închisă pentru mine. Deşi era cât se poate de logic ca Rosie să îmi furnizeze o modalitate de a o contacta, am avut senzaţia cu totul iraţională că atunci când aveam să îi telefonez, ea şi-ar putea da seama că făcuse o greşeală.

Am ajuns la piaţă şi am început cumpărăturile. Pentru că ingredientele dedicate fiecărei zile sunt standardizate, ştiu la ce standuri să merg, iar în general vânzătorii mă aşteaptă cu produsele gata împachetate. Trebuie doar să plătesc. Vânzătorii mă cunosc bine şi sunt în mod constant prietenoşi.

Cu toate acestea, nu este posibil să desfăşor o activitate intelectuală solicitantă în acelaşi timp cu procesul de cumpărare, din cauza numărului mare de obstacole umane şi neînsufleţite: bucăţi de legume căzute pe jos, bătrânele pornite la cumpărături cu cărucioare, vânzători care încă îşi instalează standurile, femei asiatice care compară preţurile, manevrele de livrare a mărfurilor şi turiştii care se fotografiază cu standurile pline de legume. Din fericire, eu sunt de obicei singurul care face *jogging*.

Pe drumul spre casă am continuat analiza situaţiei cu Rosie. Mi-am dat seama că acţiunile mele fuseseră influenţate mai curând de instinct decât de logică. Pe lume erau numeroşi oameni care aveau nevoie de ajutor, mulţi dintre ei aflându-se în situaţii mai grele decât Rosie, şi exista un număr considerabil de proiecte ştiinţifice demne de interes în care mi-aş fi folosit timpul mai bine decât în demersul de a găsi tatăl unei singure persoane. Şi, bineînţeles, trebuia să acord prioritate Proiectului Soţia. Era mai bine să insist ca Gene să aleagă de pe listă femei mai adecvate sau să adopte o atitudine mai relaxată faţă de unele dintre criteriile mai puţin importante – aşa cum procedasem deja cu interdicţia privitoare la consumul de alcool.

Decizia logică era să o contactez pe Rosie şi să îi explic că Proiectul Tata nu era o idee bună. I-am telefonat la ora 6.43 dimineaţa, după ce m-am întors de la alergare, şi i-am lăsat un mesaj în care solicitam să mă sune ea. Când am închis, mi-am dat seama că transpirasem, în ciuda faptului că dimineaţa era încă răcoroasă. Speram să nu fi făcut cumva febră.

Rosie m-a sunat în timp ce ţineam o prelegere. În mod obişnuit îmi închid cu totul telefonul în asemenea situaţii, dar acum eram nerăbdător să tranşez problema. Mă stresa perspectiva unei interacţiuni în care trebuia să retrag oferta făcută. Să vorbesc la telefon în faţa unei săli de curs pline cu studenţi era o situaţie destul de inconfortabilă, mai ales că aveam microfonul prins la rever.
Cei din sală auzeau perfect fiecare replică a mea.
— Bună, Rosie.
— Don, voiam doar să-ţi mulţumesc că faci chestia asta pentru mine. Nici nu mi-am dat seama până acum cât de mult mă frământă. Ştii cafeneaua aia micuţă de vizavi de Commerce Building? Barista's? Ce-ai zice să ne vedem acolo mâine, la ora două?
Acum, că Rosie îmi acceptase oferta de a o ajuta, ar fi fost imoral şi, în plan formal, chiar o încălcare contractuală să-mi retrag propunerea.
— La Barista's, mâine la două, am confirmat eu, deşi pe moment din cauza suprasolicitării creierului, îmi era imposibil să-mi accesez orarul întipărit în memorie.
— Eşti grozav!
Tonul ei indica faptul că acesta era finalul contribuţiei ei la conversaţie. Era rândul meu să folosesc o banalitate standardizată, iar răspunsul cel mai evident era un echivalent al lui „Eşti grozav". Dar până şi eu mi-am dat seama că asta n-ar fi avut nici un sens. Ea era beneficiara caracterului meu grozav, sub forma competenţei mele în genetică. Dacă aş fi analizat mai bine situaţia, aş fi putut hotărî să spun un simplu „La revedere" sau „Pe mâine", dar nu am avut deloc timp să analizez cum trebuie situaţia. Asupra mea se exercita o presiune semnificativă, în vederea unui răspuns prompt.
— Şi mie îmi place de tine.
Întregul amfiteatru a izbucnit în aplauze.
O studentă din primul rând a spus:
— Foarte cuceritor.
Zâmbea.
Din fericire, sunt obişnuit să stârnesc neintenţionat amuzamentul celor din jur.
Nu eram foarte nemulţumit că nu reuşisem să pun capăt Proiectului Tata. Necesarul de muncă pentru un test ADN era rizibil de nesemnificativ.
Ne-am întâlnit a doua zi la Barista's, la ora 2.07. Este de la sine înţeles că întârzierea a fost provocată de Rosie. Studenţii îmi aşteptau sosirea la curs la ora 2.15. Intenţionasem să-i ofer doar câteva sfaturi legate de prelevarea mostrei de ADN, dar părea incapabilă să asimileze instrucţiunile. Privind retrospectiv, probabil că i-am oferit prea multe opţiuni şi prea multe detalii tehnice într-un ritm mult prea rapid. Întrucât aveam doar şapte minute pentru a discuta problema (astfel rezervându-mi un minut pentru a alerga până la sala de curs), am căzut de acord că cea mai simplă soluţie era să prelevăm mostra împreună.

Am ajuns la locuinţa doctorului Eamonn Hughes, prezumtivul tată, sâmbătă după-amiază. Rosie telefonase în prealabil.
Eamonn părea mai în vârstă decât mă aşteptasem. I-am aproximat vârsta la şaizeci de ani şi indicele de masă corporală la 23. Soţia lui Eamonn – care se numea Belinda, avea circa cincizeci şi cinci de ani şi indicele de masă corporală de aproximativ 28 – ne-a făcut o cafea, după cum preconizase Rosie. Acesta era un lucru esenţial, întrucât hotărâserăm că marginea ceştii de cafea avea să fie sursa ideală pentru salivă. M-am aşezat lângă Rosie, prefăcându-mă că-i sunt prieten. Eamonn şi Belinda stăteau în faţa noastră şi mie îmi era foarte greu să-mi iau privirea de la ceaşca lui.
Din fericire, nu a fost nevoie să purtăm conversaţia de convenienţă. Eamonn era cardiolog şi am avut o discuţie fascinantă despre markerii genetici ai afecţiunilor cardiace. În cele din urmă Eamonn şi-a terminat cafeaua şi Rosie s-a ridicat să ducă ceştile în bucătărie. Acolo avea să poată şterge buza ceştii lui şi astfel obţineam o mostră excelentă. Când discutaserăm planul, eu i-am sugerat că aceasta ar fi putut reprezenta o încălcare a convenţiilor sociale, însă Rosie m-a asigurat că îi cunoştea foarte bine pe Eamonn şi Belinda, care erau prieteni de familie, şi că, fiind mai tânără decât ei, avea să i se permită să îndeplinească această sarcină. Pentru prima oară, cunoştinţele mele despre convenţiile sociale s-au dovedit corecte. Din păcate.
Când Rosie a luat ceşcuţa Belindei, aceasta i-a spus:
— Lasă-le, le strâng eu mai târziu.
— Nu. Te rog, insist, a răspuns Rosie şi a ridicat ceaşca lui Eamonn.
Atunci Belinda a luat ceaşca mea şi pe a lui Rosie:
— Bine, atunci dă-mi o mână de ajutor.
Au pornit împreună spre bucătărie. Era evident că lui Rosie avea să-i fie foarte dificil să tamponeze ceaşca lui Eamonn cu Belinda de faţă, dar nu mi-a trecut prin cap nici o modalitate de a o scoate pe Belinda din bucătărie.
— Ţi-a povestit Rosie că am fost coleg la Medicină cu mama ei?
Am dat din cap aprobator.
Dacă aş fi fost psiholog, poate că aş fi reuşit ca, în urma conversaţiei şi după limbajul corporal al lui Eamonn, să deduc dacă acesta ascundea faptul că era tatăl lui Rosie. Poate că aş fi reuşit să dirijez conversaţia în aşa fel încât să-l prind în capcană. Din fericire, nu ne bazam pe abilităţile mele în domeniu. Dacă Rosie reuşea să facă rost de mostră, îi puteam oferi un răspuns mult mai sigur decât cel obţinut pe baza studierii comportamentului său.
— Dacă îmi permiţi să te încurajez un pic, mi-a spus Eamonn, să ştii că mama lui Rosie a fost întru câtva nebunatică în tinereţe. Foarte inteligentă, frumoasă… ar fi putut cuceri orice bărbat şi-ar fi dorit. Toate celelalte femei din domeniu urmau să se căsătorească cu doctori, a continuat el zâmbind,

dar ea ne-a surprins pe toţi şi a ales un sportiv, care a fost perseverent şi i-a rămas alături.
Era un mare noroc că nu căutam indicii. Cred că expresia de pe chipul meu arăta clar că nu înţelegeam nimic.
— Am impresia că Rosie i-ar putea călca pe urme.
— În ce aspect al vieţii ei? l-am întrebat.
Părea mai înţelept să solicit această clarificare decât să presupun că se referea la probabilitatea de a rămâne însărcinată cu copilul unui alt student sau de a muri. Acestea erau singurele lucruri concrete pe care le ştiam despre mama lui Rosie.
— Vreau doar să spun că eu cred că s-ar putea să fii tipul potrivit pentru ea. Şi a avut o viaţă grea. N-ai decât să-mi spui să-mi văd de treaba mea, dar eu cred că e un copil tare bun.
Acum înţelesul conversaţiei devenise clar, deşi Rosie era cu siguranţă prea bătrână ca să poată fi numită cu apelativul „copil“. Eamonn credea că sunt iubitul lui Rosie. Era o greşeală de înţeles. Dar corijarea ei ar fi implicat o minciună, aşa că am decis să nu spun nimic. Apoi am auzit un zgomot de vase sparte.
Eamonn a strigat:
— Totul e în regulă?
— Da, doar că am spart o ceaşcă, a răspuns Belinda.
Spargerea ceştii nu făcea parte din plan. Era de presupus că Rosie o scăpase din cauza emoţiilor sau fiindcă încercase să nu o lase pe Belinda să o ia. Eram supărat pe mine însumi fiindcă nu aveam un plan de rezervă. Nu tratasem acest proiect ca pe o muncă serioasă de teren. Era jenant de lipsit de profesionalism şi acum era responsabilitatea mea să găsesc o soluţie. Avea să presupună, fără îndoială, şi o latură de înşelăciune, iar acesta nu este punctul meu forte.
Cea mai bună abordare posibilă era aceea de a-i solicita ADN-ul cu un motiv cât se poate de legitim.
— Ai auzit cumva de Proiectul Genografic?
— Nu, mi-a răspuns Eamonn.
I-am explicat că, pornind de la o mostră a ADN-ului său, îi puteam identifica strămoşii îndepărtaţi. A părut fascinat. M-am oferit să-i analizez ADN-ul dacă se ocupa el de prelevarea unei mostre de pe partea interioară a obrazului şi dacă mi-o trimitea mie.
— Hai s-o facem acum, până nu uit, mi-a spus el. Sângele e bun?
— Sângele e ideal pentru testarea ADN-ului, dar…
— Sunt medic de profesie, mi-a răspuns. Acordă-mi doar un minut.
Eamonn a ieşit din încăpere şi le-am auzit pe Belinda şi pe Rosie stând de vorbă în bucătărie.
— Te-ai mai văzut cu taică-tău?
— Să trecem la următoarea întrebare, s-a auzit răspunsul lui Rosie.
Belinda a continuat imediat cu o afirmaţie:
— Don pare drăguţ.

Excelent. Mă descurcam de minune.
— E doar un prieten, a răspuns Rosie.
Dacă ar fi ştiut câţi prieteni aveam eu, poate că şi-ar fi dat seama ce mare compliment îmi făcuse.
— Asta e, a spus Belinda.
Rosie şi Belinda s-au întors în sufragerie chiar când a apărut şi Eamonn cu trusa lui medicală. Belinda a dedus – cât se poate de rezonabil, de altfel – că aveam vreo problemă de ordin medical, dar Eamonn i-a explicat cum e cu Proiectul Genografic. Belinda era asistentă medicală, aşa că i-a luat sânge cu siguranţa unei profesioniste.
Când i-am întins lui Rosie eprubeta plină, ca să o pună în poşetă, am observat că îi tremurau mâinile. Am diagnosticat-o ca având un acces de anxietate, probabil legat de confirmarea iminentă a paternităţii. Nu am fost surprins când a întrebat dacă putem analiza imediat mostra de ADN. Asta presupunea deschiderea laboratorului într-o zi de sâmbătă, dar cel puţin în felul ăsta finalizam proiectul.

Laboratorul era gol: în universitate ideea arhaică de a se lucra doar de luni până vineri avea drept consecinţă o utilizare incredibil de ineficientă a unor echipamente costisitoare. Universitatea se ocupa de testarea unui echipament nou, care putea analiza foarte rapid relaţia de paternitate. Iar noi aveam o mostră ideală de ADN. ADN-ul se poate extrage dintr-o largă varietate de surse, iar pentru analiză sunt necesare doar câteva celule, dar prepararea mostrelor poate dura mult şi este deosebit de complexă. Cu sângele era mult mai uşor.
Aparatul cel nou se afla într-o încăpere mică, ce servise pe vremuri drept salonaş de ceai şi avea chiuvetă şi frigider. Preţ de o clipă mi-am dorit ca locul să fi arătat mai impresionant – o intervenţie neobişnuită a orgoliului în gândurile mele. Am descuiat frigiderul şi mi-am deschis o bere. Rosie a tuşit ostentativ. Am recunoscut codul şi i-am deschis şi ei o bere.
În timp ce făceam pregătirile necesare, am încercat să-i explic procesul, dar Rosie părea incapabilă să se oprească din vorbit. Trăncănea chiar şi în timp ce şi-a tamponat partea interioară a obrazului, ca să-mi dea mostra ei de ADN.
— Nu-mi vine să cred că e atât de uşor. Atât de rapid. Cred că, într-un fel, am ştiut dintotdeauna. Îmi aducea mereu cadouri când eram mică.
— E un aparat mult prea sofisticat pentru o operaţiune atât de banală.
— Odată mi-a adus un joc de şah. Phil îmi dădea chestii de fetiţe: cutii de bijuterii şi altele din astea. E destul de ciudat pentru un antrenor de fitness, dacă stai să te gândeşti…
— Joci şah? am întrebat.
— Nu prea. Dar nu asta e ideea. El respecta faptul că am creier. El şi Belinda n-au avut copii. Am senzaţia că mi-a fost întotdeauna prin preajmă.

S-ar putea chiar să fi fost cel mai bun prieten al mamei. Dar nu m-am gândit niciodată în mod conştient la el ca fiind tatăl meu.
— Nici nu este.
Rezultatul apăruse pe ecranul calculatorului. Misiune îndeplinită. Am început să-mi strâng lucrurile.
— Uau! a spus Rosie. Te-ai gândit vreodată să te faci terapeut pe probleme emoţionale?
— Nu. Am luat în calcul mai multe cariere, dar toate din domeniul ştiinţelor exacte. Abilităţile mele interpersonale nu sunt strălucite.
Rosie a izbucnit în râs.
— Ei bine, eşti pe cale să primeşti o lecţie intensivă de terapie pe probleme emoţionale.
S-a dovedit că Rosie făcea un fel de glumă, întrucât tehnica ei de terapie pentru dureri emoţionale se baza exclusiv pe consumul de alcool. Am mers la barul Jimmy Watson de pe Lygon Street. Era foarte aproape şi, ca de obicei, chiar şi în weekend era plin de oameni din mediul academic. Ne-am aşezat la bar şi am fost surprins să constat că Rosie, a cărei profesie era servirea de băuturi, nu se pricepe la vinuri. Cu câţiva ani în urmă Gene îmi sugerase că vinurile reprezintă subiectul perfect pentru o conversaţie prudentă, aşa că mă documentasem în acest domeniu. Mă familiarizasem cu caracteristicile vinurilor aflate de obicei în meniul acelui bar. Am băut amândoi destul de mult.
Rosie a trebuit să iasă afară pentru câteva momente, din cauza dependenţei ei de nicotină. Momentul a fost unul oportun, întrucât din curtea interioară a apărut un cuplu care a trecut pe lângă bar. Bărbatul era Gene! Femeia nu era Claudia, dar am recunoscut-o. Era Olivia, Vegetariana Indiană de la „O masă pentru opt“. Nu m-au văzut şi au trecut prea repede pe lângă mine ca să apuc să le spun ceva.
Confuzia pe care am simţit-o văzându-i împreună trebuie să fi contribuit la următoarea mea decizie. Un chelner a venit la mine:
— Tocmai s-a eliberat o masă pentru două persoane în curtea interioară. Cinaţi la noi în seara aceasta?
Am dat din cap că da. Acum eram nevoit să congelez cumpărăturile de la piaţă până sâmbăta viitoare, consecinţa firească fiind aceea că îşi vor pierde o parte din substanţele nutritive. Instinctul înlocuise iarăşi logica.
Reacţia lui Rosie la găsirea mesei pregătite a părut una pozitivă. Nu încăpea îndoială că îi era foame, dar era îmbucurător că nu făcusem o greşeală, aşa cum este posibil întotdeauna când sunt implicate persoane de sex diferit.
Mâncarea a fost excelentă. Am luat scoici proaspăt deschise (ecologice), *sashimi* de ton (ales de Rosie şi, probabil, non-ecologic), vinete cu *mozzarella* (pentru Rosie), momiţe de viţel (pentru mine), brânză (la comun) şi o singură porţie de spumă de fructul-pasiunii (împărţită şi pusă la comun). Am comandat o sticlă de Marsanne şi a fost o alegere excelentă.
Rosie şi-a petrecut o mare parte din timpul mesei încercând să-mi explice de ce voia să-şi găsească tatăl biologic. Nu prea vedeam motivul. În trecut

cunoaşterea paternităţii ar fi putut fi utilă în stabilirea riscului unor boli genetice, însă în ziua de azi Rosie îşi putea verifica direct propriul ADN. În plan concret tatăl ei vitreg, Phil, părea să-şi fi îndeplinit rolul de tată, cu toate că Rosie avea nenumărate nemulţumiri legate de nivelul său de performanţă. Era egoist, era inconsecvent în atitudinea faţă de ea, era capricios. De asemenea, se declara cu totul împotriva alcoolului. Eu consideram că era o poziţie cât se poate de justificată, însă între ei constituia un motiv de fricţiuni.
Motivaţia lui Rosie părea să fie una de ordin emoţional şi, cu toate că nu înţelegeam structura psihologică pe care se baza, era clar că era un lucru deosebit de important pentru fericirea ei.
După ce şi-a terminat spuma de fructul-pasiunii, Rosie s-a ridicat de la masă ca să „meargă la baie“. Astfel mi-a acordat un timp de reflecţie şi mi-am dat seama că eram pe cale să finalizez o cină fără incidente şi chiar deosebit de plăcută alături de o femeie – o realizare semnificativă, pe care eram nerăbdător să o împărtăşesc cu Gene şi Claudia.
Am conchis că absenţa incidentelor se explica prin trei factori:

l. Mă aflam într-un restaurant care îmi era familiar. Nu mă gândisem niciodată să aduc o femeie – sau, de fapt, pe oricine – la Jimmy Watson, pe care până atunci îl folosisem doar ca sursă de vinuri.
2. Rosie nu constituia o parteneră. O respinsesem cu totul ca posibilă parteneră şi acum eram împreună datorită unui proiect comun. Era ca o întâlnire de lucru.
3. Eram într-o oarecare măsură sub influenţa alcoolului, aşadar relaxat. Prin urmare, exista posibilitatea să nu fi fost conştient de unele erori de ordin social comise deja.

După ce am terminat masa, am comandat două pahare de Sambuca şi am întrebat-o:
— Pe cine mai testăm acum?

11

În afară de Eamonn Hughes, Rosie mai cunoştea doar alţi doi „prieteni de familie“ din promoţia de la Medicină a mamei ei. Mi s-a părut improbabil ca o persoană care avusese relaţii sexuale ilicite cu mama ei să fi păstrat legătura cu ea, având în vedere prezenţa lui Phil. Dar exista un argument evoluţionist: că acel bărbat ar fi dorit să se asigure că purtătoarea genelor sale era îngrijită aşa cum trebuie. În esenţă, acesta era şi argumentul lui Rosie.

Primul candidat era doctorul Peter Enticott, care locuia în zonă. Celălalt, Alan McPhee, murise de cancer la prostată – ceea ce era o veste bună pentru Rosie, întrucât ea, neavând prostată, nu putea moşteni boala. Se pare că fusese oncolog şi nu depistase cancerul din el însuşi – un scenariu deloc neobişnuit. Adesea oamenii nu reuşesc să vadă ceva ce le este foarte apropiat şi devine evident pentru ceilalţi.

Din fericire, acesta avea o fiică cu care Rosie avusese relaţii sociale în copilărie. Rosie a stabilit o întâlnire cu Natalie peste trei zile, cu scopul declarat de a vedea bebeluşul nou-născut al acesteia.

Eu am revenit la programul normal, dar Proiectul Tata îmi perturba întruna gândurile. M-am pregătit pentru prelevarea mostrei de ADN – nu voiam să se repete problema cu ceaşca spartă. Am mai avut şi o altă altercaţie cu decana, ca efect al Incidentului Plătica.

Una dintre îndatoririle mele este să predau genetica studenţilor la Medicină. La primul curs din semestrul trecut un student, care nu s-a prezentat, a ridicat mâna la scurtă vreme după ce le-am arătat prima planşă. Planşa era un strălucitor şi atrăgător rezumat, sub formă de diagramă, al evoluţiei de la organismele unicelulare până la incredibila varietate a vietăţilor din ziua de azi. Doar colegii de la Departamentul de Fizică pot oferi o poveste la fel de extraordinară ca aceasta. Pur şi simplu nu înţeleg de ce unii oameni sunt mai interesaţi de rezultatul unui meci de fotbal sau de greutatea unei actriţe.

Studentul în cauză aparţinea unei alte categorii.

— Profesore Tillman, aţi folosit cuvântul „evoluat“.

— Exact.

— Cred că ar trebui să subliniaţi faptul că evoluţia nu este decât o teorie.

Nu era pentru prima oară când mi se punea o întrebare – sau se făcea o afirmaţie – de felul acesta. Ştiam din experienţă că nu puteam schimba concepţiile studenţilor, care erau inevitabil bazate pe dogme religioase. Puteam doar să mă asigur că acel student nu avea să fie luat în serios de ceilalţi doctori în devenire.

— Aşa este, i-am răspuns, dar felul în care foloseşti cuvântul „decât“ poate induce în eroare. Evoluţia este o teorie susţinută de un număr copleşitor de dovezi. La fel ca teoria microbilor în cazul bolilor – spre exemplu. Ca doctor, va trebui să te bazezi pe ştiinţă. Asta dacă nu cumva vrei să vindeci prin credinţă. Dar în cazul ăsta ai intrat la cursul greşit.

S-au auzit câteva râsete. Vindecătorul prin Credinţă a ridicat o obiecţie:
— Dar nu mă refer la credinţă. Mă refer la *ştiinţa* creaţionistă.
Din public s-au auzit câteva mormăieli. Fără îndoială că mulţi dintre studenţi proveneau din culturi unde critica religiei nu e prea tolerată. Cum ar fi cultura noastră. În urma unui incident anterior, mi se interzisese să comentez asupra religiei. Dar acum vorbeam despre ştiinţă. Aş fi putut continua polemica, dar ştiam foarte bine că nu era cazul să mă las perturbat de un student. Prelegerile mele sunt precis cronometrate, pentru a putea fi ţinute în cincizeci de minute.
— Evoluţia este o teorie, i-am răspuns. Nu există nici o altă teorie privitoare la originile vieţii care să fie acceptată pe scară largă de oamenii de ştiinţă sau care să fie utilă medicinei. Prin urmare, în acest curs ne vom însuşi această teorie.
Eram de părere că mă descurcasem bine în situaţia dată, dar mă supăra faptul că nu avusesem suficient timp pentru a putea demonta argumentele pseudo-ştiinţei creaţioniste.
Câteva săptămâni mai târziu, pe când luam masa la Clubul Universităţii, am găsit o modalitate de a-mi demonstra succint punctul de vedere. Îndreptându-mă spre bar, am observat că unul dintre membrii clubului avea în farfurie o plătică cu tot cu cap. După o conversaţie uşor jenantă, am obţinut capul şi scheletul peştelui, pe care le-am împachetat cu grijă şi mi le-am pus în rucsac.
Peste patru zile am avut iar cursul respectiv. L-am găsit pe Vindecătorul prin Credinţă şi i-am pus o întrebare preliminară:
— Crezi că peştii au fost proiectaţi în forma lor actuală de un creator inteligent?
A părut surprins de întrebare, probabil pentru că trecuseră şase săptămâni de la conversaţia anterioară. Dar a dat din cap, confirmând.
Am dezvelit plătica. Prinsese un miros puternic, dar studenţii la Medicină trebuie să fie dispuşi să aibă de-a face cu obiecte organice neplăcute, în interesul procesului educaţional. Am arătat spre capul peştelui:
— Observă că ochii nu sunt simetrici.
De fapt ochii erau de-a dreptul descompuşi, dar identificarea orbitelor era cât se poate de uşoară.
— Asta pentru că plătica a evoluat dintr-un peşte convenţional, cu ochii aşezaţi de o parte şi de alta a capului. Un ochi a migrat uşor, însă doar până unde a fost necesar pentru a funcţiona eficient. Evoluţia nu a catadicsit să aibă grijă la detalii. Dar cu siguranţă un creator inteligent nu ar fi conceput un peşte cu această imperfecţiune.
I-am dat Vindecătorului prin Credinţă peştele, pentru a-i permite să-l examineze, şi mi-am continuat cursul.
A aşteptat până la începutul următorului an universitar ca să-şi depună plângerea.
În discuţia avută cu decana, aceasta a sugerat că aş fi încercat să umilesc studentul, când de fapt eu nu voisem decât să prezint un argument. Cum el

folosise termenul de *„ştiinţă* creaţionistă“, fără să pomenească nimic de religie, am putut susţine că nu mă făceam vinovat de denigrarea religiei. Pur şi simplu pusesem o teorie în opoziţie cu o alta. Era şi el bine-venit să aducă contraexemple în faţa clasei.
— Don, mi-a spus ea, ca de obicei, formal nu ai încălcat nici o regulă. Dar… cum să mă exprim eu…? Dacă mi-ar fi spus cineva că un profesor a adus un peşte mort la curs şi i l-a dat unui student care îşi afirmase credinţa în divinitate, aş fi bănuit imediat că acel profesor ai fost tu. Înţelegi ce vreau să spun?
— Vrei să spui că, dintre toţi profesorii, sunt persoana cea mai înclinată spre un comportament neconvenţional. Şi ai vrea să mă port mai convenţional. Mi se pare nerezonabil să ceri aşa ceva unui om de ştiinţă.
— Pur şi simplu nu vreau să superi oamenii.
— Să te superi şi să te plângi că teoria ta a fost demontată e un comportament cât se poate de neştiinţific.
Discuţia s-a terminat şi de această dată cu decana nemulţumită de mine – deşi nu încălcasem nici o regulă – şi cu repetarea ideii ei că trebuia să mă străduiesc mai mult ca „să mă integrez“. Când ieşeam din birou, m-a oprit asistenta ei, Regina.
— Nu cred că vă am încă pe lista de la balul cadrelor didactice, profesore Tillman. Am impresia că sunteţi singurul profesor care nu a luat bilete.
Când pedalam spre casă, am simţit o tensiune în piept şi mi-am dat seama că era reacţia mea fizică la sfatul decanei. Ştiam că dacă nu mă puteam „integra“ în departamentul de ştiinţe al unei universităţi, n-aveam să mă pot integra nicăieri.

Natalie McPhee, fiica răposatului doctor Alan McPhee, posibilul tată biologic al lui Rosie, locuia la optsprezece kilometri de oraş, deci la o distanţă uşor de parcurs cu bicicleta, dar Rosie a hotărât că era mai bine să mergem cu maşina. Am fost uimit s-o văd conducând un Porsche roşu, decapotabil.
— E al lui Phil.
— „Tatăl“ tău?
Am făcut nişte ghilimele în aer.
— Mda. El e în Thailanda.
— Am crezut că nu te place. Dar ţi-a împrumutat maşina?
— Ăsta e genul de lucru pe care îl face. El nu oferă iubire, ci doar obiecte.
Porsche-ul era vehiculul perfect pe care să-l împrumuţi unei persoane pe care nu o placi. Avea şaptesprezece ani (folosea deci vechea tehnologie pentru emisii), consuma inacceptabil de mult combustibil, avea prea puţin spaţiu pentru picioare, vâjâitul vântului se auzea oribil şi aerul condiţionat nu funcţiona. Rosie mi-a confirmat bănuiala că era o maşină costisitoare, pe care nu te puteai baza.

Când am ajuns acasă la Natalie, mi-am dat seama că pe toată durata drumului am enumerat şi detaliat defectele autovehiculului. Evitasem vorbăria despre nimicuri, dar nu apucasem să-i prezint lui Rosie metoda de prelevare a ADN-ului.
— Sarcina ta este să o ţii ocupată făcând conversaţie în timp ce eu colectez ADN-ul.
În felul ăsta ne-am fi folosit fiecare cel mai bine abilităţile proprii.
A devenit imediat evident că urma să avem nevoie de planul de rezervă. Natalie nu voia să bea: se abţinea să consume alcool câtă vreme alăpta bebeluşul, iar pentru cafea era prea târziu. Erau două hotărâri înţelepte, dar pe noi ne împiedicau să curăţăm o ceaşcă sau un pahar.
Am pus în practică planul de rezervă.
— Pot să văd bebeluşul?
— Doarme, mi-a răspuns ea, aşa că trebuie să-l priviţi în linişte.
M-am ridicat în picioare, iar ea m-a imitat.
— Spune-mi numai unde să merg, i-am propus.
— Vin cu tine.
Cu cât insistam mai mult că vreau să văd bebeluşul singur, cu atât mai tare se opunea ea. Am mers în camera copilului şi, după cum anticipase, acesta dormea. Asta era extrem de deranjant, întrucât pregătisem o serie de planuri care presupuneau prelevarea ADN-ului de la copil într-un mod complet neinvaziv. Bebeluşul era, bineînţeles, înrudit şi el cu Alan McPhee. Din nefericire, nu luasem în calcul instinctul protector al mamei. De câte ori găseam un motiv ca să ies din încăpere, Natalie mă urmărea. Era foarte jenant.
În cele din urmă Rosie s-a scuzat şi s-a dus la baie. Chiar dacă ar fi ştiut cum să procedeze, tot n-ar fi putut ajunge la bebeluş, pentru că Natalie se aşezase strategic, în aşa fel încât să vadă uşa de la dormitor, pe care o verifica frecvent.
— Ai auzit despre Proiectul Genografic? am întrebat.
Nu auzise şi nici nu o interesa. A schimbat subiectul:
— Pari foarte interesat de bebeluşi.
Eram sigur că aceasta putea reprezenta o oportunitate dacă îmi dădeam seama cum să o exploatez.
— Mă interesează comportamentul lor. Fără influenţa perturbatoare a prezenţei unui părinte.
M-a privit lung.
— Faci vreo activitate cu copii? Adică cercetaşi, grupuri la biserică…
— Nu, i-am răspuns. E puţin probabil să fiu potrivit pentru asemenea activităţi.
Rosie s-a întors şi cam în acelaşi timp a început să plângă şi bebeluşul.
— E ora mesei, a spus Natalie.
— E momentul să plecăm şi noi, i-a răspuns Rosie.

Un eşec răsunător! Abilităţile sociale fuseseră problema. Dacă aş fi avut nişte abilităţi sociale mai dezvoltate, în mod sigur aş fi pus mâna pe bebeluş.
— Îmi pare rău, i-am spus în timp ce ne îndreptam spre maşina ridicolă a lui Phil.
— Să nu-ţi pară, mi-a răspuns ea, băgând mâna în geantă şi scoţând un ghem de păr. I-am curăţat eu pieptenele.
— Avem nevoie de rădăcini.
Dar adunase o groază de păr, aşa că aveam şanse să găsim un fir cu tot cu rădăcină.
Rosie a băgat iar mâna în geantă şi a scos o periuţă de dinţi. Mi-au trebuit câteva clipe ca să înţeleg ce însemna asta.
— I-ai furat periuţa!
— Avea una de rezervă în dulap. E un moment bun să şi-o schimbe.
Eram şocat de acest furt, dar acum aveam cu siguranţă o mostră utilizabilă de ADN. Era greu să nu fiu impresionat de creativitatea de care dăduse dovadă Rosie. Iar dacă Natalie nu îşi înlocuia periuţa de dinţi la intervale regulate de timp, atunci Rosie chiar îi făcuse un serviciu.
Rosie nu a vrut să analizăm părul sau periuţa imediat. Voia să facem rost şi de ADN-ul ultimului candidat, iar pe urmă să testăm mostrele împreună. Mie mi s-a părut ilogic. Dacă mostra lui Natalie s-ar fi dovedit compatibilă, nici nu mai era nevoie să prelevăm alt ADN. Însă Rosie nu părea să stăpânească conceptul de eşalonare a sarcinilor pentru minimalizarea costurilor şi a riscurilor.
După problema cu accesul la bebeluş, am hotărât să colaborăm pentru o abordare mai reuşită a doctorul Peter Enticott.
— Am să-i spun că mă gândesc să studiez medicina, a sugerat ea.
Doctorul Enticott făcea acum parte din corpul profesoral al Facultăţii de Medicină de la Universitatea Deakin.
Rosie urma să stabilească o întâlnire cu el la cafea, ceea ce ar fi creat ocazia de a folosi procedura de ştergere a ceştii, care până acum avusese o rată de succes de zero la sută. Mi s-a părut puţin probabil ca o barmaniţă să poată convinge un profesor universitar că avea pregătirea necesară pentru a studia medicina. Rosie a părut insultată de idee şi a susţinut că, oricum, asta era irelevant, întrucât nu trebuia decât să-l convingem să iasă la cafea cu noi.
O problemă mai mare era aceea de a mă introduce şi pe mine în ecuaţie, întrucât Rosie nu credea că se va descurca singură.
— Tu o să fii iubitul meu, mi-a spus. Ai să-mi sponsorizezi studiile, deci în toată povestea asta tu eşti un fel de acţionar, mi-a spus ea, privindu-mă lung. Să nu exagerezi cu rolul.

Într-o după-amiază de miercuri, când Gene a ţinut în locul meu un curs în schimbul serii în care eu am vorbit în locul lui despre Asperger, am mers cu

maşinuţa de jucărie a lui Phil până la Universitatea Deakin. Mai fusesem acolo de multe ori, ca profesor invitat şi pentru proiecte de cercetare comune. Chiar cunoşteam câţiva cercetători de la Facultatea de Medicină, însă nu şi pe Peter Enticott.
Ne-am întâlnit cu el la o cafenea în aer liber, plină cu studenţi la Medicină întorşi mai devreme din vacanţa de vară. Rosie a fost fenomenală! A vorbit cu multă inteligenţă despre medicină şi chiar despre psihiatrie, în care i-a spus că spera să se specializeze. A pretins chiar că are o licenţă în ştiinţe comportamentale şi experienţă în cercetarea postuniversitară.
Peter părea obsedat de asemănarea dintre Rosie şi mama ei, care pentru scopurile noastre era absolut irelevantă. A întrerupt-o pe Rosie de trei ori ca să sublinieze similitudinea lor fizică, iar eu m-am întrebat dacă acesta nu era cumva semnul vreunei legături aparte între el şi mama lui Rosie – şi, astfel, un indiciu al paternităţii. M-am uitat, aşa cum o făcusem în sufrageria lui Eamonn Hughes, după vreo asemănare fizică între Rosie şi potenţialul ei tată, dar nu mi-a sărit nimic în ochi.
— Toate astea sună foarte bine, Rosie, a spus Peter. Eu nu am nici o legătură cu procesul de selecţie – cel puţin nu în mod oficial.
Exprimarea lui părea să sugereze posibilitatea unui ajutor neoficial, deci lipsit de etică. Să fi fost acesta un semn de nepotism şi, prin urmare, un indiciu că era tatăl lui Rosie?
— Dosarul tău de studii este foarte bun, dar trebuie să dai testul GAMSAT. Testul standard de admitere în programul medical, mi-a explicat el mie.
— L-am dat anul trecut, a răspuns Rosie. Am scos şaptezeci şi patru.
Peter părea extrem de impresionat.
— Cu punctajul ăsta poţi intra liniştită şi la Harvard. Dar aici mai luăm în considerare şi alţi factori, aşa că dacă te hotărăşti să depui cererea, să-mi spui neapărat şi mie.
Speram că Peter n-o să meargă vreodată să bea un păhărel la Marchiza de Queensbury.
Chelnerul a adus nota de plată şi când s-a întins să ia ceaşca lui Peter, mi-am pus instinctiv mâna deasupra ei ca să-l opresc. Chelnerul mi-a aruncat o privire extrem de neplăcută şi a înşfăcat ceaşca. L-am văzut ducând-o la un cărucior şi punând-o pe o tavă, lângă alte recipiente.
Peter s-a uitat la telefon.
— Trebuie să plec. Dar acum, că ne-am întâlnit o dată, hai să păstrăm legătura.
În timp ce Peter se îndepărta, am văzut cum chelnerul se uita spre cărucior.
— Trebuie să-i distragi atenţia.
— Tu ia ceaşca şi gata, mi-a răspuns Rosie.
Am pornit spre cărucior. Chelnerul era cu ochii pe mine, dar când am ajuns la tavă, a întors capul spre Rosie şi a pornit grăbit spre ea. Am înhăţat ceaşca.
Ne-am întâlnit la maşină, care era parcată la o oarecare distanţă. Plimbarea mi-a oferit timpul necesar ca să analizez faptul că, sub presiunea atingerii

unui ţel, mă făcusem vinovat de furt. Ar fi trebuit oare să trimit un cec pe adresa cafenelei? Oare cât costă o ceaşcă? Ceştile se sparg tot timpul, dar în urma unor evenimente aleatorii. Dacă toţi clienţii ar fura ceşti, în scurtă vreme cafeneaua ar deveni, probabil, nerentabilă din punct de vedere financiar.
— Ai luat ceaşca?
Am ridicat-o, arătându-i-o.
— Şi sigur e cea bună?
Nu mă pricep la comunicarea non-verbală, dar cred că am reuşit să exprim faptul că, deşi sunt un hoţ de rând, totuşi nu fac erori de observaţie.
— Ai achitat nota? am întrebat-o.
— Aşa i-am distras atenţia.
— Achitând nota?
— Nu, notele se achită la bar. Eu doar m-am ridicat şi am plecat.
— Trebuie să ne întoarcem.
— Dă-i dracu’! mi-a spus Rosie şi ne-am urcat în Porsche, demarând în trombă.
Ce se întâmpla cu mine?

12

Am mers direct la universitate şi-apoi în laborator. Proiectul Tata avea să fie finalizat în curând. Vremea era călduţă, deşi la orizont se zăreau nori cenuşii, aşa că Rosie a coborât decapotat maşina. Eu îmi făceam mustrări de conştiinţă cu privire la furt.

— Încă mai eşti obsedat de notă, Don? a strigat Rosie, acoperind zgomotul vântului. Tare amuzant eşti! Noi furăm ADN, iar tu îţi faci griji pentru o ceaşcă.

— Să colectezi mostre de ADN nu e ilegal! am strigat şi eu.

Ceea ce era adevărat, însă în Marea Britanie ar fi constituit o încălcare a Legii Ţesuturilor Umane din 2004.

— Trebuie să ne întoarcem.

— Ar fi o modalitate foarte ineficientă de a ne folosi timpul, mi-a răspuns Rosie cu o voce ciudată în timp ce stăteam la semafor şi de-abia ne auzeam.

A izbucnit în râs şi mi-am dat seama că mă imita. Afirmaţia ei era corectă, dar implica şi o chestiune de ordin moral, iar un comportament moral ar fi trebuit să predomine asupra altor aspecte.

— Relaxează-te, mi-a spus ea. E o zi minunată, o să aflăm cine e tatăl meu şi eu o să le trimit prin poştă un cec pentru ceaşcă. Îţi *promit*. Tu ştii măcar cum să te relaxezi? Cum să te simţi bine?

Era o întrebare mult prea complexă pentru a răspunde pe fondul zgomotului infernal din clipa când am pornit de la stop. Iar urmărirea relaxării ca ţel nu duce la obţinerea unei stări de mulţumire. Numeroase studii au demonstrat-o sistematic.

— Ai ratat ieşirea de pe autostradă.

— Exact, mi-a răspuns ea cu vocea aceea glumeaţă. Mergem la plajă. Îmi pare rău, nu te aud, nu te aud deloc, a continuat ea să vorbească, acoperind protestele mele.

Pe urmă a pus muzică – muzică rock, la un volum excesiv. Acum chiar că nu mă mai auzea. Eram răpit! Am mers cu maşina nouăzeci şi patru de minute. Nu vedeam vitezometrul şi nici nu eram obişnuit să călătoresc într-un vehicul deschis, dar am estimat că depăşeam substanţial limita de viteză.

Sunete disonante, vânt, pericolul iminent al morţii… Am încercat să adopt starea mentală pe care o am la dentist.

În cele din urmă am oprit într-o parcare de lângă plajă. Era aproape goală, căci era după-amiaza unei zile lucrătoare.

Rosie m-a privit lung.

— Zâmbeşte! O să facem o plimbare, pe urmă mergem la laborator şi după aia te duc acasă. Şi n-o să mă mai vezi niciodată.

— Nu putem să mergem acasă chiar acum? am întrebat-o eu şi mi-am dat seama imediat că vorbisem ca un copil.

Mi-am reamintit că eram un bărbat adult, cu zece ani mai în vârstă şi mai experimentat decât persoana de lângă mine, şi că trebuie să fi existat un scop pentru ceea ce făcea ea. Am întrebat-o deci care îi era scopul.

— Sunt pe cale să aflu cine e tatăl meu. Trebuie să-mi limpezesc puţin mintea. Aşadar, n-am putea oare să ne plimbăm vreo oră, iar tu să te prefaci că eşti un om normal şi să mă asculţi?
Nu ştiam sigur cât de bine puteam imita un om normal, dar am fost de acord să facem plimbarea. Era evident că pe Rosie o tulburaseră emoţiile şi îi respectam încercarea de a le depăşi. Până la urmă s-a dovedit că nu voia să vorbească aproape deloc. Asta a făcut plimbarea chiar plăcută: era aproape ca şi cum m-aş fi plimbat singur.
Pe drumul de întoarcere, când ne apropiam de maşină, Rosie m-a întrebat:
— *Ţie* ce fel de muzică îţi place?
— De ce întrebi?
— Aşa-i că nu ţi-a plăcut muzica pe care am pus-o pe drum încoace?
— Exact.
— Deci la întoarcere e rândul tău să hotărăşti ce ascultăm. Dar să ştii că nu am Bach.
— Nu prea ascult muzică, i-am răspuns. Cu Bach a fost doar un experiment care nu a mers.
— Dar nu poţi să trăieşti o viaţă întreagă fără să asculţi deloc muzică!
— Pur şi simplu nu îi acord atenţie. Prefer să ascult informaţii.
S-a lăsat o tăcere lungă. Între timp am ajuns la maşină.
— Părinţii tăi ascultă muzică? Dar fraţii şi surorile tale?
— Părinţii mei ascultă muzică rock. Mai ales tata. Rock de pe vremea tinereţii lui.
Ne-am urcat în maşină şi Rosie a coborât iarăşi acoperişul. S-a jucat cu iPhone-ul, pe care îl folosea ca sursă de muzică.
— Un ritm de pe vremuri, a spus ea în timp ce pornea muzica.
Tocmai mă aşezam din nou pe scaunul dentistului, când mi-am dat seama cât de precisă era descrierea lui Rosie. Ştiam melodia. O auzisem în copilărie. M-am simţit transportat în camera mea de copil, cu uşa închisă, şi scriind în BASIC pe calculatorul meu primitiv de atunci, cu melodia aceea pe fundal.
— Ştiu cântecul ăsta!
Rosie a izbucnit în râs.
— Dacă nu l-ai fi ştiut, ar fi fost dovada clară că eşti de pe Marte.
Cum goneam înapoi spre oraş într-un Porsche roşu condus de o femeie frumoasă, cu cântecul acesta pe fundal, am avut senzaţia că mă aflu în pragul unei alte lumi. Am recunoscut senzaţia, care a devenit chiar şi mai puternică, întrucât a început să plouă, sistemul de rabatare al acoperişului s-a defectat şi nu l-am mai putut ridica. Era aceeaşi senzaţie pe care o avusesem privind oraşul de la înălţime în seara cu Cina de pe Balcon, dar şi după ce Rosie îmi dăduse numărul ei de telefon. Era o altă lume, o altă viaţă – apropiată, însă inaccesibilă.
Inefabila… Satisfacţie[1].

Când am ajuns la universitate, se întunecase deja. Eram amândoi uzi leoarcă. Cu ajutorul manualului tehnic, am reuşit să închid acoperişul maşinii.
În laborator am deschis două beri (nu a mai fost nevoie de semnalul cu tuse), iar Rosie şi-a lovit sticla de a mea.
— Noroc, a spus ea. Am făcut treabă bună.
— Promiţi că trimiţi un cec cafenelei?
— Mda, promit.
— Ai fost pur şi simplu genială, i-am spus eu.
Mă gândeam de ceva timp să-i spun asta. Rolul jucat de Rosie ca potenţială studentă la Medicină fusese foarte impresionant.
— Dar de ce ai pretins că ai avut un scor atât de mare la testul de admitere?
— Tu de ce crezi?
I-am explicat că dacă aş fi putut deduce răspunsul, nu aş mai fi întrebat.
— Pentru că n-am vrut să par proastă.
— În ochii posibilului tău tată?
— Mda, în ochii lui. În ochii oricui. Am început să mă cam satur ca unii oameni să mă considere proastă.
— Eu te consider remarcabil de inteligentă…
— Să n-o spui.
— Ce anume?
— Inteligentă pentru o barmaniţă. Asta voiai să spui, nu-i aşa?
Predicţia lui Rosie era corectă.
— Mama a fost medic. Tata la fel, dacă e să ne luăm după ce spune genetica. Şi nu trebuie să fii profesor universitar ca să fii deştept. Am văzut ce faţă ai făcut când i-am spus că am scos şaptezeci şi patru la GAMSAT. Te-ai gândit: „N-o să creadă că femeia asta e atât de inteligentă“. Dar a crezut. Aşa că mai lasă-mă cu prejudecăţile.
Era o critică rezonabilă. Avusesem puţine contacte cu oameni din afara lumii academice şi îmi formasem presupoziţiile asupra restului lumii în principal urmărind filme şi seriale de televiziune când eram copil. Mi-am dat seama că, probabil, personajele din *Pierduţi în spaţiu* şi din *Star Trek* nu erau reprezentative pentru oameni în general. Era evident că Rosie nu se înscria în stereotipul barmaniţei din mintea mea. Era cât se poate de probabil ca şi alte presupoziţii ale mele despre oameni să fie greşite. Nu era deloc surprinzător.
Aparatul pentru analiza ADN-ului era pregătit.
— Ai vreo preferinţă? am întrebat-o.
— Oricare. Nu vreau să iau nici o decizie.
Mi-am dat seama că se referea mai curând la ordinea testelor decât la alegerea tatălui. Am clarificat aspectul.
— Nu ştiu, mi-a răspuns. M-am gândit la asta toată după-amiaza. Alan a murit, deci asta ar fi naşpa. Iar Natalie ar fi sora mea, ceea ce recunosc că ar fi tare ciudat. Dar cel puţin ar fi un fel de deznodământ, dacă are vreun

sens să-i spun aşa. Îmi place de Peter, dar adevărul este că nu ştiu mare lucru despre el. Probabil că are o familie.
Mi-a trecut iarăşi prin minte ideea clară că acest Proiect Tata nu fusese bine gândit până la capăt. Rosie îşi petrecuse după-amiaza încercând să-şi controleze emoţiile nedorite şi, cu toate acestea, întreaga motivaţie a proiectului părea să fie una complet emoţională.
L-am testat întâi pe Peter Enticott, întrucât părul din peria lui Natalie necesita mai mult timp de procesare. Nu s-a potrivit.
Printre firele de păr am găsit mai multe cu rădăcină, aşa că furtul periuţei de dinţi s-a dovedit inutil. În timp ce pregăteam firele, am reflectat la faptul că dintre primii doi candidaţi vizaţi de Rosie, inclusiv cel despre care ea credea că era cel mai probabil să-i fie tată, Eamonn Hughes, nici unul nu fusese compatibil. Puteam lansa o predicţie conform căreia nici fiica lui Alan nu avea să se dovedească compatibilă.
Am avut dreptate. Mi-am adus aminte de data aceasta să mă uit la Rosie, ca să-i observ reacţia. Părea foarte tristă. Probabil că urma să ne îmbătăm iar.
— Aminteşte-ţi că mostra nu e de la el, ci de la fiica lui, mi-a spus ea.
— Am luat deja asta în calcul.
— Bineînţeles. Deci asta e.
— Dar nu am rezolvat problema.
Ca om de ştiinţă, nu-mi stă în obicei să mă dau bătut în faţa problemelor dificile.
— Şi nici n-o s-o rezolvăm. Am testat toţi bărbaţii despre care ştiam de la mama.
— Dificultăţile sunt inevitabile, i-am răspuns. Proiectele importante necesită perseverenţă.
— Păstrează-ţi-o pentru ceva care contează pentru tine.
Oare de ce ne concentrăm asupra anumitor lucruri în detrimentul altora? Suntem în stare să ne riscăm viaţa pentru a salva un om de la înec, însă nu facem o donaţie care ar putea salva de la foamete zeci de copii. Instalăm panouri solare, deşi impactul lor asupra emisiilor de dioxid de carbon este minim – ba chiar ar putea avea un efect negativ, dacă luăm în considerare procesul de producere şi instalare a acestora –, în loc să contribuim la proiecte de infrastructură mai eficiente.
Consider că deciziile mele în aceste domenii sunt mai raţionale decât ale majorităţii oamenilor, dar fac şi eu greşeli de acelaşi gen. Suntem programaţi genetic să reacţionăm la stimulii din imediata noastră proximitate. Reacţia la probleme complexe, pe care nu le putem percepe în mod direct, presupune utilizarea raţionamentelor, care au mai puţină forţă decât instinctele.
Aceasta părea a fi cea mai probabilă explicaţie pentru menţinerea interesului meu faţă de Proiectul Tata. Raţional vorbind, existau utilizări mai importante pentru abilităţile mele de cercetare, dar simţeam instinctiv nevoia să o ajut pe Rosie cu problema ei, mult mai apropiată mie. Am băut un pahar de *pinot noir* Muddy Water la barul Jimmy Watson înainte ca Rosie

să trebuiască să meargă la serviciu şi am încercat să o conving să continue cu proiectul, însă ea a susţinut, într-o manieră absolut raţională, că acum nu mai avea nici un motiv să presupună că un anumit coleg de promoţie al mamei sale ar avea mai multe şanse a-i fi tată decât restul promoţiei. Bănuia că trebuie să fi fost peste o sută de studenţi şi a evidenţiat faptul că acum treizeci de ani, din cauza discriminării, majoritatea erau bărbaţi. Aspectele logistice legate de găsirea şi testarea a cincizeci de medici, dintre care mulţi locuiau, probabil, în alte oraşe sau ţări, ar fi fost deosebit de complicate. Rosie mi-a spus că nu îi păsa *chiar aşa* de tare.
S-a oferit să mă ducă acasă cu maşina, dar am decis să mai rămân să beau ceva.

1. Aluzie la melodia „Satisfaction“, lansată în anul 1965 de formaţia rock The Rolling Stones.

13

Înainte de a abandona Proiectul Tata, am hotărât să verific estimările lui Rosie cu privire la numărul de candidaţi paterni. Mi-am dat seama că o parte dintre posibilităţi puteau fi eliminate cu uşurinţă. La cursurile pe care le ţin la Medicină există numeroşi studenţi străini. Având în vedere tenul deosebit de palid al lui Rosie, am considerat improbabil ca tatăl ei să fie chinez, vietnamez, negru sau indian.

Am început cu o documentare de bază: o căutare pe internet după informaţii legate de respectiva promoţie de la Medicină, pornind de la cele trei nume pe care le ştiam.

Rezultatele mi-au depăşit aşteptările, dar procesul de găsire a soluţiilor implică adeseori şi un grăunte de noroc. Faptul că mama lui Rosie absolvise chiar universitatea la care predam eu nu a constituit o surpriză. La momentul respectiv în Melbourne existau doar două programe medicale.

Am descoperit două fotografii relevante. Prima era o poză oficială, ce înfăţişa întreaga promoţie la absolvire, având înscrise şi numele celor o sută patruzeci şi şase de studenţi. Cealaltă fusese făcută la petrecerea de absolvire şi includea şi ea numele participanţilor. În aceasta din urmă existau doar o sută douăzeci şi patru de chipuri, probabil pentru că unii dintre studenţi nu participaseră la petrecere. Cum „cumpărăturile de material genetic“ au avut loc la acea petrecere sau după ea, nu mai trebuia să ne ocupăm şi de cei care nu fuseseră prezenţi. Am verificat şi faptul că acei o sută douăzeci şi patru de studenţi erau un subgrup al celor o sută patruzeci şi şase.

Mă aşteptasem ca aceste căutări să aibă ca rezultat o listă de absolvenţi şi, probabil, o fotografie. Un bonus neaşteptat l-a reprezentat grupul de discuţiii „Unde se află în prezent?“ de pe internet. Dar cea mai norocoasă descoperire a fost informaţie că era planificată o reuniune cu ocazia împlinirii a treizeci de ani de la absolvire. Reuniunea urma să se desfăşoare peste doar trei săptămâni. Trebuia să ne mişcăm repede.

Am luat cina acasă şi apoi m-am dus cu bicicleta la Marchiza de Queensbury. Dezastru! Rosie nu lucra. Barmanul m-a informat că Rosie lucra doar trei seri pe săptămână, program care mi s-a părut în mod clar insuficient pentru a furniza un venit adecvat. Poate că avea şi o slujbă de zi. Ştiam foarte puţine despre ea, în afară de această slujbă, de interesul de a-şi găsi tatăl şi de vârsta ei, care, având în vedere aniversarea de treizeci de ani de când absolvise mama sa, trebuia să fie de douăzeci şi nouă de ani. Nu îl întrebasem pe Gene cum o cunoscuse. Nu ştiam nici măcar numele mamei ei, ca să o identific în poză.

Barmanul era prietenos, aşa că am comandat o bere şi nişte alune şi am trecut în revistă notiţele pe care le adusesem cu mine.

În fotografia de la petrecerea de absolvire erau şaizeci şi trei de bărbaţi, cu doar doi mai mulţi decât femeile, diferenţă insuficientă pentru a susţine acuza de discriminare a lui Rosie. Unii dintre ei erau în mod clar ne-

caucazieni, deşi nu atât de mulţi pe cât mă aşteptam. Acum treizeci de ani nu începuse încă afluxul de studenţi chinezi. Aveam în continuare un număr mare de candidaţi, dar reuniunea avea să ne ofere ocazia de a analiza întregul grup.
Între timp am dedus că Marchiza de Queensbury era un bar *gay*. La prima vizită nu observasem interacţiunile sociale, fiind preocupat să o găsesc pe Rosie şi să iniţiem Proiectul Tata, dar de data aceasta am putut să analizez în detaliu spaţiul din jurul meu. Barul mi-a amintit de clubul de şah al cărui membru fusesem în şcoală. Oameni strânşi laolaltă de un interes comun. Fusese de fapt singurul club la care aderasem vreodată – în afară de Clubul Universităţii, care era mai degrabă un spaţiu unde luai masa.
Nu aveam nici un prieten homosexual, dar asta se explica mai curând prin numărul excesiv de mic de prieteni de-ai mei decât printr-o prejudecată. Poate că Rosie era *gay*? Lucra într-un bar *gay*, deşi clienţii erau toţi de sex masculin. L-am întrebat pe barman. El a râs.
— Succes, amice! a zis apoi.
Nu era chiar un răspuns, dar el a plecat de lângă mine, ca să se ocupe de un alt client.

A doua zi, tocmai când terminam prânzul la Clubul Universităţii, a intrat Gene, însoţit de o femeie pe care am recunoscut-o de la petrecerea pentru celibatari: Fabienne Cercetătoarea Dornică de Sex. Se părea că aceasta găsise o soluţie la problema ei. Am trecut unul pe lângă altul la intrarea în sala de mese.
Gene mi-a făcut cu ochiul.
— Don, ea este Fabienne. Ne vizitează din Belgia şi vom discuta nişte variante de colaborare, mi-a spus el, făcând iarăşi cu ochiul şi îndepărtându-se grăbit.
Belgia. Presupusesem că Fabienne era franţuzoaică. Belgia explica totul. Gene bifase deja Franţa.
La nouă seara, când Rosie a deschis uşa barului, eu o aşteptam deja afară.
— Don! m-a remarcat ea surprinsă. E totul în regulă?
— Am nişte informaţii.
— Zi repede.
— Nu se poate repede, sunt o mulţime de detalii.
— Îmi pare rău, Don, dar şeful meu e şi el aici. Nu vreau să am probleme. Am nevoie de slujba asta.
— La ce oră termini?
— La trei dimineaţa.
Nu-mi venea să cred! Ce fel de slujbe aveau clienţii lui Rosie? Poate că lucrau toţi în baruri care se deschideau la nouă seara, aşa că aveau patru nopţi libere pe săptămână. O întreagă subcultură nocturnă invizibilă, ce folosea resurse care altfel ar fi rămas neutilizate.
Am tras adânc aer în piept şi am luat o decizie mare:

— Ne vedem atunci.
Am pedalat până acasă, m-am culcat şi am pus alarma ceasului la ora 2.30. Mi-am anulat alergarea pe care o programasem cu Gene pentru dimineaţa următoare, ca să recuperez o oră. De asemenea, aveam să sar şi peste antrenamentul meu de karate.
La 2.50 noaptea pedalam prin suburbii. Nu era o experienţă cu totul neplăcută. De fapt puteam identifica avantaje importante dacă aş fi lucrat şi eu noaptea. Laboratoarele ar fi goale. Nu ar fi fost studenţi. Reţeaua internet ar fi mers mai repede. Nu aş fi intrat în contact cu decana. Dacă aş fi putut găsi o funcţie dedicată exclusiv cercetării, fără a fi nevoit să şi predau, ar fi fost ceva absolut fezabil. Poate că aş fi putut preda *online*, prin videoconferinţe, la o universitate de pe un alt fus orar.
Am ajuns la locul de muncă al lui Rosie la ora trei fix. Uşa era încuiată şi pe ea fusese atârnat anunţul „Închis“. Am bătut tare, iar Rosie a venit la uşă.
— Sunt frântă, mi-a spus ea – lucru deloc surprinzător. Intră! Aproape am terminat.
Se pare că barul se închidea la 2.30, dar Rosie trebuia să facă şi curăţenie.
— Vrei o bere? m-a întrebat.
O bere! La ora trei dimineaţa. Ridicol!
— Da, te rog.
Am stat la bar şi am privit-o cum face curăţenie. Întrebarea pe care mi-o pusesem în acelaşi loc cu o seară înainte mi-a venit imediat pe buze:
— Eşti *gay*?
— Ai venit până aici ca să mă întrebi asta?
— Nu, întrebarea mea nu are legătură cu scopul principal al vizitei mele.
— Mă bucur să aud asta, mai ales că sunt singură într-un bar la trei dimineaţa, împreună cu un tip straniu.
— Nu sunt straniu.
— Nu atât straniu, cât străin! a răspuns ea râzând, probabil încântată de jocul ei de cuvinte.[1]
Tot nu primisem nici un răspuns legat de posibilul ei statut de *gay*. Şi-a deschis şi ea o bere. Eu am scos dosarul şi i-am arătat fotografia de la petrecere.
— Asta e petrecerea unde a fost inseminată mama ta?
— Căcat! De unde a apărut şi asta?
I-am povestit despre documentarea mea şi i-am arătat tabelul.
— Am listat toate numele. Şaizeci şi trei de masculi, dintre care nouăsprezece sunt în mod evident ne-caucazieni, după cum am putut să stabilesc printr-o evaluare vizuală şi să demonstrez în baza numelor, trei fiind eliminaţi încă dinainte.
— Glumeşti! Doar n-o să testăm… treizeci şi unu de oameni.
— Patruzeci şi unu.
— Mă rog! N-am ce motiv să inventez ca să-i cunosc pe toţi ăştia.
I-am povestit despre reuniune.
— Mda, dar avem o mică problemă, mi-a răspuns Rosie. Nu suntem invitaţi.

— Exact. Problema este mică şi este deja rezolvată. La reuniune se va servi alcool.
— Şi?
Am arătat spre bar şi spre colecţia de sticle din spatele lui.
— Vor fi necesare abilităţi ca ale tale.
— Tu îţi baţi joc de mine?
— Îţi poţi asigura o angajare la eveniment?
— Stai aşa, stai aşa! Povestea asta o ia razna. Tu chiar crezi c-o să apărem la petrecere şi-o să ne apucăm să culegem mostre de pe paharele oamenilor? Doamne Dumnezeule!
— Nu noi. Tu. Eu nu am abilităţile necesare. Dar în celelalte privinţe ai dreptate.
— Nici nu mă gândesc.
— Credeam că vrei să afli cine e tatăl tău.
— Ţi-am spus: nu mi-o doresc chiar aşa de tare.

Două zile mai târziu, Rosie a apărut la mine acasă. Era 8.47 seara şi eu făceam curăţenie în baie, întrucât Eva, menajera cu fustă scurtă, îşi anulase venirea pe motiv de boală. I-am deschis la interfon. Eram îmbrăcat în costumul meu obişnuit pentru curăţarea băii, care consta în pantaloni scurţi, cizme de cauciuc şi mănuşi chirurgicale, însă fără tricou sau cămaşă.
— Uau! a spus ea şi m-a privit lung câteva momente. Deci ăsta e rezultatul artelor marţiale?
Părea să se refere la muşchii mei pectorali. Pe urmă a început dintr-odată să ţopăie ca un copil.
— Am pus mâna pe contract! Am găsit agenţia, le-am cerut o plată de rahat şi ei au zis imediat „Da, da, da, dar să nu mai spui nimănui!“ După ce ne terminăm treaba, o să-i reclam la sindicat.
— Credeam că nu vrei să facem asta.
— M-am răzgândit, mi-a răspuns ea şi mi-a întins o cărticică pătată. Învaţă asta pe dinafară. Eu trebuie să merg la serviciu.
A făcut stânga împrejur şi a plecat.
Am privit cartea: *Tovarăşul barmanului: un ghid complet al preparării şi servirii de băuturi*. Părea să specifice îndatoririle presupuse de rolul ce îmi revenea. Am memorat primele câteva reţete înainte să termin curăţenia în baie. În timp ce mă pregăteam de culcare, renunţând la *aikido* ca să studiez mai mult cartea, mi-am dat seama că lucrurile o luau *cu adevărat* razna. Nu era prima oară când viaţa mea devenea haotică, iar pentru asemenea probleme stabilisem un protocol, ca şi pentru perturbarea aferentă a gândirii raţionale. I-am telefonat Claudiei.

M-a putut primi a doua zi. Cum nu sunt în mod oficial unul dintre pacienţii ei, trebuie să ne purtăm conversaţiile la o cafea, nu la ea în birou. Şi mă acuză pe mine de rigiditate!
I-am prezentat situaţia, omiţând cu totul aspectele legate de Proiectul Tata, pentru că nu voiam să mă recunosc vinovat de prelevarea ilicită de ADN, pe care Claudia ar fi considerat-o lipsită de etică. Am lăsat să se înţeleagă însă că eu şi Rosie împărtăşeam pasiunea pentru filme.
— Ai vorbit cu Gene despre ea? m-a întrebat Claudia.
I-am spus că Gene mi-o prezentase pe Rosie drept candidată pentru Proiectul Soţia şi că m-ar sfătui doar să fac sex cu ea. I-am explicat că Rosie era cu totul nepotrivită ca parteneră, dar că, probabil, ea se iluziona că mă interesa în sensul acesta. Poate credea că pasiunea noastră comună era un simplu pretext pentru a o curta. Comisesem o gravă eroare socială întrebând-o despre orientarea ei sexuală, iar asta nu putea decât să îi întărească bănuielile.
Cu toate acestea, Rosie nu pomenise niciodată de Proiectul Soţia. Fuseserăm distraşi mult prea repede de Incidentul Haina, iar după aceea lucrurile luaseră o întorsătură cu totul neaşteptată. Dar întrezăream riscul ca la un moment dat să o rănesc, spunându-i că fusese eliminată din Proiectul Soţia chiar de la prima noastră întâlnire.
— Deci asta te îngrijorează, că ai s-o răneşti? a întrebat Claudia.
— Exact.
— Dar asta-i grozav, Don.
— Eroare! Nu-i grozav, este o problemă gravă.
— Vreau să spun că e foarte bine că te preocupă sentimentele ei. Şi îţi face plăcere să petreceţi timpul împreună?
— O plăcere imensă! am răspuns eu, conştientizând pentru prima oară lucrul acesta.
— Şi ea se simte bine?
— Probabil. Dar s-a înscris în Proiectul Soţia.
— Nu-ţi face griji în legătură cu asta, mi-a răspuns Claudia. Din ce îmi povesteşti, pare o fată dârză. Deocamdată simţiţi-vă bine împreună şi atât.

A doua zi s-a întâmplat ceva ciudat. Pentru prima oară de când ne cunoşteam, Gene şi-a făcut o programare ca să ne vedem în biroul lui. Eu fusesem întotdeauna cel care se ocupa de organizarea întâlnirilor noastre, dar din cauza Proiectului Tata, acum apăruse o pauză neobişnuit de lungă.
Biroul lui Gene este mai mare decât al meu, asta datorită poziţiei sale superioare, şi nu unei nevoi reale de spaţiu. Frumoasa Helena m-a lăsat să aştept în birou. Gene întârzia, era reţinut la o altă întâlnire. Am profitat de ocazie ca să verific dacă pusese câte o piuneză pe India şi Belgia. Eram destul de sigur că piuneza indiană fusese deja mai demult acolo, dar era posibil ca Olivia să nu fi fost chiar indiancă. Îmi spusese că e hindusă, aşa că putea fi din Bali, din Fiji sau din orice altă ţară cu populaţie hindusă.

Gene lucra mai curând cu naţionalităţi decât cu etnii, aşa cum călătorii numără ţările pe care le-au vizitat. Şi, lucru previzibil, Coreea de Nord rămăsese fără piuneză.
A sosit Gene şi i-a cerut Frumoasei Helena să ne aducă două cafele. Ne-am aşezat la masă, ca şi cum am fi avut o întâlnire în interes de serviciu.
— Aşadar, a început Gene, ai vorbit cu Claudia.
Ăsta era unul din aspectele negative ale faptului că nu eram în mod oficial pacientul Claudiei: nu eram protejat de confidenţialitate.
— Înţeleg că te-ai mai întâlnit cu Rosie. După cum a prevăzut expertul, a subliniat el.
— Da, i-am răspuns, dar nu pentru Proiectul Soţia.
Gene este cel mai bun prieten al meu, dar tot nu mă simţeam în stare să-i dezvălui informaţii despre Proiectul Tata. Din fericire, nu a insistat. Probabil a presupus că aveam intenţii sexuale cu Rosie. Am fost chiar uimit că nu a atacat imediat subiectul.
— Ce ştii despre Rosie? m-a întrebat el.
— Nu foarte multe, i-am răspuns sincer. N-am prea vorbit despre ea. Conversaţiile noastre se concentrează pe probleme externe.
— Hai, scuteşte-mă, mi-a spus el. Doar ştii cu ce se ocupă, ştii unde îşi petrece timpul.
— E barmaniţă.
— OK, a răspuns Gene. Asta e tot ce ştii?
— Şi nu îl place deloc pe tatăl ei.
Gene a izbucnit în râs fără nici un motiv evident.
— Nu cred că e chiar Robinson Crusoe.
Aceasta a părut să fie o afirmaţie batjocoritoare legată de paternitatea lui Rosie, însă mi-am amintit că referirea la ficţionalul supravieţuitor al unui naufragiu poate fi folosită şi ca metaforă, însemnând că cineva nu e singur sau, în acest context, că bărbatul acela nu era singurul pe care Rosie nu-l plăcea. Gene probabil că mi-a observat expresia confuză din timpul raţionamentului meu şi a continuat:
— Lista de bărbaţi pe care îi place Rosie nu e foarte lungă.
— E *gay*?
— Ar putea foarte bine să şi fie, a răspuns el. Uită-te cum se îmbracă!
Comentariul lui Gene părea să se refere la genul de vestimentaţie pe care îl purta când a venit prima oară la biroul meu. Dar pentru munca la bar se îmbrăcase convenţional, iar în timpul vizitelor făcute pentru a colecta ADN Rosie purtase blugi şi bluze cu nimic ieşite din comun. În seara cu Incidentul Haina se îmbrăcase neconvenţional, dar deosebit de atrăgător.
Poate că nu voia să trimită semnale de împerechere în mediul în care o întâlnise Gene – probabil într-un bar sau restaurant. O mare parte din veşmintele unei femei au menirea de a-i spori atractivitatea sexuală, cu scopul de a-i asigura un partener. Dacă Rosie nu căuta un partener, părea perfect raţional să se îmbrace altfel. Erau multe întrebări pe care voiam să i le pun lui Gene despre ea, dar bănuiam că respectivele întrebări ar fi

presupus un nivel de interes pe care Gene l-ar fi interpretat greşit. Aveam totuşi o întrebare importantă.
— De ce a vrut Rosie să participe la Proiectul Soţia?
Gene a ezitat o clipă.
— Cine ştie? Nu cred că e o cauză pierdută, dar nici să nu te aştepţi la prea multe. Are o groază de probleme. Nu te apuca să-i dedici toată viaţa.
Sfatul lui Gene era surprinzător de intuitiv. Oare ştia cât timp petreceam studiind cartea despre cocteiluri?

1. În limba engleză cuvântul *strange* înseamnă atât „straniu“, cât şi „străin“.

14

Mă numesc Don Tillman şi sunt alcoolic. Am alcătuit fraza asta în minte, dar nu am rostit-o cu voce tare – nu fiindcă aş fi fost beat (deşi eram), ci pentru că mi se părea că dacă aş fi rostit-o, ar fi fost adevărată şi atunci nu aş mai fi putut face altceva decât să urmez calea raţională şi să renunţ definitiv la alcool.

Faptul că mă îmbătasem era o consecinţă a Proiectului Tata, mai precis a necesităţii de a dobândi o oarecare competenţă de chelner. Achiziţionasem un *shaker* de cocteiluri, pahare, măsline, lămâi, un storcător şi o rezervă substanţială de alcool, după cum se recomanda în *Tovarăşul barmanului*, pentru a putea stăpâni componenta mecanică a preparării cocteilurilor. Era un procedeu surprinzător de complex, iar eu nu sunt îndemânatic din fire. De fapt, cu excepţia alpinismului, pe care nu-l mai practicasem din vremea studenţiei, şi a artelor marţiale, sunt cât se poate de stângaci şi incompetent la cele mai multe sporturi. Priceperea în karate şi *aikido* este rezultatul antrenamentelor asidue desfăşurate pe o perioadă extrem de îndelungată de timp.

Întâi am exersat precizia execuţiei, iar apoi m-am concentrat asupra vitezei. La ora 11.07 seara eram epuizat şi am hotărât că ar fi interesant să testez calitatea cocteilurilor preparate. Am făcut un Martini clasic, un Vodka Martini, o Margarita şi un Cocksucking Cowboy – cocteiluri considerate în carte printre cele mai apreciate dintre toate. Erau toate excelente şi gusturile se deosebeau între ele mult mai mult decât varietăţile de îngheţată. Pentru Margarita storsesem mai mult suc de lămâie decât era nevoie, aşa că am mai făcut o tură, ca să nu-l irosesc.

Studiile cercetătorilor au dovedit sistematic că în cazul consumului de alcool riscurile pentru sănătate depăşesc de departe beneficiile. Argumentul meu este că beneficiile pentru sănătatea mea *mentală* justifică respectivele riscuri. Alcoolul pare să mă calmeze şi, în acelaşi timp, să mă facă euforic – o combinaţie paradoxală, dar plăcută. De asemenea, îmi reduce senzaţia de disconfort în situaţii sociale.

În mod normal îmi monitorizez cu grijă consumul de alcool, programându-mi două zile de abstinenţă pe săptămână, însă Proiectul Tata provocase multe cazuri de încălcare a acestei reguli. Cantitatea de alcool pe care o consum nu mă poate face să trec drept alcoolic. Bănuiesc însă că faptul că resping ideea de a mă opri din băut ar putea face să fiu categorisit astfel.

Subproiectul Prelevării de ADN în Masă se desfăşura în mod satisfăcător, iar eu parcurgeam manualul despre cocteiluri în ritmul necesar. Contrar unei convingeri larg răspândite, alcoolul nu distruge neuronii.

În timp ce mă pregăteam de culcare, am simţit o dorinţă puternică de a-i telefona lui Rosie şi de a o informa despre progresele făcute. Logic vorbind, nu era ceva necesar şi ar fi fost o risipă de energie să raportez că un proiect decurge conform planului, când aceasta era oricum premisa iniţială. Raţiunea a ieşit învingătoare. Cu greu.

Rosie şi cu mine ne-am întâlnit la cafea cu douăzeci şi opt de minute înaintea începerii reuniunii. Pe lângă diploma de licenţă şi doctorat, îmi puteam adăuga acum în C.V. şi un atestat pentru Servirea Responsabilă de Alcool. Examenul nu fusese dificil.
Rosie era deja îmbrăcată în uniforma de serviciu, iar pentru mine adusese echivalentul ei masculin.
— Am cumpărat-o din timp şi am spălat-o, mi-a explicat ea. N-am vrut să risc o demonstraţie spontană de karate.
Era evident că se referea la Incidentul Haina, deşi arta marţială pe care o folosisem fusese *aikido*.
Mă pregătisem cu conştiinciozitate pentru prelevarea mostrelor de ADN: pungi sigilabile, şerveţele şi etichete adezive pre-tipărite, cu numele bărbaţilor din fotografia de la absolvire. Rosie insistase să nu prelevăm mostre de la cei care nu participaseră la petrecerea de absolvire, aşa că tăiasem numele lor de pe listă. Părea surprinsă că memorasem toate numele, însă eram hotărât să nu las să apară erori din cauza lipsei de cunoştinţe.
Reuniunea avea loc la un club de golf, ceea ce iniţial mi s-a părut ciudat, dar apoi am descoperit că respectivul complex era dedicat mai curând consumului de alimente şi alcool decât jocului de golf. Am mai descoperit, de asemenea, că eram extrem de supracalificaţi. Personalul obişnuit de la bar urma să prepare băuturile. Sarcina noastră era doar să preluăm comenzile, să servim băuturile şi – lucrul cel mai important – să luăm paharele goale. Se pare că orele petrecute dezvoltându-mi abilităţile de barman fuseseră irosite.
Au început să sosească invitaţii, iar eu am primit o tavă plină cu băuturi pe care să le împart. Am remarcat imediat o problemă. Nu aveau ecusoane cu nume! Cum urma să identificăm sursele ADN-ului? Am reuşit să o găsesc pe Rosie, care descoperise şi ea problema, dar găsise între timp şi o soluţie, bazată pe cunoştinţele ei în domeniul comportamentului social.
— Spune-le aşa: „Bună, mă numesc Don şi vă voi servi în seara aceasta, doctore…“
Mi-a arătat ce ton să folosesc pentru a crea impresia că propoziţia era incompletă, încurajându-i astfel pe invitaţi să încheie spunându-şi numele. Lucru extraordinar, strategia aceasta s-a dovedit eficientă în 72,5 la sută din cazuri. Mi-am dat seama că trebuia să fac acelaşi lucru şi cu femeile, ca să nu par misogin.
Apoi au sosit Eamonn Hughes şi Peter Enticott, candidaţii pe care îi eliminaserăm deja. Fiind un prieten de familie, Eamonn trebuie să fi ştiut profesia lui Rosie, iar ea i-a explicat că seara lucram ca barman pentru a-mi completa venitul de la universitate. Lui Peter Enticott i-a spus că ea lucra cu jumătate de normă la un bar, ca să aibă cu ce să-şi finanţeze doctoratul. Poate că au presupus amândoi că ne întâlniserăm la muncă.

Cea mai dificilă problemă s-a dovedit a fi tamponarea discretă a paharelor, aşa că reuşeam să obţin cel mult o mostră de pe fiecare tavă cu pahare goale. Rosie avea probleme şi mai mari.
— Nu izbutesc să ţin minte atâtea nume, mi-a şoptit ea disperată când am trecut unul pe lângă altul cu tăvile în mână.
Aglomeraţia era din ce în ce mai mare şi Rosie părea uşor emoţionată. Uneori uit că cei mai mulţi oameni nu cunosc tehnicile de bază necesare pentru memorarea informaţiilor. Aşadar, reuşita subproiectului depindea de mine.
— Vom avea suficiente ocazii când se aşază, i-am răspuns. Nu ai de ce să-ţi faci griji.
Am trecut în revistă mesele pregătite pentru cină – câte zece locuri la fiecare masă, plus două mese cu câte unsprezece locuri – şi am calculat că numărul total de participanţi era de nouăzeci şi doi. Aici erau incluse, bineînţeles, şi femeile. Nu fuseseră invitaţi şi consorţii. Exista un risc scăzut ca tatăl lui Rosie să fi fost transsexual. Mi-am notat în minte să verific care dintre femei avea trăsături masculine şi apoi să le testez pe cele care păreau incerte. Dar pe ansamblu statistica părea promiţătoare.
Când oaspeţii s-au aşezat, modul de servire s-a schimbat de la oferirea unei selecţii limitate de băuturi la preluarea comenzilor. Din câte se pare, stilul acesta de servire era unul neobişnuit. În mod normal s-ar fi adus la fiecare masă sticle de vin, bere şi apă, dar întrucât era un eveniment de mare clasă, clubul a fost de acord să preia comenzi şi ni s-a spus „să băgăm la înaintare chestiile scumpe“, ca să sporim, se pare, profitul clubului. M-am gândit că dacă aş fi reuşit lucrul acesta, aş fi putut fi iertat pentru alte posibile greşeli.
M-am apropiat de una dintre mesele de unsprezece locuri. Mă prezentasem deja în faţa a şapte dintre oaspeţi şi obţinusem şase nume.
Am început cu o femeie al cărei nume îl ştiam deja:
— Bună, doctor Collie. Ce doriţi să beţi?
M-a privit ciudat şi preţ de o clipă m-am temut că făcusem o greşeală cu metoda de asociere a cuvintelor pe care o folosisem şi că s-ar putea ca numele ei să fie Doberman sau Pudel. Dar nu m-a corectat.
— Doar un pahar cu vin alb, te rog.
— Vă recomand o Margarita. Cel mai popular cocteil din lume.
— Faceţi cocteiluri?
— Exact.
— În cazul acesta, aş vrea un Martini.
— Clasic?
— Da, te rog.
Cât se poate de uşor.
M-am întors spre bărbatul neidentificat de lângă ea şi am încercat şiretlicul lui Rosie pentru a afla numele lui:
— Bună, mă numesc Don şi vă voi servi în seara asta, doctore…
— Aţi zis că faceţi cocteiluri?

— Exact.
— Ai auzit de Rob Roy?
— Bineînţeles.
— Ei bine, vreau şi eu unul.
— Dulce, sec sau perfect?
Unul dintre bărbaţii de vizavi de el a izbucnit în râs:
— Acu’ să te văd, Brian.
— Perfect, mi-a răspuns bărbatul pe care îl identificasem acum drept doctorul Brian Joyce.
Erau doi Brian, dar pe primul îl identificasem deja.
Doctor Walsh (sex feminin, fără trăsături transsexuale) a comandat o Margarita.
— Clasică? Premium? De căpşune, de mango, de pepene sau de ananas şi salvie? am întrebat-o.
— Ananas şi salvie? De ce nu?
Următorul meu client, cel care izbucnise în râs când comandase Brian, era singurul care rămăsese neidentificat. Nici anterior nu-şi dezvăluise numele când îmi folosisem şiretlicul. Am decis să nu îl repet.
— Dumneavoastră ce aţi dori? l-am întrebat.
— Vreau un Vapor Kurd dublu fiert cu o lămâie inversată. Agitat, nu amestecat!
Nu cunoşteam această băutură, dar am presupus că profesioniştii din spatele barului aveau să o ştie.
— Numele dumneavoastră, vă rog?
— Poftim?
— Am nevoie de numele dumneavoastră, ca să nu intervină vreo greşeală.
Preţ de o clipă s-a lăsat tăcerea. Doctor Jenny Broadhurst, care stătea lângă el, mi-a răspuns:
— Îl cheamă Rod.
— Doctor Roderick Broadhurst, nu-i aşa? am întrebat eu pe un ton afirmativ.
Bineînţeles, regula ce interzicea prezenţa consorţilor nu se aplica persoanelor care erau într-o relaţie cu cineva din aceeaşi promoţie a facultăţii. Existau şapte astfel de cupluri şi, în mod previzibil, Jenny era aşezată lângă soţul ei.
— Dar ce…? a început Rod, însă Jenny l-a întrerupt:
— Exact. Eu mă numesc Jenny şi aş vrea şi eu tot o Margarita cu ananas şi salvie, te rog.
Apoi s-a întors spre Rod:
— Tu faci mişto? Cu vaporul ăla? Ia-te de cineva cu acelaşi număr de sinapse ca tine.
Rod s-a uitat la ea, apoi la mine.
— Iartă-mă, amice. Glumeam şi eu. Aş vrea un Martini. Clasic.
Am adunat restul de nume şi de comenzi fără vreo altă dificultate. Am înţeles că Jenny încercase să-i spună în mod discret lui Rod că eu aveam un nivel de inteligenţă inferior, probabil din cauza rolului meu de chelner. Era

un şiretlic social foarte bun, pe care l-am reţinut, în ideea că mi-ar putea folosi în viitor, dar doamna făcuse o greşeală faptică pe care Rod nu o corectase. Exista riscul ca într-o bună zi el sau ea să comită o eroare medicală sau de cercetare din cauza acestei informaţii incorecte.
Înainte să mă întorc la bar, m-am adresat iarăşi lor:
— Nu există nici o dovadă experimentală a unei corelaţii între numărul de sinapse şi nivelul de inteligenţă în rândul populaţiilor de primate. V-aş recomanda ca lectură Williams şi Herrup, *Annual Review of Neuroscience*.
Speram că sugestia avea să le fie de ajutor.
La bar comenzile pentru cocteiluri au creat o oarecare confuzie. Doar unul din cei trei barmani ştia cum să facă un Rob Roy şi acesta doar în varianta convenţională. I-am dat instrucţiunile pentru un Rob Roy perfect. Pe urmă a apărut o problemă cu unul dintre ingredientele pentru Margarita cu ananas şi salvie. La bar aveau ananas (la conservă – în carte se menţiona „proaspăt, dacă se poate“, aşa că am decis că era acceptabil şi cel conservat), însă nu şi salvie. Am pornit spre bucătărie, însă de acolo nu mi-au putut oferi nici măcar salvie uscată. În mod evident, asta nu era ceea ce *Tovarăşul barmanului* numea „un bar bine aprovizionat, pregătit pentru orice ocazie“. Personalul din bucătărie era extrem de ocupat, dar până la urmă am căzut de acord asupra unor frunze de coriandru şi am făcut în minte un inventar rapid al tuturor ingredientelor existente, ca să evităm alte asemenea probleme.
Între timp şi Rosie lua comenzi. Încă nu progresaserăm până la etapa strângerii paharelor, iar unii oameni păreau să bea foarte încet. Mi-am dat seama că şansele noastre de reuşită ar fi crescut în cazul unei circulaţii mai rapide a băuturilor. Din păcate, nu puteam încuraja consumul accelerat, pentru că mi-aş fi încălcat datoria de deţinător al certificatului pentru Servirea Responsabilă de Alcool. Am decis să optez pentru o cale de mijloc, amintindu-le despre câteva dintre delicioasele cocteiluri disponibile.
În timp ce luam comenzile, am observat o schimbare în dinamica ecosistemului, evidenţiată de Rosie, care a părut enervată când a trecut pe lângă mine.
— Masa cinci nu mă lasă să le iau comenzile. Vor să te aştepte pe tine.
Se părea că aproape toată lumea voia mai curând cocteiluri decât vin. Fără îndoială, proprietarii urmau să fie încântaţi de profitul obţinut. Din păcate, numărul chelnerilor părea să fi fost calculat pornindu-se de la ideea că cele mai multe comenzi aveau să fie de bere şi vin, iar personalul de la bar ţinea cu greu pasul. Cunoştinţele lor în domeniul cocteilurilor erau surprinzător de precare, aşa că eram nevoit să dictez şi reţetele odată cu comenzile.
Soluţia ambelor probleme a fost simplă. Rosie a trecut în spatele barului, ca să dea o mână de ajutor, iar eu am luat toate comenzile singur. Memoria bună s-a dovedit a fi o calitate extrem de folositoare, întrucât nu eram nevoit să notez nimic şi nici să preiau comenzile unei singure mese deodată. Luam comenzi din întreaga încăpere, apoi le transmiteam barului la intervale regulate de timp. Când cineva voia să „se mai gândească puţin“, îl

lăsam şi mă întorceam mai târziu în loc să aştept. De fapt cred că mai mult alergam decât mergeam şi mi-am sporit rata de cuvinte rostite pe minut până la nivelul maxim la care am considerat că rămân inteligibil. Procedura a fost foarte eficientă şi părea să fie extrem de apreciată de meseni, care din când în când aplaudau dacă reuşeam să propun o băutură ce îndeplinea gusturile exprimate de cineva sau dacă repetam pe dinafară toate comenzile de la o masă când cei de acolo se temeau că nu înţelesesem bine.
Oamenii începeau să-şi termine băuturile, iar eu mi-am dat seama că pot culege mostre de pe trei pahare în drumul spre bar. Pe celelalte le grupam laolaltă şi i le arătam lui Rosie când lăsam tava pe bar, comunicându-i repede şi numele mesenilor.
Rosie părea puţin stresată. Eu mă simţeam extraordinar de bine. Am avut prezenţa de spirit să verific rezerva de frişcă înainte de a servi desertul. Am prevăzut că respectiva cantitate avea să fie insuficientă pentru numărul de cocteiluri pe care urma să le servesc alături de spuma de mango şi budinca de curmale. Rosie s-a dus în bucătărie ca să mai caute nişte frişcă, iar când m-am întors la bar, unul dintre barmani m-a strigat:
— Îl am pe şef la telefon. O să aducă el frişcă. Mai ai nevoie de altceva?
Am trecut în revistă rafturile şi am făcut o scurtă statistică pe baza „celor mai populare zece cocteiluri de desert“.
— Coniac, Galliano, *crème de menthe*, Cointreau, Advocaat, rom negru, rom alb…
— Stai mai uşor, mai uşor.
Nu puteam să stau mai uşor. După cum spune expresia aceea contemporană, de-abia mă pornisem.

15

Şeful, un bărbat de vârsta a doua (cu un indice de masă corporală de circa 27), a sosit cu proviziile de ingrediente chiar la ţanc pentru desert şi a reorganizat şi procesul de producţie din spatele barului. Desertul a fost cât se poate de distractiv, însă, din cauza conversaţiilor purtate la un volum foarte ridicat, era greu să auzi comenzile. Am prezentat cu predilecţie cocteilurile pe bază de frişcă, pe care cei mai mulţi dintre meseni nu le cunoşteau, dar faţă de care au reacţionat cu mare entuziasm.

În timp ce ospătarii luau farfuriile după desert, am făcut o estimare mentală a măsurii în care ne acoperiserăm populaţia-ţintă. Depindea în mare parte de Rosie, dar eram de părere că aveam mostre de la cel puţin optzeci şi cinci la sută dintre bărbaţi. Era bine, dar nu era modul cel mai optim de a fructifica această şansă. Întrucât aflasem numele invitaţilor, am putut calcula că erau prezenţi toţi bărbaţii caucazieni de la petrecerea de absolvire, cu excepţia a doisprezece dintre ei. Printre cei doisprezece absenţi se număra şi Alan McPhee, care nu putuse participa din cauza decesului său, dar el fusese deja eliminat de pe listă prin intermediul pieptenelui fiicei sale.

M-am îndreptat spre bar şi doctorul Ralph Browning m-a urmat.

— Pot să te deranjez pentru încă un Cadillac? Cred că e cea mai bună chestie pe care am băut-o în viaţa mea.

Jenny şi Rod Broadhurst au apărut şi ei din sala de mese.

Personalul barului a început să-şi strângă lucrurile, dar şeful i-a spus lui Rosie:

— Fă-i omului un Cadillac.

— Fă-ne trei, te rugăm, a spus Rod.

Barmanii s-au apropiat de proprietar şi a urmat o scurtă conversaţie.

— Ei trebuie să plece, mi-a spus şeful, ridicând din umeri.

Apoi s-a întors spre Rosie şi a întrebat-o:

— Tură dublă?

Între timp mesenii se tot adunau în jurul barului, ridicând mâna, ca să ne atragă atenţia.

Rosie i-a dat Cadillacul doctorului Browning şi apoi i-a spus şefului:

— Îmi pare rău, dar trebuie să rămână măcar doi. Nu pot să ţin singură barul pentru o sută de clienţi.

— Eu şi el, a spus şeful, arătând spre mine.

În sfârşit aveam ocazia să-mi folosesc cunoştinţele aşa cum trebuie. Rosie a ridicat partea din bar care avea balama şi m-a lăsat să intru în spatele lui.

Doctorul Miranda Ball a ridicat mâna:

— Încă unul, te rog.

Am strigat către Rosie cât de tare am putut, căci în zona barului era acum o gălăgie groaznică.

— Miranda Ball, un Alabama Slammer. Gin, whisky, Galliano, triplu sec, suc de portocale, felie de portocală şi cireaşă.

— Nu mai avem triplu sec! a strigat Rosie la rândul ei.
— Înlocuieşte cu Cointreau. Redu cantitatea cu douăzeci la sută.
Doctorul Lucas şi-a pus paharul gol pe bar şi a ridicat un deget, semn că mai dorea o băutură.
— Gerry Lucas, pahar gol! am strigat.
Rosie i-a luat paharul. Speram că şi-a dat seama că încă nu aveam o mostră de la el.
— Încă o Sondă Anală pentru doctor Lucas!
— S-a rezolvat! a strigat ea din bucătărie.
Excelent! Îşi amintise să tamponeze paharul.
Doctorul Martin van Krieger m-a întrebat tare, peste mulţime:
— Există vreun cocteil cu Galliano şi *tequila*?
S-a lăsat tăcerea. În timpul cinei mi se puseseră multe întrebări de genul ăsta şi mesenii fuseseră impresionaţi de răspunsurile mele. M-am gândit câteva momente. Martin a strigat iarăşi:
— Nu-ţi face griji dacă nu există.
— Îmi reindexez baza de date internă, i-am răspuns eu, ca să explic întârzierea.
A mai durat un pic.
— Mexican Gold şi Freddy Fudpucker.
Mulţimea a izbucnit în aplauze.
— Câte unul din fiecare, mi-a spus el.
Rosie ştia să prepare un Freddy Fudpucker. Şefului i-am spus eu reţeta pentru Mexican Gold.
Am continuat în felul ăsta cu mare succes. Am decis să profit de ocazie şi să îi verific pe toţi medicii prezenţi, inclusiv pe cei pe care anterior îi scosesem din calcul din cauza unui aspect etnic incompatibil. La 1.22 dimineaţa eram convins că testasem pe toată lumea, în afară de o persoană. Era momentul să preiau iniţiativa.
— Doctore Anwar Khan. Apropiaţi-vă de bar, vă rog.
Era o expresie pe care o auzisem la televizor. Speram că îmi va conferi autoritatea necesară.
Doctorul Khan băuse doar din paharul cu apă, pe care şi-l adusese cu el la bar.
— Nu aţi comandat nici o băutură toată noaptea, i-am spus.
— E vreo problemă? Eu nu beau alcool.
— Foarte înţelept, i-am spus – deşi nu eram un exemplu pozitiv, căci aveam o bere deschisă lângă mine. Vă recomand o Virgin Colada. Virgin Mary. Virgin…
În momentul acela doctorul Eva Gold şi-a petrecut braţul pe după doctorul Khan. Era în mod evident sub influenţa alcoolului.
— Mai relaxează-te şi tu, Anwar.
Doctorul Khan a privit-o, apoi s-a uitat la cei din jur, care, după estimările mele, dădeau şi ei semne de ebrietate.
— Ce naiba! a răspuns el. Ia aliniază virginele!

Şi-a pus paharul gol pe bar.

Am părăsit foarte târziu clubul de golf. Ultimii oaspeţi au plecat la ora 2.32 dimineaţa, cu două ore şi două minute după ora la care era programată încheierea evenimentului. Rosie, şeful şi cu mine făcuserăm o sută patruzeci şi trei de cocteiluri. Rosie şi şeful mai vânduseră şi nişte bere, căreia însă nu i-am ţinut socoteala.
— Puteţi să mergeţi, mi-a spus şeful. O să facem curăţenie mâine-dimineaţă.
Mi-a întins mâna, aşa că i-am strâns-o, potrivit obiceiului, deşi părea foarte târziu pentru prezentări.
— Amghad, mi-a spus. Aţi făcut o treabă foarte bună, băieţi.
Lui Rosie nu i-a strâns mâna, dar s-a uitat la ea şi i-a zâmbit. Am observat că Rosie părea puţin obosită. Eu eram în continuare plin de energie.
— Aveţi timp de-o băutură? ne-a întrebat Amghad.
— Excelentă idee.
— Glumeşti! a răspuns Rosie. Eu plec. Toate lucrurile sunt în geanta ta. Nu vrei să te duc cu maşina, Don?
Aveam bicicleta şi băusem doar trei beri în decursul unei seri foarte lungi. Am estimat că nivelul de alcool din sânge avea să-mi rămână sub limita legală chiar şi după un pahar băut cu Amghad. Rosie a plecat.
— Care ţi-e otrava? m-a întrebat Amghad.
— Otrava?
— Ce-ai vrea de băut?
Bineînţeles. Dar de ce, de ce, DE CE nu pot oamenii să spună direct ce vor să te întrebe?
— Bere, te rog.
Amghad a deschis două beri blonde şi am ciocnit sticlele.
— De cât timp te ocupi cu asta?
Deşi pentru atingerea scopului Proiectului Tata fusese necesară o anumită doză de înşelăciune, nu mă simţeam bine când minţeam.
— Seara asta a fost prima oară când am activat în domeniu, i-am răspuns. M-am făcut vinovat de vreo eroare?
Amghad a izbucnit în râs.
— Hai că eşti amuzant! Uite, localul ăsta e OK, dar e mai degrabă genul de loc unde găseşti friptură, bere şi vin de calitate medie. În seara asta a fost ceva ieşit din comun şi asta mai mult datorită ţie.
A băut din bere şi m-a privit o vreme fără să spună nimic.
— Mă gândesc de ceva timp să-mi deschid un local în Sidney. Un mic bar de cocteiluri cu ceva stil. Cu atmosferă de New York, dar cu ceva în plus în spatele barului, dacă înţelegi ce vreau să spun. Dacă eşti interesat…
Îmi oferea o slujbă! Era flatant, având în vedere experienţa mea limitată, iar gândul meu iraţional imediat a fost că mi-aş fi dorit să fie şi Rosie acolo şi să vadă.
— Am deja o slujbă. Mulţumesc.

— Nu mă refer la o slujbă. Mă refer la o parte din afacere.
— Nu, mulţumesc, am repetat. Îmi pare rău. Dar cred că m-ai găsi nesatisfăcător.
— Poate, dar de obicei am instincte bune la chestiile astea. Dă-mi un telefon dacă te răzgândeşti. Nu mă grăbesc nicăieri.

Ziua următoare era duminică.
Rosie şi cu mine aranjaserăm să ne întâlnim în laborator la ora trei după-amiaza. În mod previzibil, a întârziat şi m-a găsit deja muncind. Am confirmat că obţinusem mostre de la toţi participanţii la reuniune, ceea ce însemna că acum verificaserăm toţi bărbaţii caucazieni din promoţia respectivă, în afară de unsprezece.
Rosie a venit îmbrăcată în blugi strâmţi şi o cămaşă albă şi s-a îndreptat direct spre frigider.
— Nu bem bere până nu testăm toate mostrele, i-am spus.
A durat ceva vreme, iar eu a trebuit să aduc nişte substanţe suplimentare din laboratorul principal.
La 7.06 seara Rosie a plecat după pizza – o alegere deloc sănătoasă, dar întrucât nu luasem cina în seara anterioară, am calculat că organismul avea să fie capabil să ardă kilojoulii suplimentari. Când s-a întors, mai aveam de testat doar patru candidaţi. În timp ce deschideam cutia cu pizza, mi-a sunat mobilul. Mi-am dat seama imediat cine era.
— N-ai răspuns acasă, mi-a spus mama. M-am îngrijorat.
Era o reacţie rezonabilă din partea ei, telefonul de duminică făcând parte din programul bine structurat al săptămânii mele.
— Unde eşti?
— La muncă.
— Eşti în regulă?
— Sunt bine.
Era jenant ca Rosie să asculte o conversaţie personală şi am făcut tot ce mi-a stat în putinţă pentru a o încheia cât mai repede, menţinându-mi răspunsurile cât mai scurte cu putinţă. Rosie a început să râdă – din fericire, nu suficient de tare cât să o audă şi mama – şi să se strâmbe.
— Era mama ta? m-a întrebat când am reuşit în sfârşit să închid telefonul.
— Exact. Cum de-ai ghicit?
— Vorbeai ca un puşti de şaisprezece ani care stă de vorbă cu maică-sa de faţă cu…
S-a oprit. Probabil că enervarea mea era evidentă.
— Sau ca mine când vorbesc cu Phil.
Era interesant că şi lui Rosie i se părea dificil să poarte o conversaţie cu unul dintre părinţi. Mama mea este o persoană bună, dar foarte concentrată asupra împărtăşirii de informaţii personale. Rosie a luat o felie de pizza şi a privit ecranul computerului.
— Bănuiesc că nu e nimic nou.

— Ba sunt foarte multe noutăţi. Am mai eliminat cinci persoane, deci mai avem doar patru de făcut. Inclusiv ăsta.
Rezultatul apăruse în timp ce vorbeam la telefon.
— Şterge-l pe Anwar Khan.
Rosie a actualizat tabelul.
— Lăudat fie Allah!
— El a comandat cea mai complicată băutură din lume, i-am amintit eu.
Doctorul Khan comandase cinci băuturi diferite, compensând astfel pentru abstinenţa din restul serii. La sfârşitul petrecerii plecase ţinând-o pe după mijloc pe doctor Gold.
— Mda, şi am şi greşit-o. I-am pus rom în Colada Virgină.
— I-ai dat alcool?
Am presupus că asta constituise o încălcare a standardelor lui personale sau religioase.
— Poate n-o să-şi mai primească cele şaptezeci şi două de virgine.
Cunoşteam această teorie religioasă. Poziţia mea publică, aşa cum o negociasem cu decana, este că privesc toate credinţele care nu sunt bazate pe ştiinţă cu o detaşare egală. Dar pe aceasta o găseam stranie.
— Pare iraţional, am spus eu. Să-şi dorească virgine. Fără îndoială că o femeie cu experienţă în plan sexual ar fi de preferat unei novice.
Rosie a izbucnit în râs şi a deschis două beri. Pe urmă m-a privit lung, în felul acela în care mie nu-mi este permis să mă holbez la alţi oameni.
— Uimitor. Tu… Tu eşti cea mai uimitoare persoană pe care am cunoscut-o vreodată. Nu ştiu de ce faci asta, dar îţi mulţumesc.
Şi-a ciocnit sticla de a mea şi a băut.
Era plăcut să ştiu că sunt apreciat, dar asta era exact ceea ce mă îngrijorase când stătusem de vorbă cu Claudia. Acum Rosie îşi punea întrebări referitoare la motivele pentru care o ajutam. Se înscrisese în Proiectul Soţia şi probabil că, în baza acestui fapt, avea anumite aşteptări. Era momentul să fiu sincer.
— Presupun că tu crezi că o fac pentru a iniţia o relaţie romantică.
— Mi-a trecut prin cap, mi-a răspuns Rosie.
Presupunere confirmată.
— Îmi pare extrem de rău dacă ţi-am creat o impresie incorectă.
— Ce vrei să spui?
— Nu sunt interesat de tine ca parteneră. Ar fi trebuit să ţi-o spun mai devreme, dar eşti complet nepotrivită.
Am încercat să evaluez reacţia lui Rosie, dar interpretarea expresiilor faciale nu este unul dintre punctele mele forte.
— Ei bine, vei fi încântat să afli c-o să supravieţuiesc foarte bine. Şi eu te găsesc destul de nepotrivit, mi-a răspuns ea.
Era într-adevăr o uşurare. Nu o rănisem emoţional. Dar asta lăsa o întrebare fără răspuns.
— Atunci de ce te-ai înscris în Proiectul Soţia?

Folosisem cuvântul „înscris“ în sensul lui larg, întrucât Gene nu o pusese pe Rosie să completeze chestionarul. Dar răspunsul ei a sugerat apoi un nivel şi mai periculos de comunicare defectuoasă.
— *Proiectul Soţia*? a răspuns ea, ca şi cum n-ar fi auzit niciodată de el.
— Gene mi te-a trimis, în postura de candidată pentru Proiectul Soţia. Ca joker.
— Ce-a făcut?
— Nu ai auzit de Proiectul Soţia? am întrebat-o, încercând să găsesc un punct de pornire valid.
— Nu, mi-a răspuns ea, vorbind pe tonul folosit de obicei pentru a le explica ceva copiilor. N-am auzit niciodată de Proiectul Soţia. Dar o să aud acum – şi încă în detaliu.
— Bineînţeles, i-am răspuns eu. Dar ar trebui să eficientizăm timpul utilizat, suprapunându-l cu consumarea pizzei şi băutul berii.
— Bineînţeles, mi-a răspuns Rosie.
I-am povestit destul de detaliat despre Proiectul Soţia, inclusiv despre analiza făcută împreună cu Gene şi vizitele pe teren, la localurile specializate în întâlniri amoroase. Am terminat în timp ce ne mâncam fiecare ultima felie de pizza. Rosie nu mi-a pus nici o întrebare. Doar exclama din când în când „Iisuse“ şi „Căcat“.
— Şi, m-a întrebat ea la sfârşit, îl mai faci? Proiectul Soţia?
I-am explicat că, practic, proiectul era în continuare activ, dar în absenţa unor candidate calificate, nu înregistra nici un progres.
— Ce păcat! mi-a spus Rosie. Înseamnă că femeia perfectă nu s-a înscris încă.
— Presupun că există mai multe candidate care întrunesc criteriile, dar e ca şi cum aş încerca să găsesc un donator compatibil de măduvă. Nu am suficiente candidate.
— Nu pot decât să sper că vor exista suficiente femei care să îşi dea seama că e de datoria lor de cetăţence să facă acel test.
Acesta era un comentariu interesant. Eu nu simţeam că ar fi fost chiar o datorie. În ultimele câteva săptămâni, reflectând asupra Proiectului Soţia şi a lipsei lui de succes, mă întristasem la gândul că existau atâtea femei care îşi căutau parteneri şi care erau suficient de disperate pentru a se înscrie, în ciuda faptului că probabilitatea ca ele să întrunească criteriile impuse era extrem de scăzută.
— E ceva complet opţional, i-am răspuns eu.
— Ce bine pentru ele! Ia gândeşte-te tu la asta: orice femeie care face testul ăsta acceptă să fie tratată ca un obiect. Poţi să spui că e decizia lor. Dar dacă ai petrece două minute analizând în ce măsură societatea sileşte femeile să se perceapă pe ele însele ca pe nişte obiecte, ţi-ai putea schimba părerea. Uite ce vreau eu să ştiu: tu ţi-ai dori o femeie care gândeşte aşa? Ăsta e genul de soţie pe care îl vrei?
Rosie părea furioasă. A continuat:

— Ştii de ce mă îmbrac eu aşa? De ce port ochelarii ăştia? Pentru că *nu vreau* să fiu tratată ca un obiect. Dacă ai şti cât de insultată mă face să mă simt faptul că tu ai crezut că sunt o participantă, o *candidată*...
— Atunci de ce ai venit să mă vezi în ziua aceea? În ziua cu Incidentul Haina?
A clătinat din cap.
— Mai ţii minte că în apartamentul tău, pe balcon, ţi-am pus o întrebare legată de dimensiunea testiculelor?
Am dat din cap.
— Nu ţi s-a părut ciudat că încă de la prima întâlnire eu te întrebam despre testicule?
— Nu chiar. La o întâlnire sunt prea concentrat să nu spun eu lucruri ciudate.
— Bine, lasă asta, mi-a răspuns ea, un pic mai calmă. Motivul pentru care te-am întrebat asta era că făcusem un pariu cu Gene. Gene, care este un porc misogin, a pus pariu cu mine că oamenii nu sunt creaturi monogame şi că dovada o oferă dimensiunea testiculelor lor. Ca să stabilim cine a câştigat pariul, m-a trimis la un expert în genetică.
Mi-au trebuit câteva momente ca să analizez toate implicaţiile poveştii lui Rosie. Gene nu o pregătise pentru invitaţia la cină. O femeie – Rosie – acceptase să iasă la o întâlnire cu mine fără să fi fost în prealabil avertizată sau pregătită. Am fost copleşit de un sentiment iraţional de puternic de satisfacţie. Însă Gene mă indusese în eroare. Şi se pare că profitase de Rosie din punct de vedere financiar.
— Ai pierdut mulţi bani? Mi se pare manipulator şi cinic ca un profesor de psihologie să pună pariu cu o barmaniţă.
— Nu sunt o barmaniţă, ce dracu'!
Folosirea înjurăturii m-a făcut să deduc că Rosie se înfuriase iar. Dar asta nu însemna că putea contrazice dovezile concrete. Am înţeles care fusese greşeala mea – greşeală ce ar fi creat probleme mari dacă aş fi făcut-o la un curs.
— Persoană care serveşte la bar.
— *Angajat* la bar este termenul corect politic consacrat, mi-a răspuns ea. Dar nu asta e ideea. E doar o slujbă cu jumătate de normă. Îmi dau doctoratul în psihologie, bine? În departamentul lui Gene. Acum înţelegi?
Bineînţeles! Mi-am adus aminte brusc unde o mai văzusem: se certa cu Gene după prelegerea lui publică. Mi-am amintit că Gene o invitase la o cafea – aşa cum procedează de obicei cu femeile atrăgătoare – şi că ea îl refuzase. Nu ştiu din ce motiv, dar refuzul acesta mă încânta. Dar dacă aş fi recunoscut-o de când intrase pentru prima oară în biroul meu, toată neînţelegerea ar fi putut fi evitată. Acum totul se lega, inclusiv răspunsurile pe care le dăduse în legătură cu Facultatea de Medicină. Cu excepţia a două lucruri.
— De ce nu mi-ai spus?

— Pentru că sunt barmaniţă şi nu mi-e ruşine cu asta. Mă iei aşa cum sunt, o barmaniţă, sau nu.
Am presupus că se exprima metaforic.
— Excelent! i-am răspuns. Asta explică aproape tot.
— Vai, ce bine! De ce „aproape“? N-ai de ce să rămâi cu vreo întrebare fără răspuns.
— Nu înţeleg de ce nu mi-a spus Gene.
— Pentru că e un nesimţit.
— Gene mi-e cel mai bun prieten.
— Atunci Dumnezeu să te aibă în pază! mi-a răspuns ea.
Odată aceste aspecte clarificate, era momentul să încheiem proiectul, deşi şansele de a-i găsi în seara aceea tatăl păreau slabe. Mai rămăseseră paisprezece candidaţi şi noi aveam doar trei mostre. M-am ridicat şi m-am îndreptat spre aparat.
— Ascultă, a început Rosie. O să te mai întreb o dată. De ce mă ajuţi?
Mi-am amintit propria meditaţie asupra acestei întrebări şi răspunsul la care ajunsesem, cel cu interesul ştiinţific şi altruismul faţă de alte fiinţe umane. Însă când am început să explic, mi-am dat seama că nu acesta era adevărul. În seara aceea corectasem numeroase erori de comunicare şi presupuneri invalide. Nu trebuia să creez încă una.
— Nu ştiu, i-am răspuns.
M-am întors din nou spre aparat şi am început să încarc mostra. Am fost întrerupt din lucru de zgomotul brusc de sticlă spartă. Rosie trântise de perete o eprubetă – din fericire nu una cu vreo mostră neverificată.
— Aşa m-am săturat…!
Şi a plecat.

În dimineaţa următoare cineva mi-a bătut la uşa biroului. Era Rosie.
— Intră. Presupun că vrei să afli ultimele trei rezultate.
Rosie s-a apropiat nefiresc de încet de biroul meu, unde analizam informaţii ce ar fi putut schimba viaţa mai multor oameni.
— Nu. M-am gândit că toate au fost negative. Până şi tu te-ai fi gândit să-mi dai un telefon dacă ai fi găsit o mostră cu ADN compatibil.
— Exact.
M-a privit lung, fără să spună nimic. Ştiu că asemenea perioade de tăcere îmi sunt oferite ca oportunitate de a vorbi, dar nu am găsit nimic util de spus. În cele din urmă a rupt ea tăcerea.
— Uite… Îmi pare rău că mi-am ieşit din fire aseară.
— E cât se poate de firesc. E incredibil de frustrant să lucrezi atât de mult fără nici un rezultat, însă în domeniul ştiinţelor exacte e un lucru cât se poate de obişnuit… După cum ştii, am adăugat apoi, aducându-mi aminte că era barmaniţă, dar şi licenţiată în ştiinţe.
— Mă refeream la Proiectul Soţia. Eu cred că e ceva cu totul greşit, dar nu eşti cu nimic diferit de toţi ceilalţi bărbaţi pe care îi cunosc şi care văd

femeile ca pe nişte obiecte. Eşti doar mai sincer în privinţa asta. În orice caz, ai făcut atâtea pentru mine…
— A fost doar o eroare de comunicare. Din fericire, acum am rectificat-o, aşa că putem continua Proiectul Tata în absenţa elementului personal.
— Doar după ce înţeleg de ce o faci.
Iarăşi întrebarea aceasta dificilă. Dar nu o deranjase deloc să continue când crezuse că motivaţia mea era interesul romantic, cu toate că ea nu împărtăşea acel presupus interes.
— În motivaţia mea nu a apărut nici o schimbare, am răspuns eu cu sinceritate. Motivaţia ta mă îngrijora. Am crezut că te interesez ca partener. Din fericire, această presupunere se baza pe o informaţie falsă.
— Nu ar trebui mai bine să-ţi petreci timpul ăsta ocupându-te de proiectul tău de reificare a femeilor?
Întrebarea sosise la momentul ideal. Informaţiile pe care le aveam pe monitor indicau un progres major.
— Am veşti bune. Am găsit o participantă care satisface toate cerinţele.
— Ei bine, mi-a răspuns Rosie, atunci nu mai ai nevoie de mine.
Era un răspuns deosebit de straniu. Nu avusesem nevoie de ea pentru nimic altceva în afară de propriul ei proiect.

16

Numele candidatei era Bianca Rivera şi întrunea toate cerinţele. Exista un singur obstacol, căruia trebuia să îi dedic ceva timp. Precizase că fusese de două ori câştigătoare a campionatului naţional de dansuri de societate şi dorea ca partenerul ei să fie un dansator profesionist. Părea perfect rezonabil să aibă şi ea propriile criterii, iar acesta era unul uşor de satisfăcut. Şi ştiam locul perfect în care să o duc.

I-am telefonat Reginei, secretara decanei, şi m-am asigurat că încă mai vindea bilete la balul cadrelor didactice. Apoi i-am trimis un *e-mail* Biancăi şi am invitat-o să mă însoţească. A acceptat! Aveam o întâlnire – o întâlnire cu partenera perfectă. Acum aveam zece zile la dispoziţie ca să învăţ să dansez.

Gene a intrat în biroul meu în timp ce exersam paşii de dans.

— Don, cred că studiile despre longevitate se bazau pe informaţiile despre căsnicii cu femei în viaţă.

Se referea la scheletul pe care îl foloseam ca să exersez. Îl luasem cu împrumut de la Departamentul de Anatomie şi nimeni nu mă întrebase de ce aveam nevoie de un schelet. Judecând după dimensiunea pelvisului, era aproape sigur scheletul unui bărbat, dar asta era irelevant pentru exerciţiile de dans. I-am explicat lui Gene scopul urmărit, arătându-i scena din muzicalul *Grease* care rula pe peretele biroului meu.

— Aşadar, mi-a spus Gene, Domnişoara Perfectă… pardon, doctor Perfectă tocmai şi-a făcut apariţia în cutia căsuţei tale de *mail*.

— Numele ei de familie nu e Perfectă, l-am corectat eu. E Rivera.

— Ai şi o fotografie cu ea?

— Nu este necesară. Condiţiile stabilite pentru întâlnire sunt cât se poate de clare. Va veni la balul cadrelor didactice.

— O, căcat! a exclamat Gene şi a rămas tăcut o vreme, timp în care eu mi-am reluat dansul. Don, balul cadrelor didactice e vinerea viitoare.

— Exact.

— Nu poţi să înveţi să dansezi în nouă zile.

— Zece. Am început ieri. Paşii sunt ridicol de uşor de învăţat. Trebuie doar să exersez partea mecanică. Este mult mai puţin solicitantă decât cea din artele marţiale.

I-am făcut o scurtă demonstraţie.

— Foarte impresionant. Ia loc, Don.

M-am aşezat.

— Sper că nu eşti prea ofticat pe mine din cauza chestiei cu Rosie, mi-a spus el.

Aproape că uitasem.

— De ce nu mi-ai spus că e doctorandă în psihologie? Şi despre pariu?

— Din câte mi-a povestit Claudia, am avut impresia că voi doi vă simţiţi bine împreună. M-am gândit că dacă ea nu ţi-a spus, poate că avea un motiv bun. E ea niţel mai ciudată, dar proastă nu e.
— Perfect rezonabil, i-am răspuns.
Când e vorba de probleme de interacţiune umană, de ce să contrazici un profesor de psihologie?
— Mă bucur că măcar unul dintre voi nu e supărat. Trebuie să-ţi spun că Rosie a fost cam nemulţumită de mine. Cam nemulţumită de viaţă în general. Ascultă, Don, am convins-o să vină la bal. Singură. Dacă ai şti cât de rar ascultă Rosie sfaturile mele, ţi-ai da seama ce lucru mare e ăsta. Voiam să-ţi sugerez să faci acelaşi lucru.
— Să-ţi urmez sfaturile?
— Nu, să vii la bal singur. Sau să o inviţi pe Rosie ca parteneră.
Mi-am dat seama acum ce sugera Gene. Este atât de concentrat asupra atracţiei şi a sexului, încât vede peste tot numai aşa ceva. De data asta se înşela profund.
— Rosie şi cu mine am discutat în mod explicit problema unei posibile relaţii. Nici unul dintre noi nu este interesat.
— De când discută femeile vreun lucru în mod explicit? m-a întrebat Gene.
Am vizitat-o pe Claudia, în căutarea câtorva sfaturi pentru întâlnirea mea crucială cu Bianca. Am presupus că avea să fie prezentă la bal, în calitate de soţie a lui Gene, şi am anunţat-o că exista posibilitatea să am nevoie de ceva ajutor în seara respectivă. Dar s-a dovedit că ea nici măcar nu ştia de bal.
— Pur şi simplu fii tu însuţi, Don. Dacă ea nu te vrea pentru tine însuţi, atunci nu este persoana potrivită pentru tine.
— Cred că e puţin probabil ca vreo femeie să mă accepte pentru ceea ce sunt.
— Atunci cum rămâne cu Daphne? m-a întrebat ea.
Era adevărat. Daphne nu semăna cu nici una dintre femeile cu care ieşisem la întâlniri. Asta era o tehnică de terapie excelentă: respingere prin contraexemplu. Poate că Bianca avea să fie o versiune mai tânără şi dansatoare a lui Daphne.
— Şi cum rămâne cu Rosie?
— Rosie este complet nepotrivită.
— Nu asta te-am întrebat. Ci doar dacă ea te acceptă pentru ceea ce eşti.
M-am gândit puţin. Era o întrebare dificilă.
— Cred că da. Pentru că nu mă consideră drept un posibil partener.
— Probabil e mai bine că tu crezi asta, mi-a răspuns Claudia.

Sentimente! Sentimente, sentimente, sentimente! Sentimentele îmi afectau starea de bine. Pe lângă o dorinţă enervantă de a lucra mai curând la Proiectul Tata decât la Proiectul Soţia, acum mai aveam şi un nivel ridicat de anxietate legat de întâlnirea mea cu Bianca.

De-a lungul vieţii am fost de multe ori criticat din cauza unei vizibile lipse de emoţii, ca şi cum ăsta ar fi fost cine ştie ce defect imens. Interacţiunile cu psihiatrii şi psihologii – inclusiv cu Claudia – pornesc mereu de la premisa că ar trebui să fiu mai „conştient“ de sentimentele mele. Ceea ce vor de fapt să spună este că ar trebui să cedez în faţa sentimentelor. Eu mă declar mulţumit să identific, să recunosc şi să analizez sentimentele. Aceasta este o aptitudine utilă şi mi-ar plăcea să mi-o perfecţionez. Din când în când sentimentele pot fi savurate – recunoştinţa pe care o simţeam faţă de sora mea când mă vizita, chiar şi în perioadele proaste, sau senzaţia primitivă de bine de după un pahar cu vin –, dar trebuie să fim vigilenţi, pentru ca sentimentele să nu se transforme în handicapuri.
M-am diagnosticat cu o suprasolicitare a creierului şi am făcut un tabel pentru a analiza mai uşor situaţia.
Am început prin a lista perturbările intervenite recent în programul meu. Două dintre ele erau, fără îndoială, pozitive. Eva, menajera cu fustă scurtă, făcea o treabă excelentă şi îmi eliberase o perioadă considerabilă de timp. Fără ea, cele mai multe dintre activităţile suplimentare recente nu ar fi fost posibile. Şi, lăsând la o parte temerile inevitabile, aveam prima participantă absolut corespunzătoare pentru Proiectul Soţia. Hotărâsem că îmi doresc o parteneră de viaţă şi, pentru prima dată, aveam o candidată viabilă. Logica impunea ca Proiectul Soţia, căruia plănuisem să-i dedic cea mai mare parte din timpul meu liber, să se bucure de-acum în mod obligatoriu de atenţie maximă. Aici am identificat Problema Unu. Sentimentele mele nu erau într-o concordanţă perfectă cu logica. Ezitam să profit de ocazie.
Nu ştiam dacă să trec Proiectul Tata în coloana cu aspecte pozitive sau în cea cu aspecte negative, dar acesta consumase cantităţi enorme de timp şi nu oferise nici un rezultat. Argumentele pe care le aveam în favoarea lui fuseseră întotdeauna slabe şi făcusem mult mai mult decât ar fi fost rezonabil să se aştepte cineva din partea mea. Dacă Rosie voia să repereze candidaţii rămaşi şi să obţină ADN de la ei, o putea face chiar ea. Acum avea o experienţă practică substanţială în procedura de colectare a mostrelor. Eu mă puteam oferi să fac testele propriu-zise. Din nou logica şi sentimentele nu erau pe aceeaşi lungime de undă. Voiam să continui Proiectul Tata. De ce?
Este, practic, imposibil să compari în mod eficient diverse nivele de fericire, mai ales pe perioade lungi de timp. Dar dacă mi s-ar fi cerut să desemnez perioada cea mai fericită a vieţii mele, aş fi menţionat fără nici o ezitare prima zi petrecută în Muzeul American de Istorie Naturală din New York, unde mă dusesem la o conferinţă pe când îmi făceam doctoratul. A doua dintre cele mai plăcute zile din viaţa mea fusese a doua zi petrecută acolo, iar a treia – a treia zi acolo. Însă după evenimentele din ultima vreme lucrurile nu mai erau atât de clare. Îmi venea greu să aleg între Muzeul de Istorie Naturală şi noaptea când preparasem cocteiluri la clubul de golf. Prin urmare, ar fi trebuit să iau în considerare opţiunea de a demisiona din actuala mea poziţie pentru a accepta oferta lui Amghad de a-i deveni

partener la un bal de cocteiluri? Aş fi fost oare în permanenţă mai fericit? Ideea părea hilară.
Explicaţia neliniştii mele era aceea că aveam de-a face cu o ecuaţie în care existau valori negative mari – dintre care cea mai gravă o reprezenta perturbarea programului meu – şi valori pozitive mari – experienţele plăcute aferente. Dată fiind incapacitatea mea de a cuantifica în mod corect aceşti factori, era cert că nu voi putea obţine un rezultat final, fie el negativ sau pozitiv. Iar marja de eroare era imensă. Am etichetat Proiectul Tata ca fiind unul de o valoare netă nedeterminată şi l-am clasificat drept cel mai important factor perturbator.
Ultimul aspect prezentat în tabel era riscul iminent ca neliniştea şi ambivalenţa mea faţă de Proiectul Soţia să îmi afecteze interacţiunea socială cu Bianca. Nu-mi făceam griji în legătură cu dansul: eram convins că mă puteam folosi de experienţa dobândită pe când mă pregăteam pentru competiţiile de arte marţiale, dar şi de avantajul suplimentar al unui consum optim de alcool, care în cazul artelor marţiale nu este permis. Mă îngrijorau mai degrabă posibilele erori sociale. Ar fi fost groaznic să ratez relaţia perfectă pentru că n-aş fi reuşit să identific sarcasmul sau pentru că aş fi privit-o în ochi mai mult sau mai puţin decât cereau normele sociale. M-am încurajat spunându-mi că, în esenţă, Claudia avea dreptate: dacă aspectele acestea o preocupau excesiv pe Bianca, atunci ea nu era perechea perfectă şi atunci aş fi putut măcar să optimizez chestionarul în vederea utilizării lui ulterioare.
Am vizitat o unitate de închiriere a veşmintelor de gală, după cum îmi recomandase Gene, şi am solicitat un costum dintre cele mai protocolare. Nu voiam să repet Incidentul Haina.

17

Balul avea loc într-o vineri seara, la un centru de recepţii de pe malul râului. Din raţiuni ce ţineau de eficienţă, îmi adusesem costumul la serviciu şi am exersat cha-cha-cha şi rumba cu scheletul până la ora plecării. Când am intrat în laborator ca să iau o bere, am simţit un val de emoţie puternică. Îmi era dor de efectul stimulant al Proiectului Tata.

Fracul cu coadă lungă şi jobenul incomod erau extrem de nepotrivite la pedalat, aşa că am luat un taxi şi am ajuns exact la 7.55 seara, conform programului. În spatele meu a oprit un alt taxi şi din el a coborât o femeie înaltă, cu părul de culoare închisă. Purta cea mai uimitoare rochie din lume: numeroase culori puternice – roşu, albastru, galben, verde –, cu o structură complexă, ce includea şi o crăpătură laterală. Nu mai văzusem niciodată o fiinţă atât de spectaculoasă. I-am estimat vârsta la treizeci şi cinci de ani şi indicele de masă corporală la 22, fapt care confirma răspunsurile din chestionar. Nu ajunsese nici puţin mai devreme, nici puţin mai târziu. Îmi priveam oare viitoarea soţie? Era aproape incredibil.

În timp ce coboram din taxi, femeia m-a privit preţ de o clipă, apoi s-a întors şi a pornit spre uşă. Am tras adânc aer în piept şi am urmat-o. A intrat şi s-a uitat în jur. M-a văzut din nou şi de data asta m-a privit cu mai multă atenţie. M-am apropiat de ea suficient de mult cât să-i pot vorbi, însă având grijă să nu-i limitez spaţiul personal. Am privit-o în ochi. Am numărat până la doi. Apoi mi-am coborât puţin privirea, dar pe o distanţă foarte scurtă.

— Bună, am zis. Eu sunt Don.

M-a privit o vreme înainte să întindă mâna şi să mi-o strângă slab pe a mea.

— Eu sunt Bianca. Te-ai… te-ai îmbrăcat foarte elegant.

— Bineînţeles. Pe invitaţie se specifica „ţinută de seară“.

După aproximativ două secunde a izbucnit în râs.

— O clipă chiar m-ai păcălit. Eşti aşa de serios! Ştii, oamenii scriu pe lista de calităţi pe care le caută „simţ sănătos al umorului“, dar nu te aştepţi să dai peste un adevărat comic. Cred că noi doi ne vom distra de minune.

Lucrurile mergeau extraordinar de bine.

Sala de bal era imensă şi plină cu zeci de mese, la care stăteau cadre universitare îmbrăcate elegant. *Toată lumea* s-a întors să se uite la noi şi era evident că făceam o impresie excelentă. La început am crezut că de vină e spectaculoasa rochie a Biancăi, numai că acolo mai erau numeroase femei îmbrăcate interesant. Apoi am remarcat că absolut toţi bărbaţii purtau costume de culoare închisă, cămăşi albe şi papioane. Numeni nu purta frac ori pălărie. Asta explica reacţia iniţială a Biancăi. Era deranjant, dar mai avusesem parte de astfel de momente. Mi-am scos pălăria, salutând lumea cu ea, şi toţi mi-au răspuns zgomotos. Bianca părea să se bucure de atenţia acordată.

Potrivit schemei sălii, eram aşezaţi la masa 12, aflată chiar la marginea ringului de dans. O formaţie îşi acorda instrumentele. Judecând după acestea, se părea că abilităţile mele pentru cha-cha-cha, samba, rumba,

foxtrot, vals, tango şi lambada aveau să rămână neutilizate. Probabil urma să fiu nevoit să mă folosesc de ceea ce învăţasem în a doua zi a Proiectului Dans – rock'n'roll.
Din cauza recomandării lui Gene de a sosi cu treizeci de minute după începerea oficială a evenimentului, la masă mai erau doar trei locuri libere. Unul era al lui Gene, care sosise deja şi se plimba în jurul mesei, turnând şampanie. Claudia nu era prezentă.
L-am identificat pe Laszlo Hevesi de la Fizică, care era îmbrăcat cu totul nepotrivit, în pantaloni militari şi tricou de sport. Stătea lângă o femeie pe care am recunoscut-o cu surprindere ca fiind Frances, cea din seara cu întâlnirile fulger. De partea cealaltă a lui Laszlo se afla Frumoasa Helena. La masă se mai afla un bărbat cu părul negru, de circa treizeci de ani (şi un indice de masă corporală de aproximativ 20), care părea să nu se fi bărbierit de câteva zile, iar lângă el stătea cea mai frumoasă femeie pe care o văzusem vreodată. În opoziţie cu complexitatea costumaţiei Biancăi, ea purta o rochie verde, fără nici un element decorativ şi atât de minimală, încât nu avea nici măcar bretele. Mi-au trebuit câteva momente până să-mi dau seama că femeia în rochie verde era Rosie.
Bianca şi cu mine ne-am aşezat pe cele două locuri libere dintre Bărbatul Neras şi Frances, potrivit şablonului de alternare bărbat-femeie stabilit anterior. Rosie a început prezentările şi am recunoscut protocolul pe care îl învăţasem pentru conferinţe, dar pe care nu-l folosisem niciodată.
— Don, el este Stefan.
Se referea la Bărbatul Neras. Am întins mâna şi am strâns-o pe a lui cu aceeaşi forţă cu care mi-a strâns-o şi el – forţă pe care am apreciat-o ca fiind excesivă. Am avut o reacţie negativă foarte promptă faţă de persoana acestuia. În general nu sunt capabil să evaluez alte persoane altfel decât prin intermediul conţinutului cuvintelor rostite de ele sau al comunicărilor scrise. Dar reuşesc destul de bine să identific studenţii care sunt înclinaţi să-mi perturbe cursul.
— Reputaţia te precede, mi-a spus Stefan.
Poate că evaluarea mea fusese pripită.
— Îmi cunoşti lucrările?
— Poţi să spui şi aşa, mi-a răspuns el râzând.
Mi-am dat seama că nu puteam continua conversaţia până nu o prezentam pe Bianca.
— Rosie, Stefan, permiteţi-mi să v-o prezint pe Bianca Rivera.
Rosie a întins mâna şi a spus:
— Sunt încântată să te cunosc.
Şi-au zâmbit larg una alteia, iar Stefan a strâns şi el mâna Biancăi.
Odată ce m-am achitat de această îndatorire, m-am întors spre Laszlo, cu care nu mai vorbisem de ceva timp. Laszlo este singura persoană din câte cunosc care are abilităţi sociale mai reduse decât mine. Era deci reconfortant să îl am alături, ca termen de comparaţie.

— Salutări, Laszlo, i-am spus, apreciind că în cazul lui nu era necesară o abordare formală. Salutări, Frances. Ţi-ai găsit un partener. De câte întâlniri a fost nevoie?
— Gene ne-a făcut cunoştinţă, mi-a răspuns Laszlo.
Se holba într-un mod cu totul inadecvat la Rosie. Gene i-a făcut lui Laszlo un semn de încurajare, iar apoi s-a postat între mine şi Bianca, cu tot cu sticla de şampanie. Bianca şi-a întors imediat paharul cu fundul în jos.
— Don şi cu mine nu bem, i-a spus ea, întorcând şi paharul meu.
Gene mi-a zâmbit larg. Asta era o reacţie ciudată la o scăpare enervantă din partea mea: se pare că Bianca răspunsese la prima variantă de chestionar.
Rosie a întrebat-o:
— De unde vă ştiţi tu şi cu Don?
— Împărtăşim interesul pentru dans.
Eu am găsit că fusese un răspuns excelent, căci evita o referire clară la Proiectul Soţia, dar Rosie mi-a aruncat o privire stranie.
— Ce drăguţ, a răspuns ea. Eu sunt un pic prea ocupată cu doctoratul ca să mai am timp de dans.
— Trebuie să fii organizată, i-a răspuns Bianca. Opinia mea e că o organizare eficientă este un factor deosebit de important.
— Da, a început Rosie, eu am…
— Prima oară când am ajuns în finala concursului naţional de dans, eram în mijlocul doctoratului. M-am gândit la posibilitatea de a renunţa la triatlon sau la cursul de bucătărie japoneză, dar…
Rosie a zâmbit, dar nu aşa cum o făcea de obicei.
— Nu, asta ar fi fost o prostie. Bărbaţii adoră o femeie care ştie să gătească.
— Îmi place să cred că am evoluat dincolo de acest gen de stereotip, i-a răspuns Bianca. Don este el însuşi un bucătar bun.
Sugestia Claudiei de a menţiona în chestionar propria-mi competenţă culinară fusese în mod clar una eficientă. Rosie a oferit imediat dovada:
— Da, e un bucătar grozav. Am mâncat un homar delicios pe balconul lui.
— A, da?
Faptul că Rosie mă recomanda Biancăi era cât se poate de util, dar Stefan avea zugrăvită pe chip expresia tipică a studentului care se pregăteşte să perturbe cursul. Am aplicat tehnica folosită de mine şi la prelegeri, respectiv de a-i pune eu primul o întrebare:
— Tu eşti iubitul lui Rosie?
Stefan nu părea să aibă un răspuns potrivit, iar în cazul unui curs asta ar fi însemnat că pot continua liniştit, studentul temându-se de-acum de mine. Însă Rosie a răspuns în locul lui:
— Stefan îşi face doctoratul împreună cu mine.
— Cred că termenul pe care îl cauţi este „partener“, a intervenit Stefan.
— Pentru seara asta, i-a răspuns Rosie.
— E prima noastră întâlnire, a zâmbit el.
Era ciudat că nu păreau să fi căzut de acord asupra naturii relaţiei lor. Rosie s-a întors din nou spre Bianca:

— Şi pentru voi e tot prima întâlnire?
— Aşa este, Rosie.
— Şi cum ţi s-a părut chestionarul?
Bianca mi-a aruncat o privire rapidă şi s-a întors spre Rosie:
— Minunat. Cei mai mulţi bărbaţi vor să vorbească doar despre ei înşişi. A fost foarte plăcut că de data asta cineva se concentra asupra mea.
— Da, îmi dau seama de ce ţi-ar putea plăcea aşa ceva.
— Şi un dansator! Nu mi-a venit să cred că sunt aşa de norocoasă. Dar ştii vorba aia: cu cât muncesc mai mult, cu atât am mai mult noroc.
Rosie şi-a ridicat paharul cu şampanie, iar Stefan a spus:
— *Tu* de cât timp dansezi, Don? Ai câştigat ceva premii?
Am fost salvat de sosirea decanei.
Purta o rochie roz complexă, a cărei parte inferioară se lărgea considerabil, iar însoţitoarea ei era o femeie de aproximativ aceeaşi vârstă, îmbrăcată în costumaţia standard de bal a bărbaţilor, cu haină şi pantaloni negri şi cu papion. Reacţia invitaţilor la bal a fost similară cu cea de la intrarea mea, mai puţin saluturile prietenoase de la final.
— Vai, Doamne! a exclamat Bianca.
Nu aveam o părere strălucită despre decană, însă comentariul acesta m-a făcut să mă simt inconfortabil.
— Ai vreo problemă cu lesbienele? a întrebat-o Rosie, uşor agresivă.
— Absolut nici una. Am doar o problemă cu gustul ei vestimentar.
— Atunci o să te distrezi de minune cu Don, i-a răspuns Rosie.
— Cred că Don arată *minunat*. E nevoie de fler ca să te poţi îmbrăca cu ceva diferit de restul mulţimii. Oricine poate îmbrăca un costum sau o rochie banală. Nu-i aşa, Don?
Am dat din cap, exprimându-mi politicos acordul. Bianca etala exact caracteristicile pe care le căutam. Existau şanse foarte mari ca ea să fi fost partenera perfectă. Dar, dintr-un motiv sau altul, instinctele mele se răzvrăteau. Poate că de vină era interdicţia de a bea. Dependenţa mea subiacentă de alcool îmi făcea subconştientul să trimită un semnal de respingere faţă de cineva care mă împiedica să beau. Trebuia să îl înving.
Am terminat antreurile şi formaţia a intonat câteva acorduri puternice. Stefan a mers până la instrumentişti şi a luat microfonul de la solist.
— Bună seara la toată lumea! a rostit el. Trebuie să vă anunţ că în seara aceasta avem printre noi o fostă finalistă la campionatele naţionale de dans. Poate că aţi văzut-o la televizor. Bianca Rivera. Să le oferim Biancăi şi partenerului ei, Don, câteva minute în care să ne încânte.
Nu mă aşteptasem ca primul meu dans să fie unul atât de public, dar nu trebuia să trec cu vederea avantajul unui ring de dans complet gol. Ţinusem prelegeri în faţa unui public numeros şi participasem la demonstraţii de arte marţiale cu foarte mulţi spectatori. Nu aveam de ce să am emoţii. Bianca şi cu mine am păşit pe ringul de dans.
Am prins-o în braţe cu priza standard de *jive* pe care o exersasem cu scheletul şi m-a cuprins imediat stânjeneala – apropiată de repulsie – pe

care o simt întotdeauna când sunt nevoit să ating în mod intim o altă persoană. Mă pregătisem mental pentru asta, dar nu şi pentru problema mai gravă cu care mă confruntam. Nu exersasem cu muzică. Sunt sigur că executam paşii corect, dar nu la viteza necesară şi nici în acelaşi ritm cu melodia. Am început imediat să ne împiedicăm unul pe altul şi efectul general a fost un *dezastru.* Bianca a încercat să conducă, dar nu aveam deloc experienţă cu un partener viu, cu atât mai puţin cu unul care încerca să preia controlul.

Oamenii au început să râdă. Eu sunt specialist în situaţii ridicole, aşa că, în timp ce Bianca se îndepărta de mine, am scrutat repede publicul, ca să văd cine nu râdea – o metodă excelentă de a-ţi identifica prietenii. Gene, Rosie şi, în mod surprinzător, decana şi partenera ei îmi erau prieteni în seara aceea. Stefan însă era clar că nu-mi era.

Era nevoie să fac un gest dramatic pentru a salva situaţia. În documentarea pe care o făcusem în domeniul dansului întâlnisem câteva mişcări specializate pe care nu avusesem de gând să le execut, ci doar le memorasem, pentru că mi se păruseră deosebit de interesante. Aveau avantajul că nu depindeau într-o măsură atât de mare de sincronizare sau de contactul corporal. Acum era momentul potrivit să le folosesc.

Am executat deci pasul alergătorului, mulsul vacii şi pescuitul, trăgând-o pe Bianca spre mine cu o undiţă invizibilă, deşi ea nu s-a mişcat aşa cum se cuvenea. De fapt a rămas complet nemişcată. În cele din urmă am încercat o manevră ce presupunea contact corporal, folosită în mod tradiţional pentru un final spectaculos, în care bărbatul balansează femeia pe fiecare parte, peste spinare şi printre picioarele lui. Din nefericire, această manevră presupune cooperare din partea partenerei, în special în cazurile în care e mai grea decât un schelet. Bianca nu a cooperat absolut deloc, aşa că am dat impresia că mai degrabă o atacam. Spre deosebire de *aikido*, se pare că antrenamentul pentru dans nu include şi exersarea tehnicilor de cădere.

M-am oferit s-o ajut să se ridice, dar ea mi-a ignorat mâna întinsă şi a pornit spre baie, aparent fără să fi suferit vreo rană.

M-am întors la masă. Stefan râdea în continuare.

— Eşti un nenorocit, i-a spus Rosie.

Gene i-a şoptit ceva lui Rosie, probabil pentru a împiedica o manifestare publică inadecvată a furiei, iar ea a părut să se calmeze.

Bianca s-a întors la locul ei de la masă, însă doar ca să-şi ia poşeta.

— Sincronizarea a fost problema, am încercat eu să-i explic. Metronomul din capul meu nu este pe aceeaşi frecvenţă cu formaţia.

Bianca mi-a întors spatele, dar Rosie părea dispusă să-mi asculte explicaţia.

— Am oprit sunetul în timpul antrenamentului, ca să mă pot concentra mai bine asupra paşilor.

Rosie nu mi-a răspuns, iar pe Bianca am auzit-o vorbind cu Stefan:

— Aşa se întâmplă. Nu e prima fază de genul ăsta, ci doar cea mai jenantă. Bărbaţii spun că ştiu să danseze…

A pornit spre ieşire fără să-mi spună noapte bună, însă Gene a urmat-o şi a interceptat-o.
Am văzut imediat ocazia ce mi se oferea. Mi-am ridicat paharul şi l-am umplut cu vin. Era un Gordo Blanco prost, cu un exces de zahăr rezidual. Am dat pe gât paharul şi mi-am mai turnat unul. Rosie s-a ridicat de la locul ei şi s-a dus spre formaţie. A vorbit cu solistul, apoi cu bateristul.
S-a întors şi m-a arătat cu degetul într-o manieră stilizată. Am recunoscut gestul – îl văzusem de douăsprezece ori. Era semnalul pe care i-l dăduse Olivia Newton-John lui John Travolta în *Grease* pentru a începe secvenţa de dans pe care o exersam acum nouă zile, când mă întrerupsese Gene. Rosie m-a tras spre ringul de dans.
— Dansează! mi-a spus ea. Doar dansează naibii şi gata.
Am început să dansez fără muzică. Aşa exersasem. Rosie m-a urmat, potrivindu-şi ritmul după al meu. Pe urmă a ridicat braţul şi a început să îl fluture în ritmul mişcărilor noastre. Am auzit că bateristul începe să cânte şi am simţit în tot trupul că era în ritm cu noi. Abia dacă am mai observat când a început să cânte şi restul formaţiei.
Rosie era o dansatoare bună şi era mult mai uşor de manevrat decât scheletul. Am condus-o la mişcările mai dificile, concentrându-mă cu totul asupra aspectelor de mecanică, pentru a nu comite vreo greşeală. Cântecul din *Grease* s-a terminat şi toată lumea a aplaudat. Dar până să apucăm să ne întoarcem la masă, formaţia a început iarăşi să cânte şi publicul a bătut din palme: era „Satisfaction“. Nu ştiu dacă din cauza efectului pe care îl avea vinul asupra funcţiilor mele cognitive, dar dintr-odată am fost copleşit de un sentiment extraordinar – nu de satisfacţie, ci de pură bucurie. Era sentimentul pe care îl aveam în Muzeul de Istorie Naturală şi când preparam cocteiluri. Am început să dansăm iarăşi şi de data aceasta mi-am permis să mă concentrez asupra senzaţiilor percepute de trupul meu, ce se mişca în ritmul melodiei pe care o ştiam din copilărie, şi asupra lui Rosie, care se mişca în acelaşi ritm.
Muzica s-a terminat şi publicul a aplaudat iarăşi.
Am căutat-o pe Bianca, partenera mea, şi am reperat-o în apropiere de ieşire, stând alături de Gene. Presupusesem că avea să fie impresionată de faptul că rezolvasem problema, dar chiar şi de la distanţa respectivă şi cu capacitatea mea limitată de a interpreta expresiile faciale, mi-am dat seama că era furioasă. S-a întors pe călcâie şi a plecat.
Restul serii a fost incredibil: un singur dans schimbase totul. *Toată lumea* a venit la Rosie şi la mine să ne complimenteze. Fotograful ne-a dat fiecăruia câte o poză, fără să ne mai ceară şi bani. Stefan a plecat la scurtă vreme după aceea. Gene a obţinut de la bar nişte şampanie de calitate şi am băut mai multe pahare împreună cu el şi cu o studentă de la studii postdoctorale din Ungaria, Klara de la Fizică. Rosie şi cu mine am dansat iarăşi, pe urmă eu am dansat cu aproape toate femeile de la bal. L-am întrebat pe Gene dacă ar trebui să o invit la dans şi pe decană sau pe partenera acesteia, dar el s-a declarat depăşit de o asemenea întrebare. În cele din urmă nu le-am

mai invitat la dans, întrucât se vedea clar că decana era într-o dispoziţie proastă. Toată lumea arătase clar că prefera să danseze în loc să asculte discursul pe care trebuia să-l ţină.
La încheierea serii formaţia a cântat un vals şi când acesta s-a terminat, am privit în jur şi am observat că pe ringul de dans mai eram doar Rosie şi cu mine. Publicul ne-a aplaudat iarăşi. Abia mai târziu mi-am dat seama că avusesem vreme îndelungată contact fizic cu o altă persoană fără să mă fi simţit stânjenit. Am atribuit acest lucru faptului că mă concentrasem asupra executării corecte a paşilor de dans.
— Vrei să luăm un taxi împreună? m-a întrebat Rosie.
Părea un gest înţelept: economiseam combustibil fosil.
În taxi Rosie mi-a spus:
— Ar fi trebuit să exersezi pe diferite ritmuri. Nu eşti atât de deştept pe cât te credeam.
M-am uitat tăcut pe geam.
Apoi ea a continuat:
— Nu se poate! A naibii să fiu dacă se poate! Ai făcut-o, nu-i aşa? Asta e şi mai rău. Preferi să pici de idiot în faţa tuturor decât să-i spui că nu ţi-a picat cu tronc.
— Ar fi fost extrem de stânjenitor. N-aveam nici un motiv s-o resping.
— În afară de faptul că n-ai vrea să te însori cu un papagal.
Am găsit răspunsul acesta incredibil de amuzant, fără îndoială datorită alcoolului şi a detensionării de după atâta stres. Am râs amândoi preţ de câteva momente, iar Rosie m-a atins de câteva ori pe umăr. Nu m-a deranjat, dar când ne-am oprit din râs, m-am simţit din nou stingherit şi mi-am întors privirea.
— Eşti incredibil, mi-a spus ea. Uită-te la mine când vorbesc.
Am continuat să mă uit pe geam. Eram deja excesiv de surescitat.
— Ştiu cum arăţi.
— Ce culoare au ochii mei?
— Căprui.
— La naştere am avut ochi albaştri. Albaştri ca cerul. Ca ochii mamei mele. Era irlandeză, dar avea ochi albaştri. Şi pe urmă au devenit căprui.
Mi-am întors privirea spre ea. Era incredibil.
— Ochii mamei tale şi-au schimbat culoarea?
— Ochii *mei*. Chestia asta se întâmplă uneori la bebeluşi. Aşa şi-a dat mama seama că Phil nu era tatăl meu. Ea avea ochi albaştri şi la fel îi are şi Phil. Atunci a decis să-i spună. Presupun că ar trebui să-i fiu recunoscătoare că n-a fost leu.
Nu reuşeam să înţeleg tot ce spunea Rosie, fără îndoială din cauza efectelor alcoolului şi ale parfumului ei. Însă mi-a dat ocazia de a menţine discuţia într-un domeniu familiar. Moştenirea unor trăsături comune, influenţate genetic, aşa cum e culoarea ochilor, este o problemă mai complexă decât se crede în general şi eram sigur că puteam vorbi pe acest subiect suficient timp cât să acopăr tot restul călătoriei noastre cu taxiul. Dar mi-am dat

seama că ar fi fost un gest de apărare şi încă unul nepoliticos faţă de Rosie, care, de dragul meu, riscase să se facă de râs în public şi să-şi pericliteze relaţia cu Stefan.
Am revenit pe firul gândurilor şi i-am analizat declaraţia: „Presupun că ar trebui să-i fiu recunoscătoare că n-a fost leu“. Am dedus că se referea la conversaţia pe care o purtaserăm în noaptea cu Masa de pe Balcon, când o informasem că leii ucid progeniturile rezultate din împerecherile anterioare. Poate că voia să vorbească despre Phil. Subiectul era interesant şi pentru mine. Întreaga motivaţie a Proiectului Tata era constituită de eşecul lui Phil de a îndeplini acel rol. Însă Rosie nu îmi oferise nici o dovadă concretă în acest sens, în afara faptului că el se opunea consumului de alcool, că deţinea un autoturism incomod şi că alesese drept cadou pentru ea o cutie de bijuterii.
— A fost violent? am întrebat-o.
— Nu…
A tăcut o clipă, apoi a continuat:
— A fost doar… cam haotic. Într-o zi eram cel mai special copil din lume, în ziua următoare nu mă mai voia acolo.
Asta părea o chestiune extrem de generală şi nici de departe o justificare pentru desfăşurarea unui proiect atât de amplu de investigare a ADN-ului.
— Poţi să-mi dai un exemplu?
— De unde să încep? OK, prima oară a fost când aveam zece ani. Mi-a promis că mă duce la Disneyland. Am spus asta tuturor la şcoală. Şi am aşteptat, şi am aşteptat, şi am aşteptat, dar excursia n-am făcut-o niciodată.
Taxiul s-a oprit în faţa unui bloc. Rosie a continuat să povestească, cu privirea fixată pe spatele scaunului şoferului.
— Aşa că acum am o ditamai problema cu respingerea. *Tu* cum îi faci faţă? m-a întrebat ea, întorcându-se spre mine.
— Nu m-am confruntat niciodată cu această problemă, i-am răspuns eu.
Nu era momentul potrivit să începem o nouă conversaţie.
— Aiurea, mi-a răspuns Rosie.
Se părea că trebuia să răspund sincer. În fond, mă aflam în prezenţa unei absolvente de Psihologie.
— Au fost nişte probleme la şcoală, i-am răspuns. Aşa m-am apucat de artele marţiale. Dar am învăţat tehnici nonviolente de a face faţă situaţiilor sociale dificile.
— Ca în seara asta.
— Am accentuat lucrurile pe care oamenii le găsesc amuzante.
Rosie nu mi-a răspuns. Am recunoscut imediat tehnica folosită în psihoterapie, dar nu am putut găsi altă soluţie decât să dezvolt subiectul.
— N-am avut mulţi prieteni. Practic, nici unul, cu excepţia surorii mele. Din păcate, ea a murit acum doi ani, din cauza unei erori medicale.
— Ce s-a întâmplat? m-a întrebat Rosie cu o voce slabă.
— O sarcină extrauterină nediagnosticată.
— Vai, Don! a spus ea, plină de compătimire.

Am simţit că alesesem o persoană în faţa căreia puteam să mă destăinui.
— Avea… o relaţie?
— Nu.
Apoi am anticipat următoarea ei întrebare:
— Nu am aflat niciodată sursa sarcinii.
— Cum o chema?
Părea să fie o întrebare inofensivă, cu toate că nu vedeam la ce i-ar fi folosit lui Rosie să ştie numele surorii mele. Menţionarea indirectă nu era una ambiguă, întrucât avusesem o singură soră. Dar mă simţeam extrem de inconfortabil. Mi-au trebuit câteva clipe până să-mi dau seama de ce. Fără să fi luat vreo decizie fermă în sensul acesta, nu-i mai rostisem numele de când murise.
— Michelle.
După aceea nici unul dintre noi n-a mai spus nimic o vreme.
Taximetristul a tuşit fals. Am presupus că nu cerea o bere.
— Vrei să urci? a întrebat Rosie.
Eram copleşit. Întâlnirea cu Bianca, dansul, respingerea Biancăi, suprasolicitarea socială, discutarea problemelor personale… Şi acum, tocmai când credeam că tot chinul se apropie de sfârşit, Rosie părea să propună continuarea conversaţiei. Nu eram sigur că puteam face faţă.
— Este extrem de târziu, i-am răspuns.
Eram sigur că aceasta era o modalitate acceptabilă din punct de vedere social de a spune că voiam să merg acasă.
— Tariful taxiurilor scade la loc dimineaţa.
Dacă înţelesesem corect, eram depăşit de situaţie până peste cap. Trebuia să fiu sigur că n-o înţelesesem greşit.
— Sugerezi că ar trebui să rămân peste noapte?
— Poate. Mai întâi trebuie să-mi asculţi povestea vieţii.
„Atenţie! Pericol, Will Robinson! Se apropie un extraterestru neidentificat!“[1]
Simţeam cum alunecam într-un abis emoţional. Am reuşit să rămân suficient de calm pentru a-i putea răspunde:
— Din păcate, dimineaţa am programate mai multe activităţi.
Rutină, normalitate.
Rosie a deschis portiera maşinii. Am îndemnat-o să plece, dar a mai avut ceva de spus:
— Don, pot să te întreb ceva?
— Doar o întrebare.
— Mă găseşti atrăgătoare?
Gene mi-a explicat în ziua următoare că nu reacţionasem corect. Dar nu el se aflase într-un taxi, după o seară de suprasolicitare senzorială, alături de cea mai frumoasă femeie din lume. Eu am fost de părere că m-am descurcat bine. Am identificat întrebarea-capcană. Voiam ca Rosie să mă placă şi mi-am amintit afirmaţia ei încrâncenată despre bărbaţii care tratează femeile ca pe nişte obiecte. Acum mă testa, ca să vadă dacă o priveam ca pe un

obiect sau ca pe o persoană. În mod evident, răspunsul corect era cel din urmă.
— Nici n-am observat, i-am răspuns celei mai frumoase femei din lume.

1. Replică faimoasă din serialul SF american *Pierduţi în spaţiu*, difuzat între anii 1965-1968.

18

I-am trimis un SMS lui Gene din taxi. Era 1.08 noaptea, dar el plecase de la bal în acelaşi timp cu mine şi avea un drum mai lung de parcurs. „Urgent: alergare mâine la 6 a.m.“ Gene mi-a răspuns: „Duminică la 8. Adu datele de contact ale Biancăi“. Mă pregăteam să insist asupra unei date mai apropiate, când mi-am dat seama că puteam profita de timpul respectiv pentru a-mi pune în ordine gândurile.

Părea evident că Rosie mă invitase să fac sex cu ea. Procedasem corect când evitasem situaţia. Băuserăm amândoi o cantitate substanţială de şampanie şi este cunoscut faptul că alcoolul stimulează decizii nesăbuite legate de sex. Rosie era exemplul perfect. Decizia mamei ei, fără îndoială influenţată de alcool, încă îi mai făcea mari probleme lui Rosie.

Propria-mi experienţă sexuală era limitată. Gene mă sfătuise ca, potrivit convenţiilor sociale, să aştept până la cea de-a treia întâlnire, iar relaţiile mele nu trecuseră niciodată de prima întâlnire. De fapt Rosie şi cu mine avuseserăm în realitate o singură întâlnire: noaptea cu Incidentul Haina şi cu Masa de pe Balcon.

Nu folosisem niciodată serviciile bordelurilor – nu din vreun motiv de ordin moral, ci pentru că ideea mi se părea respingătoare. Nu era un motiv raţional, dar având în vedere că beneficiile pe care le-aş fi căutat ar fi fost exclusiv primitive, un motiv primitiv era suficient.

Acum se părea însă că mi se oferea ocazia de a face ceea ce Gene ar fi numit „sex fără obligaţii“. Condiţiile necesare erau îndeplinite: Rosie şi cu mine căzuserăm în mod evident de acord că nici unul dintre noi nu era interesat de o relaţie romantică, apoi Rosie sugerase că voia să facă sex cu mine. Eu voiam să fac sex cu Rosie? Nu părea să existe nici un motiv logic de a nu face, astfel că eram liber să mă supun dorinţelor mele primitive. Răspunsul era deci un „Da“ cât se poate de clar. După ce am ajuns la această decizie complet raţională, n-am mai putut să mă gândesc la altceva.

Sâmbătă dimineaţa m-am întâlnit cu Gene în faţa casei lui. Adusesem datele de contact ale Biancăi şi îi verificasem naţionalitatea – era panameză. Gene a fost foarte încântat de asta.

A vrut să afle în detaliu ce se întâmplase cu Rosie, dar am decis că ar fi fost o risipă de efort să povestesc de două ori: aveam să le povestesc lui şi Claudiei în acelaşi timp. Cum eu nu aveam nici un alt subiect de dezbătut şi lui Gene îi era dificil să alerge şi să vorbească simultan, am petrecut următoarele patruzeci şi şapte de minute în tăcere.

Când ne-am întors la Gene acasă, Claudia şi Eugenie luau micul dejun.

M-am aşezat şi am spus:

— Am nevoie de nişte sfaturi.

— Nu poţi aştepta puţin? m-a întrebat Claudia. Trebuie să o ducem pe Eugenie la echitaţie şi pe urmă ne întâlnim cu nişte prieteni la *brunch*.

— Nu. E posibil să fi făcut o greşeală de ordin social. Am încălcat una dintre regulile lui Gene.

Gene a intervenit:
— Don, cred că pasărea panameză a zburat din cuib. Zi şi tu că în felul ăsta ai câştigat un pic de experienţă şi gata.
— Dar regula i se aplică lui Rosie, nu Biancăi: „Niciodată să nu refuzi sexul cu o tipă sub treizeci de ani“.
— Gene ţi-a spus asta? m-a întrebat Claudia.
Între timp Carl intrase în cameră şi m-am pregătit să mă apăr de obişnuitul lui atac, dar el s-a oprit şi şi-a privit lung tatăl.
— M-am gândit că ar trebui să vă consult pe tine, pentru că eşti psiholoagă, şi pe Gene, datorită vastei lui experienţe practice, le-am explicat.
Gene a privit-o pe Claudia, apoi pe Carl.
— Experienţă acumulată în tinereţea mea păcătoasă, *nu* în adolescenţă! a zis el.
S-a întors apoi spre mine:
— Cred că totuşi conversaţia asta poate aştepta până mâine la prânz.
— Dar Claudia?
Claudia s-a ridicat de la masă.
— Sunt sigură că nu există vreun lucru pe care Gene să nu-l ştie.
Era un argument încurajator, mai ales că acest compliment venea din partea soţiei lui.

— Ce i-ai răspuns? m-a întrebat Gene.
Conform programului stabilit, luam prânzul la Clubul Universităţii.
— I-am spus că nu am remarcat cum arată. N-am vrut să creadă că o privesc ca pe un obiect sexual.
— Doamne Dumnezeule, singura dată când ai gândit înainte să deschizi gura a fost şi singura dată când n-ar fi trebuit s-o faci!
— Ar fi trebuit să-i spun că e frumoasă? l-am întrebat eu neîncrezător.
— Uite că ai nimerit-o din prima, a remarcat Gene – incorect, întrucât problema era tocmai că nu o nimerisem din prima. Asta explică tortul.
Probabil că am avut o expresie uimită. Din motive evidente.
— Am văzut-o în dimineaţa asta mâncând o bucată de tort de ciocolată. La biroul ei. Pe post de mic dejun.
Mie mi s-a părut o alegere dăunătoare sănătăţii, ca şi fumatul, dar nu şi un indiciu al nemulţumirii. Însă Gene m-a asigurat că tortul de ciocolată avea scopul de a o face să se simtă mai bine.
După ce i-am oferit lui Gene toate informaţiile necesare, i-am prezentat problema mea.
— Ceea ce spui tu este că nu ea e Aleasa, a recapitulat el. Nu este o parteneră de viaţă.
— Ar fi total nepotrivită. Dar este extrem de atrăgătoare. Dacă e să fac sex fără obligaţii cu cineva, este candidata perfectă pentru asta. Nici ea nu are vreun ataşament emoţional faţă de mine.
— Şi atunci care e problema? Ai mai făcut sex până acum?

— Bineînţeles, i-am răspuns. Doctorul mi-a recomandat-o cu căldură.
— Mare avangardist.
Probabil făcea o glumă. Ştiu că valoarea sexului regulat este deja cunoscută de ceva vreme. Aşa că i-am explicat:
— Mai complicată este implicarea unei a doua persoane în proces.
— Fireşte, mi-a răspuns Gene. Ar fi trebuit să-mi dau seama. De ce nu-ţi faci tu rost de o carte?

Informaţiile erau disponibile şi pe internet, dar câteva minute de analiză a rezultatelor căutării după „poziţii sexuale“ m-au convins că varianta cărţii tipărite avea să constituie o metodă mai bună de învăţare, fără informaţii nedorite.
Am găsit cu uşurinţă o carte potrivită şi, întors în biroul meu, am ales o poziţie în mod aleatoriu. Se numea „poziţia cowboy-ului întors (varianta doi)“. Am încercat-o. Era foarte simplă. Dar, după cum îi subliniasem lui Gene, problema consta în implicarea celei de-a doua persoane. Aşa că am scos scheletul din dulap şi l-am aranjat deasupra mea, în conformitate cu diagrama din carte.
În universitate există o regulă: nimeni nu deschide vreo uşă fără să bată mai întâi la ea. Gene o încalcă în cazul meu, dar noi suntem buni prieteni. Pe decană n-o consider prietena mea. A fost un moment jenant, mai ales că a intrat însoţită de încă o persoană, dar era întru totul vina ei. A fost un mare noroc că încă mai aveam hainele pe mine.
— Don, mi-a spus ea, dacă ai putea amâna un moment repararea scheletului, aş vrea să ţi-l prezint pe doctor Peter Enticott, de la Consiliul pentru Cercetare Medicală. I-am pomenit despre lucrarea ta în domeniul cirozei şi şi-a dorit foarte mult să te cunoască. Pentru a lua în considerare acordarea unor *fonduri interdepartamentale*.
A subliniat aceste două cuvinte ca şi cum aş fi fost atât de rupt de politicile universităţii, încât aş fi putut uita că fondurile stăteau în centrul universului ei. Şi avea dreptate.
L-am recunoscut imediat pe Peter. Era un fost candidat de tată, care lucra la Universitatea Deakin şi declanşase incidentul furtului ceştii de cafea. Şi el m-a recunoscut.
— Don şi cu mine ne-am cunoscut deja, a spus el. Partenera lui se gândeşte să se înscrie la Medicină. Iar recent ne-am întâlnit la un eveniment social, a spus el, făcându-mi cu ochiul. Nu cred că îţi plăteşti destul de bine cadrele universitare.
Am avut o discuţie excelentă despre cercetarea mea asupra şoarecilor alcoolici. Peter părea deosebit de interesat şi a trebuit să-l asigur în repetate rânduri că gândisem cercetarea în aşa fel încât să nu necesite fonduri externe. Decana îmi făcea semne cu mâinile şi îşi contorsiona faţa, aşa că am presupus că voia să îmi prezint proiectul într-un mod incorect, pretinzând că acesta necesita fonduri, pentru ca ea să poată direcţiona apoi

banii spre vreun studiu care nu putuse câştiga bani prin propriile merite. Am decis să mă prefac că nu înţeleg, dar asta a avut ca efect o sporire a intensităţii semnelor făcute de decană. Abia după aceea mi-am dat seama că, probabil, nu ar fi trebuit să las deschisă pe podea cartea cu poziţiile sexuale.
Am decis că pentru început zece poziţii aveau să fie suficiente. Puteam învăţa mai multe ulterior, dacă întâlnirea iniţială avea să se dovedească reuşită. Nu a durat mult – de fapt mult mai puţin decât mi-a trebuit ca să învăţ cha-cha-cha. În ceea ce privea răsplata efortului, ea părea mult superioară dansului şi o aşteptam cu interes.
Am mers să o vizitez pe Rosie la muncă. Zona doctoranzilor era un spaţiu fără ferestre, cu birouri aşezate de-a lungul pereţilor. Am numărat opt studenţi, printre care se aflau şi Rosie, şi Stefan, care avea biroul lângă Rosie.
Stefan mi-a aruncat un zâmbet ciudat. Încă eram circumspect faţă de el.
— Ai ajuns o vedetă pe Facebook, Don.
S-a întors apoi spre Rosie:
— O să trebuiască să-ţi schimbi *status*-ul relaţiei.
Pe monitorul lui se afla o poză spectaculoasă cu Rosie şi cu mine dansând, similară cu cea pe care mi-o dăduse fotograful şi care acum stătea lângă calculatorul de acasă. Eu o învârteam pe Rosie, iar expresia ei facială indica o imensă fericire. De fapt eu nu fusesem „catalogat“, întrucât nu aveam cont pe Facebook (reţelele sociale nu constituiau un domeniu de interes pentru mine), însă numele noastre fuseseră adăugate la fotografie: „Profesorul Don Tillman de la Genetică şi Rosie Jarman, doctorandă la Psihologie“.
— Lasă-mă în pace cu poza asta, i-a replicat Rosie.
— Nu-ţi place fotografia?
Ăsta părea un semn rău.
— E vorba de Phil. Nu vreau să o vadă.
Stefan i-a răspuns:
— Crezi că tatăl tău îşi petrece viaţa holbându-se pe Facebook?
— Aşteaptă numai să sune, a spus Rosie. „Cât câştigă?“ „Te culci cu el?“ „Cât poate să ridice de la piept?“
— Astea nu sunt nişte întrebări neobişnuite pentru un tată care vrea să afle ceva despre bărbatul cu care se întâlneşte fiica lui, i-a răspuns Stefan.
— Dar eu nu mă întâlnesc cu Don. Am luat împreună un taxi, atâta tot. Nu-i aşa, Don?
— Exact.
Rosie s-a întors din nou spre Stefan.
— Aşa că poţi să-ţi înfigi teoria acolo unde îi e locul. Şi-acolo s-o ţii permanent.
— Trebuie să-ţi vorbesc între patru ochi, i-am spus lui Rosie.
Ea m-a privit direct în faţă.
— Nu cred că avem ceva de vorbit între patru ochi.

Mi s-a părut ciudat. Dar probabil că ea şi Stefan îşi împărtăşeau informaţiile în acelaşi fel în care o făceam Gene şi cu mine. În fond, el o însoţise la bal.
— Am reevaluat oferta ta pentru sex.
Stefan şi-a dus repede mâna la gură. S-a lăsat o tăcere destul de lungă – aş zice că de aproximativ şase secunde.
Apoi Rosie mi-a răspuns:
— Don, era o glumă. O glumă.
Nu reuşeam să înţeleg deloc. Aş fi înţeles dacă s-ar fi răzgândit. Poate că problema provocată de reacţia la reificarea sexuală fusese fatală. Dar o glumă? În nici un caz nu puteam fi atât de insensibil la semnalele sociale, încât să nu-mi fi dat seama că glumea. Ba da, puteam fi. Mi se mai întâmplase şi altădată să nu identific glumele. În mod frecvent. O glumă. Mă preocupase atât de mult o glumă.
— A! Atunci când să ne întâlnim pentru celălalt proiect?
Rosie a coborât privirea spre birou.
— Nu există nici un alt proiect.

19

Vreme de o săptămână m-am străduit din răsputeri să revin la programul meu normal, folosindu-mi timpul liber oferit de curăţenia făcută de Eva şi de anularea Proiectului Tata pentru a recupera antrenamentele de karate şi de *aikido* pe care le pierdusem.

Sensei-ul meu, care avea centura neagră cu cinci *dan*, un bărbat ce vorbea foarte puţin, în special cu cei ce deţin centuri negre, m-a tras deoparte în timp ce lucram la sacul de box din *dojo*.

— Ceva te-a înfuriat foarte tare, mi-a spus el.

Atât. Mă cunoştea suficient de bine ca să ştie că, odată identificat un sentiment, nu îl puteam lăsa să mă învingă. Dar avusese dreptate să mă abordeze aşa, întrucât nu-mi dădusem seama că sunt furios.

Pentru scurtă vreme am fost furios pe Rosie, pentru că îmi refuzase în mod neaşteptat un lucru pe care mi-l doream. Dar apoi m-am înfuriat pe mine însumi, din cauza incompetenţei mele sociale, care era evident că o pusese pe Rosie într-o situaţie jenantă.

Am făcut mai multe încercări de a o contacta pe Rosie şi de fiecare dată mi-a răspuns robotul telefonic. În cele din urmă i-am lăsat un mesaj: „Dacă faci leucemie şi nu ştii cui să-i ceri un transplant de măduvă? Tatăl tău biologic ar fi un candidat excelent şi foarte motivat să te ajute. Eşecul finalizării proiectului ar putea determina chiar un deces. Mai avem doar unsprezece candidaţi“.

Tot nu m-a sunat.

— Se mai întâmplă, mi-a spus Claudia la cea de-a treia cafea băută împreună în decursul a patru săptămâni. Te implici într-o relaţie cu o femeie, nu merge…

Deci asta era. În felul meu, mă „implicasem într-o relaţie“ cu Rosie.

— Ce să fac?

— Nu e uşor, dar oricine ţi-ar da acelaşi sfat. Vezi-ţi de viaţă. O să apară altceva.

Logica Claudiei, construită pe o fundaţie teoretică solidă şi bazată pe o consistentă experienţă profesională, era în mod evident superioară sentimentelor mele iraţionale. Dar reflectând asupra subiectului, mi-am dat seama că sfatul ei – şi de fapt însăşi disciplina psihologiei – reprezenta rezultatul cercetărilor făcute asupra oamenilor obişnuiţi. Eu sunt cât se poate de conştient că am o sumă de caracteristici neobişnuite. Oare era posibil ca sfatul Claudiei să nu se aplice în cazul meu?

Am decis să adopt o atitudine de compromis. Aveam să îmi continui Proiectul Soţia. Dacă (şi *numai* dacă) acesta îmi mai lăsa ceva timp liber, urma să-l folosesc pentru Proiectul Tata, continuându-l singur. Dacă aş fi putut să-i ofer lui Rosie soluţia, poate că am fi devenit iarăşi prieteni.

Având în vedere Dezastrul Bianca, am revizuit chestionarul, adăugând criterii mai riguroase. Am inclus întrebări privitoare la dans, la sporturi cu racheta şi la bridge, pentru a elimina candidatele care mi-ar cere să dobândesc competenţe în domenii inutile. De asemenea, am sporit dificultatea problemelor de matematică, fizică şi genetică. Opţiunea „c. Moderat“ avea să fie singurul răspuns acceptabil pentru întrebarea legată de alcool. Am aranjat ca răspunsurile să ajungă direct la Gene, care aplica în mod evident obişnuita lui strategie de utilizare multilaterală a informaţiilor obţinute. El mă putea anunţa dacă apărea cineva care întrunea criteriile mele. Strict.
În absenţa candidatelor pentru Proiectul Soţia, am reflectat asupra celei mai bune modalităţi de a obţine mostre de ADN pentru Proiectul Tata.
Răspunsul l-am găsit în timp ce dezosam o prepeliţă. Candidaţii erau doctori, oameni despre care se presupunea că ar fi fost dispuşi să contribuie la progresul cercetărilor în genetică. Aveam nevoie doar de o scuză plauzibilă pentru a le cere ADN-ul. Graţie cercetării pe care o făcusem pentru prelegerea despre sindromul Asperger, aveam deja o asemenea scuză.
Mi-am scos lista cu cele unsprezece nume. Doi dintre bărbaţii de pe listă erau decedaţi, aşa că rămâneau nouă, dintre care şapte locuiau în străinătate, astfel explicându-se şi absenţa lor de la reuniune. Însă doi dintre ei aveau numere de telefon locale. Unul era directorul Institutului de Cercetare Medicală de la propria-mi universitate. Am telefonat întâi acolo.
— Biroul profesorului Lefebvre, mi-a răspuns o voce de femeie.
— Sunt profesorul Tillman de la Departamentul de Genetică. Aş dori să-l invit pe profesorul Lefebvre să participe la un proiect de cercetare.
— Profesorul Lefebvre are un an sabatic şi e plecat în Statele Unite. Se va întoarce peste două săptămâni.
— Excelent. Proiectul se numeşte „Prezenţa markerilor genetici specifici autismului la indivizii cu succese profesionale remarcabile“. L-aş ruga să completeze un chestionar şi să-mi furnizeze o mostră de ADN.
Peste două zile reuşisem să-i reperez pe toţi cei nouă candidaţi în viaţă şi să le trimit chestionare create pornind de la documentarea despre sindromul Asperger, dar şi spatule cu care să îşi recolteze singuri ADN-ul de pe interiorul obrazului. Chestionarele erau cu totul irelevante, însă necesare, pentru ca proiectul să pară legitim. Scrisoarea pe care am ataşat-o îmi prezenta statutul de profesor de genetică la o universitate prestigioasă. Între timp trebuia să găsesc rude ale celor doi doctori decedaţi.

Am găsit pe internet un necrolog al doctorului Gerhard von Deyn, victima unui infarct. Era menţionată fiica doctorului, care la data decesului era studentă la Medicină. Nu a fost deloc dificil să o găsesc pe doctoriţa Brigitte von Deyn, iar ea s-a declarat încântată să participe la studiu. A fost foarte simplu.

Geoffrey Case a fost un caz mult mai dificil. El murise la doar un an după absolvirea facultăţii. Cu mult timp în urmă îmi notasem câteva detalii despre el de pe *site*-ul reuniunii. Nu se căsătorise şi (din câte se ştia) nu avusese copii.
Între timp au început să sosească mostrele de ADN. Doi doctori, ambii aflaţi în New York, au refuzat să participe. De ce să fi refuzat aceşti medici să participe la un studiu important? Aveau ceva de ascuns? Cum ar fi o fiică nelegitimă din acelaşi oraş de unde venea solicitarea? M-am gândit că dacă mi-ar fi pus la îndoială motivele, puteau trimite ADN-ul unui prieten. Cel puţin refuzul era de preferat înşelătoriei.
Şapte candidaţi, inclusiv doctoriţa von Deyn, mi-au trimis mostrele. Nu erau nici unul tatăl sau sora vitregă a lui Rosie. Între timp profesorul Simon Lefebvre s-a întors din anul lui sabatic şi a vrut să ne întâlnim faţă în faţă.
— Am venit să ridic un pachet de la profesorul Lefebvre, i-am spus recepţionerei de la spitalul unde lucra, sperând să evit astfel o întâlnire directă şi un interogatoriu.
Nu am avut succes. Femeia a dat un telefon, anunţându-mă, şi profesorul Lefebvre a apărut imediat. Avea, am presupus eu, aproximativ cincizeci şi patru de ani. În ultimele treisprezece săptămâni întâlnisem foarte multe persoane de cincizeci şi patru de ani. Avea la el un plic mare, în care se afla, probabil, chestionarul, pe care urma să-l arunc direct la coşul de hârtii, şi mostra de ADN.
Când a ajuns în dreptul meu, am încercat să iau plicul, dar el a întins cealaltă mână. A fost un moment stânjenitor, însă rezultatul a fost că am dat mâna, iar el a păstrat plicul.
— Simon Lefebvre. Spune-mi, ce urmăreşti de fapt?
Era o întorsătură cu totul neaşteptată. De ce mi-ar fi pus la îndoială scopul?
— ADN-ul, i-am răspuns. Şi chestionarul. Pentru un studiu foarte important. Crucial.
Eram foarte neliniştit şi fără îndoială că vocea mea a reflectat lucrul ăsta.
— Pun pariu că e foarte important, a izbucnit Simon în râs. Şi ai ales aleatoriu directorul cercetării medicale ca participant la studiu?
— Căutăm persoane deosebit de realizate în domeniul lor profesional.
— Ce vrea Charlie de data asta?
— Charlie?
Nu ştiam pe nimeni cu numele de Charlie.
— Bine, mi-a răspuns el. E o întrebare stupidă. Spune-mi cu cât să contribui.
— Nu e nevoie să contribuiţi cu nici o sumă. Nu e nici un Charlie implicat. Am nevoie doar de mostra de ADN… şi de chestionar.
Simon a râs iarăşi.
— Mi-ai atras atenţia. Asta poţi să i-o spui lui Charlie. Prezintă-mi descrierea proiectului. Şi aprobarea comisiei de etică. Toată nebunia.
— Deci îmi pot primi mostra? O rată ridicată a răspunsurilor este esenţială pentru analiza statistică.
— Tu doar trimite-mi hârţogăraia.

Cererea lui Simon Lefebvre era cât se poate de rezonabilă. Din păcate, eu nu aveam hârtiile cerute, pentru că întreg proiectul era unul fictiv. Pentru o propunere de proiect plauzibilă mi-ar fi fost necesare sute de ore de muncă.
Am încercat să estimez probabilitatea ca Simon Lefebvre să fi fost tatăl lui Rosie. Acum mai erau doar patru candidaţi netestaţi: Lefebvre, Geoffrey Case (decedat) şi cei doi newyorkezi, Isaac Esler şi Solomon Freyberg. Ţinând cont de informaţiile primite de la Rosie, fiecare dintre ei avea o şansă de douăzeci şi cinci la sută să fie tatăl ei. Dar după ce mersesem atât de departe fără a obţine un rezultat pozitiv, trebuia să iau în considerare şi alte posibilităţi. Două dintre rezultatele obţinute se bazau pe rude, nu pe testarea directă a subiecţilor. Era posibil ca una sau ambele fiice să fi fost, ca şi Rosie, rezultatele unor partide de sex extraconjugal – care constituie, după cum subliniază Gene, un fenomen mult mai obişnuit decât se crede în mod normal. Mai exista, de asemenea, posibilitatea ca unul sau mai mulţi dintre participanţii la studiul fictiv să îmi fi trimis în mod intenţionat o mostră falsă.
A trebuit, de asemenea, să iau în calcul posibilitatea ca mama lui Rosie să nu fi spus adevărul. Mi-a luat mult timp până să ajung la această concluzie, întrucât presupunerea de la care pornesc în mod normal este aceea că oamenii sunt sinceri. Dar poate că mama lui Rosie voise ca ea să creadă că tatăl ei era medic şi nu o persoană cu un prestigiu social mai redus. Luând în calcul toţi aceşti factori, am estimat că probabilitatea ca Simon Lefebvre să fie tatăl lui Rosie era de şaisprezece la sută. Dacă începeam să lucrez la documentaţia necesară proiectului despre Asperger, aş fi întreprins un volum imens de muncă, cu o probabilitate scăzută de a obţine un rezultat pozitiv.
Am decis să continui. O hotărâre ce cu greu ar putea fi considerată raţională.
În toiul lucrului, m-a sunat un avocat care mi-a dat vestea că murise Daphne. În ciuda faptului că de multă vreme era ca şi moartă, am identificat înăuntrul meu un sentiment neaşteptat de singurătate. Prietenia noastră fusese simplă. Acum totul era mult mai complicat.
Motivul telefonului era acela că Daphne îmi lăsase prin testament ceea ce avocatul a numit „o sumă modică“. Zece mii de dolari. De asemenea, îmi lăsase şi o scrisoare, pregătită dinainte de a pleca să locuiască în cămin. Era scrisă de mână pe hârtie ornamentată.

Dragă Don,

Îţi mulţumesc că mi-ai făcut ultimii ani din viaţă atât de interesanţi. După ce Edward a fost internat în cămin, nu am crezut că îmi mai rămâne mare lucru de făcut. Sunt sigură că ştii deja cât de multe m-ai învăţat şi cât de interesante au fost conversaţiile noastre, dar e posibil să nu-ţi dai seama ce tovarăş minunat şi de nădejde mi-ai fost.

Ţi-am spus odată că ai fi un soţ minunat şi, în caz că ai uitat, îţi reamintesc acum. Sunt sigură că dacă vei căuta destul, vei găsi persoana potrivită. Să nu renunţi, Don.

Ştiu că tu nu ai nevoie de banii mei, iar copiii mei au nevoie de ei, dar ţi-am lăsat o sumă modestă. Ar fi o mare bucurie pentru mine dacă ai folosi banii ăştia ca să faci ceva iraţional.
Cu multă dragoste,
prietena ta,

Daphne Speldewind.

Mi-au trebuit mai puţin de zece secunde ca să mă gândesc la o achiziţie iraţională. De fapt mi-am permis să meditez doar cât să mă asigur că decizia mea nu avea să fie afectată de vreun proces cognitiv logic.

Proiectul de cercetare a sindromului Asperger era fascinant, dar îmi irosea foarte mult timp. Schiţa finală a fost impresionantă şi eram sigur că ar fi trecut cu succes prin procesul de evaluare dacă ar fi fost propusă pentru o finanţare. M-am comportat ca şi cum ar fi fost într-adevăr propusă, însă m-am oprit înainte să falsific o scrisoare de aprobare. I-am telefonat asistentei personale a lui Lefebvre şi i-am explicat că uitasem să-i trimit documentele, dar că aveam să i le aduc personal. Deveneam din ce în ce mai bun la înşelătorii.
Am ajuns la recepţie şi procesul de convocare a lui Lefebvre s-a repetat. De data aceasta nu mai avea nici un plic în mână. Eu am încercat să-i dau documentele şi el a încercat să-mi strângă mâna, astfel creându-se iarăşi confuzia de data trecută. Lefebvre părea să o găsească amuzantă. Eram conştient de faptul că sunt foarte încordat. După atâta muncă, voiam neapărat ADN-ul.
— Salutări, i-am spus. Am adus documentaţia solicitată. Toate cerinţele au fost satisfăcute. Acum am nevoie de mostra de ADN şi de chestionar.
Lefebvre a izbucnit iarăşi în râs şi m-a măsurat cu privirea. Oare înfăţişarea mea avea ceva straniu? Tricoul era cel pe care îl port o dată la două zile, cel cu tabelul periodic al elementelor. Îl primisem cadou în anul de după absolvirea facultăţii. Şi pantalonii erau cât se poate de practici – la fel de potriviţi pentru mers, pentru prelegeri, pentru cercetare şi pentru activităţi fizice. Plus pantofii de alergare, de foarte bună calitate. Singura eroare era la nivelul şosetelor, care mi se vedeau pe sub pantaloni şi aveau două culori uşor diferite, o eroare normală atunci când cineva se îmbracă pe întuneric. Dar Simon Lefebvre părea să găsească totul amuzant.
— Grozav, mi-a răspuns el.
Apoi mi-a repetat cuvintele, încercând să-mi imite şi intonaţia:
— Toate cerinţele au fost satisfăcute.
A adăugat cu vocea lui normală:
— Transmite-i lui Charlie că promit să citesc propunerea.
Iarăşi Charlie! Era deja ridicol.
— ADN-ul, am rostit cu tărie. Am nevoie de mostră.

Lefebvre a început să hohotească de râs, de parcă aş fi făcut cea mai bună glumă din lume. Îi dăduseră lacrimile de la atâta râs. Lacrimi adevărate.
— Eşti grozav, zău aşa!
A înşfăcat un şerveţel din cutia aflată pe biroul de la recepţie, s-a şters pe faţă, şi-a suflat nasul şi a aruncat şerveţelul folosit la gunoi, plecând apoi cu propunerea mea.
Eu m-am dus la coşul de gunoi şi am recuperat şerveţelul.

20

Stăteam cu un ziar în sala de lectură a Clubului Universităţii pentru a treia zi la rând. Voiam să pară o întâmplare. Din locul în care mă aflam, vedeam perfect coada de la tejgheaua unde Rosie îşi achiziţiona masa de prânz, deşi nu avea statutul necesar pentru a fi membră a clubului. Gene îmi oferise, şovăielnic, informaţia.

— Don, cred că e timpul să renunţi la povestea asta. Până la urmă tu ai să suferi.

Nu eram de acord. Fac faţă foarte bine problemelor emoţionale. Eram pregătit pentru eventualitatea unei respingeri.

A intrat Rosie şi s-a aşezat la coadă. M-am ridicat şi m-am strecurat în spatele ei.

— Don, m-a salutat ea. Ce coincidenţă!

— Am veşti despre proiect.

— Nu există nici un proiect. Îmi pare rău că am… ultima oară când m-ai văzut. Căcat! Tu mă faci de râs şi tot eu îmi cer scuze.

— Ţi le accept, i-am răspuns. Trebuie să vii cu mine la New York.

— Ce? Nu! Nu, Don! În nici un caz.

Ajunsesem între timp la casă fără să ne fi ales ceva de mâncare, aşa că a trebuit să ne întoarcem la capătul cozii. Până am terminat cu toate şi ne-am aşezat la o masă, îi explicasem deja proiectul de cercetare pentru Asperger.

— A trebuit să inventez o propunere întreagă, de trei sute şaptezeci şi una de pagini, doar pentru un profesor. Acum sunt expert în fenomenul savantului idiot.

Era dificil să interpretezi reacţia lui Rosie, dar părea mai curând uluită decât impresionată.

— Un expert şomer, dacă o să fii prins, mi-a răspuns ea. Presupun că nu era tatăl meu.

— Exact.

Fusesem uşurat când testul ADN-ului lui Lefebvre ieşise negativ, în ciuda efortului considerabil pe care îl depusesem ca să obţin mostra. Îmi făcusem deja planurile pentru viitor şi un rezultat pozitiv ar fi dat totul peste cap.

— Acum mai sunt doar trei candidaţi. Doi sunt în New York, iar ambii doctori au refuzat să participe la studiu. Prin urmare, i-am catalogat drept dificili şi trebuie să vii cu mine la New York.

— New York! Nu, Don. Nu, nu, nu, nu! N-o să mergi la New York, iar eu nici atât.

Luasem în considerare posibilitatea ca Rosie să refuze. Dar moştenirea lăsată de Daphne era suficientă pentru achiziţionarea a două bilete.

— Dacă e nevoie, mă voi duce singur. Dar nu sunt sigur că voi face faţă aspectelor sociale ale recoltării.

Rosie a clătinat din cap:

— Dar asta-i nebunie curată.

— Nu vrei nici să ştii cine sunt? Doi dintre cei trei bărbaţi care ţi-ar putea fi tată?
— Spune.
— Isaac Esler, psihiatru.
O vedeam cum îşi scotoceşte prin memorie.
— Poate. Isaac… Cred că da. Poate că era prieten cu cineva. La naiba, a trecut atâta timp! Şi mai cine?
— Solomon Freyberg, chirurg.
— E rudă cu Max Freyberg?
— Maxwell este celălalt prenume al lui.
— Căcat! Max Freyberg. Deci a plecat la New York? Nu se poate. Adică vrei să zici că am o şansă din trei să fiu fiica lui. Şi două şanse din trei să fiu evreică.
— Presupunând că mama ta a spus adevărul.
— Mama n-ar fi minţit.
— Câţi ani aveai când a murit?
— Zece. Ştiu la ce te gândeşti, dar sunt sigură că am dreptate.
Era evident că nu puteai discuta raţional subiectul cu ea. M-am concentrat asupra celeilalte afirmaţii a ei.
— Ar fi o problemă dacă ai fi evreică?
— Să fiu evreică e OK. Freyberg nu-i OK. Dar dacă e Freyberg, asta ar explica de ce mama n-a zis nimic. N-ai auzit niciodată de el?
— Doar în cadrul acestui proiect.
— Dacă ai fi fost microbist, ai fi auzit.
— A fost fotbalist?
— Preşedinte de club. Şi ticălos notoriu. Care e a treia persoană?
— Geoffrey Case.
— O, Doamne! a spus Rosie, pălind. A murit.
— Exact.
— Mama vorbea mult despre el. A avut un accident. Sau vreo boală… poate cancer. Ceva grav, evident. Dar nu credeam că i-a fost coleg de an.
Mi-am dat seama că felul în care abordaserăm proiectul fusese unul extrem de neglijent, în primul rând din cauza neînţelegerilor, care au dus la renunţări temporare, urmate de reluarea lui. Dacă am fi verificat cu rigurozitate numele încă de la început, aceste posibilităţi evidente nu ar mai fi fost trecute cu vederea.
— Mai ştii şi altceva despre el?
— Nu. Pe mama o întristase foarte tare ceea ce i s-a întâmplat. Căcat. Totul se leagă, nu-i aşa? Motivul pentru care nu mi-a spus.
După părerea mea, nu se lega.
— Era de undeva din provincie, a continuat Rosie. Cred că tatăl lui avea un cabinet medical pe undeva la mama naibii.
Site-ul reuniunii ne-a oferit informaţia că Geoffrey Case era din Moree, din nordul statului New South Wales, dar asta nu explica deloc de ce mama lui Rosie i-ar fi ascuns identitatea în caz că el era tatăl. Singura lui trăsătură

remarcabilă era aceea că murise, deci poate că la asta se referea Rosie – la faptul că mama ei nu ar fi vrut să-i spună că tatăl ei murise. Dar cu siguranţă Phil i-ar fi putut prezenta această informaţie când Rosie era suficient de mare pentru a-i face faţă.
În timp ce vorbeam, a intrat Gene. Cu Bianca! Ne-au făcut semn cu mâna şi apoi au urcat direct în sala de mese privată. Incredibil.
— Ce scârbos! a spus Rosie.
— Studiază atracţia la diferite naţionalităţi.
— Da, sigur. Mie îmi pare rău de biata lui soţie.
I-am explicat că Gene şi Claudia aveau o căsnicie deschisă.
— Mare noroc pe ea, mi-a răspuns Rosie. Ai de gând să oferi şi tu acelaşi tip de înţelegere câştigătoarei Proiectului Soţia?
— Bineînţeles.
— Bineînţeles, a repetat Rosie.
— Dacă asta îşi va dori ea, am adăugat – în caz că Rosie interpretase greşit răspunsul meu.
— Şi crezi că e probabil să-şi dorească asta?
— Dacă îmi voi găsi o parteneră, lucru care pare din ce în ce mai *puţin* probabil, eu nu aş dori să am o relaţie sexuală cu vreo altă persoană în afară de ea. Dar înţelegerea dorinţelor celorlalţi nu e punctul meu forte.
— Mda, spune-mi ceva nou, a zis Rosie aşa, din senin.
Am căutat repede în minte un lucru interesant de spus.
— Ăăă… Testiculele bondarilor şi ale păianjenilor-viespi explodează în timpul sexului.
Mă enerva că primul lucru care mi-a venit în minte era legat de sex. Fiind licenţiată în psihologie, Rosie putea găsi aici vreun fel de interpretare freudiană. Însă ea m-a privit şi a clătinat din cap. Apoi a izbucnit în râs.
— N-am bani să merg la New York. Dar singur nu eşti în siguranţă.

În cartea de telefoane exista un număr al unui anume M. Case din Moree. Femeia care a răspuns la telefon mi-a spus că doctorul Case senior, al cărui prenume era, în mod derutant, tot Geoffrey, se prăpădise cu câţiva ani în urmă şi că văduva lui, Margaret, suferea de Alzheimer şi se afla de doi ani într-un azil. Astea erau veşti bune. Era mult mai bine dacă trăia mama decât tatăl – rareori există îndoieli în legătură cu mama biologică.
Aş fi putut să o invit pe Rosie să vină cu mine, însă fusese deja de acord cu drumul la New York şi acum nu voiam să creez ocazia de a comite o eroare socială care ar fi putut pune în pericol acea călătorie. Ştiam din experienţa mea cu Daphne că avea să-mi fie uşor să prelevez o mostră de ADN de la o persoană suferind de Alzheimer. Am închiriat o maşină şi mi-am pus în bagaj tampoane sterile, beţigaşe pentru recoltarea mostrelor, pungi sigilabile şi pensete. Mi-am luat de asemenea şi o carte de vizită de la universitate, tipărită înainte de a fi promovat la statutul de profesor asociat. *Doctor* Don Tillman este tratat mult mai bine în unităţile medicale.

Moree este la o mie două sute treizeci de kilometri de Melbourne. Am luat maşina închiriată la ora 3.43 după-amiaza, după ultima mea prelegere de vineri. Potrivit traseului calculat pe internet, drumul avea să dureze aproximativ paisprezece ore şi treizeci şi patru de minute. La fel şi la întoarcere.

Când eram student, parcurgeam în mod regulat cu maşina distanţa până la casa părinţilor mei din Shepparton şi descoperisem că aceste călătorii lungi aveau un efect similar cu cel al alergărilor până la piaţă. Potrivit studiilor de specialitate, creativitatea sporeşte în timpul desfăşurării unor activităţi mecanice, cum ar fi alergatul, gătitul ori condusul. Creierului îi face bine o perioadă de timp în care poate gândi liber, fără presiuni externe.

Am luat-o spre nord pe autostrada Hume şi am folosit indicatorul precis de viteză al GPS-ului pentru a programa şi pilotul automat pe limita de viteză exactă, în loc să mă bazez pe cifra umflată artificial pe care o arăta vitezometrul. Astfel economiseam câteva minute bune fără a risca să încalc legea. Singur în maşină, aveam senzaţia că întreaga viaţă se transformase într-o aventură, ce avea să culmineze cu călătoria la New York.

Decisesem să nu ascult nici un documentar în timpul călătoriei, ca să reduc încărcătura cognitivă şi să îmi încurajez subconştientul să proceseze cele mai recente informaţii. Dar după trei ore am început să mă plictisesc. În general nu observ mare lucru din mediul înconjurător, în afară de ceea ce trebuie să văd ca să evit accidentele, şi, oricum, autostrada era cât se poate de neinteresantă. Radioul ar fi fost un element perturbator, ca şi documentarele, aşa că am decis să îmi achiziţionez primul CD de după experimentul Bach. Benzinăria din apropierea graniţei statului New South Wales nu oferea prea multe opţiuni, dar am recunoscut câteva albume din colecţia tatălui meu. M-am hotărât să iau CD-ul cu *Running on Empty* al lui Jackson Browne. Pus să se reia la infinit, acesta a devenit coloana sonoră pe fundalul căreia am condus şi am reflectat vreme de trei zile. Spre deosebire de majoritatea oamenilor, pe mine repetiţia nu mă deranjează deloc. Probabil că a fost bine că eram singur în maşină.

Cum subconştientul n-a vrut să scoată nimic la suprafaţă, am încercat să fac o analiză obiectivă a stadiului în care se afla Proiectul Tata.

Ce ştiam?

1. Testasem patruzeci şi unu din patruzeci şi patru de candidaţi (plus câţiva ce arătau incompatibili din punct de vedere etnic). Nici unul nu se potrivise. Exista posibilitatea ca unul dintre cei şapte respondenţi la studiul despre Asperger să fi trimis o mostră din ADN-ul altcuiva. Consideram însă acest lucru drept improbabil. Ar fi fost mai simplu să nu fi participat pur şi simplu, aşa cum procedaseră Isaac Esler şi Max Freyberg.
2. Rosie identificase patru candidaţi ca fiind cunoscuţi de-ai mamei sale: Eamonn Hughes, Peter Enticott, Alan McPhee şi, de curând, Geoffrey Case. Ea considerase că primii trei erau printre cei mai probabili, iar

acum acelaşi lucru era valabil şi în cazul lui Geoffrey Case. În momentul de faţă era, evident, candidatul cu cele mai mari şanse.

3. Întregul proiect se baza pe mărturia mamei lui Rosie, conform căreia aceasta întreţinuse actul sexual decisiv la petrecerea de absolvire. Era posibil ca ea să fi minţit din cauză că tatăl biologic era o persoană cu un prestigiu social mai redus. Asta ar fi explicat şi faptul că nu-i dezvăluise identitatea.
4. Mama lui Rosie hotărâse să rămână cu Phil. Acesta a fost primul meu gând cu totul nou. Susţinea ideea că tatăl biologic era mai puţin dezirabil sau, poate, că nu era disponibil pentru căsătorie. Ar fi fost interesant de ştiut dacă la momentul respectiv Esler sau Freyberg erau deja căsătoriţi sau dacă aveau partenere.
5. Moartea lui Geoffrey Case survenise la câteva luni după naşterea lui Rosie şi, probabil, după descoperirea faptului că Phil nu era tatăl. Ar fi putut dura o vreme până ce mama lui Rosie să pregătească un test ADN de confirmare, dar între timp Geoffrey Case murise, deci nu era disponibil ca partener alternativ.

A fost un exerciţiu foarte util. Stadiul în care se afla acum proiectul era mult mai clar în mintea mea, adăugasem câteva mici idei noi şi eram sigur că drumul meu avea să fie justificat de probabilitatea ca Geoffrey Case să fie tatăl lui Rosie.

Am hotărât să conduc până ce o să mă simt obosit – o decizie radicală, căci în mod normal mi-aş fi programat timpul de condus în conformitate cu studiile recunoscute din domeniul oboselii şi mi-aş fi rezervat din timp un spaţiu de cazare adecvat. Dar acum fusesem prea ocupat ca să mă mai ocup şi de asemenea planuri. Cu toate acestea, am făcut opriri pentru odihnă din două în două ore şi am reuşit să-mi menţin concentrarea. La ora 11.43 seara am detectat o anumită doză de oboseală, dar, în loc să mă culc, m-am oprit la o benzinărie, am realimentat şi am comandat patru *espresso*-uri duble. Am rabatat capota şi am dat muzica mai tare, pentru a combate oboseala. Sâmbătă dimineaţa, la ora 7.19, cu râuri de cofeină curgându-mi prin creier, am intrat în Moree alături de Jackson Browne.

21

Programasem GPS-ul să mă ducă direct la azil, unde m-am recomandat ca fiind un prieten de familie.

— Mă tem că nu vă va recunoaşte, mi-a spus infirmiera.

Aceasta era şi presupunerea pe care o făcusem eu, deşi îmi pregătisem şi o poveste plauzibilă în caz de nevoie. Asistenta m-a dus la o cameră individuală, cu baie proprie. Doamna Case dormea.

— Să o trezesc? m-a întrebat asistenta.

— Nu, am să aştept aici.

— Atunci vă las. Chemaţi-mă dacă aveţi nevoie de ceva.

M-am gândit că ar fi părut ciudat dacă aş fi plecat prea repede, aşa că am stat o vreme lângă pat. Am presupus că Margaret Case avea în jur de optzeci de ani, aceeaşi vârstă la care se mutase şi Daphne în azil. Având în vedere povestea pe care mi-o spusese Rosie, era foarte posibil să o fi avut în faţă pe bunica ei.

Întrucât Margaret Case a rămas nemişcată şi tăcută în patul ei de o persoană, m-am gândit la Proiectul Tata. Totul fusese posibil datorită tehnologiei. Cu câţiva ani în urmă secretul ar fi pierit odată cu mama lui Rosie.

Sunt de părere că este de datoria ştiinţei, a umanităţii, să descopere cât mai mult posibil. Dar eu sunt om de ştiinţă, nu psiholog.

Femeia din faţa mea nu era un medic de cincizeci şi patru de ani care să fi fugit la un moment dat de responsabilităţile sale de părinte. Era cu totul neajutorată. Mi-ar fi fost uşor să îi iau o mostră de păr sau să îi curăţ periuţa de dinţi, dar simţeam că ar fi fost incorect.

Din aceste motive, dar şi din altele, pe care la momentul respectiv nu le-am înţeles întru totul, am decis să nu recoltez nici o mostră.

Apoi Margaret Case s-a trezit. A deschis ochii şi s-a uitat direct la mine.

— Geoffrey? a spus ea încet, dar foarte clar.

Oare îşi chema soţul sau fiul mort demult? A fost o vreme în care i-aş fi răspuns fără să stau pe gânduri „Au murit“ – nu din răutate, ci pentru că pornirea mea firească este să reacţionez mai curând la fapte concrete decât la sentimentele oamenilor. Dar în mine ceva se schimbase şi am reuşit să-mi înăbuş acea reacţie.

Probabil îşi dăduse seama că nu eram persoana pe care spera să o vadă şi a început să plângă. Nu făcea nici un zgomot, dar obrajii i se umeziseră de lacrimi. Dintr-un reflex – pentru că trecusem prin situaţia aceasta şi cu Daphne –, mi-am scos batista şi i-am şters lacrimile. Bătrâna a închis din nou ochii. Însă astfel soarta îmi furnizase mostra de care aveam nevoie.

Eram epuizat şi, în timp ce ieşeam din azil, aveam lacrimi în ochi din cauza lipsei de somn. Era începutul toamnei şi aici, departe în nord, afară era deja călduţ. M-am aşezat sub un copac şi am adormit.

Când m-am trezit, am văzut un medic în halat alb aplecat deasupra mea şi preţ de o clipă, preţ de un moment înspăimântător, m-am întors în vremurile

rele, cu douăzeci de ani în urmă. Nu a durat mult. Mi-am adus aminte imediat unde eram, iar medicul doar verifica dacă nu cumva eram bolnav sau murisem. Nu încălcasem nici o regulă. Trecuseră patru ore şi opt minute de când părăsisem salonul lui Margaret Case.
Incidentul mi-a amintit la timp de pericolele epuizării şi mi-am făcut planul pentru drumul de întoarcere cu mult mai multă grijă. Mi-am programat câte o pauză de cinci minute la fiecare oră şi la 7.06 seara m-am oprit la un motel, am mâncat o friptură arsă şi m-am culcat. Adormind atât de devreme, a doua zi, duminică, am putut porni la drum la ora cinci dimineaţa.
Autostrada ocoleşte Sheppartonul, dar eu am ieşit de pe autostradă şi am luat-o spre centrul oraşului. Am decis să nu îmi vizitez părinţii. Cei şaisprezece kilometri suplimentari pe care îi presupunea drumul până la casa lor şi înapoi la autostradă ar fi însemnat o prelungire periculoasă şi neplanificată a unei călătorii care era oricum suficient de solicitantă, însă voiam totuşi să văd oraşul.
Am trecut pe lângă magazinul de feronerie Tillman. Duminica era închis, iar tata şi fratele meu trebuie să fi fost acasă, cu mama. Tata probabil că îndrepta nişte tablouri, iar mama îi cerea fratelui meu să-şi ia proiectul de construcţie de pe masa din sufragerie, ca să o poată pregăti pentru cină. Nu mai fusesem acasă de la înmormântarea surorii mele.
Benzinăria era deschisă, aşa că am făcut plinul. În spatele casei de marcat stătea un bărbat de aproximativ patruzeci şi cinci de ani, cu un indice de masă corporală de circa 30. Apropiindu-mă de el, l-am recunoscut şi i-am ajustat vârsta la treizeci şi nouă de ani. Chelise, îşi lăsase barbă şi se îngrăşase, dar era în mod evident Gary Parkinson, un fost coleg de liceu. Avusese de gând să se înroleze în armată şi să călătorească prin lume. Se pare că nu-şi realizase această ambiţie. Astfel mi s-a reamintit cât de norocos fusesem fiindcă am putut să plec şi să-mi reinventez viaţa.
— Bună, Don, mi-a spus, recunoscându-mă şi el pe mine.
— Salutări, G.P.
A izbucnit în râs.
— Nu te-ai schimbat.

Duminică seara, când am ajuns în Melbourne şi am dus înapoi maşina închiriată, începuse să se întunece. Am lăsat CD-ul cu Jackson Browne în CD-player.
Potrivit GPS-ului, parcursesem două mii patru sute şaptezeci şi doi de kilometri. Batista stătea în siguranţă într-o pungă sigilată, dar existenţa ei nu mi-a schimbat hotărârea de a nu o testa pe Margaret Case.
Tot trebuia să mergem la New York.

M-am întâlnit cu Rosie la aeroport. Era în continuare stingherită de faptul că-i cumpărasem eu biletul, aşa că i-am spus că mă poate răsplăti alegând câteva candidate bune pentru Proiectul Soţia, cu care să ies la întâlniri.
— Ia mai du-te dracului! mi-a răspuns ea.
Se părea că eram din nou prieteni.
Nu-mi venea să cred câte bagaje avea Rosie. Îi spusesem să ia cât mai puţine lucruri, însă a depăşit limita de şapte kilograme admise pentru bagajele de mână. Din fericire, am putut să preiau o parte din echipamentul ei suplimentar şi să-l pun la mine în geantă. Eu plecasem doar cu laptopul ultra-uşor, o periuţă de dinţi, lama de ras, o cămaşă de schimb, pantaloni scurţi, lenjerie intimă şi (lucru enervant) nişte cadouri de despărţire voluminoase, primite de la Gene şi Claudia. Obţinusem o singură săptămână de concediu şi, chiar şi aşa, decana îmi făcuse greutăţi. Era din ce în ce mai clar că acum căuta un motiv ca să scape de mine.
Rosie nu mai fusese niciodată în Statele Unite, dar cunoştea procedurile specifice aeroporturilor internaţionale. A fost extrem de impresionată de tratamentul special de care am avut parte. Am făcut controlul bagajelor la biroul recepţiei, unde nu era nici o coadă, iar apoi am fost însoţiţi prin filtrele de securitate până la sala de aşteptare a clasei *business*, deşi noi călătoream la cea obişnuită.
În timp ce beam şampanie în sala de aşteptare, i-am explicat lui Rosie că îmi câştigasem aceste privilegii speciale fiindcă mă dovedisem deosebit de vigilent şi respectasem întru totul regulile şi procedurile în timpul zborurilor anterioare, dar şi fiindcă oferisem un număr semnificativ de sugestii utile cu privire la procedurile de control pe aeroport, programarea zborurilor, instruirea piloţilor şi modalităţile prin care pot fi păcălite sistemele de securitate. Acum nu mai era nevoie să le ofer sfaturi, întrucât, după cum îmi spuseseră, contribuisem deja „suficient pentru o viaţă întreagă de zboruri“.
— În cinstea celor speciali, a spus Rosie. Deci care e planul?
Organizarea este, evident, esenţială în timpul călătoriilor, iar eu elaborasem un plan pe ore – cu fiecare oră divizată după necesităţi – ce îmi înlocuia programul săptămânal obişnuit. Inclusesem întâlnirile pe care le stabilise Rosie pentru a se vedea cu cei doi candidaţi – psihiatrul Esler şi chirurgul estetician Freuberg. Era uimitor că ea nu planificase nimic dincolo de momentul sosirii la aeroport şi a întâlnirii cu mine. Dar cel puţin acum nu existau două programe pe care să fim nevoiţi să le sincronizăm.
Am deschis programul salvat pe laptop şi am început să i-l prezint pas cu pas lui Rosie. Nu terminasem nici măcar lista cu activităţile programate pentru avion, când ea m-a întrerupt:
— Ia dă pe repede înainte, Don! Ce facem în New York? Între cina de sâmbătă la familia Esler şi întâlnirea cu Freyberg de miercuri – care e tot seara, nu? Între ele avem de petrecut patru zile întregi în New York.

— Sâmbătă, după cină, mergem la staţia de metrou Marcy Avenue şi luăm metrourile J, M, sau Z până la staţia Delancey Street, unde luăm metroul F…
— În perspectivă, în perspectivă! De duminică până miercuri. Descrie-mi zilele în câte o propoziţie. Fără detalii despre mese, odihnă şi metrouri.
Asta simplifica mult lucrurile.
— Duminică: Muzeul de Istorie Naturală. Luni: Muzeul de Istorie Naturală. Marţi: Muzeul de Istorie Naturală. Miercuri.…
— Stai, stai! Nu-mi spune ce e miercuri. Las’ să fie o surpriză.
— Probabil că o să ghiceşti.
— Probabil, mi-a răspuns ea. De câte ori ai fost la New York?
— Asta e a treia oară.
— Şi presupun că n-o să fie prima ta vizită la muzeul ăsta.
— Nu.
— Şi ce credeai c-o să fac eu în timp ce tu eşti la muzeu?
— Nu m-am gândit. Presupun că ţi-ai făcut propriile planuri pentru timpul petrecut în New York.
— Presupui greşit, mi-a răspuns Rosie. O să vedem oraşul New York *împreună*. Duminică şi luni eu sunt şefa. Marţi şi miercuri e rândul tău. Dacă vrei să petrec două zile la muzeu, o să petrec două zile la muzeu. Cu tine. Dar duminică şi luni eu sunt ghidul.
— Dar tu nu cunoşti New Yorkul.
— Nici tu.
Rosie s-a dus cu paharele de şampanie la bar, ca să le mai umple o dată. În Melbourne era doar 9.42 dimineaţa, dar eu trecusem deja pe fusul orar din New York. Cât a fost ea plecată, mi-am deschis din nou laptopul şi am intrat pe *site*-ul Muzeului de Istorie Naturală. Eram nevoit să-mi replanific vizitele.
Rosie s-a întors şi mi-a invadat imediat spaţiul personal. Mi-a închis capacul calculatorului! Incredibil! Dacă eu i-aş fi făcut aşa ceva unui *student* care juca Angry Birds, a doua zi aş fi fost chemat în biroul decanei. În ierarhia universitară eu sunt profesor asociat şi Rosie este doctorandă. Aveam dreptul la puţin respect.
— Hai să stăm de vorbă, mi-a spus ea. N-am apucat să vorbim decât despre ADN. Acum avem la dispoziţie o săptămână şi vreau să ştiu cine eşti. Iar dacă tu o să fii tipul care îmi spune cine e tatăl meu, ar trebui să ştii cine sunt eu.
În mai puţin de cincisprezece minute tot programul meu era distrus, făcut ţăndări, devenise inutil. Rosie preluase cârma.
Am fost escortaţi la avion pentru zborul nostru de paisprezece ore şi jumătate spre Los Angeles. Datorită statutului meu special, eu şi Rosie am ocupat două locuri dintr-un şir de trei. Sunt aşezat lângă alţi pasageri doar când cursele sunt foarte aglomerate.
— Începe din copilărie, mi-a spus Rosie.

Mai trebuia doar să aprindă lumina de deasupra capului meu pentru ca decorul interogatoriului să fie complet. Eram prizonier, aşa că am încercat să negociez şi să fac planuri de evadare.
— Trebuie să dormim. În New York e seară.
— E şapte. Cine se culcă la şapte? Şi, oricum, n-o să pot adormi.
— Am adus somnifere.
Rosie s-a mirat că folosesc somnifere. Credea că aş avea reţineri faţă de produsele chimice. Avea dreptate, nu ştia prea multe despre mine. Am căzut de acord ca eu să fac un rezumat al experienţelor din copilărie pe care ea, cu pregătirea ei de psiholoagă, le va considera deosebit de importante, după care urma să ne luăm cina, somniferele şi să ne culcăm. Sub pretextul că trebuia să merg la baie, m-am dus şi am rugat-o pe şefa însoţitoarelor de bord să ne aducă cina cât mai repede cu putinţă.

22

Nu mi-a fost greu să îi istorisesc lui Rosie povestea vieţii mele. Fiecare psiholog şi psihiatru la care fusesem îmi ceruse o trecere în revistă, aşa că aveam cât se poate de clar întipărite în minte momentele esenţiale.

Tatăl meu este proprietarul unui magazin de feronerie dintr-o capitală de regiune. Locuieşte acolo împreună cu mama şi cu fratele meu mai mic, care probabil că va prelua afacerea la pensionarea sau moartea tatei. Sora mea mai mare a murit la vârsta de patruzeci de ani, ca urmare a incompetenţei unor medici. Când s-a întâmplat asta, mama nu s-a mai dat jos din pat două săptămâni, cu excepţia ceremoniei funerare. Am fost foarte trist la moartea surorii mele. Da, am fost şi furios.

Tatăl meu şi cu mine avem o relaţie eficientă, dar lipsită de sentimente. Acest fapt ne mulţumeşte pe amândoi. Mama este foarte grijulie, dar mie mi se pare sufocantă. Fratele meu nu mă place. Cred că acest lucru se explică prin faptul că o vreme m-a perceput ca pe o ameninţare la adresa visului său de a moşteni magazinul, iar acum nu îmi respectă decizia de a alege o altă viaţă. Magazinul de feronerie ar putea fi la fel de bine şi o metaforă pentru afecţiunea tatălui nostru. Dacă e aşa, fratele meu a câştigat, dar nu mă întristează faptul că am pierdut. Nu-mi văd familia foarte des. Mama îmi telefonează duminica.

Perioada petrecută în şcoală a fost lipsită de evenimente. Mi-au plăcut ştiinţele exacte. Nu am avut mulţi prieteni şi pentru o scurtă perioadă de timp am fost ţinta unor agresiuni din partea colegilor. Am fost cel mai bun elev din şcoală la toate materiile, cu excepţia limbii engleze, unde am fost cel mai bun din rândul elevilor de sex masculin. La sfârşitul ciclului de învăţământ liceal mi-am părăsit oraşul pentru a merge la universitate. Iniţial m-am înscris la informatică, dar când am împlinit douăzeci şi unu de ani, am decis să-mi schimb specializarea în genetică. S-ar putea să fi fost urmarea unei dorinţe subconştiente de a rămâne student, însă a fost şi o decizie logică. Genetica era un domeniu în plin avânt. În familia mea nu am avut cazuri de boli mentale.

M-am întors către Rosie şi am zâmbit. Îi povestisem deja despre sora mea şi despre agresivitatea colegilor. Afirmaţia despre bolile psihice era corectă câtă vreme nu mă includeam şi pe mine în definiţia „familiei“. Undeva într-o arhivă medicală există un dosar vechi de douăzeci de ani, cu numele meu pe el şi care conţine cuvintele „depresie, disfuncţie bipolară? TOC[1]?“ şi „schizofrenie?“ Semnele de întrebare sunt importante: dincolo de observaţia evidentă că eram depresiv, nu mi s-a pus nici un alt diagnostic, în ciuda încercărilor tagmei psihiatrilor de a mă încadra într-o categorie simplistă. Acum sunt de părere că toate problemele mele pot fi puse pe seama faptului că în realitate creierul meu este structurat într-un alt mod decât cele ale majorităţii oamenilor. Toate simptomele de ordin psihiatric erau consecinţe ale acestui fapt, nu ale unei boli. Bineînţeles că eram depresiv: nu aveam prieteni, nu aveam o viaţă socială şi nici una sexuală,

totul din cauza faptului că eram incompatibil cu alţi oameni. Asiduitatea şi puterea mea de concentrare erau confundate cu o manie. Iar grija mea pentru organizare a fost etichetată drept tulburare obsesiv-compulsivă. Copiii afectaţi de sindromul Asperger, de care se ocupa Julie, se pot confrunta cu probleme similare. Însă ei au fost diagnosticaţi cu un sindrom şi poate că psihiatrii vor fi suficient de inteligenţi ca să aplice briciul lui Occam[2] şi să vadă că problemele cu care se confruntă aceştia pot fi explicate în mare parte prin structura cerebrală caracteristică sindromului respectiv.
— Ce s-a întâmplat când ai împlinit douăzeci şi unu de ani? m-a întrebat Rosie.
Oare îmi citise gândurile? Ce se întâmplase când împlinisem douăzeci şi unu de ani? Hotărâsem că aveam nevoie de o nouă direcţie în viaţă, pentru că orice schimbare era de preferat stagnării în prăpastia depresiei. Chiar o vizualizam ca pe o prăpastie.
I-am spus lui Rosie doar o parte din adevăr. În general nu-mi serbez zilele de naştere, dar în cazul acela familia a insistat şi ai mei invitaseră mai multe rude şi numeroşi prieteni de-ai lor, pentru a compensa lipsa prietenilor mei.
Unchiul meu a ţinut un discurs. Am înţeles că există o tradiţie a ridiculizării sărbătoritului, însă unchiul meu s-a simţit atât de încurajat de faptul că stârnea râsetele mesenilor, încât nu s-a mai oprit, a spus poveste după poveste. Am fost şocat să aflu că ştia despre mine o mulţime de lucruri extrem de personale şi mi-am dat seama că, probabil, le aflase de la mama. Ea îl tot trăgea de braţ, încerca să-l facă să se oprească, însă el a ignorat-o. Nu s-a oprit până nu a văzut-o plângând, când tocmai încheia o descriere detaliată a defectelor mele şi a ruşinii şi suferinţei provocate de aceste defecte. Din câte se pare, esenţa problemei consta în faptul că eram un tocilar informatician stereotip. Aşa că am decis să mă transform.
— Într-un tocilar genetician, mi-a spus Rosie.
— Nu ăsta a fost totuşi scopul meu.
Dar, evident, ăsta a fost rezultatul. Şi am ieşit din prăpastie ca să trudesc din greu într-un nou domeniu. Unde era însoţitoarea de zbor cu cina?
— Povesteşte-mi mai multe despre tatăl tău.
— De ce?
De fapt nu eram interesat de motiv. Folosisem echivalentul social al lui „Destul“ pentru a transfera responsabilitatea asupra lui Rosie. Era un truc sugerat de Claudia pentru momentele în care întrebările de ordin personal deveneau dificile. Mi-am amintit şi sfatul ei de a nu folosi de prea multe ori acest truc, însă era pentru prima oară când apelam la el.
— Cred că din cauză că vreau să ştiu dacă tatăl tău e motivul pentru care eşti aşa varză.
— Nu sunt varză!
— OK, nu varză. Scuze, n-am vrut să te judec. Dar nu eşti chiar ca media populaţiei, a spus Rosie, doctorandă în psihologie.
— De acord. „Varză“ înseamnă „nu chiar ca media populaţiei“?

— M-am exprimat eu greşit. S-o luăm de la capăt. Cred că te-am întrebat asta pentru că tatăl meu este motivul pentru care *eu* sunt varză.
O afirmaţie uimitoare. Cu excepţia atitudinii sale indiferente faţă de sănătate, Rosie nu dăduse nici un semn de disfuncţionalitate cerebrală.
— Care sunt simptomele stării de „varză“?
— Am în viaţa mea nişte rahaturi pe care aş vrea să nu le mai am. Şi nu reuşesc să le fac faţă. Înţelegi la ce mă refer?
— Bineînţeles, i-am răspuns. Au loc evenimente indezirabile şi ţie îţi lipsesc anumite abilităţi necesare pentru a minimaliza impactul personal. Când ai spus „varză“, am crezut că există vreo problemă legată de personalitatea ta şi pe care ai dori s-o rectifici.
— Nu, sunt în regulă cu mine însămi.
— Atunci care este natura daunelor provocate de Phil?
Rosie nu avea un răspuns pregătit la această întrebare esenţială. Poate că acesta era un simptom al stării de varză. În cele din urmă a exclamat:
— Iisuse, de ce durează atâta să aducă cina aia?
Rosie a mers la baie, iar eu am profitat de ocazie ca să deschid cadourile primite de la Gene şi Claudia. Mă aduseseră cu maşina la aeroport, aşa că îmi fusese imposibil să nu le accept pachetele. A fost un mare noroc că Rosie nu m-a văzut când le-am deschis. Cadoul lui Gene era o carte nouă cu poziţii sexuale, pe care scrisese: „În caz că rămâi în pană de idei“. Dedesubt desenase simbolul unei gene, pe care îl foloseşte pe post de semnătură. Cadoul Claudiei nu era jenant, însă era cu totul irelevant pentru călătorie: o pereche de blugi şi o cămaşă. Hainele sunt întotdeauna folositoare, însă îmi pusesem deja în geantă o cămaşă de schimb şi nu vedeam la ce mi-ar mai fi trebuit încă o pereche de pantaloni pentru doar opt zile.
Gene înţelesese – din nou – greşit natura relaţiei mele cu Rosie, însă era de înţeles. Nu îi putusem explica adevăratul scop al călătoriei mele cu Rosie la New York, iar el făcuse o presupunere în conformitate cu propria lui concepţie asupra lumii. Pe drumul spre aeroport îi cerusem Claudiei câteva sfaturi în legătură cu modul în care poţi petrece atâta timp în compania unei singure persoane.
— Ţine minte să o asculţi cu atenţie, îmi răspunsese Claudia. Dacă îţi pune o întrebare stânjenitoare, întreab-o de ce vrea să ştie asta. Redirecţionează întrebarea către ea. Fiind psiholoagă, îi va plăcea să vorbească despre ea însăşi. Ţine cont şi de sentimentele tale, nu numai de logică. Sentimentele au o logică a lor. Şi încearcă să te laşi dus de val.
Până la urmă Rosie a petrecut aproape tot restul zborului până la Los Angeles dormind sau uitându-se la filme, însă mi-a confirmat – chiar de două ori – că nu o jignisem şi că pur şi simplu avea nevoie de o pauză.
Pe mine nu m-a deranjat deloc.

1. Tulburare obsesiv-compulsivă.

2. Principiu folosit în demonstrarea teoriilor ştiinţifice, potrivit căruia oamenii de ştiinţă trebuie să caute cea mai simplă explicaţie a unui fenomen (entităţile nu trebuie multiplicate mai mult decât este necesar).

23

Am trecut cu bine de Serviciul American de Imigraţie. Experienţele anterioare mă învăţaseră să nu fac observaţii sau sugestii şi până la urmă nu a fost nevoie să folosesc scrisoarea de recomandare a lui David Borenstein de la Universitatea Columbia, în care acesta mă caracteriza drept o persoană competentă şi sănătoasă mental. Rosie părea extrem de agitată, lucru evident chiar şi pentru cineva lipsit de capacitatea de a distinge stările emoţionale, aşa că m-am temut că avea să stârnească suspiciuni şi că ni se va refuza intrarea în S.U.A. fără nici un *motiv justificabil,* aşa cum mi se întâmplase mie într-o ocazie anterioară.

Funcţionarul m-a întrebat „Cu ce vă ocupaţi?“, eu i-am răspuns „Sunt cercetător în genetică“, el m-a întrebat „Cel mai bun din lume?“, iar eu i-am răspuns „Bineînţeles“. Şi aşa am trecut. Rosie aproape că a fugit spre vamă şi apoi spre ieşire. Eu am rămas cu mai mulţi metri în urmă, cărând ambele bagaje. Era clar că ceva era în neregulă.

Am prins-o din urmă dincolo de uşile automate, în timp ce ea căuta ceva în geantă.

— Ţigară, ţigară! a exclamat.

Şi-a aprins una şi a tras fumul adânc în piept.

— Să nu spui nimic, auzi? Dacă mi-a trebuit vreodată un motiv să mă las de fumat, tocmai l-am găsit. Optsprezece ore şi jumătate. Căcat!

Noroc că Rosie îmi spusese să nu comentez nimic. Am rămas tăcut, dar şocat de impactul pe care îl avea dependenţa asupra vieţii ei.

— Care a fost treaba cu „Cel mai bun genetician din lume?“

I-am explicat că aveam o viză specială O-1, pentru „străini cu abilităţi extraordinare“. După momentul în care mi se refuzase intrarea în Statele Unite, avusesem nevoie de o viză şi aceasta era varianta cea mai sigură. Vizele O-1 erau destul de rare şi „Da“ era răspunsul corect la orice întrebare despre caracterul extraordinar al abilităţilor mele. Lui Rosie cuvântul „străin“ i s-a părut amuzant. Ba nu, de-a dreptul hilar.[1]

Şi-a terminat ţigara şi ne-am îndreptat spre bar. În Los Angeles era doar 7.48 dimineaţa, dar ne puteam considera pe fusul orar din Melbourne până la sosirea în New York.

Întrucât nu aveam bagaje de cală şi controlul Serviciului de Imigraţie decursese fără probleme, am reuşit să implementez planul pentru situaţia optimă: am prins un zbor mai devreme spre New York. Planificasem deja ce puteam face în timpul câştigat cu această manevră.

Ajunşi pe JFK, am îndrumat-o pe Rosie spre AirTrain.

— Avem două opţiuni de metrou.

— Presupun că le-ai memorat orarul, mi-a spus Rosie.

— Nu a meritat efortul. Ştiu liniile şi staţiile de care avem nevoie în drumurile noastre.

Iubesc New York-ul. Este structurat extrem de logic, cel puţin de la 14th Street înspre periferie.

Când Rosie îi telefonase soţiei lui Isaac Esler, aceasta fusese foarte încântată să vorbească cu cineva din Australia şi să afle veşti despre reuniune. În metrou Rosie mi-a spus:
— O să ai nevoie de un pseudonim. În caz că Esler îţi recunoaşte numele de pe studiul despre sindromul Asperger.
Mă gândisem deja la asta.
— Austin, i-am răspuns. După *Austin Powers*. Detectiv internaţional.
Lui Rosie i s-a părut ceva teribil de amuzant. Făcusem o glumă intenţionată şi ea se bucurase de succes fără să trebuiască să-mi etalez vreo ciudăţenie proprie. Era un moment memorabil.
— Profesia? m-a întrebat ea.
— Proprietar de magazin de feronerie.
Ideea îmi apăruse spontan în creier.
— Biiine, mi-a răspuns Rosie. Corect.
Am luat trenul E către Lexington Avenue şi 53rd Street, pornind apoi în josul bulevardului.
— Unde e hotelul? m-a întrebat Rosie în timp ce ne îndreptam spre Madison Avenue.
— În Lower East Side. Dar mai întâi trebuie să facem cumpărături.
— Ce naiba, Don! E trecut de cinci jumate şi la şapte jumate trebuie să fim la soţii Esler. N-avem timp să facem cumpărături. Trebuie să merg să mă schimb.
Am privit-o cu atenţie. Purta blugi şi o bluză – veşminte cât se poate de convenţionale. Nu vedeam care era problema, dar aveam destul timp.
— Nu plănuisem să mergem la hotel înainte de cină, dar cum am ajuns mai devreme…
— Don, am zburat nonstop timp de douăzeci şi patru de ore. Nu mai facem nimic după programul tău până nu-l verific de ţăcăneli.
— Am programat doar patru minute pentru tranzacţia asta, i-am răspuns eu.
Ne aflam deja în faţa magazinului Hermès, pe care l-am identificat în timpul documentării mele drept cel mai bun magazin de eşarfe din lume. Am intrat, iar Rosie m-a urmat.
În magazin nu mai era absolut nimeni, cu excepţia noastră. Perfect.
— Don, nu eşti îmbrăcat chiar cum trebuie pentru aşa ceva.
Îmbrăcat pentru cumpărături! Eram perfect îmbrăcat pentru călătorie, pentru masă, socializare, vizite la muzee… şi pentru cumpărături: aveam pantofi sport de atletism, pantaloni de camuflaj, un tricou şi puloverul tricotat de mama. Doar nu era Le Gavroche! Părea deosebit de improbabil ca cei de aici să refuze să participe la un schimb comercial pe baza veşmintelor mele. Am avut dreptate.
În spatele tejghelei stăteau două femei. Una dintre ele (de aproximativ cincizeci şi cinci de ani, cu indicele de masă corporală de circa 19) purta inele pe opt dintre degete, iar cealaltă (de aproximativ douăzeci de ani, cu indicele de masă corporală de circa 22) purta ochelari cu rame imense,

mov, ce o făceau să semene cu o furnică umană. Erau îmbrăcate extrem de formal. Am iniţiat tranzacţia:
— Solicit o eşarfă de calitate superioară.
Femeia cu Inele a zâmbit.
— Vă pot ajuta. Este pentru doamna?
— Nu. E pentru Claudia.
Îmi dădeam seama că informaţia asta nu era una utilă, dar nu ştiam sigur cum aş fi putut să dezvolt subiectul.
— Şi Claudia este – a desenat ea câteva cercuri largi cu mâna – de ce vârstă?
— Patruzeci şi unu de ani şi trei sute cincizeci şi şase de zile.
— A! a răspuns Femeia cu Inele. Deci în curând avem ziua de naştere.
— Nu noi, doar Claudia.
Aniversarea mea urma să fie abia peste treizeci şi două de zile, deci era evident că nu putea fi considerată „în curând“.
— Claudia poartă eşarfe chiar şi atunci când este cald, pentru a-şi ascunde ridurile de pe gât, pe care ea le consideră neatrăgătoare. Prin urmare, eşarfa nu trebuie să fie funcţională, ci doar decorativă.
Femeia cu Inele mi-a prezentat o eşarfă.
— Ce spuneţi de asta?
Era incredibil de uşoară şi era evident că n-ar fi oferit nici un fel de protecţie împotriva vântului şi a frigului. Dar era cu siguranţă decorativă, după cum solicitasem.
— Este excelentă. Cât costă?
Până acum ne încadram perfect în program.
— Aceasta costă o mie două sute de dolari.
Am deschis portofelul şi mi-am scos cardul de credit.
— Stai, stai, stai! a intervenit Rosie. Cred că ar trebui să vedem ce eşarfe mai aveţi înainte să ne repezim să cumpărăm.
M-am întors spre ea:
— Dar aproape că ni s-au epuizat cele patru minute.
Femeia cu Inele a mai pus trei eşarfe pe tejghea. Rosie a început să studieze una dintre ele, iar eu am imitat-o, uitându-mă la alta. Părea drăguţă. Toate păreau drăguţe. Nu aveam nici o grilă de criterii în funcţie de care să le selectez.
Şi povestea a continuat. Femeia cu Inele tot arunca eşarfe pe tejghea, iar eu şi Rosie le priveam. Femeia Furnică i-a sărit în ajutor. În cele din urmă am găsit o eşarfă despre care puteam face un comentariu inteligent.
— Eşarfa asta are un defect! Nu e simetrică. Simetria este o componentă esenţială a frumuseţii umane.
Rosie a venit cu un răspuns genial:
— Poate că lipsa de simetrie a eşarfei va sublinia simetria Claudiei.
Femeia Furnică a scos o eşarfă roşie cu nişte chestii pufoase. Până şi eu mi-am dat seama că nu ar fi fost aprobată de Claudia şi am aruncat-o imediat în mormanul cu eşarfe respinse.

— Ce are asta? m-a întrebat Rosie.
— Nu ştiu. E nepotrivită.
— Haide. Poţi să explici mai bine de-atât. Încearcă să-ţi imaginezi cine ar purta eşarfa asta.
— Barbara Cartland, a răspuns Femeia cu Inele.
Numele nu-mi era cunoscut, dar răspunsul mi-a venit imediat:
— Decana ar fi purtat-o! La bal.
Rosie a izbucnit în râs.
— Exaaaact!
A scos altă eşarfă din morman.
— Dar pe asta? m-a întrebat ea, ridicând eşarfa aproape transparentă.
— Julie, i-am răspuns imediat.
Apoi le-am explicat lui Rosie şi celorlalte două femei despre profesoara copiilor cu Asperger şi despre rochia ei decoltată. Probabil că ea nu ar fi purtat o eşarfă, ca să nu atenueze impactul rochiei.
— Şi asta?
Era o eşarfă care mie îmi plăcuse mult, datorită culorilor ei pline de viaţă, dar Rosie o respinsese, zicând că e „prea ţipătoare“.
— Bianca ar purta-o.
— Exact, mi-a răspuns Rosie, râzând în continuare. Ştii mai multe despre haine decât ai impresia.
Femeia Furnică ne-a arătat o eşarfă plină cu imagini de păsări. Am luat-o în mână – imaginile erau remarcabil de corect reprezentate. Era chiar o eşarfă frumoasă.
— Păsările lumii, ne-a spus Femeia Furnică.
— O, Dumnezeule, nu! a exclamat Rosie. Nu pentru Claudia.
— De ce nu? Este extrem de interesantă.
— Păsările lumii! Gândeşte-te puţin. Gândeşte-te la Gene.
Eşarfele apăreau din multiple locuri, se adunau cu repeziciune, erau evaluate, apoi aruncate la o parte. Totul se întâmpla atât de rapid, încât mi-a amintit de Marea Noapte a Cocteilurilor – doar că de data asta noi eram clienţii. Mă întrebam dacă femeilor din faţa noastră le făcea la fel de multă plăcere munca lor cum îmi făcuse mie plăcere să prepar cocteiluri.
În cele din urmă am lăsat-o pe Rosie să decidă. A ales prima eşarfă pe care ne-o arătaseră femeile.
— Cred că tocmai ţi-am irosit o oră din viaţă, mi-a spus Rosie pe când ieşeam din magazin.
— Nu, nu, rezultatul e irelevant, i-am răspuns. A fost extrem de distractiv.
— Ei bine, dacă mai ai vreodată chef de distracţie, să ştii că mi-ar prinde bine o pereche de Manolo Blahnik.
Datorită cuvântului „pereche“, am bănuit că se referă la pantofi.
— Oare avem timp?
Epuizasem deja şi timpul pe care Rosie voise să-l dedice drumului până la hotel.
— Glumeam, glumeam, mi-a zis ea.

Asta era bine, pentru că era nevoiţi să ne mişcăm repede, ca să ajungem în timp util la familia Esler. Dar Rosie trebuia să se schimbe. În staţia Union Square era o toaletă. Rosie s-a repezit înăuntru şi apoi a apărut arătând cu totul altfel.
— E incredibil, te-ai mişcat atât de repede!
Rosie m-a privit lung.
— Tu aşa mergi? m-a întrebat pe un ton care sugera nemulţumirea.
— Astea sunt hainele pe care le am. Şi mai am şi o cămaşă de schimb.
— Ia arată-mi-o.
Am băgat mâna în geantă, ca să scot cămaşa de rezervă, pe care mă îndoiam că Rosie ar fi preferat-o, şi mi-am adus aminte de cadoul Claudiei. I-am arătat cămaşa de la ea.
— Am primit-o cadou de la Claudia, i-am explicat. Am şi blugi, dacă ne sunt de ajutor.
— Claudia să trăiască! a exclamat Rosie. Îşi merită eşarfa.
— O să întârziem.
— E-n regulă dacă întârziem atât cât e politicos.
Isaac şi Judy Esler aveau un apartament în Williamsburg. Cartela mea americană de telefon funcţiona în parametrii specificaţi şi am reuşit să ajungem la destinaţie cu ajutorul GPS-ului. Speram că acele patruzeci şi şase de minute se încadrau în definiţia lui Rosie de „atât cât e politicos“.
— Ţine minte, te cheamă Austin, mi-a mai spus Rosie în timp ce suna la sonerie.
Judy ne-a deschis uşa. I-am estimat vârsta la vreo cincizeci de ani şi indicele de masă corporală la 26. Vorbea cu accent newyorkez şi se temuse că ne-am rătăcit. Soţul ei, Isaac, era de-a dreptul caricatura unui psihiatru: cincizeci şi ceva de ani, scund, cu un început de chelie, cu ţăcălie neagră şi cu un indice de masă corporală de aproximativ 19. El nu era la fel de prietenos ca soţia sa.
Ne-au oferit Martini-uri. Mi-am amintit ce efect avusese băutura aceasta asupra mea în Marea Noapte a Cocteilurilor şi am hotărât că nu trebuia să beau mai mult de trei. Judy făcuse nişte mini-aperitive cu peşte şi ne-a rugat să-i povestim detalii despre călătoria noastră. Voia să ştie dacă mai fuseserăm în New York, ce anotimp era acum în Australia (nu era o întrebare prea solicitantă) şi dacă aveam de gând să mergem să vizităm muzee şi să facem cumpărături. Rosie s-a ocupat de toate aceste întrebări.
— Isaac o să plece mâine-dimineaţă la Chicago, ne-a spus Judy. Ia povesteşte-le ce-o să faci acolo.
— E doar o conferinţă, a răspuns Isaac.
El şi cu mine nu trebuia să vorbim cine ştie ce pentru a asigura bunul mers al conversaţiei. Însă m-a întrebat ceva înainte de a merge să ne aşezăm la masă.
— Cu ce te ocupi, Austin?
— Austin are un magazin de feronerie, a răspuns Rosie. Unul foarte profitabil.

Judy ne-a servit o masă delicioasă, cu somon de crescătorie, despre care a asigurat-o pe Rosie că era ecologic. Eu mâncasem foarte puţin din mâncarea de proastă calitate din avion şi am savurat din plin masa pregătită de Judy. Isaac a deschis un *pinot gris* de Oregon şi mi-a umplut încă o dată, cu generozitate, paharul. Am vorbit despre New York şi despre diferenţele dintre politica australiană şi cea americană.
— Ei bine, a spus Judy, mă bucur foarte mult că aţi putut să veniţi. Compensează puţin absenţa noastră de la reuniune. Lui Isaac i-a părut atât de rău că nu a putut ajunge!
— Nu chiar, a spus Isaac. Revizitarea trecutului nu este un lucru tocmai uşor.
A mâncat ultima bucată de peşte din farfurie şi a privit-o pe Rosie.
— Semeni foarte mult cu mama ta. Când am văzut-o ultima oară, era un pic mai tânără decât eşti tu acum.
— Noi ne-am căsătorit a doua zi după absolvire şi ne-am mutat aici, a zis Judy. Isaac a avut o mahmureală teribilă în ziua nunţii. A fost un băiat tare rău, a adăugat ea zâmbind.
— Cred c-ai spus destule poveşti, Judy, i-a zis Isaac. Toate astea s-au petrecut cu foarte mult timp în urmă.
A privit-o lung pe Rosie. L-a privit şi ea lung.
Judy a ridicat farfuria mea şi pe-a lui Rosie, luând câte una în fiecare mână. Am decis că acesta era momentul cel mai bun pentru a intra în acţiune, căci toată lumea era atentă la altceva. M-am ridicat în picioare şi am luat farfuria lui Isaac într-o mână, apoi pe-a lui Judy în cealaltă mână. Isaac era prea ocupat să se joace de-a holbatul cu Rosie ca să se opună. Am dus farfuriile în bucătărie, curăţând pe drum furculiţa lui Isaac.
— Îmi închipui că Austin şi Rosie trebuie să fie epuizaţi, a spus Judy când ne-am întors la masă.
— Ai spus că te pricepi la scule şi instalaţii? m-a întrebat Isaac, ridicându-se în picioare. Ai putea să-ţi sacrifici cinci minute ca să te uiţi la un robinet? Probabil e o treabă de instalator, dar ar putea fi doar o problemă cu ţeava.
— Vrea să spună cu robinetul[2], a intervenit Judy, uitând, probabil, că veneam din aceeaşi ţară.
Isaac şi cu mine am coborât în pivniţă. Eram sigur că o să-l pot ajuta cu robinetul. Vacanţele şcolare mi le petrecusem întotdeauna ajutând la probleme similare. Însă când am ajuns la capătul scării, s-a stins lumina. Nu ştiam sigur ce se întâmplase. Se arseseră siguranţele?
— Eşti în regulă, Don? m-a întrebat Isaac pe un ton îngrijorat.
— Sunt bine, i-am răspuns. Ce s-a întâmplat?
— S-a întâmplat că ai răspuns la numele de Don, Austin.
Am rămas amândoi în întuneric. Mă îndoiam că exista vreo convenţie socială pentru situaţia în care eşti interogat de un psihiatru într-o pivniţă întunecată.
— Cum ţi-ai dat seama?

— Am primit două comunicări nesolicitate de la aceeaşi universitate într-o singură lună. Am făcut o căutare simplă pe internet. Sunteţi o pereche de dansatori foarte reuşită.
Tot întuneric, tot tăcere.
— Ştiu răspunsul la întrebarea voastră. Dar am promis că nu-l voi dezvălui niciodată. Dacă aş crede că e o chestiune de viaţă şi de moarte sau de sănătate mentală, poate că aş reanaliza situaţia. Dar nu văd nici un motiv pentru care să-mi încalc promisiunea, una făcută tocmai pentru că persoanele implicate au considerat că aşa era mai bine. Aţi bătut drum lung ca să faceţi rost de ADN-ul meu şi presupun că ai luat mostra când ai dus farfuriile la bucătărie. Ar fi bine dacă, înainte de a merge mai departe, ai pune în cumpănă şi altceva în afara dorinţelor iubitei tale.
A aprins lumina.
Ceva nu îmi dădea pace. După ce am urcat amândoi scările, m-am oprit.
— Dacă ştiai ce căutăm, de ce ne-ai lăsat să venim la tine acasă?
— Bună întrebare, mi-a răspuns el. Întrucât ai pus-o, sunt sigur că te duce mintea şi să găseşti răspunsul. Am vrut să o văd pe Rosie.

1. Joc de cuvinte. În limba engleză *alien* înseamnă atât „străin“, cât şi „extraterestru“.
2. În engleza americană şi în cea australiană se folosesc doi termeni diferiţi pentru „robinet“.

24

Datorită unei utilizări foarte bine sincronizate a somniferelor, m-am trezit la ora 7.06 dimineaţa, fără să mă simt deloc ameţit sau debusolat.

Rosie adormise în metrou, pe drumul spre hotel. Decisesem să nu-i relatez imediat scena din pivniţă şi nici să menţionez ce observasem pe bufet în casa vizitată. Era o fotografie mare de la nunta lui Judy şi a lui Isaac. Lângă Isaac, îmbrăcat în hainele impuse de etichetă cavalerului de onoare, se afla Geoffrey Case, care în clipa aceea mai avea doar trei sute şaptezeci de zile de trăit. Zâmbea.

Eu încă mai procesam posibilele implicaţii ale acestui fapt, iar Rosie probabil că ar fi avut o reacţie emoţională, ce ne putea strica întreaga şedere în New York. Era impresionată că reuşisem să recoltez ADN-ul şi chiar mai impresionată că acţionasem discret când luasem farfuriile.

— Să ştii că eşti în pericol să înveţi ceva abilităţi sociale.

Hotelul era cât se poate de confortabil. După ce ne-am cazat, Rosie mi-a spus că se temuse ca nu cumva să mă aştept să stăm în aceeaşi cameră în schimbul biletului de avion până la New York, plătit de mine. Ca o prostituată! M-am simţit extrem de insultat. Ea a părut mulţumită de reacţia mea.

Am făcut un antrenament excelent în sala de sport a hotelului, iar când m-am întors în cameră, becul de la mesaje clipea. Mă sunase Rosie.

— Unde ai fost? m-a întrebat.

— În sala de forţă. Exerciţiul fizic este esenţial pentru reducerea efectelor schimbării fusului orar. Şi lumina naturală poate fi de folos. Mi-am programat să parcurg douăzeci şi nouă de străzi în lumina soarelui.

— Nu uiţi ceva? Ziua de azi e a mea. Şi ziua de mâine. Îmi aparţii până luni, la miezul nopţii. Acum coboară imediat. Te aştept la micul dejun.

— În hainele de la sală?

— Nu, Don, nu în hainele de la sală. Fă un duş şi îmbracă-te. Ai zece minute la dispoziţie.

— Dar întotdeauna iau micul dejun înainte de duş.

— Câţi ani ai? m-a întrebat Rosie pe un ton agresiv, dar n-a aşteptat să răspund. Parcă eşti un moşneag: întotdeauna iau micul dejun înainte de duş, nu te aşeza pe scaunul meu, acolo stau eu… *Nu te pune cu mine, Don Tillman.*

A rostit cuvintele din urmă foarte rar. Am decis că era mai bine să nu mă pun cu ea. Mâine, la miezul nopţii, totul avea să se termine. Între timp trebuia să adopt atitudinea mentală de la dentist.

Se părea că urma să am parte de o plombă dureroasă. Cum am ajuns la parter, Rosie a început să mă critice.

— De cât timp ai tricoul ăsta?

— De paisprezece ani, i-am răspuns. Se usucă foarte repede. Este ideal pentru călătorii.

De fapt era un tricou făcut special pentru alergare, însă de când fusese fabricat, tehnologia din industria textilelor progresase simţitor.
— Bun, înseamnă că nu îţi e dator cu nimic. Întoarce-te sus. Pune-ţi-l pe celălalt.
— E ud.
— Mă refer la cămaşa de la Claudia. Şi pune-ţi şi blugii, dacă tot te duci. N-am să mă plimb prin New York cu un vagabond.
Când am coborât pentru a doua încercare de a lua micul dejun, Rosie a zâmbit.
— Ştii, sub toate hainele alea se ascundea un tip destul de atrăgător.
S-a oprit şi m-a privit lung.
— Don, chestia asta nu te distrează, nu? Ai prefera să fii singur la muzeu, nu-i aşa?
Era deosebit de perspicace.
— Te înţeleg. Dar ai făcut toate lucrurile astea pentru mine, m-ai adus la New York şi, apropo, să ştii că n-am terminat de cheltuit banii tăi. Aşa că aş vrea să fac şi eu ceva pentru tine.
I-aş fi putut sugera că *a vrea* să facă ceva pentru mine însemna, în fond, să acţioneze tot mânată de propriile-i dorinţe, dar m-am gândit că o asemenea intervenţie ar fi putut provoca o repetare a comportamentului de tipul „nu te pune cu mine“.
— Don, acum te afli într-un loc nou, cu haine noi. Ştii, când pelerinii din epoca medievală ajungeau în Santiago, după ce merseseră pe jos sute de kilometri, îşi ardeau hainele, ca simbol al schimbării prin care treceau. Nu-ţi cer să-ţi arzi hainele – cel puţin deocamdată. Poţi să le îmbraci la loc marţi. Însă te rog să fii deschis la nou. Lasă-mă să-ţi arăt timp de două zile lumea mea. Începând cu micul dejun. Ne aflăm în oraşul cu cele mai delicioase mic dejunuri din lume.
Trebuie să-şi fi dat seama că încă nu eram convins.
— Uite, tu îţi programezi timpul cu minuţiozitate ca să fii sigur că nu-l iroseşti, nu-i aşa?
— Exact.
— Prin urmare, te-ai angajat să petreci aceste două zile cu mine. Dacă refuzi să cooperezi, îţi vei irosi două zile din viaţă, două zile pe care cineva încearcă să le facă interesante, productive şi distractive pentru tine. O să… Ah, am uitat ghidul turistic în cameră! Când mă întorc, mergem să luăm micul dejun.
S-a întors şi a pornit spre lifturi.
Logica lui Rosie mă tulburase. Întotdeauna îmi justificasem planurile din perspectiva eficienţei. Dar oare devotamentul meu era faţă de eficienţă sau faţă de programul în sine? Oare chiar eram ca tata, care insista ca în fiecare seară să stea pe acelaşi scaun? Nu-i povestisem niciodată asta lui Rosie. Şi eu aveam scaunul meu special.
Şi mai exista un argument pe care ea nu mi-l oferise, pentru că nu avea de unde să-l ştie. În ultimele opt săptămâni trăisem două din cele trei momente

de maximă plăcere din viaţa mea de adult, presupunând că toate vizitele la Muzeul de Istorie Naturală constituiau un singur eveniment. Amândouă aceste momente fuseseră alături de Rosie. Să fi existat vreo legătură? Trebuia neapărat să aflu.
Până s-a întors Rosie, îmi restartasem sistemul de operare al creierului, operaţiune care presupune un efort considerabil şi multă voinţă. Însă acum eram configurat pentru adaptabilitate.
— Deci? m-a întrebat ea.
— Deci cum găsim cel mai bun mic dejun din lume?

Am găsit Cel Mai Bun Mic Dejun din Lume după colţ. S-ar putea să fi fost cel mai nesănătos mic dejun pe care l-am luat în viaţa mea, dar nu aveam să mă îngraş semnificativ sau să-mi pierd forma fizică, acuitatea cerebrală şi abilităţile de arte marţiale dacă le neglijam două zile. Acesta era cadrul în care funcţiona acum creierul meu.
— Nu-mi vine să cred că ai mâncat atât de mult, mi-a spus Rosie.
— A fost extrem de gustos.
— E clar, nu mai luăm prânzul, ci doar o cină târzie.
— Putem să mâncăm oricând.
Chelneriţa s-a apropiat de masa noastră. Rosie a arătat spre ceştile goale de cafea.
— Au fost grozave. Cred că ne mai descurcăm fiecare cu câte una.
— Hmm? a mormăit chelneriţa.
Era evident că nu o înţelesese pe Rosie. Şi mai era evident şi că Rosie avea gusturi tare proaste în materie de cafea – sau poate că procedase ca mine şi ignorase eticheta de „cafea“, bucurându-se de ea ca de o băutură cu totul nouă. Strategia aceasta mergea de minune.
— O cafea normală cu frişcă şi una normală fără frişcă… vă rog, am spus eu.
— Imediat.
Era un oraş în care oamenii vorbeau direct şi clar. Era genul meu de oraş. Îmi făcea plăcere să vorbesc americana: frişcă în loc de lapte, lift în loc de ascensor, notă în loc de factură. Înaintea primei călătorii în S.U.A. memorasem o listă cu diferenţele în utilizarea unor termeni în Australia şi America, iar acum eram uimit de rapiditatea cu care creierul meu făcea automat trecerea dintr-o parte în alta.
Am pornit-o pe jos; Rosie citea un ghid numit *Nu pentru turişti*, care părea o alegere destul de nefericită.
— Unde mergem? am întrebat-o.
— Nu mergem nicăieri. Suntem deja aici.
Eram în faţa unui magazin cu haine. Rosie m-a întrebat dacă eram de acord să intrăm.
— Nu trebuie să mai întrebi, i-am răspuns. Tu eşti şefa.

— Îmi plac magazinele. Cred că e o chestie de fete. Voiam să spun „Presupun că ai mai fost pe Fifth Avenue“, dar cu tine nu-mi permit să presupun nimic.
Eram în situaţii similare. Şi eu ştiam că nu trebuia să presupun nimic în legătură cu Rosie, altfel aş fi fost surprins auzind-o că se caracteriza drept „fată“, termen despre care ştiu că este inacceptabil pentru feministe atunci când se referă la femeile adulte.
Rosie devenea deosebit de pătrunzătoare în ceea ce mă privea. Nu mă îndepărtasem niciodată de centrele de conferinţe şi nu mai fusesem în altă parte în afară de muzeu, dar, graţie noii configuraţii a minţii mele, găseam totul fascinant. Un magazin întreg dedicat trabucurilor. Preţul bijuteriilor. Clădirea Flatiron[1]. Muzeul Sexului. Rosie s-a uitat la acesta din urmă şi a decis să nu intrăm. A fost, probabil, o decizie înţeleaptă: putea să fie fascinant, dar riscul de a comite o greşeală acolo era foarte mare.
— Ai vrea să cumperi ceva? m-a întrebat Rosie.
— Nu.
Câteva minute mai târziu mi-a venit o idee.
— Există vreun loc unde se vând tricouri bărbăteşti?
Rosie a izbucnit în râs.
— Pe Fifth Avenue, în New York? Cine ştie, poate avem noroc.
Am detectat o nuanţă de sarcasm, dar cu o notă prietenoasă. Am găsit o cămaşă în genul celei de la Claudia la un magazin uriaş numit Bloomingdale’s – care nu era de fapt chiar pe Fifth Avenue. Nu am putut alege între două cămăşi candidate, aşa că le-am cumpărat pe amândouă. Garderoba mea devenea copleşitoare!
Am ajuns în Central Park.
— O să sărim peste masa de prânz, dar aş mânca o îngheţată, mi-a spus Rosie.
În parc era un vânzător, care servea atât îngheţată la cornet, cât şi soiuri gata pregătite.
M-am simţit copleşit de o teamă iraţională. Am identificat-o imediat. Dar tot trebuia să aflu.
— Te interesează vreun fel anume?
— Ceva cu alune. Doar suntem în State.
— Toate îngheţatele au acelaşi gust.
— Aiurea!
I-am explicat cum stau lucrurile cu papilele gustative.
— La pariu? m-a întrebat Rosie. Dacă îmi dau seama care-i cu nuci şi care-i cu vanilie, luăm două bilete la *Spiderman*. Pe Broadway. În seara asta.
— O să aibă consistenţe diferite. Din cauza nucilor.
— Oricare două arome. La alegerea ta.
Am cerut o îngheţată de caise şi una de mango.
— Închide ochii, i-am spus.
De fapt nu era necesar: culorile erau aproape identice, dar nu voiam să mă vadă cum dau cu banul, ca să hotărăsc pe care să i-o dau s-o guste mai întâi.

Mă temeam că, folosindu-se de abilităţile ei de psiholoagă, ar fi putut ghici ordinea în care i le voi întinde să le guste.
Am dat cu banul şi i-am întins o îngheţată.
— Mango, a ghicit corect Rosie.
Am dat iar cu banul, a ieşit iar cap.
— Mango din nou.
A ghicit corect îngheţata de mango de trei ori, apoi pe cea de caise şi încă o dată pe cea de caise. Şansele ca ea să fi obţinut în mod aleatoriu aceste rezultate erau de una la treizeci şi două. Aşadar, puteam fi sigur în proporţie de nouăzeci şi şapte la sută că Rosie era în stare să facă diferenţa între arome. Incredibil.
— Deci mergem la *Spiderman* în seara asta?
— Nu, ai greşit una.
Rosie m-a privit cu atenţie, apoi a izbucnit în râs.
— Râzi de mine, nu? Nu-mi vine să cred: ai făcut o glumă.
Mi-a întins una dintre îngheţate.
— Cum ţie tot nu-ţi pasă, poţi să o iei pe asta de caise.
M-am uitat la îngheţată. Ce era să zic? O linsese deja.
Mi-a citit din nou gândurile.
— Cum ai să poţi săruta o fată dacă nu eşti în stare nici măcar să mănânci din îngheţata ei?
Vreme de câteva minute am fost copleşit de un sentiment iraţional de plăcere enormă, bucurându-mă de succesul glumei făcute şi analizând propoziţia despre sărut: să sărut *o fată*, să mănânc din îngheţata *ei*. Se exprimase la persoana a treia, dar cu siguranţă avea legătură cu fata care-şi împărţea chiar acum îngheţata cu Don Tillman, îmbrăcat cu tricoul şi blugii lui noi, în timp ce ne plimbam printre copacii din Central Park, în New York, într-o după-amiază însorită de duminică.

Am avut mare nevoie de cele o sută paisprezece minute de pauză când ne-am întors la hotel, cu toate că ziua aceea fusese una deosebit de plăcută. Am făcut duş, am scris *e-mail*-uri, am făcut exerciţii de relaxare combinate cu unele de întindere. I-am scris un *e-mail* lui Gene – cu o copie pe adresa Claudiei –, în care îi făceam un rezumat al activităţilor noastre.
Rosie a întârziat trei minute la întâlnirea noastră din hol de la ora şapte seara. Tocmai mă pregăteam să-i telefonez în cameră, când şi-a făcut apariţia, îmbrăcată în hainele achiziţionate în ziua aceea – blugi albi şi o chestie albastră ce semăna cu un tricou – şi cu haina pe care o purtase în seara anterioară. Mi-am amintit o propoziţie pe care o folosea Gene cu Claudia.
— Arăţi foarte elegantă, i-am spus.
Era o afirmaţie riscantă, dar reacţia ei a părut să fie pozitivă. Chiar arăta foarte elegantă.

Am băut cocteiluri la un bar cu Cel Mai Lung Meniu de Cocteiluri din Lume, pe care se aflau inclusiv câteva pe care nu le ştiam, iar apoi am văzut *Spiderman*. După aceea Rosie şi-a exprimat opinia că povestea era cam previzibilă, însă eu am fost copleşit de tot ce văzusem – într-un mod cât se poate de pozitiv. Nu mai fusesem la cinema din copilărie. Aş fi putut să ignor cu totul povestea şi să mă concentrez doar asupra tehnicii folosite în scenele de zbor. Era pur şi simplu hipnotizant.
Am prins metroul de întoarcere către Lower East Side . Mi-era foame, dar nu am vrut să încalc regulile sugerând să mâncăm. Însă Rosie plănuise şi asta. Aveam rezervare pentru ora zece seara la un restaurant care se numea Momofuku Ko. Eram din nou pe fusul orar al lui Rosie.
— Acesta este cadoul meu, drept mulţumire că m-ai adus aici, mi-a spus ea.
Ne-am aşezat la un fel de bar pentru douăsprezece persoane, de unde vedeam cum lucrează bucătarii. Foloseau foarte puţine dintre formalităţile enervante care fac restaurantele atât de stresante.
— Aveţi vreo preferinţă, alergie, aversiune? ne-a întrebat bucătarul.
— Eu sunt vegetariană, i-a răspuns Rosie, dar mănânc fructe de mare crescute ecologic. Iar el mănâncă orice… şi vreau să spun *absolut* orice.
Am pierdut şirul felurilor de mâncare. Am mâncat momiţe, *foie gras* (pentru prima oară!) şi icre de arici-de-mare. Am băut o sticlă de şampanie *rosé*. Eu am stat de vorbă cu bucătarii şi mi-au explicat ce făceau. A fost cea mai bună mâncare din viaţa mea. Şi nici n-a fost nevoie să port haină ca să intru în restaurant. De fapt bărbatul care stătea lângă mine avea o costumaţie care ar fi fost considerată fistichie chiar şi la Marchiza de Queensbury, ce includea mai mulţi cercei faciali. Acesta m-a auzit stând de vorbă cu bucătarul şi m-a întrebat de unde sunt. I-am spus.
— Şi cum ţi se pare New Yorkul?
I-am spus că mi se pare deosebit de interesant şi i-am explicat cum ne petrecuserăm ziua. Dar eram conştient de faptul că, fiind pus în situaţia stresantă de a vorbi cu un străin, comportamentul mi se schimbase – sau, ca să fiu mai precis, *revenise* la cel obişnuit. În timpul zilei, cu Rosie, mă simţisem relaxat, vorbisem şi mă comportasem altfel, iar apoi am continuat la fel şi în timpul conversaţiei cu bucătarul, care, în esenţă, fusese un schimb de informaţii profesionale. Însă interacţiunea socială informală cu o altă persoană îmi declanşase comportamentul obişnuit. Iar modul meu obişnuit de a mă comporta şi de a vorbi – cum o ştiu prea bine – este considerat straniu de ceilalţi. Bărbatul cu cerceii trebuie să fi observat.
— Ştii ce-mi place mie la New York? mi-a spus el. Aici sunt atât de mulţi oameni ciudaţi, încât nimeni nu-i mai bagă în seamă. Pur şi simplu ne integrăm cu toţii în peisaj.
— Cum a fost? m-a întrebat Rosie pe când ne întorceam la hotel.
— Cea mai frumoasă zi din viaţa mea de adult, i-am răspuns.
Rosie a părut atât de fericită auzindu-mi răspunsul, încât nu am mai terminat propoziţia: „cu excepţia timpului petrecut în Muzeul de Istorie Naturală“.

— Dormi fără grijă, mi-a spus ea. Ne întâlnim aici la nouă jumate şi facem iar figura cu *brunch*-ul, OK?
Ar fi fost complet iraţional să mă împotrivesc.

1. Imagine simbol a New Yorkului, Flatiron Building este cel mai vechi zgârie-nori al metropolei americane.

25

— Te-am făcut să te simţi prost?

Rosie fusese îngrijorată că aş fi putut face nişte comentarii nepotrivite în timpul vizitei noastre la locul atentatelor de la World Trade Center. Ghidul nostru, un fost pompier pe nume Frank, care îşi pierduse în atacul terorist mulţi dintre colegi, era deosebit de interesant şi i-am pus multe întrebări tehnice, cărora le-a răspuns cu inteligenţă şi – mi s-a părut mie – cu entuziasm.

— Cred că ai schimbat puţin tonul conversaţiei, mi-a răspuns Rosie. Ai deplasat atenţia de la impactul emoţional.

Deci redusesem tristeţea. Bun.

Ziua de luni era dedicată vizitării atracţiilor turistice. Am luat micul dejun la Katz's Deli, unde a fost filmată o scenă dintr-un film intitulat *Când Harry a întâlnit-o pe Sally*. Am urcat în vârf la Empire State Building, un loc faimos pentru faptul că a fost folosit în filmul *O aventură de neuitat*. Am vizitat MOMA şi Met-ul, care au fost excelente.

Ne-am întors la hotel devreme: 4.32 după-amiaza.

— Ne întâlnim aici, în hol, la şase jumate.

— Ce mâncăm la cină?

— Hotdogi. Mergem la un meci de baseball.

Nu urmăresc *niciodată* evenimentele sportive. Niciodată. Motivele sunt evidente – sau cel puţin ar trebui să fie evidente pentru persoanele care pun preţ pe timpul lor. Însă mintea mea reconfigurată, sprijinită de doze imense de feedback pozitiv, a acceptat propunerea. Mi-am petrecut următoarele o sută optsprezece minute pe internet, învăţând regulile jocului şi jucătorii.

În metrou Rosie mi-a dat o veste. Înainte de a pleca din Melbourne, îi trimisese un *e-mail* lui Mary Keneally, o cercetătoare din domeniul ei care lucra la Universitatea Columbia. Tocmai primise răspunsul, iar Mary se putea întâlni cu ea în ziua următoare. Însă nu avea să mai poată ajunge la Muzeul de Istorie Naturală. Putea veni miercuri, dar o să mă descurc eu singur mâine? Bineînţeles.

La stadionul Yankee ne-am luat bere şi hotdogi. Lângă mine stătea un bărbat cu şapcă, în vârstă de aproximativ treizeci şi cinci de ani şi cu un indice de masă corporală de circa 40 (periculos de gras). A mâncat trei hotdogi. Explicaţia obezităţii sale era evidentă.

A început meciul şi a trebuit să-i explic lui Rosie ce se întâmplă. Era fascinant să observ cum funcţionau regulile într-un joc adevărat. De câte ori se întâmpla ceva pe teren, Fanul Gras al Baseballului îşi nota ceva într-un carneţel. Când Curtis Granderson a venit la bătaie, la baza a doua şi a treia erau deja alţi jucători, iar Fanul Gras mi s-a adresat:

— Dacă reuşeşte să lovească pentru amândoi, o să fie cel mai bun marcator al ligii. Hm, care-s şansele să reuşească aşa ceva?

Nu ştiam care erau şansele. Nu i-am putut spune decât că probabilitatea era undeva între 9,9 şi 27,2 la sută, luând în considerare media lui la bătaie şi

procentajul de *home runs*, pe care le găsisem pe profilul lui de pe internet. Nu avusesem timp să memorez şi statisticile pentru duble şi triple. Fanul Gras al Baseballului a părut oricum impresionat şi am început o conversaţie deosebit de interesantă. Mi-a arătat cum să notez pe program simbolurile care reprezintă diversele evenimente de pe teren şi cum funcţionează statisticile mai complexe. Habar nu aveam că sportul poate fi atât de stimulant pe plan intelectual.
Rosie a mai luat bere şi hotdogi, iar Fanul Gras al Baseballului a început să-mi povestească despre şirul de lovituri câştigătoare al lui Joe DiMaggio din 1941, despre care el pretindea că fusese o realizare ce sfida orice lege statistică. Eu, unul, eram sceptic, iar conversaţia tocmai devenea interesantă, când meciul s-a terminat, aşa că el a sugerat să luăm cu toţii metroul până la un bar din Midtown. Cum Rosie era responsabila cu programul, i-am cerut părerea şi ea a fost de acord.
În bar era mare gălăgie şi pe un televizor imens se derula un alt meci de baseball. Alţi câţiva bărbaţi, care nu păreau să-l fi cunoscut dinainte pe Fanul Gras al Baseballului, s-au alăturat discuţiei noastre. Am băut multă bere şi am vorbit despre statisticile meciurilor de baseball. Rosie a stat pe un scaun de la bar, a băut un pahar şi ne-a privit. Era deja târziu când Fanul Gras al Baseballului, al cărui nume adevărat era Dave, a spus că trebuia să meargă acasă. Am făcut schimb de adrese de *e-mail* şi eu am considerat că îmi făcusem un nou prieten.
Cum mergeam pe jos spre hotel, mi-am dat seama că avusesem un comportament masculin stereotipic: băusem bere într-un bar, mă uitasem la televizor şi discutasem despre sport. Este un fapt general cunoscut că femeile au o atitudine negativă faţă de un asemenea comportament. Am întrebat-o pe Rosie dacă o jignisem.
— Deloc, m-am distrat văzându-te în rolul de bărbat clasic, care se integrează într-un grup.
I-am explicat că acesta era un răspuns cu totul neobişnuit din partea unei feministe, dar că ar fi făcut-o o parteneră foarte atrăgătoare pentru bărbaţii convenţionali.
— Asta dacă m-ar interesa bărbaţii convenţionali.
Părea o ocazie bună pentru a-i pune lui Rosie o întrebare despre viaţa personală:
— Ai un iubit?
Speram că folosisem termenul adecvat.
— Sigur, doar că nu l-am scos încă din valiză, mi-a răspuns ea – glumind, evident.
Am râs la gluma ei, după care am subliniat faptul că nu-mi răspunsese de fapt la întrebare.
— Don, nu crezi că dacă aş fi avut un iubit, ai fi auzit până acum de el?
Mi se părea întru totul posibil să nu fi auzit de el. Îi pusesem lui Rosie foarte puţine întrebări în afara Proiectului Tata. Nu-i cunoşteam nici unul dintre prieteni, în afară, poate, de Stefan, în legătură cu care conchisesem că nu-i

era iubit. Bineînţeles, tradiţional ar fi fost să îşi aducă la bal partenerul de viaţă şi să nu îmi propună mie după bal să facem sex, dar nu toată lumea se simte obligată să respecte asemenea convenţii sociale. Gene era exemplul perfect. Era posibil ca Rosie să aibă un iubit căruia să nu-i fi plăcut să danseze sau să interacţioneze social cu persoane din mediul academic, care să fi fost plecat din oraş în perioada balului sau cu care să fi avut o relaţie deschisă. Nu avea nici un motiv să-mi spună toate astea. Eu le menţionasem foarte rar pe Daphne sau pe sora mea în faţa lui Gene şi a Claudiei sau viceversa. Făceau parte din două sfere diferite ale vieţii mele. I-am explicat asta lui Rosie.
— Pe scurt, răspunsul este nu, mi-a zis atunci ea.
Am mai mers puţin şi Rosie a continuat:
— Pe lung, lucrurile stau aşa: m-ai întrebat ce voiam să spun când am zis că sunt varză din cauza tatei. Prima lecţie de psihologie: cea dintâi relaţie a noastră cu un bărbat este cea cu tata. Ea afectează felul în care ne vom raporta la bărbaţi toată viaţa. Aşadar, norocoasa de mine are de ales. Phil, care e ţăcănit, sau tatăl meu adevărat, care ne-a părăsit pe mine şi pe mama. Şi am fost pusă în faţa acestei alegeri când aveam doişpe ani. Phil îmi zice să mă aşez, ca să discutăm, şi începe cam aşa: „Aş fi vrut să fie mama ta aici, ca să-ţi explice ea“. Ştii tu, chestiile standard pe care ţi le spune un tată la doişpe ani: eu nu sunt tatăl tău, mama ta, care a murit înainte să apuci s-o cunoşti ca lumea, nu este fiinţa perfectă pe care o credeai, tu eşti aici doar pentru că mama ta a fost o uşuratică şi eu aş fi preferat să nu fii aici, ca să-mi pot vedea de viaţă.
— Asta ţi-a spus?
— Nu chiar cu cuvintele respective, dar asta voia să spună.
Părerea mea era că e extrem de improbabil ca un copil de doisprezece ani – fie şi o viitoare studentă la Psihologie – să poată deduce corect gândurile neexprimate ale unui bărbat adult. Uneori este mai bine să fii conştient de propria incompetenţă în domeniu, aşa cum sunt eu, decât să ai o falsă senzaţie de înţelegere.
— Prin urmare, nu am încredere în bărbaţi. Nu cred că sunt ceea ce spun că sunt. Mă tem mereu că mă vor dezamăgi. Ăsta e rezumatul pe care îl pot face după şapte ani de psihologie.
Părea un rezultat deosebit de slab după şapte ani de efort academic, dar am presupus că omitea cunoştinţele de ordin general pe care le acumulase.
— Vrei să ne întâlnim mâine-seară? m-a întrebat Rosie. Putem să facem ce vrei tu.
Mă tot gândisem la planurile mele pentru ziua următoare.
— Ştiu pe cineva la Columbia, i-am răspuns eu. Am putea merge acolo împreună.
— Dar cum rămâne cu muzeul?
— Deja am condensat patru vizite în două. Mai pot condensa două într-una.

Ceea ce tocmai spusesem nu avea nici o logică, dar băusem multă bere şi pur şi simplu aveam chef să merg la Universitatea Columbia. *Să mă las dus de val.*

— Atunci ne întâlnim la opt, mi-a spus Rosie. Şi să nu întârzii.

Apoi m-a sărutat. Nu a fost un sărut pasional, ci unul pe obraz, dar a fost tulburător. Nici pozitiv, nici negativ, ci pur şi simplu tulburător.

I-am trimis un *e-mail* lui David Borenstein de la Columbia, după care am contactat-o pe Claudia pe Skype şi i-am povestit ce se întâmplase în ziua aceea, omiţând sărutul.

— Pare să fi depus ceva efort, a spus Claudia.

Asta era, evident, absolut adevărat. Rosie reuşise să aleagă activităţi pe care în mod normal le-aş fi evitat şi să le prezinte în aşa fel încât mi-au făcut mare plăcere.

— Şi tu ai de gând să îi oferi miercuri turul cu ghid al Muzeului de Istorie Naturală?

— Nu, o să merg să mă uit la crustacee şi la flora şi fauna din Antarctica.

— Ia mai gândeşte-te, mi-a zis Claudia.

26

Am luat metroul până la Universitatea Columbia. David Borenstein nu-mi răspunsese la *e-mail*. Nu i-am pomenit despre asta lui Rosie, care mă invitase să particip la întâlnirea ei, cu condiţia să nu se suprapună cu a mea.
— Am să spun că eşti un coleg cercetător. Aş vrea să vezi cu ce mă ocup când nu amestec băuturi.
Mary Keneally era profesoară asociată de psihiatrie la Facultatea de Medicină. Nu o întrebasem niciodată pe Rosie care era subiectul lucrării ei de doctorat. S-a dovedit că era „Riscurile de anturaj la tulburarea bipolară cu declanşare timpurie“, un subiect ştiinţific serios. Abordarea lui Rosie părea bine gândită şi argumentată. Ea şi profesoara au vorbit timp de cincizeci şi trei de minute, după care am mers cu toţii la cafea.
— În esenţă, i-a spus Mary lui Rosie, tu eşti mai curând psihiatră decât psiholoagă. Nu te-ai gândit niciodată să te transferi la Medicină?
— Provin dintr-o familie de medici. Am decis să fiu cumva rebelă.
— Ei bine, când termini cu rebeliunea, avem aici un program excelent de medicină.
— Sigur, eu la Columbia!
— De ce nu? De fapt, dacă tot ai venit până aici…
A dat grăbită un telefon, apoi ne-a zâmbit:
— Haideţi să vi-l prezint pe decan.
În timp ce ne îndreptam spre clădirea Facultăţii de Medicină, Rosie mi-a spus:
— Sper că eşti suficient de impresionat.
Am ajuns la biroul decanului, iar acesta a ieşit să ne întâmpine.
— Don, a început el. Tocmai ţi-am primit *e-mail*-ul. Încă n-am apucat să-ţi răspund.
S-a întors către Rosie:
— Eu sunt David Borenstein. Tu eşti cu Don?
Am luat cu toţii prânzul la clubul facultăţii. David i-a povestit lui Rosie că el fusese cel care garantase pentru viza mea O-1.
— Şi nici n-am minţit. Oricând are Don chef să intre în prima ligă pe domeniul lui, aici îl va aştepta un loc de muncă.

Despre pizza pregătită în cuptorul cu cărbuni se spune că este deosebit de dăunătoare pentru mediu, însă eu privesc cu mare circumspecţie o asemenea afirmaţie. Sentinţele de genul acesta sunt adesea bazate pe aspecte mai curând emoţionale decât ştiinţifice şi ignoră costurile ciclului complet de producţie. Electricitatea e bună, cărbunii sunt răi. Dar electricitatea de unde vine? Pizza noastră de la Arturo’s a fost excelentă. Cea Mai Bună Pizza din Lume.
Mă interesa una dintre afirmaţiile făcute de Rosie la Columbia.
— Credeam că o admiri pe mama ta. De ce nu ai vrut să devii medic?

— Nu era din cauza mamei. Şi tata e medic, ştii? Doar pentru asta am venit aici.
Şi-a turnat în pahar restul de vin roşu.
— M-am gândit la asta. Am dat testul GAMSAT, după cum i-am povestit lui Peter Enticott. Şi am obţinut şaptezeci şi patru de puncte, na de-aici!
În ciuda expresiei agresive, mimica facială i-a rămas prietenoasă.
— Am crezut că a merge la Medicină ar fi sugerat un soi de obsesie faţă de tatăl meu adevărat. Ca şi cum aş fi urmat mai curând exemplul lui, nu pe-al lui Phil. Până şi eu mi-am dat seama că treaba asta ar fi fost cam varză.
Gene afirma adeseori că psihologii sunt incapabili să se înţeleagă pe ei înşişi. Rosie părea să ofere o dovadă grăitoare în acest sens. De ce ar fi evitat să facă ceva ce i-ar fi plăcut şi la care s-ar fi priceput? Şi acei trei ani de educaţie în psihologie, plus numeroşii ani de cercetare de după facultate, ar fi trebuit să-i ofere în mod cert o etichetă taxonomică mai precisă a comportamentului ei, a problemelor sale de personalitate şi emoţionale, decât termenul de „varză“. Fireşte, nu i-am dezvăluit aceste gânduri.
Eram primii la coadă când s-a deschis muzeul, la 10.30 dimineaţa. Planificasem vizita în conformitate cu istoria universului, a planetei şi a vieţii. Treisprezece miliarde de ani de istorie concentraţi în şase ore. La ora douăsprezece Rosie a propus să scoatem din program masa de prânz, ca să putem vizita cât mai multe expoziţii. Mai târziu s-a oprit în dreptul variantei reconstruite a faimoaselor urme de paşi de la Laetoli, lăsate de hominizi cu aproximativ 3,6 milioane de ani în urmă.
— Am citit un articol despre asta. Erau o mamă şi un copil care se ţineau de mână, nu?
Era o interpretare romantică, însă nu imposibilă.
— Tu te-ai gândit vreodată să ai copii, Don?
— Da, i-am răspuns, uitând să parez întrebarea personală. Însă pare şi improbabil, şi nerecomandabil.
— De ce?
— Improbabil pentru că mi-am pierdut încrederea în Proiectul Soţia. Şi nerecomandabil pentru că aş fi un tată nepotrivit.
— De ce?
— Pentru că mi-aş face copiii de râs.
Rosie a izbucnit în râs. Gestul acesta mi s-a părut deosebit de insensibil, însă ea mi-a explicat:
— Toţi părinţii îşi fac copiii de râs.
— Inclusiv Phil?
A râs iarăşi.
— Mai ales Phil.
La 4.28 după-amiaza am terminat cu primatele.
— A, nu! Am terminat deja? a spus Rosie. Nu mai avem nimic de văzut?
— Mai avem două lucruri de văzut, i-am răspuns. S-ar putea să ţi se pară plictisitoare.

Am dus-o în sala mingilor – sfere de diferite dimensiuni, care ilustrează vastitatea universului. Aranjamentul în sine nu era spectaculos, însă informaţiile da. Adesea cei străini de ştiinţă – mai ales de ştiinţele *fizice* – n-au habar de scară, de cât de mici suntem în comparaţie cu dimensiunea universului şi cât de mari suntem în comparaţie cu dimensiunea unui neutrin. M-am străduit să prezint totul într-o manieră interesantă.
Apoi am urcat cu liftul şi am pornit pe calea cosmică Heilbrun, o rampă de o sută zece metri sub formă de spirală, ce ilustra trecerea timpului de la Big Bang până în prezent. Erau doar imagini, fotografii, câteva roci şi fosile etalate pe perete, la care nici nu a trebuit să mă uit, pentru că ştiam povestea – pe care am istorisit-o cât de corect şi de spectaculos am putut. Am încercat să pun într-un context tot ce văzusem pe parcursul zilei în timp ce tot coboram în structura sub formă de melc, până ce am ajuns la parter şi la subţirica fâşie verticală ce reprezenta istoria cunoscută a omenirii. Acum era aproape ora închiderii şi eram singurii oameni rămaşi acolo. Cu alte ocazii ascultasem reacţiile celorlalţi oameni la încheierea traseului. Cei mai mulţi spuneau: „Te face să te simţi foarte mic, nu-i aşa?“ Presupun că este şi ăsta un mod de a privi problema: felul cum vechimea universului diminuează cumva importanţa vieţilor noastre, a evenimentelor istorice sau a performanţelor formidabile ale lui Joe DiMaggio.
Dar reacţia lui Rosie a fost varianta verbală a propriei mele reacţii.
— Uau, a spus ea încet, privind în urmă la vastitatea universului.
Apoi, în acest efemer şi infim moment din istoria universului, m-a luat de mână şi m-a ţinut aşa tot drumul până la metrou.

27

Mai aveam o sarcină deosebit de importantă înainte de plecarea din New York de a doua zi dimineaţa. Max Freyberg, chirurgul estetician şi posibilul tată biologic al lui Rosie, care era „ocupat până peste cap“, fusese de acord să ne întâlnească timp de cincisprezece minute la 6.45 după-amiaza. Rosie îi spusese secretarei lui că lucra la o serie de articole pentru o revistă, ce aveau ca subiect absolvenţii de succes ai universităţii. Eu căram aparatul foto al lui Rosie şi urma să mă prezint drept fotograf.

Fusese destul de greu şi să obţinem întâlnirea, dar era clar că urma să fie mult mai dificil să recoltăm o mostră de ADN într-un mediu unde se lucrează decât într-un spaţiu social sau casnic. Îmi programasem creierul să rezolve problema încă dinainte să fi plecat spre New York şi mă aşteptasem ca el să fi găsit soluţia prin procesarea datelor anterioare, dar se pare că fusese prea ocupat cu alte probleme. Cea mai bună soluţie care mi-a venit în minte a fost un inel cu ţepi, care să extragă sânge când i-am fi strâns mâna, însă Rosie a considerat-o irealizabilă din punct de vedere social.

Ea a sugerat să-i tăiem un fir de păr, fie pe furiş, fie declarând că îi stă prost în momentul în care aveam să fac fotografia. Unui chirurg estetician îi păsa în mod cert de felul în care urma să apară în fotografii. Din păcate, un fir de păr tăiat nu ar fi constituit o mostră utilă – trebuia să fie smuls cu tot cu folicul. Rosie şi-a pus în geantă o pensetă. De data asta chiar speram că urma să petrec cincisprezece minute într-o încăpere plină cu fum de ţigară. Un chiştoc ne-ar fi rezolvat problema. Trebuia să fim atenţi şi să profităm de orice ocazie.

Birourile doctorului Freyberg se aflau într-o clădire în stil vechi din Upper West Side. Rosie a sunat la interfon şi a apărut un agent de pază ce ne-a condus într-o zonă de aşteptare, ai cărei pereţi erau acoperiţi în totalitate cu atestate şi scrisori de la pacienţi care lăudau opera doctorului Freyberg, toate înrămate.

Secretara doctorului Freyberg, o femeie foarte slabă (indice de masă corporală aproximat la 16), de circa cincizeci şi cinci de ani şi cu buze disproporţionat de cărnoase, ne-a condus în biroul lui. Aici, alte atestate! Freyberg însuşi avea un defect major: era complet chel. Varianta smulgerii părului nu era viabilă. Nici nu se vedea vreun semn că ar fi fost fumător.

Rosie a desfăşurat interviul într-un mod impresionant. Freyberg a descris câteva proceduri chirurgicale ce păreau să aibă o minimă justificare clinică, vorbind mult despre importanţa lor pentru respectul de sine al pacienţilor. Era un mare noroc că mi se dăduse un rol mut, pentru că aş fi fost teribil de tentat să-l contrazic. În acelaşi timp mă străduiam din răsputeri să mă concentrez. Mintea mea încă procesa incidentul ţinutului de mână.

— Mă scuzaţi, i-a spus Rosie, v-ar deranja dacă v-aş cere ceva de băut?

Bineînţeles! Soluţia ceştii de cafea.

— Sigur, i-a răspuns Freyberg. Ceai? Cafea?

— O cafea ar fi grozavă, a spus Rosie. Neagră. Beţi şi dumneavoastră una?

— Nu, eu sunt în regulă. Să continuăm, a spus el şi a apăsat pe un buton al telefonului: Rachel, o cafea neagră.
— Ar trebui să beţi o cafea, i-am spus eu.
— Nu beau din principiu, mi-a răspuns.
— S-a demonstrat ştiinţific că, exceptând cazul în care aveţi o intoleranţă de ordin genetic la cofeină, cafeaua nu are efecte dăunătoare. Dimpotrivă…
— De la ce revistă aţi spus că sunteţi?
Întrebarea era cât se poate de directă şi de previzibilă. Căzuserăm de acord în prealabil asupra numelui publicaţiei universitare fictive, nume pe care Rosie îl folosise deja când se prezentase.
Dar creierul meu a dat un rateu. Rosie şi cu mine am răspuns simultan. Rosie a spus *Chipurile schimbării*, iar eu am spus *Mâinile schimbării*.
Era o nepotrivire minoră, pe care orice persoană raţională ar fi interpretat-o drept o simplă şi nevinovată eroare – ceea ce şi era de fapt. Dar expresia de pe chipul lui Freyberg sugera neîncredere şi acesta a mâzgălit ceva într-un carneţel. Când Rachel a intrat cu cafeaua, el i-a înmânat biletul. L-am diagnosticat imediat drept paranoic şi am început să mă gândesc la planuri de fugă.
— Trebuie să merg până la toaletă, am spus.
Aveam de gând să-i telefonez lui Freyberg din baie, pentru ca Rosie să poată fugi cât timp vorbea el la telefon.
Am pornit spre ieşire, dar Freyberg mi-a tăiat calea.
— Foloseşte baia mea personală, mi-a spus. Insist.
M-a condus prin spatele biroului său, am trecut de Rachel, am ajuns la o uşă pe care scria „Privat“ şi el m-a lăsat acolo. Nu puteam ieşi decât pe drumul pe care venisem. Mi-am scos telefonul, am sunat la 441 – „Informaţii“ – şi mi-au făcut legătura cu Rachel. Am auzit telefonul sunând şi pe Rachel răspunzând. Am vorbit încet:
— Trebuie să vorbesc cu doctorul Freyberg. E o urgenţă.
I-am explicat că soţia mea era o pacientă a doctorului Freyberg şi că tocmai îi explodaseră buzele. Am închis şi i-am trimis un mesaj lui Rosie: „Ieşi acum“.
Baia avea mare nevoie de serviciile Evei. Am reuşit să deschid fereastra, care era evident că nu mai fusese folosită de mult timp. Eram la etajul al patrulea, dar pe zid păreau să se afle destule puncte de sprijin. Am ieşit pe geam şi am început să cobor încet, concentrându-mă asupra efortului făcut şi sperând că Rosie reuşise să fugă. Trecuse multă vreme de la ultimul meu antrenament de alpinism şi coborârea nu era atât de simplă pe cât păruse la început. Zidul era alunecos din cauza ploii din ziua anterioară, iar pantofii mei sport pentru alergare nu erau ideali pentru sarcina respectivă. La un moment dat am alunecat şi de-abia am reuşit să mă prind de o cărămidă mai proeminentă. Sub mine am auzit strigăte.
Când am ajuns în cele din urmă pe pământ, am descoperit că acolo se adunase un mic grup de oameni. Rosie era şi ea printre ei. M-a luat imediat în braţe.

— Dumnezeule, Don, puteai să mori! Nu era chiar atât de important.
— Riscul era minor. Nu trebuia decât să ignor înălţimea.
Am pornit spre metrou. Rosie era destul de agitată. Freyberg crezuse că era detectiv particular şi că lucra pentru vreun pacient nemulţumit. Încercase să cheme agenţii de pază ca să o reţină. Indiferent dacă atitudinea lui se putea justifica juridic sau nu, tot ne-am fi aflat într-o situaţie dificilă.
— Merg să mă schimb, mi-a spus Rosie. E ultima noastră seară în New York. Ce vrei să facem?
În programul meu iniţial era specificat un restaurant specializat în fripturi, dar acum, că luasem obiceiul să mâncăm împreună, trebuia să caut un restaurant potrivit pentru o „vegetariană“ care mânca fructe de mare crescute ecologic.
— Găsim noi ceva, a spus Rosie. Avem de unde alege.
Mi-au trebuit trei minute să-mi schimb cămaşa. Am aşteptat-o pe Rosie la parter vreme de alte şase minute. În cele din urmă am urcat şi i-am bătut la uşă. A urmat o tăcere lungă, după care i-am auzit vocea:
— Tu cât crezi că-i ia unui om să facă duş?
— Trei minute şi douăzeci de secunde, asta dacă nu cumva mă spăl şi pe cap, caz în care se mai adaugă un minut şi douăsprezece secunde.
Timpul suplimentar se explică în primul rând prin necesitatea ca balsamul de păr să rămână aplicat timp de şaizeci de secunde.
— Stai aşa.
Rosie a deschis uşa, învelită doar într-un prosop. Avea părul ud şi arăta extrem de atrăgător. Am uitat să-mi menţin privirea doar pe figura ei.
— Hei, vezi că acum n-am nici un pandantiv.
Avea dreptate. Nu puteam folosi scuza pandantivului. Dar nu mi-a ţinut o predică despre comportamentele nepotrivite. Dimpotrivă, a zâmbit şi a făcut un pas spre mine. Nu eram sigur dacă avea să mai facă un pas sau dacă ar fi trebuit să fac şi eu unul. Până la urmă nici unul dintre noi nu s-a mai mişcat. A fost un moment stânjenitor, dar aveam bănuiala că amândoi contribuiserăm la crearea lui.
— Mai bine aduceai inelul, mi-a spus Rosie.
Preţ de o clipă creierul meu a interpretat „inelul“ drept „inel de logodnă“ şi a început să construiască un scenariu complet eronat. Apoi mi-am dat seama că se referea la inelul cu ţepi pe care îl propusesem ca metodă de a obţine sângele lui Freyberg.
— Am făcut atâta drum şi n-am reuşit să obţinem nici o mostră.
— Din fericire, avem una.
— Ai luat-o? Cum?
— Din baie. E tare neglijent! Ar trebui să-şi facă un control la prostată. Pe podea…
— Gata, m-a oprit Rosie. Prea multe detalii. Dar te-ai descurcat bine.
— Are nişte obiceiuri foarte proaste în ceea ce priveşte igiena, mai ales că e chirurg. Pseudo-chirurg. Ce risipă incredibilă de abilităţi chirurgicale! Să

introducă materiale sintetice în oameni cu singurul scop de a le modifica înfăţişarea!
— Stai tu până o să ai cincizeci şi cinci de ani, iar partenera ta o să aibă patruzeci şi cinci, şi-atunci mai vedem dacă o să fii de aceeaşi părere.
— Tu parcă erai feministă, i-am spus eu, deşi începeam să mă îndoiesc.
— Asta nu înseamnă că vreau să fiu neatrăgătoare.
— Înfăţişarea ta ar trebui să fie irelevantă pentru evaluarea pe care ţi-o face partenerul.
— Viaţa e plină de „ar trebui“-uri, mi-a răspuns Rosie. Tu eşti geneticianul. Toată lumea observă cum arată cei din jur. Până şi tu observi.
— Adevărat, dar nu permit ca asta să îmi afecteze procesul de evaluare a acestor oameni.
Mă aflam pe un teritoriu periculos: problema atractivităţii lui Rosie îmi făcuse mari probleme în noaptea balului cadrelor didactice. Afirmaţia mea era în concordanţă cu concepţiile mele despre felul cum judecam oamenii şi cum aş fi dorit să fiu eu însumi judecat. Dar nu fusesem niciodată nevoit să utilizez aceste concepţii în cazul unei persoane care stătea în faţa mea într-o cameră de hotel, îmbrăcată doar cu un prosop. Mi-am dat seama că nu spusesem întregul adevăr.
— Asta ignorând factorul testosteron, am adăugat.
— E cumva un compliment foarte bine deghizat?
Conversaţia devenea din ce în ce mai complicată. Am încercat să îmi clarific poziţia.
— Nu ar fi rezonabil să îţi atribui ţie, personal, meritul pentru faptul că eşti incredibil de frumoasă.
Ce am făcut după aceea a fost, fără îndoială, o consecinţă a faptului că gândurile îmi fuseseră bulversate de succesiunea de incidente extraordinare şi traumatizante din orele anterioare: ţinutul de mână, evadarea din cabinetul de chirurgie cosmetică şi impactul dramatic al faptului că în faţa mea se afla cea mai frumoasă femeie din lume, goală pe sub prosop.
Gene este şi el parţial vinovat, pentru că el îmi sugerase că dimensiunea lobului urechii era un indiciu al atractivităţii sexuale. Cum până atunci nu mai fusesem niciodată atras sexual de o femeie, am fost dintr-odată nevoit să îi examinez urechile. Într-un moment care, privit retrospectiv, era similar cu un incident esenţial din *Străinul* lui Camus, am întins mâna şi i-am trecut părul pe după ureche. Dar, în chip uimitor, în cazul acesta reacţia a fost alta decât cea prezentată în romanul pe care îl studiasem în liceu. Rosie m-a încolăcit cu braţele şi m-a sărutat.
Cred că s-ar putea ca structura creierului meu să fie diferită de cea standard, însă strămoşii mei nu ar fi reuşit să se reproducă dacă nu ar fi putut să înţeleagă anumite semnale sexuale fundamentale şi să răspundă la ele. Abilitatea aceasta era înrădăcinată adânc şi în mine. Am sărutat-o şi eu, iar ea a reacţionat pozitiv.
Ne-am oprit o clipă din sărutat. Era evident că cina avea să fie amânată. Rosie m-a privit cu atenţie şi mi-a spus:

— Ştii, dacă ţi-ai schimba ochelarii şi tunsoarea, ai arăta exact ca Gregory Peck în *Să ucizi o pasăre cântătoare*.
— Asta e bine?
Am presupus, având în vedere circumstanţele, că era un lucru pozitiv, dar voiam să mi-o confirme şi ea.
— Mda. A fost doar cel mai sexy bărbat din lume!
Ne-am mai privit o vreme şi apoi am vrut să mai iniţiez un sărut. M-a oprit.
— Don, suntem în New York. E ca o vacanţă. Nu vreau să presupui că treaba asta înseamnă mai mult de-atât.
— Ce se întâmplă în New York rămâne în New York, nu?
Era o replică pe care o învăţasem de la Gene, în caz că aş fi avut vreodată nevoie de ea la vreo conferinţă. Până acum nu avusesem niciodată ocazia s-o folosesc. Îmi părea puţin ciudată, dar potrivită în situaţia dată. Era, în mod evident, important să fim amândoi de acord că nu există implicaţii emoţionale. Deşi nu aveam acasă o soţie, cum avea Gene, aveam conceptul unei soţii, una foarte diferită de Rosie, care probabil că ar fi ieşit pe balcon la o ţigară după ce am fi făcut sex. În mod straniu, această perspectivă nu-mi provoca repulsia pe care ar fi trebuit să mi-o provoace.
— Trebuie să merg să iau ceva din cameră, i-am spus.
— Bine gândit. Să te întorci repede.
Camera mea era doar cu unsprezece etaje mai sus decât a lui Rosie, aşa că am pornit-o pe scări. Întors la mine în cameră, am făcut un duş şi pe urmă am răsfoit cartea pe care mi-o dăduse Gene. Până la urmă avusese dreptate. Incredibil!
Am coborât iar pe scări până la camera lui Rosie. Trecuseră patruzeci şi trei de minute de când plecasem. Am bătut la uşă şi Rosie a deschis, purtând acum o costumaţie de culcare care dezvăluia de fapt mai multe decât prosopul. Avea în mâini două pahare cu şampanie.
— Îmi pare rău, s-a cam trezit.
M-am uitat prin cameră. Cuvertura patului era dată la o parte, draperiile erau trase şi era aprinsă o singură veioză. I-am întins cartea primită de la Gene.
— Întrucât aceasta este prima – şi probabil singura – noastră întâlnire sexuală şi tu ai, fără îndoială, mai multă experienţă, îţi recomand să alegi tu poziţia.
Rosie a răsfoit cartea şi pe urmă a luat-o de la capăt. S-a oprit la prima pagină, unde îşi scrisese Gene dedicaţia.
— Gene ţi-a dat cartea asta?
— A fost un cadou cu ocazia călătoriei.
Am încercat să descifrez expresia lui Rosie şi am bănuit că era una de mânie, dar ea a dispărut imediat şi Rosie mi-a spus pe un ton lipsit de mânie:
— Don, îmi pare rău, dar nu pot să fac asta. Îmi pare tare rău.
— Am spus ceva greşit?
— Nu, eu sunt de vină. Zău că-mi pare rău.

— Te-ai răzgândit cât am fost eu plecat?
— Da, da. Asta s-a întâmplat. Îmi pare rău.
— Eşti sigură că nu am făcut ceva greşit?
Rosie era prietena mea şi riscul la care era supusă prietenia noastră era acum lucrul cel mai important. Problema sexului îmi ieşise cu totul din minte.
— Nu, nu, e vina mea. Tu ai fost incredibil de atent.
Era un compliment cu care nu eram deloc obişnuit. Un compliment cât se poate de satisfăcător. Până la urmă seara asta nu fusese chiar un dezastru total.

N-am reuşit să adorm. Nu luasem cina şi era de-abia 8.55 seara. Claudia şi Gene erau, probabil, la muncă, în Melbourne, şi, oricum, nu aveam chef să vorbesc cu nici unul dintre ei. Am considerat că nu ar fi fost înţelept să o mai contactez pe Rosie în seara aceea, aşa că l-am sunat pe celălalt prieten al meu. Dave mâncase deja, dar am mers la o pizzerie şi astfel el a luat o a doua cină. Pe urmă am mers la un bar, ne-am uitat la baseball şi am vorbit despre femei. Nu-mi aduc aminte prea multe din ce-am spus eu sau el, dar bănuiesc că lucrurile respective n-ar fi fost de cine ştie ce folos în elaborarea unor planuri raţionale pentru viitor.

28

Mintea mi se blocase. Aceasta este expresia consacrată şi reprezintă, bineînţeles, o exagerare a situaţiei. Trunchiul cerebral continua să îmi funcţioneze, inima îmi bătea în continuare, nu uitasem să respir. Am fost în stare să-mi fac bagajul, să iau micul dejun în camera mea, să ajung la JFK, să trec cu bine de controlul vamal şi să mă îmbarc în avionul spre Los Angeles. Am reuşit să comunic cu Rosie atât cât a fost nevoie ca să coordonez aceste activităţi.

Dar funcţiile de reflecţie îmi erau suspendate. Motivul era evident: *suprasarcină emoţională*! Sentimentele mele, pe care în mod normal mi le ţineam bine sub control, fuseseră lăsate să se manifeste în New York – în urma sfatului primit de la Claudia, o *psiholoagă clinică profesionistă* – şi fuseseră suprastimulate în mod periculos. Acum fremătau haotic în creierul meu, afectându-mi capacitatea de gândire – şi aveam nevoie de întreaga mea capacitate de gândire pentru a analiza problema cu care mă confruntam.

Rosie avea locul de la geam şi eu stăteam lângă coridor. M-am conformat procedurilor de securitate de dinainte de decolare şi, pentru prima oară, n-am mai meditat asupra presupoziţiilor nejustificate şi a priorităţilor iraţionale. În eventualitatea unui dezastru iminent, măcar aveam cu toţii ceva de făcut. Eu mă aflam în situaţia diametral opusă. Absolut incapabil să aflu ce am de făcut.

Rosie a pus mâna pe braţul meu.

— Cum te simţi, Don?

Am încercat să mă concentrez pe analiza unui singur aspect al situaţiei şi pe reacţia emoţională corespunzătoare. Ştiam de unde să încep. Logic vorbind, nu era nevoie să mă întorc în cameră după cartea de la Gene. A-i arăta o carte lui Rosie nu făcea parte din scenariul original pe care îl elaborasem în Melbourne, când mă pregăteam pentru un contact sexual. Poate că am un handicap de ordin social, dar după acel sărut în plină desfăşurare, cu Rosie purtând doar un prosop, era clar că nu ar fi trebuit să existe dificultăţi pe parcurs. Cunoştinţele mele despre poziţiile sexuale reprezentau un avantaj, dar probabil că erau irelevante pentru prima dată.

Aşadar, de ce m-au îndemnat instinctele să fac un gest care în cele din urmă a sabotat acea oportunitate? Un prim răspuns era evident. Îmi spuneau să nu continui. Dar de ce? Am identificat trei posibilităţi.

1. Îmi era teamă că nu aş fi reuşit să am o prestaţie sexuală bună.

Nu a durat mult să elimin această posibilitate. Era posibil să fiu mai puţin competent decât o persoană experimentată şi exista chiar posibilitatea să fi devenit impotent temporar din cauza temerilor (deşi consideram eventualitatea puţin probabilă). Dar eram obişnuit să mă fac de râs, chiar şi în faţa lui Rosie. Motivaţia sexuală era mult mai puternică decât orice dorinţă de a-mi proteja imaginea.

2. Nu aveam prezervativ.
Meditând la asta, mi-am dat ulterior seama că, probabil, Rosie presupusese că plecasem să aduc din cameră sau să cumpăr un prezervativ. Bineînţeles, ar fi trebuit să obţin unul, în conformitate cu toate recomandările legate de practicarea sexului fără riscuri. Poate că recepţionerul avea câteva prezervative pentru situaţii de urgenţă, aşa cum are periuţe de dinţi şi lame de ras de rezervă. Nu am procedat astfel şi asta era încă o dovadă a faptului că, subconştient, nu mă aşteptam să ajung până aici. Gene îmi povestise odată cum pornise într-o cursă nebună cu taxiul prin Cairo, în căutarea unui magazin cu prezervative. Era clar că motivaţia mea nu fusese la fel de puternică.

3. Nu puteam face faţă consecinţelor de ordin emoţional.
A treia posibilitate mi-a venit în minte doar după ce le-am eliminat pe primele două. Mi-am dat seama – instinctiv! – că era şi cea corectă. Creierul meu era deja suprasolicitat emoţional. Nu din cauza coborârii periculoase de la fereastra chirurgului estetician sau a amintirii faptului că fusesem interogat într-o pivniţă întunecoasă de un psihiatru bărbos, care nu s-ar fi dat în lături de la nimic pentru a-şi proteja secretul. Nici măcar din cauza faptului că o ţinusem pe Rosie de mână tot drumul de la muzeu până la metrou, deşi avea şi el partea lui de vină. Era vorba de întreaga experienţă, de tot timpul petrecut împreună cu Rosie în New York.
Instinctele îmi spuneau că dacă aş mai fi adăugat ceva la această aventură – dacă aş mai fi adăugat şi uluitoare experienţă a unei partide de sex cu ea –, sentimentele ar fi preluat controlul asupra creierului meu. M-ar fi împins către o relaţie stabilă cu Rosie. Iar acesta ar fi fost un dezastru din două motive. Primul consta în faptul că Rosie era complet nepotrivită pe termen lung. Al doilea era acela că Rosie însăşi spusese clar că o asemenea relaţie nu ar fi putut continua şi după timpul petrecut împreună în New York. Aceste motive erau absolut contradictorii, se excludeau unul pe altul şi porneau de la premise complet diferite. Iar eu nu aveam habar care dintre ele era cel corect.
Tocmai aterizam pe LAX. M-am întors spre Rosie. Trecuseră câteva ore de când îmi pusese întrebarea şi între timp o analizasem temeinic. Cum mă simţeam?
— Confuz, i-am spus.
Mă aşteptam ca ea să fi uitat întrebarea. Dar poate că răspunsul ei se potrivea la orice situaţie.
— Bine ai venit în lumea reală, mi-a spus Rosie.

Am reuşit să rămân treaz în primele şase ore ale zborului de cincisprezece ore spre Melbourne, ca să-mi reprogramez ceasul intern, dar a fost dificil.

Rosie a dormit câteva ore şi pe urmă s-a uitat la un film. Îndreptându-mi privirea spre ea, am văzut că plângea. Şi-a scos căştile şi s-a şters la ochi.
— Plângi, i-am spus eu. E vreo problemă?
— Nu chiar, mi-a răspuns ea. Doar că e o poveste tristă. *Podurile din Madison County*. Presupun că tu nu plângi la filme.
— Exact.
Mi-am dat seama că lucrul acesta putea fi considerat o trăsătură negativă, aşa că am adăugat, vrând să mă apăr:
— Acesta pare să fie un comportament predominant feminin.
— Mda, mersi frumos.
Rosie a rămas tăcută, dar părea să-şi fi revenit din tristeţea provocată de film.
— Spune-mi, m-a întrebat ea, tu simţi ceva când te uiţi la un film? Ai văzut *Casablanca*?
Eram obişnuit cu această întrebare. Mi-o puseseră şi Gene, şi Claudia după ce ne uitaserăm odată împreună la un DVD. Prin urmare, răspunsul meu a fost rezultatul unui proces de reflecţie.
— Am urmărit mai multe filme romantice. Răspunsul este nu. Spre deosebire de Gene şi Claudia, precum, se pare, şi de majoritatea rasei umane, eu nu sunt afectat emoţional de poveştile de dragoste. Se pare că nu am structura necesară pentru o reacţie emoţională.

Duminică seara am mers la cină la Gene şi Claudia. Mă simţeam neobişnuit de afectat de schimbarea fusului orar, în consecinţă am întâmpinat unele dificultăţi în încercarea de a furniza o descriere coerentă a evenimentelor din călătorie. Am încercat să vorbesc despre întâlnirea pe care o avusesem cu David Borenstein la Universitatea Columbia, despre ce am văzut în muzee şi despre masa luată la Momofuku Ko, însă ei erau pur şi simplu *obsedaţi* de felul în care interacţionasem cu Rosie şi numai aşa ceva întrebau. Nu era rezonabil să se aştepte din partea mea să ţin minte orice detaliu. Şi, evident, nu le puteam povesti despre activităţile legate de Proiectul Tata.
Claudia a fost foarte mulţumită de eşarfă, dar aceasta i-a oferit încă o ocazie de a mă interoga.
— Te-a ajutat Rosie s-o alegi?
Rosie, Rosie şi iar Rosie.
— Vânzătoarea mi-a recomandat-o. N-a fost o alegere grea.
Când mă pregăteam să plec, Claudia m-a întrebat:
— Şi, Don, ai de gând să te mai vezi cu Rosie?
— Sâmbăta viitoare.
I-am răspuns sincer, însă fără a menţiona că nu era o întâlnire socială. Stabiliserăm ca în după-amiaza aceea să testăm mostrele de ADN.
Claudia a părut mulţumită.

Luam prânzul singur la Clubul Universităţii şi tocmai analizam dosarul Proiectului Tata, când a apărut Gene, cu mâncarea şi un pahar de vin pe tavă, şi s-a aşezat vizavi de mine. Am încercat să strâng dosarul proiectului, dar nu am reuşit decât să-i dau impresia că am ceva de ascuns. Gene a ridicat brusc privirea spre casa de marcat a cantinei, care era în spatele meu.
— Doamne Dumnezeule! a exclamat el.
M-am întors să mă uit şi eu, iar Gene a înşfăcat dosarul, râzând.
— E ceva personal, i-am spus, dar el îl deschisese deja.
Fotografia de la absolvire a fost primul lucru pe care l-a văzut. A părut sincer surprins.
— Doamne, de unde ai făcut rost de asta? m-a întrebat el, studiind poza cu atenţie. Trebuie să fi trecut treizeci de ani de-atunci. Şi ce-ai însemnat acolo?
— Am organizat o reuniune, i-am răspuns. Am ajutat un prieten. Acum câteva săptămâni.
Era un răspuns bun, având în vedere timpul scurt pe care l-am avut la dispoziţie pentru a-l formula. Însă conţinea o greşeală gravă şi Gene a identificat-o imediat.
— Un prieten de-al tău? Da, clar, unul dintre numeroşii tăi prieteni. Ar fi trebuit să mă inviţi şi pe mine.
— De ce?
— Păi, cine crezi că a făcut poza asta?
Bineînţeles. Cineva trebuia să se afle şi în spatele aparatului de fotografiat. Eram prea uimit ca să pot răspunde ceva.
— Eu am fost singurul de la petrecerea respectivă care nu era student, a început Gene să îmi povestească. Le predasem genetică. Era o noapte importantă: toată lumea era entuziasmată, nimeni nu-şi adusese partenerii. Cea mai tare petrecere din oraş.
Gene a arătat cu degetul unul dintre chipurile de-acolo. Eu mă concentrasem întotdeauna asupra bărbaţilor şi nu o căutasem niciodată în fotografie pe mama lui Rosie. Dar acum, că Gene mi-o arăta cu degetul, mi-a fost uşor s-o identific. Asemănarea era evidentă, inclusiv părul roşcat, deşi culoarea era mai puţin dramatică decât cea a părului lui Rosie. Stătea între Isaac Esler şi Geoffrey Case. Ca şi în fotografia de la nunta lui Isaac Esler, Case zâmbea larg.
— Bernadette O’Connor, a rostit Gene, sorbind din paharul cu vin. Irlandeză.
Cunoşteam foarte bine tonul cu care îi rostise Gene numele. Exista un motiv anume pentru care îşi amintea de femeia respectivă, iar motivul nu era acela că fusese mama lui Rosie. De fapt părea să nu fie conştient de acea legătură şi am decis pe loc să nu i-o dezvălui.
Degetul lui Gene s-a mutat cu o persoană spre stânga.
— Geoffrey Case. N-a prea apucat să beneficieze de pe urma banilor băgaţi în facultate.

— A murit, nu-i aşa?
— S-a sinucis.
Asta era o informaţie nouă.
— Eşti sigur?
— Sigur că sunt sigur, mi-a răspuns Gene. Haide, spune, ce-i cu toată povestea asta?
I-am ignorat întrebarea.
— De ce s-a sinucis?
— Probabil că a uitat să-şi ia litiul, mi-a răspuns Gene. Suferea de o tulburare bipolară. În zilele lui bune era sufletul petrecerii.
M-a privit lung. Am bănuit că se pregătea să mă interogheze în legătură cu motivul pentru care mă interesau Geoffrey Case şi reuniunea, aşa că am început să caut cu disperare o explicaţie plauzibilă. Am fost salvat de o râşniţă de piper goală. Gene a învârtit-o o dată şi apoi a plecat să ia alta. I-am tamponat repede paharul cu un şerveţel şi am plecat înainte să se întoarcă la masă.

29

Sâmbătă dimineaţa am mers cu bicicleta până la universitate, cuprins de un sentiment greu de identificat şi, prin urmare, deconcertant. Lucrurile reveneau la normalitate. Testul din ziua următoare avea să marcheze finalul Proiectului Tata. În cel mai rău caz, Rosie ar fi găsit încă o persoană pe care o trecuserăm cu vederea – un alt profesor, vreun chelner sau, poate, cineva care plecase mai devreme de la petrecere –, însă încă un test n-ar fi durat mult. Şi pe urmă nu aş mai fi avut nici un motiv să o văd pe Rosie.

Ne-am întâlnit în laborator. Aveam trei mostre de testat: cea luată de pe furculiţa lui Isaac Esler, o mostră de urină de pe podeaua băii lui Freyberg şi mostra lui Gene de pe şerveţel. Încă nu-i povestisem lui Rosie despre mostra de la Margaret Case, dar eram nerăbdător să aflu rezultatul la mostra lui Gene. Exista o posibilitate serioasă ca Gene să fie tatăl lui Rosie. Am încercat să nu mă gândesc la asta, dar s-ar fi potrivit perfect cu reacţia lui Gene la vederea fotografiei, cu faptul că o identificase pe mama lui Rosie şi cu obiceiurile lui de a avea raporturi sexuale fără complicaţii.

— Ce-i cu şerveţelul? m-a întrebat Rosie.

Mă aşteptam la întrebarea asta.

— O retestare. Una dintre mostrele folosite anterior era contaminată.

Priceperea mea tot mai mare de a minţi nu s-a dovedit suficientă pentru a o păcăli pe Rosie.

— Aiurea! A cui e? E a lui Case, nu? Ai făcut rost de o mostră de la Geoffrey Case.

Mi-ar fi fost uşor să-i răspund pozitiv, dar identificarea mostrei drept a lui Case ar fi creat o confuzie imensă dacă s-ar fi dovedit că aparţinea tatălui ei. O încrengătură de minciuni.

— Am să-ţi spun a cui este dacă se va dovedi cea compatibilă, i-am răspuns.

— Spune-mi acum! mi-a cerut Rosie. *Este* cea compatibilă.

— De unde ştii?

— Pur şi simplu ştiu.

— Nu ai nici un fel de dovadă. Povestea lui Isaac Esler îl face un candidat excelent. Se pregătea să se căsătorească cu altcineva imediat după petrecere. Recunoaşte că s-a îmbătat. La cină s-a exprimat evaziv. În fotografie stă chiar lângă mama ta.

Despre asta nu mai discutaserăm până atunci. Era un lucru atât de evident, încât nu-l luaserăm în seamă. Gene îmi spusese odată să fac exerciţiul acesta la conferinţe: „Dacă vrei să ştii cine cu cine se culcă, nu trebuie decât să te uiţi cum stau aşezaţi oamenii la micul dejun“. Era foarte probabil ca bărbatul cu care fusese mama lui Rosie în seara aceea să stea lângă ea. Bineînţeles, asta în afara cazului în care ar fi fost nevoit să facă fotografia.

— Intuiţia mea contra logica ta. Vrei să punem pariu?

Ar fi fost incorect să accept pariul. Eu aveam avantajul că ştiam ceva ce aflasem în timpul conversaţiei din pivniţă. Judecând realist, eu consideram

că Isaac Esler, Gene şi Geoffrey Case aveau şanse egale. Analizasem referirea făcută de Esler la „persoanele implicate“ şi conchisesem că era o expresie ambiguă. Era posibil să îşi protejeze prietenul, dar, în acelaşi timp, poate că-şi apăra propria persoană. Numai că dacă Esler nu era chiar el tatăl, ar fi putut pur şi simplu să-mi spună să-i testez mostra. Poate că planul lui era să mă încurce, caz în care ar fi reuşit doar o amânare. Comportamentul înşelător al lui Esler mă făcuse să reevaluez o decizie anterioară. Dacă ajungeam în situaţia în care îi eliminam pe toţi ceilalţi candidaţi, inclusiv pe Esler, atunci aveam să verific şi mostra obţinută de la Margaret Case.
— Oricum, în nici un caz nu e Freyberg, mi-a întrerupt Rosie firul gândurilor.
— De ce nu?
Freyberg avea cele mai puţine şanse, dar cu siguranţă nu era exclus din calcul.
— Are ochii verzi. Ar fi trebuit să-mi dau seama mai devreme.
Mi-a interpretat corect expresia facială: neîncredere.
— Haide, doar tu eşti geneticianul! Are ochii verzi, deci nu poate fi tatăl meu. Am verificat pe internet.
Incredibil! Se aliază cu un profesor de genetică, un ins straniu şi cu capacităţi extraordinare, ca să îşi găsească tatăl, călătoreşte şi petrece o săptămână întreagă aproape exclusiv cu acest om de ştiinţă şi, cu toate acestea, când vrea să afle răspunsul la o problemă de genetică, intră pe internet.
— Modelele de acolo sunt simplificări.
— Don, mama avea ochi albaştri. Eu am ochi căprui. Tatăl meu trebuie să fi avut ochi căprui, corect?
— Greşit, i-am răspuns. Foarte probabil, dar nu obligatoriu. Genetica culorii ochilor este un domeniu extrem de complex. Putea avea ochi verzi. Chiar şi albaştri.
— O studentă la Medicină – o doctoriţă – ar şti asta, nu-i aşa?
Rosie se referea, evident, la mama ei. M-am gândit că, probabil, nu era momentul cel mai potrivit să îi explic lui Rosie în detaliu multitudinea de deficienţe ale sistemului educaţional de la Medicină.
I-am spus doar atât:
— Este cât se poate de improbabil. Gene le-a predat genetica, iar asta este o simplificare tipică pentru Gene.
— Dă-l în mă-sa pe Gene! M-am săturat de Gene. Testează numai şerveţelul. Ăsta este. Sigur.
Însă părea mai puţin sigură pe ea.
— Ce-o să faci când afli?
Întrebarea asta ar fi trebuit să i-o pun mai devreme. Faptul că nu o întrebasem era tot o consecinţă a lipsei unui plan, dar acum, când mi-l puteam imagina pe Gene drept tatăl ei, viitoarele acţiuni ale lui Rosie deveneau mult mai relevante pentru mine.

— E interesant că mă întrebi, mi-a răspuns ea. Înainte ţi-am spus că era dintr-o nevoie de încheiere. Dar cred că în subconştient aveam o fantezie în care tatăl meu adevărat ar fi apărut ca să… să se ocupe el de Phil.
— Pentru că nu şi-a ţinut promisiunea cu Disneylandul? Numai că după atâta timp ar fi dificil de stabilit o pedeapsă potrivită.
— Ţi-am spus doar că era o fantezie. Îl vedeam ca pe un fel de erou. Dar acum ştiu că e unul din trei oameni, iar pe doi dintre ei i-am cunoscut. Isaac Esler: „Revizitarea trecutului nu este un lucru tocmai uşor“. Max Freyberg: „Mă consider responsabil pentru respectul de sine al pacienţilor“. Amândoi, nişte papă-lapte. Nişte tipi slabi, care şi-au luat picioarele la spinare.
Lipsa ei de logică era şocantă. Cel mult unul dintre ei o părăsise.
— Şi Geoffrey Case… am început, gândindu-mă că la el nu s-ar fi aplicat caracterizarea făcută de Rosie.
Dar dacă Rosie ar fi ştiut cum murise, ar fi putut interpreta sinuciderea lui drept un mijloc de a evita responsabilităţile.
— Ştiu, ştiu. Dar dacă se va dovedi că e altcineva, vreun tip de vârsta a treia care se preface că e altcineva decât e de fapt… atunci s-a terminat cu gluma, laşule.
— Ai de gând să-l înfrunţi direct? am întrebat-o înspăimântat.
Mi-am dat seama dintr-odată că aş fi putut fi implicat într-o poveste ce urma să provoace multă durere cuiva, foarte posibil chiar celui mai bun prieten al meu. Întregii lui familii! Mama lui Rosie nu voise ca Rosie să ştie. Poate că acesta era motivul. Nu încăpea nici o îndoială că mama lui Rosie ştiuse mai multe decât mine despre comportamentul uman.
— Exact.
— Dar vei provoca suferinţă. Fără vreun beneficiu compensator.
— *Eu* o să mă simt mai bine.
— Greşit, i-am răspuns. Studiile existente au demonstrat că răzbunarea sporeşte supărarea victimei…
— Asta este decizia mea.
Exista posibilitatea ca tatăl lui Rosie să fi fost Geoffrey Case, caz în care toate cele trei mostre de ADN ar fi dat un rezultat negativ, şi atunci răzbunarea lui Rosie venea cam prea târziu. Nu am vrut să mă bazez pe această posibilitate.
Am oprit aparatul.
— Stai! mi-a spus Rosie. Am dreptul să aflu.
— Nu şi dacă asta va provoca suferinţă cuiva.
— Şi cum rămâne cu mine? Nu-ţi pasă de mine?
Devenea emotivă. Eu mă simţeam foarte calm. Raţiunea preluase iarăşi controlul. Gândurile mele erau cât se poate de clare.
— Ţin enorm la tine. De asta nu te pot ajuta să faci un lucru imoral.
— Don, dacă nu faci testul, nu mai vorbesc cu tine niciodată. Niciodată!
Această informaţie era dureroasă, însă absolut previzibilă din punct de vedere raţional.

— Am presupus că e ceva inevitabil, i-am răspuns. Proiectul Tata se va încheia şi tu ai precizat că nu mai ai nici un interes de ordin sexual.
— Deci e vina mea? Da, sigur că e vina mea. Nu sunt o nenorocită de nefumătoare abstinentă şi o bucătăreasă cu un doctorat în buzunar. Nu sunt *organizată*.
— Dar am eliminat cerinţa referitoare la abstinenţa de la alcool!
Mi-am dat seama că se referea la Proiectul Soţia. Dar ce voia să spună? Că se evalua conform criteriilor Proiectului Soţia? Ceea ce însemna…
— M-ai luat în calcul ca partener de viaţă?
— Sigur! mi-a răspuns ea. Dacă nu ţin cont de faptul că habar n-ai cum să te porţi în societate, că viaţa ta e dirijată de un tabel şi că nu eşti în stare să simţi iubirea… eşti de-a dreptul perfect.
A ieşit, trântind uşa după ea.
Am pornit din nou aparatul. Cum Rosie nu mai era în încăpere, puteam să testez în siguranţă mostrele şi apoi să decid ce să fac cu ele. Am auzit uşa deschizându-se din nou. M-am întors, aşteptându-mă s-o văd pe Rosie. În schimb, am dat cu ochii de decană.
— Lucrezi la proiectul tău secret, profesore Tillman?
Acum intrasem într-un bucluc serios. În cazul celorlalte ciocniri cu decana respectasem regulile universităţii sau încălcarea lor fusese prea nesemnificativă pentru a fi pedepsită. Însă folosirea aparatului de analiză a ADN-ului în scopuri personale era o încălcare gravă a regulamentului Departamentului de Genetică. Oare cât de multe ştia? În mod normal nu lucra în weekenduri. Deci prezenţa ei acolo nu era întâmplătoare.
— O treabă fascinantă, din câte mi-a spus Simon Lefebvre, a continuat ea. Vine la mine în birou şi mă întreabă de un proiect care se desfăşoară chiar în facultatea mea. Unul care presupune, se pare, să îi recoltăm ADN-ul. Aşa cum faci tu. Înţeleg că a fost un soi de glumă la mijloc. Iartă-mi lipsa umorului, dar eram într-un anumit dezavantaj, fiindcă nu auzisem în viaţa mea de acest proiect. M-am gândit că aş fi văzut în mod cert propunerea de proiect când a trecut prin comisia de etică.
Până în punctul acesta decana păruse calmă şi raţională. Acum a ridicat vocea:
— Încerc de doi ani să conving Facultatea de Medicină să ne acorde fonduri pentru un proiect comun… şi tu te hotărăşti nu numai să te comporţi cu o flagrantă lipsă de etică, dar şi să îl abordezi chiar pe omul care decide unde merg fondurile. Aştept un raport scris de la tine. Dacă acesta nu va include şi o aprobare din partea comisiei de etică pe care, cumva, am ratat-o eu, în curând o să scoatem la concurs un post de profesor.
Decana s-a oprit lângă uşă.
— Nu am făcut oficială plângerea ta împotriva lui Kevin Yu. Ar fi bine să te mai gândeşti puţin la asta. Şi tot acum o să iau şi cheia ta de la laborator, mulţumesc.
Proiectul Tata luase sfârşit. În mod oficial.

A doua zi Gene a intrat în biroul meu în timp ce completam un chestionar SDPE.
— Eşti în regulă? m-a întrebat.
Era o întrebare foarte potrivită.
— Presupun că nu. Am să-ţi răspund în aproximativ cincisprezece secunde.
Am terminat chestionarul, am calculat rezultatul final şi i l-am întins lui Gene.
— Şaisprezece, i-am spus. Numai o singură dată am avut un punctaj mai mare decât cel obţinut acum.
Gene a privit lung chestionarul.
— Scala depresiei postnatale Edinburgh. Trebuie să subliniez faptul că n-ai născut recent?
— Nu răspund la întrebările legate de copii. Era singurul chestionar despre depresie pe care îl avea Claudia acasă când a murit sora mea. De-atunci l-am tot folosit, ca să păstrez o anumită continuitate.
— Asta e ceea ce se numeşte „a fi conştient de propriile sentimente“?
Mi-am dat seama că întrebarea era retorică, aşa că nu i-am răspuns.
— Ascultă, a continuat el, cred că pot să te ajut să rezolvi nebunia asta.
— Ai veşti de la Rosie?
— Pentru numele lui Dumnezeu, Don! Am veşti *de la decană*! Nu ştiu cu ce te-ai ocupat în ultima vreme, dar testele de ADN fără o aprobare din partea comisiei de etică îţi pot încheia cariera.
Ştiam asta. Decisesem să-i telefonez lui Amghad, şeful clubului de golf, şi să-i cer detalii despre parteneriatul la noul lui bar. Părea momentul potrivit să încerc ceva nou. Avusesem multe revelaţii zguduitoare în weekendul acela. Când ajunsesem acasă, după interacţiunea cu decana, descoperisem că Eva, menajera mea, completase un exemplar al chestionarului pentru Proiectul Soţia. Pe prima pagină scrisese: „Don, nimeni nu e perfect. Eva“. Dată fiind starea în care mă aflam, de maximă vulnerabilitate, am fost deosebit de afectat. Eva era o persoană bună, ale cărei fuste scurte aveau, poate, scopul de a atrage un partener de viaţă şi care probabil că fusese ruşinată de statutul ei socio-economic relativ inferior atunci când răspunsese la întrebările despre pregătirea post-universitară şi gusturile la mâncăruri scumpe. M-am gândit la toate acele femei care îmi completaseră chestionarul în speranţa că vor găsi un partener. Cu speranţa că acel partener aş fi putut fi eu, cu toate că nu ştiau prea multe despre mine şi cu toate că ar fi fost dezamăgite dacă m-ar fi cunoscut.
Mi-am turnat un pahar de vin *pinot noir* şi am ieşit pe balcon. Luminile oraşului mi-au amintit de cina cu homar luată alături de Rosie, care, contrar predicţiilor chestionarului, fusese una dintre cele mai plăcute mese din viaţa mea. Claudia îmi spusese că eram prea pretenţios, dar Rosie îmi demonstrase în New York că evaluarea mea asupra a ceea ce m-ar fi putut face fericit era absolut incorectă. Am sorbit vinul încet şi am privit cum se

modifica peisajul. La o fereastră s-a lăsat întunericul, un semafor s-a schimbat din roşu în verde, luminile unei ambulanţe s-au reflectat pe clădiri. Şi mi-am dat seama că nu concepusem chestionarul ca să găsesc o femeie pe care să o accept, ci ca să găsesc pe cineva care să mă accepte pe mine.
Indiferent ce decizie urma să iau în urma experienţei mele cu Rosie, nu aveam de gând să mai folosesc chestionarul. Proiectul Soţia luase sfârşit.
Gene nu terminase de vorbit:
— Fără slujbă, fără structură, fără program. O s-o iei razna cu totul, mi-a spus el, privind din nou chestionarul despre depresie. Deja ai început s-o iei razna. Uite ce e: am să spun că era un proiect al Departamentului de Psihologie. O să facem repede o cerere de aprobare către comisia de etică şi o să zici că ai crezut că fusese aprobată.
Era evident că Gene făcea tot ce-i stătea în puteri ca să-mi fie de ajutor. Am zâmbit – de dragul lui.
— Asta mai scade câteva puncte din scorul total? m-a întrebat el, fluturând chestionarul SDPE.
— Bănuiesc că nu.
S-a lăsat tăcerea. Se părea că nici unul dintre noi nu mai avea nimic de spus. Mă aşteptam ca Gene să plece, dar el a mai făcut o încercare:
— Dă-mi măcar o mână de ajutor, Don. E vorba de Rosie, nu-i aşa?
— N-are nici un sens.
— Hai să-ţi explic cât mai simplu. Eşti nefericit – atât de nefericit, încât ţi-ai pierdut perspectiva asupra carierei tale, a reputaţiei tale, asupra sfântului tău program.
Asta era adevărat.
— Ce dracu', Don? Ai încălcat regulile! De când încalci tu regulile?
Era o întrebare bună. Eu respect regulile. Dar în ultimele nouăzeci şi nouă de zile încălcasem numeroase reguli – atât legale, etice, cât şi personale. Ştiam exact când începuse totul. În ziua în care Rosie intrase în biroul meu şi eu am spart sistemul de rezervări al restaurantului Le Gavroche, ca să pot merge la o întâlnire cu ea.
— Şi toate astea din cauza unei femei? m-a întrebat Gene.
— Aşa se pare. Este cât se poate de iraţional.
Îmi era ruşine. Una era să fac o greşeală socială şi alta să recunosc că renunţasem la orice umbră de raţionalitate.
— Iraţional este doar să ai încredere oarbă în chestionar.
— SDPE-ul este un instrument deosebit de…
— Mă refer la chestionarul tău cu „Mâncaţi rinichi…?“ Aş spune că este unu la zero pentru genetică în faţa chestionarului.
— Tu crezi că situaţia cu Rosie este o consecinţă a compatibilităţii genetice?
— Tare te mai pricepi la vorbe dulci, mi-a răspuns Gene. Dacă vrei o exprimare un pic mai romantică, aş spune că te-ai îndrăgostit.
Era o afirmaţie extraordinară. Totodată, era şi una extrem de logică. Presupusesem că iubirea romantică avea să rămână întotdeauna ceva străin

experienţei mele. Dar aceasta explica perfect situaţia în care mă aflam. Voiam să fiu sigur.
— Asta este opinia ta profesională? În calitate de expert în atracţia umană?
Gene a dat din cap că da.
— Excelent.
Contribuţia lui Gene îmi schimbase cu totul starea de spirit.
— Nu ştiu sigur cum te ajută asta, mi-a spus Gene.
— Rosie mi-a identificat trei defecte principale. Defectul numărul unu era incapacitatea de a simţi iubire. Mai am doar două de rectificat.
— Şi astea care ar fi?
— Protocoalele sociale şi dependenţa de programe fixe. Banalităţi.

30

Mi-am programat o întâlnire cu Claudia la cafeneaua unde mergeam de obicei, ca să stăm de vorbă despre comportamentele sociale. Mi-am dat seama că îmbunătăţirea capacităţii mele de interacţiune cu alţi oameni avea să necesite un oarecare efort şi că nici cele mai asidue încercări nu ar fi putut să o convingă pe Rosie. Dar aceste abilităţi aveau şi ele scopul lor.

Mă obişnuisem într-o anumită măsură cu faptul că eram handicapat social. La şcoală devenisem fără să vreau clovnul clasei, ca apoi să-mi asum acest rol în mod voit. Era momentul să mă maturizez.

Chelnerul s-a apropiat de masa noastră.

— Comandă tu, mi-a spus Claudia.

— Tu ce-ai dori?

— Un *latté* decofeinizat şi degresat.

Acesta este un soi ridicol de cafea, dar nu am evidenţiat lucrul ăsta. Claudia înţelesese, probabil, mesajul din dăţile trecute, când îl mai spusesem, şi nu ar fi dorit să îl repet. Ar fi enervat-o.

— Aş dori un *espresso* dublu, iar pentru prietena mea un *latté* decofeinizat, degresat şi fără zahăr, vă rog.

— Ia te uită! a spus Claudia. Ceva nou!

I-am explicat că reuşisem toată viaţa să comand cafea cu succes şi în mod politicos, dar Claudia a insistat că modul în care interacţionam se schimbase cumva subtil.

— N-aş fi crezut că tocmai New Yorkul o să fie locul în care o să înveţi să fii cavaler, dar uite că da!

I-am spus că, dimpotrivă, oamenii fuseseră extrem de prietenoşi în New York, şi i-am dat drept exemplu pe Dave Fanul Baseballului, Mary Keneally, cercetătoarea tulburărilor bipolare, David Borenstein, decanul Facultăţii de Medicină de la Columbia, precum şi pe bucătarul şi pe tipul ciudat de la Momofuku Ko. Am menţionat că luasem cina la soţii Esler, descriindu-i drept prieteni de familie ai lui Rosie. Concluzia Claudiei a fost simplă. Toată această interacţiune socială neobişnuită, plus interacţiunea cu Rosie, îmi îmbunătăţiseră semnificativ abilităţile.

— Cu mine şi cu Gene nu trebuie să depui nici un efort, pentru că noi îţi suntem deja prieteni şi nu simţi nevoia să ne impresionezi.

Deşi Claudia avea dreptate în legătură cu importanţa exerciţiului, eu învăţ mai bine prin lectură şi observaţie. Următoarea mea sarcină a fost să iau de pe internet materiale de studiu.

Am decis să încep cu filmele romantice pomenite de Rosie. Erau patru: *Casablanca*, *Podurile din Madison County*, *Când Harry a întâlnit-o pe Sally* şi *O aventură de neuitat*. Am adăugat pe listă *Să ucizi o pasăre cântătoare* şi *Ferma din Arizona* pentru Gregory Peck, pe care Rosie l-a menţionat ca fiind cel mai sexy bărbat din lume.

Mi-a luat o săptămână să le văd pe toate şase, incluzând în timpul acesta şi pauzele făcute ca să iau notiţe. Filmele au fost incredibil de utile, dar şi

deosebit de solicitante. Dinamica emoţională era atât de complexă! Am perseverat, urmărind filme recomandate de Claudia pentru relaţiile dintre femei şi bărbaţi, cu deznodăminte atât fericite, cât şi nefericite. Am văzut *Hitch*, *Pe aripile vântului*, *Jurnalul lui Bridget Jones*, *Annie Hall*, *Notting Hill*, *Love Actually* şi *Atracţie fatală*.
Claudia a sugerat să urmăresc şi *Mai bine nu se poate*, doar „aşa, de distracţie“. Cu toate că sfatul ei a fost să folosesc acest film ca exemplu pentru cum *nu* trebuie să procedez, eu am fost impresionat de faptul că personajul lui Jack Nicholson s-a descurcat mai bine decât mine într-o situaţie dificilă legată de o haină. Era, de asemenea, încurajator să vezi că, în ciuda unei grave incompetenţe sociale, a unei semnificative diferenţe de vârstă dintre el şi personajul jucat de Helen Hunt, în ciuda unor probabile tulburări de ordin psihiatric şi a unui nivel de intoleranţă mult mai ridicat decât al meu, el a reuşit în cele din urmă să câştige afecţiunea femeii. Claudia îmi făcuse o recomandare excelentă.
Treptat, am început să înţeleg totul. Existau anumite principii comune de comportament în relaţiile romantice dintre femei şi bărbaţi, inclusiv interzicerea infidelităţii. Exact la această regulă mă gândeam când m-am întâlnit din nou cu Claudia, ca să mai fac nişte exerciţii de socializare.
Am exersat împreună câteva situaţii potenţiale.
— Prânzul acesta este deficient, am spus eu.
Situaţia era pur ipotetică. Eram doar la cafea.
— O asemenea afirmaţie ar fi prea agresivă, nu-i aşa?
Claudia a fost de acord.
— Şi nu mai spune „defect“, „deficient“ sau „eroare“. Sună ca şi cum ar vorbi un computer.
— Dar pot spune „Îmi pare rău, a fost o eroare de judecată, e întru totul vina mea“, nu-i aşa? În cazul acesta termenii sunt folosiţi corect?
— Exact, a răspuns Claudia, izbucnind în râs. Adică vreau să zic da. Don, lucrurile astea se învaţă în ani întregi.
Eu nu aveam la dispoziţie ani. Dar învăţ repede şi intrasem în modul de acţiune în care asimilam ca un burete. I-am demonstrat-o.
— Voi construi o afirmaţie obiectivă, urmată apoi de solicitarea unei clarificări, începând cu o platitudine: „Nu vă supăraţi, am comandat o friptură în sânge. Poate că dumneata înţelegi altceva prin «în sânge»?“.
— E un început bun, dar întrebarea e un pic cam ameninţătoare.
— Nu e acceptabilă?
— Poate în New York. Nu da vina pe chelner.
Am modificat întrebarea:
— „Nu vă supăraţi, am comandat o friptură în sânge. Puteţi verifica, vă rog, dacă indicaţiile mele au fost respectate?“
Claudia a dat din cap, dar nu părea întru totul mulţumită. Acordam o mare atenţie interpretării emoţiilor şi o evaluasem corect.

— Don, sunt impresionată, dar… Să te schimbi pentru a satisface aşteptările altcuiva s-ar putea să nu fie o idee aşa de bună. În cele din urmă poţi ajunge să ai resentimente.
Nu credeam că aşa ceva ar fi probabil. Învăţam o serie de protocoale sociale, atâta tot.
— Dacă iubeşti cu adevărat pe cineva, a continuat Claudia, trebuie să fii gata să accepţi persoana respectivă aşa cum este. Poate că tu speri că într-o bună zi va simţi un semnal de alarmă şi va face schimbările necesare din proprie iniţiativă.
Această ultimă afirmaţie era legată de regula privitoare la fidelitate, pe care o avusesem în minte la începutul conversaţiei. Nu mai era nevoie să deschid acum subiectul. Primisem deja răspunsul. Claudia se referea, fără îndoială, la Gene.

În dimineaţa următoare mi-am programat o alergare împreună cu Gene. Voiam să vorbesc cu el între patru ochi, într-o situaţie în care să nu se poată eschiva. Mi-am început prelegerea imediat ce am pornit la drum. Punctul meu de vedere principal era că infidelitatea este complet inacceptabilă. Orice beneficii ar fi avut ea, ele erau depăşite cu mult de riscul unui dezastru total. Gene divorţase deja o dată. Eugenie şi Carl…
Gene m-a întrerupt, gâfâind obosit. Cum mă străduisem să-i transmit mesajul fără nici o urmă de ambiguitate şi pe un ton ferm, alergasem mai repede decât de obicei. Gene este mult mai puţin în formă decât mine, iar alergările mele lente sunt pentru el adevărate antrenamente cardiovasculare.
— Da, înţeleg, mi-a spus el. Ce cărţi ai citit în ultima vreme?
I-am povestit despre filmele pe care le urmărisem şi despre felul în care erau reprezentate în ele comportamentele acceptabile şi cele inacceptabile. Dacă Gene şi Claudia ar fi deţinut un iepure, acesta ar fi fost într-un pericol grav, risca să cadă victimă unui gest de răzbunare din partea unei iubite dezamăgite. Gene nu a fost de acord – nu în legătură cu iepurele, ci cu impactul comportamentului său asupra căsniciei.
— Suntem psihologi, mi-a zis. Facem faţă unei căsnicii deschise.
Am ignorat faptul că se categorisise incorect pe sine drept un psiholog adevărat, concentrându-mă pe problema esenţială: toate autorităţile şi codurile morale consideră fidelitatea deosebit de importantă. Până şi teoriile psihologiei evoluţioniste recunosc faptul că dacă o persoană descoperă că partenerul îi este infidel, are motive serioase pentru a-l respinge.
— Te referi aici la bărbaţi, mi-a răspuns Gene. Pentru că ei nu îşi permit să îşi asume riscul de a creşte un copil care nu le poartă mai departe genele. Şi, oricum, credeam că tu susţii până în pânzele albe ideea că poţi învinge instinctele.
— Exact. Instinctul masculului este să înşele. Trebuie să-l învingi.

— Femeile acceptă, atâta vreme cât nu le faci de râs cu aventurile tale. Cum e în Franţa.
Am citat un contraexemplu dintr-o carte şi un film deosebit de populare.
— *Jurnalul lui Bridget Jones*? s-a mirat Gene. De când trebuie să ne purtăm ca personajele din filmele siropoase pentru adolescente?
S-a oprit şi a rămas îndoit de mijloc, chinuindu-se să respire. Asta mi-a oferit ocazia potrivită pentru a-i prezenta dovezile fără a fi întrerupt. Am încheiat subliniind că el o iubea pe Claudia şi, prin urmare, trebuia să fie gata să facă orice sacrificii.
— O să mă gândesc la asta după ce o să te văd şi pe tine schimbându-ţi toate obiceiurile de-o viaţă.

Crezusem că avea să fie relativ simplu să renunţ cu totul la program. Tocmai petrecusem opt zile fără el şi, deşi mă confruntasem cu numeroase probleme, cauza lor nu avea legătură cu ineficienţa sau împărţirea inadecvată a timpului. Nu luasem însă în considerare consecinţele schimbărilor radicale din stilul meu de viaţă. În afara incertitudinii legate de Rosie, a proiectului de dezvoltare a abilităţilor sociale şi a temerii că cei mai buni prieteni ai mei se îndreptau cu paşi mari spre dezintegrarea familiei, eram pe cale să-mi pierd şi slujba. Un orar al activităţilor părea acum unicul lucru stabil din viaţa mea.
În cele din urmă am făcut un compromis care cu siguranţă ar fi fost acceptabil pentru Rosie. Toată lumea îşi face un orar pentru treburile obişnuite, care în cazul meu însemnau prelegeri, întâlniri şi orele de arte marţiale. Pe acestea o să-mi permit să le păstrez. Urma să-mi trec întâlnirile în agendă, aşa *cum făceau şi alţi oameni*, dar să reduc nivelul de standardizare. Lucrurile se puteau schimba de la o săptămână la alta. Revizuindu-mi decizia, mi-am dat seama că renunţarea la Sistemul de Mese Standardizate, aspectul din programul meu care provoca cele mai multe comentarii, era singurul lucru asupra căruia trebuia să-mi concentrez pe moment atenţia.
Următoarea mea vizită la piaţă a fost ciudată, după cum era de bănuit. Am ajuns la standul cu fructe de mare şi proprietarul s-a întors spre butoi, dând să scoată un homar.
— Schimbare de plan, i-am spus eu. Ce aveţi bun astăzi?
— Homar, mi-a răspuns el cu un puternic accent străin. Homar bun pentru dumneavoastră în fiecare marţi.
A izbucnit în râs şi a fluturat mâna spre ceilalţi clienţi. Făcea o glumă pe seama mea. Rosie avea o expresie facială pe care o folosea atunci când spunea „Nu te pune cu mine“. Am încercat şi eu expresia respectivă. A părut să funcţioneze şi fără replica ce o însoţea.
— Glumesc, mi-a spus el. Peştele-cu-spadă arată foarte bine. Şi scoicile. Mâncaţi scoici?

Mâncam scoici, însă nu le preparasem niciodată acasă. Le-am cumpărat nedeschise, ştiind că restaurantele mari îşi recomandă scoicile ca fiind proaspăt deschise.
Am ajuns acasă cu o varietate de ingrediente, care nu erau asociate cu nici o reţetă anume. Scoicile s-au dovedit a fi o adevărată provocare. Nu puteam să bag cuţitul în ele, ca să le deschid, fără a risca să mă rănesc la mâini în urma unei alunecări a lamei. Aş fi putut să caut pe internet tehnica de deschidere a scoicilor, dar asta ar fi presupus să irosesc timp. De asta avusesem un program construit în jurul ingredientelor familiare. Puteam să scot carnea de pe un homar cu ochii închişi, timp în care creierul meu lucra la o problemă de genetică. Ce era aşa de rău la standardizare? Încă o scoică a refuzat să se lase deschisă. Începeam să mă enervez şi eram pe cale să arunc toată duzina de scoici la gunoi, când mi-a venit o idee.
Am pus una în cuptorul cu microunde şi am încălzit-o timp de câteva secunde. S-a deschis uşor. Era caldă, dar delicioasă. Am mai încercat una, de data asta adăugând puţin suc de lămâie şi un pic de piper. Senzaţional! Simţeam cum în faţa mea se deschidea o lume cu totul nouă. Speram că scoicile erau crescute ecologic, pentru că voiam să-mi împărtăşesc noile abilităţi cu Rosie.

31

Faptul că mă concentram asupra autoperfecţionării făcea să-mi rămână prea puţin timp pe care să-l dedic unei analize şi unui răspuns la ameninţarea decanei de a mă concedia. Decisesem să nu accept oferta lui Gene de a-mi furniza un alibi: acum, când eram conştient de faptul că încălcasem regulile, ar fi însemnat să îmi distrug şi integritatea pentru a-mi acoperi greşeala.

Am reuşit să-mi înăbuş gândurile legate de viitorul meu pe plan profesional, dar nu puteam să nu mă gândesc la comentariul decanei despre Kevin Yu şi plângerea mea legată de plagiat. După o meditaţie temeinică, am ajuns la concluzia că târgul pe care mi-l oferea decana nu era lipsit de etică: „Dacă îţi retragi plângerea, îţi vei putea păstra slujba“. Ceea ce îmi spusese mă frământa, pentru că eu încălcasem regulile ca să duc la bun sfârşit Proiectul Tata. Gene îmi spusese mai demult, când pusesem la îndoială moralitatea comportamentului său, un banc religios.

Iisus se adresează unei mulţimi furioase, care voia să omoare cu pietre o prostituată: „Cel care este fără de păcat să arunce prima piatră“. O piatră zboară prin aer şi loveşte femeia. Iisus se întoarce spre persoana care a aruncat piatra şi spune: „Uneori chiar mă scoţi din sărite, mamă“.

Acum nu mă mai puteam considera pe picior de egalitate cu Fecioara Maria. Fusesem corupt. Eram la fel ca toţi ceilalţi. Credibilitatea mea de aruncător de piatră fusese grav compromisă.

L-am chemat pe Kevin la o întrevedere în biroul meu. Era originar din China continentală şi avea circa douăzeci şi opt de ani (şi un indice de masă corporală de aproximativ 19). I-am etichetat expresia facială şi comportamentul drept „emoţionat“.

Aveam în mână lucrarea lui, scrisă parţial sau complet de cel care îl meditase. I-am arătat-o şi i-am pus întrebarea evidentă: De ce nu o scrisese el însuşi?

Mi-a ocolit privirea – gest pe care l-am interpretat mai curând ca pe un semn cultural de respect decât ca pe o dovadă a înşelăciunii lui –, însă în loc să-mi răspundă la întrebare, a început să-mi explice consecinţele pe care le-ar fi avut probabila lui exmatriculare. Avea soţie şi copil în China şi nu le spusese încă de existenţa acestei probleme. Spera ca într-o bună zi să poată emigra sau, dacă nu, cel puţin să lucreze în domeniul geneticii. Comportamentul lui lipsit de înţelepciune ar fi pus capăt visurilor sale şi visurilor soţiei sale, care fusese nevoită să se descurce singură vreme de aproape patru ani. A început să plângă.

În trecut aş fi considerat acest lucru ca fiind trist, dar irelevant. Se încălcase o regulă. Dar acum încălcasem şi eu regulile. Nu le încălcasem voit sau, poate, nu conştient. Poate că şi comportamentul lui Kevin avusese o motivaţie similară.

L-am întrebat:

— Care sunt principalele argumente împotriva utilizării recoltelor modificate genetic?
Lucrarea lui avusese drept temă problemele etice şi juridice ridicate de progresele făcute în genetică. Kevin mi-a prezentat un rezumat cuprinzător al ideilor respective. I-am mai pus câteva întrebări şi a răspuns bine la toate. Părea să stăpânească subiectul.
— De ce n-ai scris toate astea singur?
— Eu sunt om de ştiinţă. Nu am suficientă încredere în talentul meu de a scrie în engleză despre probleme de morală şi cultură. Am vrut să fiu sigur că nu o să pic. Nu m-am gândit.
Nu am ştiut ce să-i răspund lui Kevin. A acţiona fără a te gândi înainte era pentru mine un păcat capital şi nu voiam să încurajez aşa ceva în rândul viitorilor oameni de ştiinţă. Nu voiam nici ca propria-mi slăbiciune să afecteze o decizie corectă în cazul lui Kevin. Eu aveam să plătesc pentru eroarea făcută, aşa cum şi meritam. Însă pierderea acestei slujbe nu ar fi avut asupra vieţii mele efectul pe care l-ar fi avut exmatricularea asupra lui Kevin. Mă îndoiam că lui i s-ar fi oferit ca alternativă un parteneriat profitabil la un bar de cocteiluri.
Am cumpănit problema o bună bucată de timp. Kevin a aşteptat. Trebuie să-şi fi dat seama că încercam să găsesc o modalitate corectă de a-l graţia. Dar mă simţeam incredibil de stânjenit în această poziţie de judecător, punând în balanţă consecinţele diferitelor variante posibile. Oare asta trebuia să facă decana în fiecare zi? Pentru prima oară am avut faţă de ea un soi de sentiment de respect.
Nu eram sigur că puteam rezolva eficient problema într-un interval atât de scurt de timp. Dar mi-am dat seama că ar fi fost o cruzime din partea mea să îl las pe Kevin să se întrebe dacă viaţa îi fusese distrusă.
— Înţeleg… am început şi mi-am dat seama că asta nu era o expresie pe care o folosesc în mod obişnuit cu cei din jur.
Nu mi-am terminat propoziţia şi m-am mai gândit o vreme.
— Voi crea o sarcină suplimentară – probabil un eseu despre etica personală. Ca alternativă la exmatriculare.
Am interpretat expresia lui Kevin ca fiind una de fericire nebună.

Eram conştient de faptul că abilităţile sociale nu se limitează la priceperea de a comanda cafea şi la fidelitatea faţă de partener. Încă de pe vremea când eram şcolar, mi-am ales hainele fără a lua deloc în considerare tendinţele modei. La început nu-mi păsa cum arătam, iar apoi am descoperit că oamenii îmi găseau hainele amuzante. Îmi făcea plăcere să fiu perceput drept o persoană ce nu se lasă constrânsă de normele societăţii. Dar acum nu aveam nici cea mai mică idee cum să mă îmbrac.
Am rugat-o pe Claudia să-mi cumpere nişte haine mai potrivite. Ea îşi demonstrase din plin priceperea cu blugii şi cămaşa pe care mi le dăduse cadou, dar acum a insistat să o însoţesc la cumpărături.

— S-ar putea să nu îţi fiu mereu prin preajmă, mi-a spus ea.
După ce am reflectat la cuvintele ei, mi-am dat seama că nu se referea la moarte, ci la ceva mult mai iminent: eşecul căsniciei lor! Trebuia să găsesc o modalitate de a-l convinge pe Gene de pericol.
Cumpărăturile propriu-zise au durat o dimineaţă întreagă. Am mers la mai multe magazine, de unde am achiziţionat pantofi, pantaloni, un sacou, o a doua pereche de blugi, mai multe cămăşi, o curea şi chiar şi o cravată.
Mai aveam cumpărături de făcut, dar pentru acestea nu îmi era necesar ajutorul Claudiei. Mă puteam folosi de o fotografie pentru a-mi preciza cerinţele. Am fost la oftalmolog, la coafor (nu la frizerul meu obişnuit) şi la un magazin cu lenjerie bărbătească. Peste tot lumea a fost foarte săritoare.
Programul şi capacităţile mele sociale fuseseră acum adaptate la normele convenţionale pe cât era posibil în perioada de timp dată. Proiectul Don luase sfârşit. Acum trebuia să încep Proiectul Rosie.

Pe interiorul uşii dulapului din biroul meu se afla o oglindă, de care până acum nu mai avusesem nevoie niciodată. Acum am folosit-o ca să îmi trec în revistă înfăţişarea. Mă aşteptam să am o singură şansă de a combate opinia negativă a lui Rosie despre mine şi de a-i provoca o reacţie emoţională. Voiam să se îndrăgostească de mine.
Potrivit protocolului, nu ar fi trebuit să port pălărie înăuntru, dar am decis că zona doctoranzilor putea fi considerată spaţiu public. Dacă judecai astfel problema, pălăria era acceptabilă. M-am mai uitat o dată în oglindă. Rosie avusese dreptate. Îmbrăcat în costumul cenuşiu, la două rânduri, puteam fi confundat cu Gregory Peck din *Să ucizi o pasăre cântătoare*. Atticus Tillman. Cel mai sexy bărbat din lume.
Rosie era la biroul ei. Lângă ea era Stefan, care arăta nebărbierit, ca de obicei. Eu aveam discursul gata pregătit.
— Bună ziua, Stefan. Salut, Rosie. Rosie, mă tem că te iau foarte din scurt, dar mă întrebam dacă ai dori să mi te alături la cină în seara asta. Mi-ar plăcea să împărtăşesc ceva cu tine.
Nici unul dintre ei n-a scos o vorbă. Rosie părea siderată. Am privit-o în ochi.
— Ai un pandantiv fermecător, i-am spus. Te voi lua de-acasă la 7.45.
Tremuram în timp ce mă îndepărtam de ea, dar măcar făcusem tot ce-mi stătea în putinţă. Hitch din filmul *Hitch* ar fi fost mulţumit de mine.
Mai aveam de făcut două vizite înainte de întâlnirea mea cu Rosie din seara aceea.
Am intrat direct, trecând pe lângă Helena. Gene era la calculator şi privea monitorul, pe care se afla imaginea unei asiatice de o frumuseţe neconvenţională. Am recunoscut formatul fotografiei – era una dintre participantele la Proiectul Soţia. Locul naşterii: Coreea de Nord.

Gene mi-a aruncat o privire ciudată. Evident, costumul meu de Gregory Peck era surprinzător, dar era cât se poate de potrivit pentru misiunea în care pornisem.
— Bună, Gene.
— Care e faza cu „Bună“? Ce s-a întâmplat cu „Salutări“?
I-am explicat că eliminasem din vocabularul meu o sumă de clişee neconvenţionale.
— Mda, am auzit de la Claudia. Ai considerat că mentorul tău de fiecare zi nu s-ar fi descurcat cu treaba asta?
Nu eram sigur ce voia să spună. Mi-a explicat:
— Adică eu. Nu mi-ai cerut mie ajutorul.
Era o afirmaţie corectă. Feedbackul primit de la Rosie mă determinase să reevaluez competenţele sociale ale lui Gene, iar munca mea recentă alături de Claudia, precum şi cazurile observate în filme, îmi confirmaseră bănuiala că abilităţile lui Gene se aplicau într-un domeniu limitat şi că el nu le folosea în interesul lui şi al familiei sale.
— Nu, i-am răspuns. Am avut nevoie de unele sfaturi legate de un comportament social acceptabil.
— Asta ce vrea să însemne?
— În mod evident, tu îmi eşti similar. De asta îmi eşti şi cel mai bun prieten. Aşa se explică şi invitaţia aceasta.
Făcusem o mulţime de pregătiri pentru ziua aceea. I-am înmânat lui Gene un plic. Nu l-a deschis, ci a continuat conversaţia.
— Similar ţie? Nu te supăra, Don, dar comportamentul tău – vechiul tău comportament – nu semăna cu al nimănui. Dacă vrei să ştii părerea mea, cred că te-ai ascuns în spatele unui personaj pe care credeai că oamenii îl găsesc amuzant. Deci nu prea e o surpriză că oamenii din jur te priveau ca pe un… bufon.
Exact asta spuneam şi eu. Însă Gene n-a făcut legătura. Ca tovarăş al lui, era de datoria mea să mă comport ca un mascul adult şi să i-o spun verde în faţă.
M-am dus la harta lumii, în care se afla câte o piuneză pentru fiecare cucerire. M-am uitat la ea pentru ceea ce speram să fie ultima oară. Apoi am împuns-o cu degetul, ca să creez o atmosferă de ameninţare.
— Exact, i-am spus. Tu crezi că oamenii te consideră un Casanova. Ştii ce? Mie nu-mi pasă ce cred alţii despre tine, dar dacă vrei să ştii, te consideră un ticălos. Şi au dreptate, Gene. Ai cincizeci şi şase de ani, ai doi copii şi o soţie… deşi asta nu ştiu cât o să mai dureze. A venit momentul să te maturizezi. Ţi-o spun ca prieten.
I-am privit faţa. Eram din ce în ce mai priceput la interpretarea emoţiilor, dar aceasta era una complexă. Era zguduit, cred.
M-am simţit tare uşurat. Protocolul bărbătesc clasic de a oferi sfaturi dure se dovedise eficient. Nu a fost nevoie să ne luăm şi la trântă.

32

M-am întors la birou şi m-am schimbat din costumul de Gregory Peck în pantalonii şi haina cele noi. Apoi am dat un telefon. Se pare că recepţionera nu putea face programări pentru probleme personale, aşa că mi-am programat o evaluare a formei fizice cu Phil Jarman, tatăl între ghilimele aeriene al lui Rosie, pentru ora patru după-amiază.

Când am dat să plec, decana a bătut la uşă şi a intrat. Mi-a făcut semn să o urmez. Asta nu făcea parte din planul meu, dar era o zi potrivită pentru a încheia socotelile cu această etapă a vieţii mele profesionale.

Am coborât cu liftul şi apoi am traversat campusul spre biroul ei, fără ca vreunul dintre noi să scoată vreo vorbă. Se părea că discuţia aceasta trebuia să aibă loc într-un cadru oficial. Mă simţeam stingher, ceea ce reprezenta o reacţie raţională la perspectiva iminentă de a fi concediat dintr-o poziţie bună la o universitate prestigioasă din pricina unui comportament inadecvat. Însă mă aşteptasem la lucrul acesta şi sentimentele care mă tulburau aveau o altă explicaţie. Scena îmi aducea aminte de prima mea săptămână la liceu, când fusesem trimis la biroul directorului în urma unui presupus comportament inadecvat. Acesta se referea la faptul că o supusesem pe profesoara de educaţie religioasă unui interogatoriu riguros. Privind retrospectiv, am înţeles că ea avusese intenţii bune, dar s-a folosit de poziţia ei de putere ca să îi provoace un stres considerabil unui băieţel de unsprezece ani.

Directorul se dovedise de fapt suficient de empatic, însă mă avertizase că trebuia să „dau dovadă de mai mult respect“. Dar era prea târziu: în drum spre biroul lui, eu hotărâsem deja că era inutil să încerc să mă integrez. Aveam să fiu clovnul clasei pentru următorii şase ani.

Mă gândisem deseori la acel eveniment. La momentul respectiv decizia mea păruse o reacţie raţională, luată pe baza evaluării noului mediu de viaţă, dar privind în urmă, am înţeles că mă lăsasem condus de furia faţă de structura ierarhică care îmi înăbuşise argumentele.

Acum, în drum spre biroul decanei, mi-a trecut prin cap un alt gând. Dacă profesoara mea ar fi fost o teoloagă strălucită, înarmată cu două mii de ani de gândire creştină bine argumentată? Ar fi avut cu siguranţă argumente mult mai puternice decât un copil de unsprezece ani. Atunci m-aş fi declarat mulţumit? Presupun că nu. Ca om de ştiinţă, devotat unei gândiri ştiinţifice, aş fi avut senzaţia stăruitoare că, după cum s-ar fi exprimat Rosie, erau doar nişte abureli. Oare aşa se simţise Vindecătorul prin Credinţă?

Oare dovada adusă cu ajutorul plăticii fusese cumva o mostră de agresivitate la fel de gravă ca aceea a profesoarei mele de religie, *chiar dacă avusesem dreptate*?

Când am intrat în biroul decanei – pentru ultima dată, presupuneam eu –, am observat pe uşă plăcuţa cu numele ei întreg şi astfel s-a lămurit o uşoară confuzie. Profesoara Charlotte Lawrence. Eu nu mă gândisem niciodată la ea drept „Charlie“, dar presupun că Simon Lefebvre aşa îi spunea.

Am intrat în birou şi ne-am aşezat.
— Văd că suntem în hainele de interviu, mi-a spus ea. Îmi pare rău că nu ai considerat de cuviinţă să ne onorezi cu ele în tot timpul petrecut aici.
Nu i-am răspuns nimic.
— Aşadar, nu mi-ai trimis nici un raport. Ai şi o explicaţie?
Nici de data asta nu am putut găsi nimic potrivit de spus.
Simon Lefebvre a apărut la uşă. În mod evident, totul fusese plănuit. Decana – Charlie – i-a făcut semn să intre.
— Poţi să economiseşti timp explicându-ne mie şi lui Simon concomitent.
Lefebvre avea la el documentele pe care i le dădusem.
În momentul acela asistenta personală a decanei, care nu era reificată prin adăugarea cuvântului „Frumoasa“ în faţa numelui ei, a intrat în încăpere.
— Vă cer scuze că vă deranjez, profesore – a început ea ambiguu, întrucât eram cu toţii profesori, cel puţin pentru următoarele câteva minute, deşi în acel context era clar că i se adresa decanei. Am o problemă cu rezervarea dumneavoastră la Le Gavroche. Se pare că v-au scos de pe lista de VIP-uri.
Pe figura decanei se citea iritarea, însă i-a făcut semn Reginei să plece.
Simon Lefebvre mi-a zâmbit.
— Ai fi putut să-mi trimiţi pur şi simplu astea, a spus el, referindu-se la documente. Nu era nevoie să joci partitura savantului idiot. Care, trebuie s-o recunosc, a fost jucată excelent. Ca şi propunerea, de fapt. O să trebuiască să le-o arătăm şi tipilor de la Etică, dar e exact ceea ce căutam. Genetică şi medicină, subiect de mare actualitate, o să ne bucurăm de o groază de publicitate.
Am încercat să analizez expresia decanei, însă asta depăşea capacităţile pe care le posedam momentan.
— Deci felicitări, Charlie, a spus Simon. Ţi-ai obţinut proiectul comun. Institutul de Cercetare Medicală este gata să contribuie cu patru milioane, ceea ce este mai mult decât se solicită în buget, aşa că vă puteţi pune pe treabă.
Am presupus că vorbea de patru milioane de dolari.
A arătat spre mine:
— Să fii cu ochii pe ăsta, Charlie! E un exemplar rar. Şi am nevoie de el să participe la proiect.
Atunci m-am bucurat pentru prima oară de rezultatele timpului investit în îmbunătăţirea abilităţilor mele sociale. Mi-am dat seama ce se întâmplase. N-am pus nici o întrebare prostească. Nu am pus decana într-o situaţie penibilă, ce i-ar fi putut afecta interesele. Doar am dat din cap şi m-am întors la mine în birou.

Phil Jarman avea ochi albaştri. Ştiam deja asta, însă a fost primul lucru care mi-a atras atenţia atunci când l-am văzut. Avea cincizeci şi ceva de ani, era cu circa zece centimetri mai înalt decât mine, bine făcut şi cu o înfăţişare extrem de sportivă. Ne aflam la recepţia sălii de fitness Jarman’s Gym. Pe

pereţi erau expuse articole din ziare şi fotografii care îl înfăţişau pe Phil în tinereţe, jucând fotbal. Dacă aş fi fost student la Medicină şi n-aş fi avut cunoştinţe avansate de arte marţiale, m-aş fi gândit bine înainte de a face sex cu iubita acestui bărbat. Iată care putea fi motivul cel mai simplu pentru care Phil nu fusese informat cu privire la identitatea tatălui lui Rosie.
— Dă-i profului ceva echipament şi un formular de asumare a riscului, pe care să-l semneze.
Femeia din spatele biroului păru nedumerită.
— Dar este doar o evaluare a condiţiei fizice.
— Noul protocol pentru clienţi intră în vigoare de astăzi.
— Nu am nevoie de o evaluare, am început eu să-i explic, însă Phil părea să aibă o idee fixă.
— Ei bine, pentru asta te-ai programat. Şaizeci şi cinci de dolari. Hai să-ţi găsim nişte mănuşi de box.
Mă întrebam dacă îşi dădea seama că îmi spusese „prof“. Probabil că Rosie avusese dreptate: văzuse într-adevăr fotografia cu noi doi dansând. Nu încercasem să-mi ascund numele adevărat, dar măcar acum ştiam că ştie cine sunt. Oare el ştia că eu ştiam că el ştie cine sunt? Nu mai încăpea îndoială: eram din ce în ce mai priceput la subtilităţi de natură socială.
M-am schimbat, îmbrăcându-mă cu un maiou şi o pereche de pantaloni scurţi, care miroseau a proaspăt spălat, şi ne-am echipat amândoi cu mănuşi de box. Până atunci boxasem doar în cadrul încălzirii pentru artele marţiale, dar nu îmi era teamă că o să fiu rănit. În caz de nevoie, stăpâneam foarte bine tehnicile de apărare. Eram mult mai interesat de o conversaţie.
— Hai să vedem cum mă loveşti, mi-a spus Phil.
Am lansat câteva lovituri uşoare, pe care le-a parat.
— Haide, încearcă să mă loveşti zdravăn, a spus el.
El a cerut-o!
— Fiica ta vitregă încearcă să-şi găsească tatăl adevărat pentru că este nemulţumită de tine.
Phil a lăsat garda jos. Foarte proastă strategie pentru un sportiv. Dacă am fi purtat o luptă adevărată, aş fi reuşit să îi trag un pumn fără nici o problemă.
— Fiica vitregă? Aşa îşi spune acum? De asta ai venit?
A lansat un pumn zdravăn şi a trebuit să îi blochez lovitura. A identificat imediat mişcarea şi a încercat un croşeu. L-am blocat şi pe acesta, iar apoi am lansat o contralovitură. A evitat-o foarte bine.
— Întrucât e puţin probabil să-l găsească, trebuie să rezolvăm problema cu tine.
Phil a lansat o lovitură puternică şi directă spre capul meu. Am blocat-o şi m-am îndepărtat de el.
— Problema cu mine? Cu Phil Jarman, care şi-a construit afacerea pornind de la zero, care ridică de la piept o sută patruş’ cinci de kile, pe care o mulţime de femei încă îl consideră o partidă mai bună decât vreun doctor sau vreun avocat? Sau un intelectual.

A făcut o combinaţie de lovituri şi eu am contraatacat. M-am gândit că există o probabilitate mare să-l dobor, însă trebuia să ne continuăm discuţia.
— Nu că ar fi treaba ta, dar am făcut parte din consiliul şcolii, am antrenat echipa de fotbal…
— În mod evident, realizările astea au fost insuficiente. Poate că Rosie are nevoie de ceva în plus faţă de performanţele personale.
Am avut atunci un moment de revelaţie: mi-am dat seama ce ar fi putut fi acel „ceva“ în cazul meu. Toate eforturile mele de autoperfecţionare să fi fost inutile? Aveam oare să sfârşesc ca Phil, care încercase să câştige afecţiunea lui Rosie, însă era privit cu dispreţ?
Boxul şi meditatul nu sunt compatibile. Pumnul lui Phil m-a lovit din plin în plexul solar. Am reuşit să fac un pas înapoi, atenuând forţa loviturii, însă am căzut. Phil stătea deasupra mea şi era furios.
— Poate că într-o bună zi o să ştie totul. Poate că asta o s-o ajute, poate că nu.
A scuturat tare din cap, ca şi cum el fusese cel care primise un pumn.
— M-am declarat eu vreodată tatăl ei *vitreg*? Întreab-o asta! Nu am alţi copii, nu am *soţie*. Am făcut tot ce trebuia: i-am citit, m-am trezit pentru ea în toiul nopţii, am dus-o la echitaţie. După moartea mamei ei, parcă nimic din ce am făcut nu a mai fost cum trebuie.
M-am ridicat în fund şi am strigat la el. Mă înfuriasem şi eu.
— Nu ai dus-o la Disneyland! Ai minţit-o.
I-am forfecat picioarele, doborându-l. Nu ştia să cadă şi s-a lovit rău de podea. Ne-am luptat şi am reuşit să-l imobilizez. Îi curgea sânge din nas şi maioul meu s-a murdărit imediat de sângele lui.
— Disneyland! a exclamat el. Avea zece ani!
— Le povestise tuturor colegilor că o să meargă. Încă mai e o problemă majoră.
A încercat să se elibereze din strânsoare, dar am reuşit să îl ţin bine, în ciuda impedimentului reprezentat de mănuşile de box.
— Vrei să ştii când i-am spus că o s-o duc la Disneyland? O dată. O singură dată. La înmormântarea maică-sii. Eram în scaunul cu rotile. Am stat în sanatoriu, la dezalcoolizare, opt luni.
Era o explicaţie cât se poate de rezonabilă. Mi-aş fi dorit ca Rosie să-mi fi dezvăluit această informaţie utilă înainte ca eu să-l fi ţintuit la podea pe tatăl ei vitreg, în timp ce el avea o hemoragie nazală gravă. I-am explicat lui Phil că la înmormântarea surorii mele făcusem promisiunea deloc raţională de a dona fonduri unui azil, când banii aceia ar fi putut fi folosiţi cu mai multă eficienţă în domeniul cercetării. A părut să înţeleagă.
— I-am luat o cutie de bijuterii. O bătuse la cap pe maică-sa să i-o cumpere de nu ştiu când. Când am ieşit din sanatoriu, am crezut că uitase de Disneyland.
— E dificil să prevezi impactul acţiunilor tale asupra altor persoane.
— Zău că da, mi-a răspuns el. Acum putem să ne ridicăm?

Încă îi mai curgea sânge din nas. Probabil i-l rupsesem, aşa că era o cerere rezonabilă. Dar nu eram încă pregătit să-i dau drumul.
— După ce rezolvăm problema.

Fusese o zi plină, însă cea mai dificilă sarcină abia acum urma. M-am privit cu atenţie în oglindă. Ochelarii cei noi, cu mult mai uşori decât ceilalţi şi cu forma lor modernă, reprezentau o schimbare mai frapantă decât cea a hainelor.
Am pus plicul important în buzunarul hainei şi cutiuţa în buzunarul de la pantaloni. În timp ce sunam la firma de taximetrie, am aruncat o privire la tabla mea albă. Programul, scris acum cu un creion marker ce se putea şterge, era un adevărat ocean de litere roşii – însemnările pentru Proiectul Rosie. Mi-am spus că schimbările pe care le provocase meritau efortul, chiar dacă n-aş fi reuşit să-mi ating scopul final.

33

Taxiul a sosit şi pe drum ne-am oprit la o florărie. Nu mai fusesem înăuntru – de fapt nu mai achiziţionasem deloc flori – de când încetasem să o vizitez pe Daphne. *Daphne* pentru Daphne. Evident, florile potrivite pentru seara aceea erau trandafirii. Vânzătoarea de la florărie m-a recunoscut şi am informat-o cu privire la moartea lui Daphne. După ce am achiziţionat o duzină de trandafiri roşii cu tulpină lungă, în conformitate cu comportamentul romantic standard, ea a luat câteva flori de *daphne* şi mi le-a prins la butonieră. Parfumul lor mi-a adus aminte de Daphne. Mi-aş fi dorit să fie în viaţă, ca să o poată cunoaşte pe Rosie.

Am încercat să îi telefonez lui Rosie în timp ce taxiul se apropia de blocul ei, dar nu a răspuns. Când am ajuns, nu era în faţa clădirii, iar cele mai multe dintre butoanele de la interfon nu aveau trecute lângă ele şi numele locatarilor. Exista riscul ca ea să fi decis să nu-mi accepte invitaţia.

Era frig şi tremuram. Am aşteptat zece minute şi apoi i-am telefonat iar. Tot nu a răspuns şi eram gata să-i spun şoferului să plece, când Rosie a ieşit în grabă din clădire. Mi-am amintit că eu eram cel care se schimbase, nu Rosie. Ar fi trebuit să mă aştept ca ea să întârzie. Era îmbrăcată cu rochia neagră care mă uimise în noaptea cu Incidentul Haina. I-am dat trandafirii şi i-am interpretat expresia drept una de surprindere.

Pe urmă m-a privit lung.

— Arăţi schimbat… foarte schimbat… iarăşi. Ce s-a întâmplat?

— Am decis să mă reformez.

Îmi plăcea cum sună acel cuvânt: „re-formez“. Ne-am urcat în taxi. Rosie încă ţinea în braţe trandafirii şi am parcurs în tăcere distanţa scurtă până la restaurant. Căutam indicii ale atitudinii ei faţă de mine şi am considerat că este mai bine să o las pe ea să vorbească prima. Doar că ea nu a spus nici o vorbă până în clipa în care a remarcat că taxiul s-a oprit în faţa restaurantului Le Gavroche – scena Incidentului Haina.

— Don, asta-i o glumă?

Am plătit taximetristul, am coborât din maşină şi i-am deschis portiera lui Rosie. Ea a coborât, dar ezita să meargă mai departe. Ţinea strâns la piept trandafirii. Am pus o mână pe spatele ei şi am ghidat-o spre uşă, unde maestrul de ceremonii pe care îl întâlnirăm la vizita noastră anterioară stătea îmbrăcat în uniforma lui obişnuită. Tipul cu haina.

A recunoscut-o imediat pe Rosie, lucru demonstrat de salutul său:

— Rosie.

Apoi şi-a îndreptat privirea spre mine:

— Domnule?

— Bună seara, am spus eu, luând florile de la Rosie şi înmânându-i-le maestrului de ceremonii. Avem o rezervare pe numele Tillman. Sunteţi amabil să vă îngrijiţi dumneavoastră de flori?

Era o expresie standard, dar avea marele merit că insufla încredere. Acum toată lumea părea relaxată, pentru că ne purtaserăm cu toţii într-un mod

cât se poate de previzibil. Maestrul de ceremonii a verificat lista cu rezervări. Eu am profitat de ocazie pentru a înlătura orice posibile probleme rămase şi am rostit o glumiţă pe care mi-o pregătisem de acasă.
— Îmi pare rău pentru neînţelegerea de data trecută. În seara aceasta n-ar trebui să fie nici o problemă. Asta dacă nu cumva vinul va fi prea rece, am spus eu zâmbind.
A apărut un chelner, maestrul de ceremonii m-a prezentat acestuia, complimentându-mă succint pentru haina mea, iar apoi am fost conduşi în salonul principal, la masa noastră. Totul mergea cât se poate de bine.
Am comandat o sticlă de Chablis. Rosie părea să încerce în continuare să se adapteze.
Sommelierul a apărut cu vinul. Se uita în jur, căutând parcă un punct de sprijin. L-am diagnosticat drept neliniştit.
— Este la treisprezece grade, dar dacă domnul l-ar dori mai puţin rece… sau mai rece…
— E în regulă, mulţumesc.
Mi-a turnat să gust, iar eu am învârtit vinul în pahar, l-am adulmecat, apoi am dat din cap aprobator, conform protocolului standard. Între timp chelnerul care ne condusese la masă a apărut din nou. Avea circa patruzeci de ani, un indice de masă corporală de aproximativ 22 şi era destul de înalt.
— Profesore Tillman, mă numesc Nick şi sunt ospătarul şef. Dacă aveţi nevoie de ceva sau dacă apare vreo problemă, nu ezitaţi să mă chemaţi.
— Îţi mulţumim frumos, Nick.
Prezentarea chelnerilor cu prenumele era mai curând o practică americană. Fie restaurantul alesese în mod voit această practică, pentru a se evidenţia ca stil, fie noi ne bucuram acum de un tratament preferenţial. Am bănuit că era vorba mai curând de situaţia din urmă: probabil că fusesem etichetat drept persoană periculoasă. Bun. În seara asta aveam nevoie de toată susţinerea posibilă.
Nick ne-a întins meniurile.
— Sunt încântat să mă las pe mâna maestrului bucătar, i-am spus eu. Dar fără carne, iar fructe de mare doar dacă sunt crescute ecologic.
Nick a zâmbit:
— O să vorbesc cu bucătarul, să vedem ce poate face.
— Îmi dau seama că e un pic mai dificil, dar prietena mea trăieşte după nişte reguli destul de stricte, i-am răspuns.
Rosie mi-a aruncat o privire foarte ciudată. Afirmaţia mea fusese făcută cu intenţia de a demonstra succint un punct de vedere şi cred că îmi reuşise. Ea a gustat din Chablis şi şi-a uns cu unt o chiflă. Eu am rămas tăcut, iar în cele din urmă a deschis ea conversaţia.
— În regulă, Gregory Peck. Ce facem mai întâi? Povestea din *My Fair Lady* sau marea revelaţie?
Era un semn bun. Rosie era dispusă să discute lucrurile direct. De fapt acest stil direct fusese întotdeauna una dintre calităţile cele mai de seamă ale lui Rosie, cu toate că de data asta nu identificase subiectul cel mai important.

— Mă las cu totul la mâna ta, i-am spus.
Era o metodă politicoasă standard de a evita să iei o hotărâre şi de a conferi putere de decizie celeilalte persoane.
— Don, încetează. Ai aflat cine e tatăl meu, nu? Tipul cu Şerveţelul, nu-i aşa?
— E posibil, i-am răspuns eu cât se poate de sincer.
În ciuda deznodământului fericit al întâlnirii cu decana, nu primisem înapoi cheia de la laborator.
— Dar nu asta voiam să-ţi împărtăşesc.
— Bine, atunci uite care-i planul: îmi spui ce ai tu de spus, îmi spui cine e tatăl meu, îmi spui ce ţi-ai făcut şi pe urmă merge fiecare acasă.
Nu puteam clasifica tonul şi expresia ei, dar erau în mod clar negative. A mai sorbit o gură de vin.
— Iartă-mă, a spus ea cu părere de rău. Dă-i drumul. Spune chestia aia cu împărtăşitul.
Aveam rezerve serioase în privinţa eficacităţii următoarei mele mişcări, însă nu îmi făcusem nici un plan de rezervă. Luasem discursul din *Când Harry a întâlnit-o pe Sally*. Rezonam cel mai bine cu acel film şi cu situaţia, care, în plus, prezenta avantajul suplimentar că făcea referire la vremurile fericite pe care le petrecuserăm în New York. Am sperat că în creierul lui Rosie o să se facă acea legătură. Ideal ar fi fost să fie făcută subconştient. Am băut tot vinul pe care îl mai aveam în pahar. Ochii lui Rosie mi-au urmărit paharul şi apoi m-au privit lung.
— Te simţi bine, Don?
— Te-am chemat aici în seara asta pentru că atunci când îţi dai seama că vrei să-ţi petreci tot restul vieţii cu cineva, îţi doreşti ca restul vieţii să înceapă cât mai repede.
Am studiat cu atenţie expresia lui Rosie. Am diagnosticat-o drept una de uluire.
— Doamne Dumnezeule! a spus Rosie, confirmându-mi diagnosticul.
Am continuat, profitând de faptul că era încă dispusă să mă asculte:
— Acum am impresia că tot ce am făcut în viaţa mea a fost să-mi croiesc drum spre tine.
Mi-am dat seama că Rosie nu identificase replica din *Podurile din Madison County*, film care îi declanşase o reacţie atât de puternică în avion. Părea derutată.
— Don, ce ai… Ce ţi-ai făcut?
— Am operat nişte modificări.
— Foarte mari modificări.
— Orice modificări comportamentale ar fi necesare, ele sunt un preţ de nimic pentru a te avea ca parteneră.
Rosie a făcut cu mâna o mişcare în jos, pe care nu am reuşit să o interpretez. Apoi s-a uitat de jur împrejurul încăperii şi eu i-am urmat privirea. Toată lumea se uita la noi. Nick se oprise la mijlocul drumului

către masa noastră. Mi-am dat seama că, în intensitatea momentului, ridicasem vocea. Nu-mi păsa.
— Eşti cea mai perfectă femeie din lume. Orice altă femeie este irelevantă. În mod permanent. Nu vor fi necesare implanturi sau botox.
Am auzit pe cineva aplaudând. Era o femeie subţirică, de aproximativ şaizeci de ani, care stătea la masă împreună cu o femeie de o vârstă apropiată.
Rosie a mai luat o gură de vin, apoi a început să vorbească pe un ton foarte cumpănit.
— Don, nu ştiu de unde să încep. Nici măcar nu ştiu cine îmi pune întrebarea: vechiul Don sau Billy Crystal.
— Nu există o variantă veche sau nouă, i-am răspuns. E vorba doar de comportament. Convenţii sociale. Ochelarii şi tunsoarea.
— Îmi place de tine, Don. OK? Uită ce ţi-am spus despre descoperirea tatălui meu. Probabil că ai dreptate. *Chiar* îmi place de tine. Mă simt bine cu tine. Cel mai bine. Dar îţi dai seama că nu aş putea mânca homar în fiecare zi de marţi, da?
— Am abandonat Sistemul de Mese Standardizate. Am eliminat treizeci şi opt la sută din programul meu săptămânal, cu excepţia somnului. Mi-am aruncat tricourile vechi. Am eliminat toate lucrurile care nu îţi plăceau. Sunt posibile şi alte modificări ulterioare.
— Te-ai schimbat pentru mine?
— Doar comportamentul.
Rosie a rămas tăcută o vreme. Era evident că procesa noile informaţii.
— Trebuie să mă gândesc un minut, a spus ea.
Cu un gest reflex, mi-am pornit cronometrul de la ceas. Brusc, Rosie a izbucnit în râs. Am privit-o, plin de o uimire cu totul justificată, neînţelegând această izbucnire apărută în mijlocul unui proces de decizie atât de important.
— Ceasul, a spus ea. Eu am zis că am nevoie de un minut de gândire, iar tu ai început să mă cronometrezi. Don nu a dispărut cu totul.
Am aşteptat. M-am uitat la ceas. Când mai rămăseseră doar cincisprezece secunde, am apreciat că, probabil, o să spună nu. Nu mai aveam nimic de pierdut. Am scos cutiuţa din buzunar şi am deschis-o, scoţând la iveală inelul pe care îl achiziţionasem. În clipa aceea mi-am dorit să nu fi învăţat să interpretez expresiile faciale, pentru că o identificasem pe cea a lui Rosie şi ştiam deja răspunsul.
— Don, probabil nu asta ai vrea să spun. Dar mai ţii minte cum, în avion, tu ai zis că eşti construit altfel?
Am dat din cap. Ştiam care era problema. Problema fundamentală, insurmontabilă, a ceea ce eram. Încercasem să mi-o împing într-un colţ al minţii după ce ieşise la suprafaţă în timpul luptei cu Phil. Nu era nevoie ca Rosie să-mi explice, însă a făcut-o.

— Aşa eşti tu. Nu te poţi preface… Iartă-mă. Stai s-o iau de la început. Tu te poţi comporta perfect, dar dacă în fiinţa ta nu există *sentimentul*… Doamne, mă simt atât de iraţională!
— Răspunsul este nu? am întrebat-o eu, sperând că de data aceasta inabilitatea de a descifra indiciile sociale avea să lucreze în favoarea mea.
— Don, tu nu simţi iubire, nu? De fapt nu mă poţi iubi.
— Gene m-a diagnosticat cu iubire.
Acum ştiam că se înşelase. Urmărisem treisprezece filme romantice şi nu simţisem nimic. În fine, nu era chiar adevărat în sensul strict al cuvântului. Simţisem suspans, curiozitate şi amuzament. Dar în nici o clipă nu mă simţisem implicat în povestea de iubire dintre protagonişti. Nu vărsasem nici o lacrimă pentru Meg Ryan, Meryl Streep sau Deborah Kerr, pentru Vivien Leigh sau Julia Roberts.
Nu puteam minţi în legătură cu un lucru atât de important.
— După definiţia ta, nu.
Rosie părea extrem de nefericită. Seara se transformase într-un dezastru total.
— Am crezut că noul meu comportament o să te facă fericită şi, în schimb, te-a întristat.
— Mă întristează faptul că nu poţi să mă iubeşti. Bine?
Asta era şi mai rău! Voia să o iubesc, iar eu nu eram în stare.
— Don, mi-a spus ea, nu cred că ar trebui să ne mai vedem.
M-am ridicat de la masă şi am pornit spre holul de la intrare, unde Rosie şi ceilalţi clienţi ai restaurantului nu mă puteau vedea. Nick era acolo. Stătea de vorbă cu maestrul de ceremonii. M-a văzut şi a venit la mine:
— Vă pot ajuta cu ceva?
— Din păcate, a avut loc un dezastru.
Nick părea îngrijorat, aşa că am explicat:
— Un dezastru pe plan personal. Ceilalţi clienţi nu se află în pericol. Poţi pregăti nota, te rog?
— Încă nu v-am servit cu nimic, mi-a răspuns Nick.
M-a privit cu atenţie câteva clipe şi a continuat:
— Nu aveţi nimic de plată, domnule. Vinul a fost din partea casei, a adăugat, întinzându-mi mâna, pe care eu i-am strâns-o. Cred că este grozav că aţi încercat.
Când am ridicat privirea, i-am văzut venind pe Gene şi Claudia. Se ţineau de mână, gest pe care nu-l mai văzusem la ei de mulţi ani.
— Nu-mi spune că am ajuns prea târziu, a spus jovial Gene.
Am dat din cap că da, întorcându-mi privirea spre interiorul restaurantului. Rosie se îndrepta grăbită spre noi.
— Don, ce faci? m-a întrebat ea.
— Plec. Ai spus că nu vrei să ne mai vedem.
— Căcat! a exclamat ea, iar apoi i-a privit pe Gene şi pe Claudia. Voi ce faceţi aici?

— Am fost invitaţi la o petrecere „de recunoştinţă şi sărbătorire“, i-a răspuns Gene. La mulţi ani, Don!
Mi-a întins un pachet învelit în hârtie de cadou şi m-a îmbrăţişat. Am presupus că acesta era, probabil, ultimul pas al protocolului de consultare între masculi, ce indica faptul că sfatul meu fusese acceptat fără repercusiuni asupra prieteniei noastre, şi am reuşit să nu tresar, dar nu am izbutit să mai procesez rezultatul. Creierul meu era deja suprasolicitat.
— E ziua ta? m-a întrebat Rosie.
— Exact.
— A trebuit să o pun pe Helena să-ţi caute ziua de naştere, a spus Gene, dar cuvântul „sărbătorire“ mi-a dat un indiciu.
În mod normal nu îmi tratez zilele de naştere altfel decât zilele obişnuite, însă aceasta îmi păruse ocazia potrivită pentru a o porni pe un nou drum.
Claudia i s-a prezentat lui Rosie, adăugând:
— Îmi pare rău. Se pare că am picat într-un moment prost.
Rosie s-a întors spre Gene:
— De „recunoştinţă“? *Recunoştinţă?* Căcat! N-a fost destul că ne-ai făcut lipeala, a trebuit să-l şi educi. A trebuit să-l transformi în tine!
Claudia a încercat să intervină cu o voce domoală:
— Rosie, nu a fost vina lui Gene…
Gene şi-a lăsat mâna pe umărul Claudiei, iar ea a tăcut.
— Nu, n-a fost destul, a zis el. Cine i-a *cerut* să se schimbe? Cine a spus că ar fi fost *perfect* pentru tine dacă ar fi fost *altfel*?
Acum Rosie părea foarte supărată. Toţi prietenii mei (cu excepţia lui Dave Fanul de Baseball) se certau. *Era oribil.* Voiam să pot da timpul înapoi până la New York şi să iau decizii mai bune. Dar era imposibil. Nimic nu ar fi reuşit să schimbe eroarea din creierul meu, defectul care mă făcea inacceptabil.
Gene nu terminase:
— Ai măcar idee ce-a făcut pentru tine? Aruncă o dată o privire în biroul lui!
Probabil se referea la programul meu şi la numărul mare de activităţi legate de Proiectul Rosie.
Rosie a ieşit din restaurant.
Gene s-a întors spre Claudia:
— Iartă-mă că te-am întrerupt.
— Cineva trebuia să spună lucrurile astea.
A privit-o pe Rosie, care deja parcursese o bună bucată din stradă.
— Cred că am consiliat persoana greşită, a mai spus Claudia.
Gene şi Claudia s-au oferit să mă ducă acasă cu maşina, dar eu nu voiam să continui conversaţia. Am început să merg, apoi am trecut la alergare. Era înţelept să ajung acasă înainte să înceapă ploaia. De asemenea, era înţelept să fac un exerciţiu fizic intens şi să las restaurantul în urmă cât mai repede posibil. Pantofii cei noi erau în regulă, dar haina şi cravata erau inconfortabile chiar şi pentru o noapte rece. Mi-am scos haina, obiectul care mă făcuse temporar acceptabil într-o lume în care nu îmi aveam locul, şi am

aruncat-o într-un coş de gunoi. A urmat cravata. Mânat de un impuls, am scos floarea de la butonieră şi am ţinut-o în mână tot restul drumului. A început să plouă şi când am ajuns acasă, la adăpost, aveam faţa udă.

34

La restaurant nu îmi terminasem vinul. Am decis să compensez acel deficit de alcool şi mi-am turnat nişte *tequila*. Am pornit calculatorul, cu televizorul pe post de monitor, făcând o ultimă încercare de a urmări *Casablanca* în mare viteză. M-am uitat cum personajul lui Humphrey Bogart foloseşte boabele de fasole ca metaforă pentru relativa lipsă de importanţă, în contextul lumii largi, a relaţiei sale cu personajul lui Ingrid Bergman şi cum alege logica şi decenţa în detrimentul propriilor dorinţe emoţionale şi egoiste. Graţie dilemei emoţionale şi a deciziei finale, filmul era captivant. Dar nu acesta era lucrul care îi făcea pe oameni să plângă. *Erau îndrăgostiţi şi nu puteau fi niciodată împreună.* Mi-am repetat această afirmaţie, încercând să provoc cu forţa o reacţie emoţională. Nu am reuşit. Nu îmi păsa. Aveam destule probleme eu însumi.

S-a auzit soneria şi m-am gândit imediat că e Rosie, dar când am apăsat butonul videointerfonului, pe micul monitor a apărut chipul Claudiei.

— Don, eşti în regulă? Putem să urcăm?

— E prea târziu.

Claudia a părut să intre în panică.

— Ce-ai făcut? Don?

— E 10.31, i-am răspuns. Prea târziu pentru musafiri.

— Dar eşti în regulă? m-a întrebat din nou Claudia.

— Sunt bine. Experienţa a fost deosebit de utilă. Am dobândit noi abilităţi sociale şi Proiectul Soţia s-a încheiat. Deţin dovada clară că sunt incompatibil cu femeile.

Pe ecran a apărut faţa lui Gene:

— Don. Hai să urcăm şi să bem un pahar.

— Alcoolul ar fi o idee proastă.

Încă aveam în mână un pahar pe jumătate plin cu *tequila*. Spusesem o minciună politicoasă, ca să evit contactul social. Am închis cu totul interfonul.

Becul ce semnala prezenţa mesajelor pe telefonul fix clipea. Erau părinţii şi fratele meu, care îmi urau „La mulţi ani“. Vorbisem deja cu mama acum două zile, când îmi dăduse tradiţionalul ei telefon de duminică seara. În ultimele trei săptămâni încercasem să îi ofer şi eu ceva veşti, însă nu o pomenisem şi pe Rosie. Când lăsaseră mesajul, folosiseră funcţia de *speaker* şi îmi cântaseră împreună „Mulţi ani trăiască“ – sau cel puţin mama cântase, încurajându-i entuziastă şi pe ceilalţi doi să participe.

„Dă-ne un telefon dacă ajungi acasă înainte de 10.30“, a spus mama. Era 10.38, dar am hotărât să nu fiu pedant.

— E 10.39, mi-a spus ea. Mă mir că ai telefonat.

Era evident că se aşteptase să fiu pedant, ceea ce era uşor de înţeles, având în vedere trecutul meu, însă părea mulţumită.

— Salut, mi-a spus şi fratele meu. Sora lui Gary Parkinson te-a văzut pe Facebook. Cine e roşcata?

— O fată cu care m-am întâlnit o vreme.
— Bună glumă, mi-a răspuns el.
Şi mie exprimarea îmi sunase ciudat, însă nu glumisem.
— Acum nu ne mai vedem.
— M-am gândit că s-ar putea să spui asta, a izbucnit el în râs.
L-a întrerupt mama:
— Încetează, Trevor! Donald, nu mi-ai spus că te vezi cu cineva. Ştii că eşti întotdeauna bine-venit…
— Mamă, nu vezi că glumeşte? a spus frate-meu.
— *Am spus* că oricând vrei să aduci pe *cineva* să ne cunoască, oricine ar fi ea sau *el*…
— Lăsaţi-l în pace amândoi, a intervenit tata.
A urmat o pauză şi pe fundal s-a auzit vag o conversaţie. Apoi vocea fratelui meu:
— Îmi pare rău, frate. Făceam şi eu bancuri. Ştiu că tu mă crezi un necioplit, dar eu n-am nici o problemă cu cine eşti tu. N-aş vrea să ajungi la vârsta asta şi să crezi că încă mai am o problemă cu treaba asta.
Aşadar, ca final al unei zile grozave, am corectat o impresie greşită pe care familia mea o avea de cincisprezece ani: am recunoscut faptul că sunt heterosexual.
Conversaţiile cu Gene, cu Phil şi cu familia mea avuseseră un surprinzător efect terapeutic. Nu aveam nevoie să folosesc chestionarul SDPE ca să-mi dau seama că mă simţeam trist, dar nu mă mai aflam pe marginea prăpastiei. În viitorul apropiat trebuia să desfăşor un proces disciplinat de gândire, ca să am certitudinea că voi rămâne stabil, dar momentan nu era nevoie să decuplez cu totul partea emoţională a creierului meu. Aveam nevoie de puţin timp, pentru a analiza ce simţeam faţă de evenimentele recente.
Era frig şi turna cu găleata, dar balconul meu era acoperit. Mi-am scos un scaun şi am ieşit cu paharul, apoi am intrat înapoi în apartament, mi-am pus puloverul de lână soios pe care mi-l tricotase mama pentru o aniversare de acum mulţi ani şi am luat şi sticla de *tequila*.
Aveam patruzeci de ani. Pe vremuri tata asculta o melodie de John Sebastian. Ţin minte că era de John Sebastian pentru că Noddy Holder anunţa înainte: „Acum urmează o melodie de John Sebastian. Avem pe-aici fani de-ai lui John Sebastian?“ Se pare că erau, pentru că întotdeauna se auzeau aplauze puternice şi aclamaţii răguşite înainte să înceapă melodia.
Am hotărât că în seara aceea eram şi eu fan al lui John Sebastian şi că voiam să aud cântecul. Era pentru prima oară în viaţa mea, din câte îmi aduceam aminte, când simţeam dorinţa de a asculta o melodie anume. Aveam tehnologia necesară – sau cel puţin o avusesem. Când m-am întors în casă pentru a lua telefonul mobil, mi-am dat seama că acesta se afla în buzunarul hainei pe care o aruncasem. Am intrat în apartament, am pornit laptopul, am intrat în contul de pe iTunes şi am descărcat „Darling Be Home Soon“, de pe albumul *Slade Alive!* din 1972. Am adăugat „Satisfaction“,

dublând astfel dimensiunea colecţiei mele de muzică uşoară. Am luat căştile din cutia lor şi m-am întors pe balcon, mi-am mai turnat o *tequila* şi am ascultat vocea din copilăria mea cântând despre faptul că îi luase un sfert din viaţă până a început să se vadă pe el însuşi.
La optsprezece ani, chiar înainte de a pleca de acasă pentru a merge la facultate, când, statistic vorbind, mă apropiam de sfertul vieţii mele, ascultasem aceste cuvinte şi ele îmi amintiseră că ştiam foarte puţine despre mine însumi. Abia în seara aceasta, pe la jumătatea vieţii, reuşisem să mă văd satisfăcător de clar. Iar pentru asta trebuia să le mulţumesc lui Rosie şi Proiectului Rosie. Şi acum, că acesta se încheiase, ce învăţasem despre mine însumi?

1. Nu este nevoie să fiu evident ciudat. Pot aplica protocoalele pe care le urmează ceilalţi, trăind astfel nedetectat în mijlocul lor. Şi de unde ştiam că nu mai făceau şi alţii la fel – că nu jucau şi alţii acest joc de-a acceptarea, bănuind însă tot timpul că sunt diferiţi?
2. Aveam abilităţi de care alţii nu dispuneau. Memoria şi capacitatea de concentrare îmi conferiseră un avantaj în domeniul statisticilor de baseball, în prepararea cocteilurilor şi în genetică. Cei din jur apreciaseră aceste abilităţi, nu le ridiculizaseră.
3. Mă puteam bucura de relaţii de prietenie şi de momente distractive. Până acum mă inhibase lipsa de abilităţi, nu lipsa unei motivaţii. Acum eram suficient de competent pe plan social pentru a mă deschide către o masă mai diversă de oameni. Puteam avea mai mulţi prieteni. Dave Fanul de Baseball putea fi doar primul dintr-un lung şir de amici.
4. Le spusesem lui Gene şi Claudiei că eram incompatibil cu femeile. Era o exagerare. Mă puteam bucura de compania lor, după cum o demonstraseră activităţile întreprinse împreună cu Rosie şi Daphne. Realist vorbind, era posibil să am o relaţie de parteneriat cu o femeie.
5. Ideea din spatele Proiectului Soţia era în continuare valabilă. În multe culturi un peţitor ar fi făcut în mod normal exact ce făcusem şi eu – bazându-se mai puţin pe tehnologie, cu mai puţină rigoare şi cu o rază mai mică de acţiune, dar pornind de la aceeaşi prezumţie: compatibilitatea reprezenta o bază la fel de viabilă pentru căsătorie ca şi iubirea.
6. Eu nu sunt construit să simt iubirea, iar mimarea acesteia nu era acceptabilă. Nu pentru mine. Mă temusem că Rosie nu mă iubeşte. De fapt eu nu o puteam iubi pe Rosie.
7. Dispuneam de o cantitate considerabilă de cunoştinţe valoroase: despre genetică, computere, *aikido*, karate, unelte, şah, vinuri, cocteiluri, dans, poziţii sexuale, protocoale sociale şi despre probabilitatea şirurilor de cincizeci şi şase de lovituri reuşite în istoria baseballului. Ştiam atâtea *căcaturi* şi, cu toate astea, pe mine însumi nu mă puteam repara.

În timp ce playerul laptopului punea aceleaşi două melodii la nesfârşit, mi-am dat seama că şi gândirea mea se învârtea în cercuri şi că, în ciuda formulării corecte, logica mea avea o lacună. Am decis că aici se făcea simţită nemulţumirea mea faţă de deznodământul acelei seri, dorinţa mea ca lucrurile să fi mers altfel.
Am privit ploaia ce cădea peste oraş şi mi-am turnat ultimele picături de *tequila*.

35

A doua zi dimineaţa, când m-am trezit, eram tot pe scaun. Era frig, ploua şi bateria laptopului se descărcase. Am dat din cap, ca să văd dacă eram mahmur, dar se părea că enzimele pentru procesarea alcoolului îşi făcuseră treaba cum trebuie. La fel şi creierul meu. În mod subconştient, îi dădusem o problemă de rezolvat şi, înţelegând importanţa situaţiei, el depăşise handicapul beţiei şi găsise o soluţie.

Mi-am început a doua jumătate a vieţii făcând cafea. Apoi am trecut în revistă logica extrem de simplă a situaţiei.

1. Eram construit altfel. Una dintre caracteristicile structurii mele consta în faptul că îmi era greu să empatizez. Această problemă fusese studiată pe scară largă în cazul altor persoane şi este de fapt unul dintre simptomele definitorii ale bolilor din spectrul autismului.
2. Lipsa empatiei putea explica şi incapacitatea mea de a reacţiona emoţional faţă de situaţiile sau personajele fictive din filme. Era similară cu incapacitatea mea de a reacţiona la fel ca restul lumii faţă de victimele atacurilor teroriste de la World Trade Center. Însă îmi părea rău pentru Frank, pompierul ghid. Îmi părea rău şi pentru Daphne, şi pentru sora mea, îmi păruse rău pentru părinţii mei când murise sora mea, îmi părea rău pentru Carl şi Eugenie în urma crizei maritale dintre Gene şi Claudia, îmi părea rău pentru Gene, care voia să fie admirat, însă nu reuşea decât contrariul, îmi părea rău pentru Claudia, care fusese de acord cu o căsnicie deschisă, dar se răzgândise şi suferea, în timp ce Gene continua să exploateze situaţia, îmi părea rău pentru Phil, care se luptase cu infidelitatea şi cu moartea soţiei lui, iar apoi se luptase să câştige afecţiunea lui Rosie, îmi părea rău pentru Kevin Yu, a cărui concentrare asupra absolvirii cursului îl făcuse să ignore încălcarea normelor etice, îmi părea rău pentru decană, care era nevoită să ia decizii dificile, bazate pe reguli contradictorii, şi să facă faţă prejudecăţilor legate de îmbrăcămintea şi relaţia ei, îmi părea rău pentru Vindecătorul prin Credinţă, care trebuia să-şi reconcilieze credinţele puternice cu dovezile ştiinţifice, îmi părea rău pentru Margaret Case, al cărei fiu se sinucisese şi a cărei minte nu mai funcţiona, şi mai ales îmi părea rău pentru Rosie, a cărei copilărie şi, acum, vârstă adultă fuseseră umbrite de nefericire în urma morţii mamei sale şi din cauza problemei cu tatăl ei – şi care acum îşi dorea ca eu să o iubesc. Era o listă impresionantă şi, cu toate că nu-i includea pe Rick şi Ilsa din *Casablanca*, era o dovadă clară că abilitatea mea de a empatiza nu era complet absentă.
3. Incapacitatea (sau capacitatea redusă) de a empatiza nu este acelaşi lucru cu incapacitatea de a iubi. Iubirea este un sentiment puternic faţă de o altă persoană, sentiment ce adeseori sfidează logica.

4. Rosie nu îndeplinea numeroase criterii din Proiectul Soţia, inclusiv unul esenţial, cel legat de fumat. Sentimentele mele pentru ea *nu puteau fi explicate prin logică.* Nu îmi păsa de Meryl Streep. Dar o iubeam pe Rosie.

Trebuia să acţionez repede – şi nu pentru că ar fi existat posibilitatea ca situaţia cu Rosie să se schimbe în viitorul imediat, ci pentru că aveam nevoie de haină, care încă se mai afla, speram eu, în coşul de gunoi în care o aruncasem. Din fericire, rămăsesem îmbrăcat din seara trecută.
Încă mai ploua când am ajuns la coşul acela, exact la timp ca să văd cum era golit într-o maşină a salubrităţii. Aveam un plan de rezervă, dar urma să îmi ia ceva vreme. Am întors bicicleta ca să pornesc spre casă şi am trecut strada. Am văzut un boschetar înghesuit în cadrul uşii unui magazin, unde se adăpostea de ploaie. Dormea dus şi era îmbrăcat cu haina mea. I-am băgat mâna cu grijă în buzunarul de la piept, de unde am scos plicul şi telefonul. În timp ce mă urcam la loc pe bicicletă, am văzut pe trotuarul de vizavi un cuplu care mă privea. Bărbatul a început să alerge spre mine, dar femeia a strigat ceva şi l-a oprit. Formase un număr şi acum vorbea la telefon.
Era doar 7.48 dimineaţa când am ajuns la universitate. O maşină de poliţie se apropia din direcţia opusă. Când a trecut pe lângă mine, a încetinit şi apoi a semnalizat că întoarce. Mi-am dat seama că era posibil ca poliţiştii să fi fost chemaţi pentru a se ocupa de aparenta jefuire a boschetarului. Am luat-o grăbit pe aleea pentru biciclete, pe care maşinile nu mă puteau urmări, şi m-am îndreptat spre clădirea Geneticii, ca să găsesc un prosop.
Când am deschis uşa neîncuiată a biroului meu, mi-am dat seama că avusesem un vizitator şi am ştiut imediat cine fusese. Pe birou zăceau trandafirii roşii. Tot acolo se afla şi dosarul Proiectului Tata, care fusese scos din fişetul unde îl pusesem. Lista cu numele candidaţilor şi cu descrierile mostrelor de ADN se afla pe birou, lângă dosar. Rosie îmi lăsase un bilet.

Don, îmi pare rău pentru tot. Dar ştiu cine este Omul cu Şerveţelul. I-am spus şi lui Tata. Probabil că n-ar fi trebuit s-o fac, dar eram foarte supărată. Am încercat să te sun. Te mai rog o dată să mă ierţi. Rosie.

Erau foarte multe tăieturi între „Te mai rog o dată să mă ierţi“ şi „Rosie“. Dar ăsta era un dezastru! Trebuia să-l avertizez pe Gene.
În agendă avea trecută o întâlnire la micul dejun în Clubul Universităţii. Am verificat în sala doctoranzilor: Rosie nu era acolo, însă Stefan da. A văzut că eram foarte agitat şi m-a urmat.
Am ajuns la club şi l-am descoperit pe Gene aşezat la masă cu decana. Însă la o altă masă am văzut-o pe Rosie. Era cu Claudia şi părea extrem de tristă. Mi-am dat seama că exista posibilitatea să-i fi dat veştile despre Gene, chiar

şi fără să fi primit confirmarea unui test ADN. Proiectul Tata se încheia cu un dezastru total. Dar pentru altceva venisem eu. Eram disperat să îi împărtăşesc revelaţia pe care o avusesem. Cealaltă problemă o puteam rezolva mai târziu.
Am alergat la masa lui Rosie. Încă eram ud, întrucât uitasem să mă şterg. Rosie era în mod evident uimită că mă vede acolo. Am trecut peste formalităţi:
— Am făcut o greşeală incredibilă. Nici nu-mi vine să cred cât de prost am fost. Iraţional!
Claudia îmi făcea semne disperate să mă opresc, dar le-am ignorat.
— Nu ai îndeplinit aproape nici un criteriu din Proiectul Soţia. Eşti dezorganizată, analfabetă din punct de vedere matematic, ai nişte pretenţii ridicole la mâncare. Incredibil. Am luat în considerare posibilitatea de a-mi împărtăşi viaţa cu o fumătoare. Permanent!
Expresia lui Rosie era complexă, dar părea să includă tristeţe, furie şi surpriză.
— Nu ţi-a luat prea mult timp să te răzgândeşti, mi-a spus ea.
Claudia îmi făcea semne disperate să încetez, dar eu eram hotărât să acţionez conform propriului meu plan.
— Nu m-am răzgândit. Asta e de fapt ideea! Vreau să-mi petrec viaţa cu tine, cu toate că e un lucru complet iraţional. Şi ai lobii urechii scurţi. Din punct de vedere social şi genetic, nu există nici un motiv pentru a fi atras de tine. Singura concluzie logică este că te iubesc.
Claudia s-a ridicat şi m-a împins pe mine pe scaunul ei.
— Tu nu renunţi niciodată, aşa-i? m-a întrebat Rosie.
— Sunt enervant?
— Nu, eşti incredibil de curajos. Mă simt grozav cu tine. Eşti cea mai inteligentă şi mai amuzantă persoană pe care o cunosc. Ai făcut atâtea pentru mine. Eşti tot ce îmi doresc şi mi-a fost teamă să accept pentru că…
S-a oprit, dar ştiam ce gândea. I-am terminat eu propoziţia.
— Pentru că sunt ciudat. Este absolut rezonabil. Înţeleg perfect problema, pentru că mie toţi ceilalţi oameni mi se par foarte ciudaţi.
Rosie a izbucnit în râs.
Am încercat să îi explic:
— De exemplu, plânsul pentru personaje ficţionale.
— Ai putea trăi cu mine dacă aş plânge la filme?
— Bineînţeles, i-am răspuns, este un comportament convenţional.
M-am oprit, dându-mi seama ce spusese.
— Adică te oferi să trăieşti cu mine?
Rosie a zâmbit.
— Ai lăsat asta pe masă, mi-a spus ea şi a scos din geantă cutia cu inelul.
Mi-am dat seama că Rosie îşi schimbase decizia din seara anterioară şi că acum chiar dădea timpul înapoi, pentru a-mi permite să continui cu planul meu iniţial, însă într-un alt spaţiu. Am scos inelul din cutie şi ea a întins mâna. I-am pus inelul şi i s-a potrivit perfect. M-am simţit extrem de uşurat.

Mi-am dat seama că cei din jur aplaudau. Părea ceva firesc. Trăisem în lumea comediei romantice şi aceasta era scena finală. Dar era adevărată. Întreaga sală de mese a Clubului Universităţii ne privea. Am decis să închei povestea în conformitate cu tradiţia şi am sărutat-o pe Rosie. A fost chiar mai bine decât data anterioară.
— Ai face bine să nu mă dezamăgeşti, mi-a spus Rosie. Mă aştept să am parte de nişte porţii consistente de ţăcăneală.
În clipa aceea a intrat Phil, cu nasul în ghips, împreună cu administratoarea clubului. Aceasta era însoţită de doi poliţişti şi i l-a indicat lui Phil pe Gene.
— Ah, căcat! a exclamat Rosie.
Phil a mers direct la Gene, care s-a ridicat în picioare. A urmat o conversaţie scurtă şi apoi Phil l-a doborât la pământ pe Gene cu un singur pumn în falcă. Poliţiştii s-au repezit şi l-au înşfăcat pe Phil, care nu a opus rezistenţă. Claudia a fugit la Gene, care s-a ridicat încet. Nu părea să fie rănit grav. Mi-am dat seama că, potrivit regulilor tradiţionale ale comportamentului romantic, era corect ca Phil să îl atace pe Gene, presupunând că acesta o sedusese într-adevăr pe mama lui Rosie în perioada când aceasta era iubita lui Phil.
Numai că nu se ştia sigur dacă Gene era vinovatul. Pe de altă parte probabil că bărbaţii îndreptăţiţi să-i ardă una lui Gene erau foarte numeroşi. Din punctul acesta de vedere, Phil le făcea dreptate tuturor. Gene trebuie să fi înţeles, întrucât părea să-i asigure pe poliţişti că totul e în regulă.
Mi-am îndreptat din nou atenţia asupra lui Rosie. Acum, că planul meu iniţial intrase iar în vigoare, era important să nu mă las distras.
— Punctul Doi de pe agendă era identitatea tatălui tău.
Rosie a zâmbit.
— Să revenim la subiect. Punctul Unu: hai să ne căsătorim. Bun, asta s-a rezolvat. Acum să trecem la Punctul Doi. Ăsta e Don pe care am ajuns să îl cunosc şi să-l iubesc!
Ultimul cuvânt m-a descumpănit. Nu am putut decât să o privesc pe Rosie, în timp ce mă străduiam să asimilez realitatea spuselor ei. Presupun că şi ea făcea acelaşi lucru şi au trecut câteva momente până a vorbit iarăşi.
— Câte poziţii din cartea aia ştii să faci?
— Din cartea despre sex? Pe toate.
— Aiurea!
— A fost mult mai puţin complexă decât cartea despre cocteiluri.
— Atunci hai să mergem acasă, mi-a răspuns ea. La mine. Sau la tine, dacă mai ai costumul de Atticus Finch, a adăugat, izbucnind în râs.
— Îl am în birou.
— Atunci altădată, dar să nu-l arunci.
Ne-am ridicat să plecăm, însă poliţiştii, un bărbat şi o femeie, ne-au tăiat calea.
— Domnule, a început femeia (vârsta de aproximativ douăzeci şi opt de ani şi un indice de masă corporală de 23), trebuie să vă întreb ce aveţi în buzunar.

Uitasem de plic! L-am scos şi l-am fluturat prin faţa lui Rosie.
— Bilete! Bilete la Disneyland. Toate problemele au fost rezolvate!
Am desfăcut cele trei bilete ca pe un evantai, am luat-o pe Rosie de mână şi am pornit spre Phil, să i le arătăm.

36

Am mers la Disneyland – Rosie, Phil şi cu mine. A fost foarte distractiv şi a părut a fi un mare succes în îmbunătăţirea tuturor relaţiilor. Rosie şi Phil au împărtăşit informaţii, iar eu am aflat multe lucruri despre viaţa lui Rosie. Era un fundament important pentru dificila, dar esenţiala sarcină de a dezvolta un nivel înalt de empatie cu o singură persoană din lumea întreagă. Rosie şi cu mine eram în drum spre New York, unde să fii ciudat este acceptabil. Aceasta este o simplificare a raţionamentului: de fapt pentru mine era important să mă dovedesc capabil să fac faţă unui nou început cu noile mele abilităţi, cu noua mea abordare, cu noua mea parteneră de viaţă, fără să fiu influenţat de percepţia altora faţă de mine – percepţie pe care nu numai că o meritasem, dar o şi încurajasem.

Aici, în New York, eu lucrez la Departamentul de Genetică al Universităţii Columbia, iar Rosie este în primul an de doctorat la Medicină. Eu particip de la distanţă la proiectul de cercetare al lui Simon Lefebvre, întrucât a insistat asupra acestui lucru când a promis finanţarea. O consider o formă de a-mi achita datoriile rămase din vremea când am folosit instrumentarul universităţii pentru Proiectul Tata.

Avem un apartament în Williamsburg, nu departe de casa soţilor Esler, pe care îi şi vizităm în mod regulat. Interogatoriul din Pivniţă este acum o poveste pe care o istorisim amândoi în diverse ocazii sociale.

Ne gândim să ne reproducem (sau, cum aş spune într-o întâlnire mondenă, „să facem copii“). Pregătindu-se în vederea acestei posibilităţi, Rosie a renunţat la fumat şi am redus amândoi consumul de alcool. Din fericire, avem numeroase alte activităţi care ne distrag atenţia de la aceste comportamente de care eram dependenţi. Rosie şi cu mine lucrăm împreună într-un bar de cocteiluri trei seri pe săptămână. Uneori este epuizant, însă este o activitate socială şi distractivă, iar în acelaşi timp îmi completează şi venitul de profesor.

Ascultăm muzică. Mi-am revizuit atitudinea faţă de Bach şi nu mai încerc să urmăresc fiecare notă muzicală în parte. În felul acesta, procesul de ascultare a muzicii se bucură de mult mai mult succes, însă gusturile mele muzicale par să fi rămas blocate undeva în perioada adolescenţei. Întrucât la vremea aceea nu mi-am ales singur nişte melodii favorite, preferinţele mele sunt cele ale tatălui meu. Pot argumenta raţional că din 1972 încoace nu s-a mai făcut muzică bună. Rosie şi cu mine avem des conversaţii pe tema aceasta. Eu gătesc, dar Sistemul Standardizat de Mese e utilizat doar la petreceri.

Suntem căsătoriţi oficial. Cu toate că făcusem gestul romantic ritual cu inelul, nu mă aşteptam ca Rosie, o feministă modernă, să vrea să se căsătorească de-adevăratelea. Termenul „soţie“ din Proiectul Soţia avusese întotdeauna semnificaţia de „parteneră de viaţă de sex feminin“. Dar ea a decis că era cazul ca „măcar o relaţie din viaţa mea să fie exact ceea ce trebuie să fie“. Inclusiv monogamia şi permanenţa. Un rezultat excelent.

O pot îmbrăţişa pe Rosie. Aceasta era problema care îmi stârnea cea mai mare teamă după ce a fost de acord să locuiască cu mine. În general consider contactul fizic neplăcut, însă sexul face excepţie. Sexul a rezolvat problema contactului fizic. De asemenea, acum ne putem îmbrăţişa şi fără a face sex, ceea ce uneori se dovedeşte foarte convenabil.
O dată pe săptămână, pentru a face faţă cerinţelor traiului alături de o altă persoană şi pentru a continua să-mi îmbunătăţesc abilităţile în domeniu, petrec o seară la psihoterapeut. Aceasta este o mică glumă de-a mea: „psihoterapeutul“ este Dave şi îl ajut şi eu pe el cu sfaturi. Dave este, de asemenea, căsătorit şi, cu toate că eu sunt construit altfel, provocările pe care le întâmpinăm sunt surprinzător de asemănătoare. Uneori el aduce la aceste întâlniri şi câţiva prieteni şi colegi de sex masculin de la serviciu – lucrează ca inginer în domeniul refrigerării. Suntem cu toţii fani ai echipei de baseball Yankees.
O vreme Rosie nu a mai pomenit de Proiectul Tata. Am pus lucrul acesta pe seama îmbunătăţirii relaţiei ei cu Phil şi a faptului că a fost distrasă de alte activităţi. Însă în tot timpul acesta eu am procesat anumite informaţii noi.
La nunta noastră doctorul Eamonn Hughes, prima persoană pe care o testaserăm în cadrul Proiectului Tata, a vrut să stea de vorbă cu mine între patru ochi.
— Trebuie să ştii ceva, mi-a spus el. Despre tatăl lui Rosie.
Era plauzibil ca prietenul cel mai bun al mamei lui Rosie din facultate să ştie răspunsul pe care îl căutam. Poate că nu trebuia decât să-l întreb. Însă Eamonn se referea la altceva. A arătat spre Phil:
— Phil a cam făcut-o de oaie cu Rosie.
Deci Rosie nu era singura care credea că Phil nu fusese un tată bun.
— Ştii despre accident, nu?
Am dat din cap, deşi nu cunoşteam situaţia în detaliu. Rosie îmi spusese cât se poate de clar că nu voia să vorbească despre asta.
— Bernadette era la volan fiindcă Phil băuse.
Dedusesem că Phil se aflase în maşină.
— Phil a reuşit să iasă, deşi avea pelvisul fracturat, şi a scos-o pe Rosie.
Eamonn s-a oprit o clipă. Era vizibil tulburat. A continuat:
— A scos-o pe Rosie prima.
Era o situaţie cu adevărat tragică, însă, fiind genetician, primul meu gând a fost „Bineînţeles“. Comportamentul lui Phil, care trecea prin dureri groaznice şi se afla sub o enormă presiune emoţională, fusese, desigur, unul instinctiv. Asemenea decizii de viaţă şi de moarte apar deseori în lumea animalelor, iar alegerea făcută de Phil era în conformitate cu teoria existentă şi cu rezultatele experimentale. Probabil că ulterior rememorase clipele acelea de nenumărate ori, iar sentimentele lui faţă de Rosie fuseseră afectate de momentul respectiv, însă gestul său confirma instinctul primar de protejare a fiinţei care îi purta mai departe moştenirea genetică.
Abia mai târziu mi-am dat seama de greşeala făcută. Rosie nefiind fiica biologică a lui Phil, asemenea instincte nu puteau fi luate în calcul. Am

reflectat o vreme asupra posibilelor explicaţii pentru comportamentul lui, însă nu mi-am dezvăluit nici gândurile, nici ipoteza pe care am formulat-o.
După ce am preluat postul de la Universitatea Columbia, am cerut permisiunea de a folosi în interes personal aparatura de testare a ADN-ului. Am primit-o, deşi nu ar fi fost o problemă nici dacă cererea mi-ar fi fost respinsă. Puteam trimite mostrele de ADN rămase la un laborator particular, plătind câteva sute de dolari pentru testarea lor. Această opţiune fusese la dispoziţia lui Rosie încă de la începutul Proiectului Tata. Acum mi-e cât se poate de clar că nu i-am prezentat această variantă lui Rosie deoarece, la un nivel subconştient, fusesem încă de pe atunci interesat de o relaţie cu ea. Uimitor!
Nu i-am spus lui Rosie despre test. Într-o zi am luat pur şi simplu la facultate mostrele rămase, pe care le adusesem cu mine la New York.
Am început testarea cu mostra chirurgului estetician paranoic, Freyberg, care, potrivit evaluării mele, avea cele mai mici şanse să fie compatibil. Un tată cu ochi verzi nu era ceva imposibil, însă nu existau dovezi care să-i fi atribuit mai multe şanse decât oricărora dintre candidaţii testaţi anterior. Refuzul lui de a-mi trimite o mostră de ADN se explica prin faptul că era în general o persoană bănuitoare şi nu era deloc dispus să îi ajute pe cei din jur. Previziunea mea s-a dovedit corectă.
Am încărcat apoi mostra obţinută de la Esler, saliva ştearsă de pe o furculiţă, care călătorise pe jumătate de mapamond şi acum ajunsese înapoi în New York. Când stătusem în pivniţa lui întunecată, fusesem sigur că el e tatăl lui Rosie. Însă ulterior am ajuns la concluzia că era posibil să-şi fi protejat cel mai bun prieten sau amintirea unui bun prieten. Mă întrebam dacă decizia lui Esler de a deveni psihiatru avea vreo legătură cu faptul că Geoffrey Case, cavalerul lui de onoare, se sinucisese.
Am testat mostra de ADN. Isaac Esler nu era tatăl lui Rosie.
Am luat apoi mostra lui Gene. Cel mai bun prieten al meu. Se străduia să-şi dreagă căsnicia. Când m-am dus să-mi prezint demisia decanei, pe peretele lui Gene nu se mai afla harta lumii. Însă nu-mi aduc aminte să fi văzut vreodată o piunezăînfiptă în Irlanda, locul unde se născuse mama lui Rosie. Nu aveam de ce să analizez şerveţelul. L-am aruncat la gunoi.
Eliminasem toţi posibilii candidaţi, cu excepţia lui Geoffrey Case. Isaac Esler îmi spusese că ştia cine e tatăl lui Rosie şi că promisese să nu dezvăluie niciodată adevărul. Oare mama lui Rosie – şi apoi Isaac Esler – nu voiseră ca fiica ei să afle că aveau un caz de sinucidere în familie? Sau, poate, o predispoziţie genetică spre bolile psihice? Sau că, eventual, Geoffrey Case se sinucisese după ce aflase că el era tatăl lui Rosie, dar că mama fetei decisese să rămână cu Phil? Toate acestea erau motive întemeiate – suficient de întemeiate încât să consider că exista o probabilitate serioasă ca aventura de o noapte a mamei lui Rosie să fi fost cu Geoffrey Case.

Am băgat mâna în geantă şi am scos mostra de ADN pe care soarta mi-o scosese în cale fără ca Rosie să ştie. Eram aproape sigur că urma să-mi confirme ipoteza referitoare la tatăl ei.
Am tăiat o bucăţică de material, am turnat pe ea soluţia reactivă şi am lăsat-o deoparte câteva minute. Privind materialul scăldat în soluţia transparentă şi trecând în revistă Proiectul Tata, am devenit tot mai sigur de corectitudinea previziunii mele. Am decis că Rosie trebuia să fie alături de mine când aflam rezultatul, indiferent dacă avea să se dovedească pozitiv sau negativ. I-am trimis un SMS. Era deja în campus şi în câteva minute a ajuns la laborator. Şi-a dat seama imediat ce făceam.
Am pus mostra pregătită în aparat şi am aşteptat finalizarea analizei. Am urmărit amândoi monitorul până la afişarea rezultatului. După atâtea peripeţii, cu sânge recoltat, obraji râcâiţi, cocteiluri preparate, ziduri escaladate, pahare strânse, zburat, condus, lucrări ştiinţifice redactate, urină curăţată, ceşti furate, furculiţe şterse, şerveţele adunate, periuţe de dinţi furate, perii de păr curăţate şi lacrimi şterse, aveam un rezultat pozitiv.
Rosie voise să ştie cine era tatăl ei biologic. Mama lui Rosie voise ca identitatea bărbatului cu care făcuse sex, poate o singură dată, într-o ocazie cu mare încărcătură emoţională şi caracterizată de încălcarea regulilor, să rămână secretă pentru totdeauna. Acum le puteam îndeplini dorinţele amândurora.
I-am arătat lui Rosie maioul pătat cu sânge de la Jarman’s Gym, din care lipsea bucata pătrată de material pe care o testasem. Nu mai era nevoie să testăm batista pătată de lacrimile lui Margaret Case.
Până la urmă întreaga problemă legată de tatăl lui Rosie fusese provocată de Gene. Sunt aproape sigur că le-a predat studenţilor de la Medicină un model excesiv de simplificat al moştenirii trăsăturilor comune. Dacă mama lui Rosie ar fi ştiut că doar culoarea ochilor nu poate fi un indicator precis al paternităţii şi ar fi organizat o testare ADN pentru a-şi confirma bănuielile, nu ar mai fi existat Proiectul Tata, nu ar mai fi existat Marea Noapte a Cocteilurilor, nici Aventura din New York, nici Proiectul de Reformare a lui Don… şi nici Proiectul Rosie. Iar dacă nu ar fi existat această succesiune neprevăzută de evenimente, fiica ei şi cu mine nu ne-am fi îndrăgostit. Iar eu aş mânca în continuare homar în fiecare seară de marţi.
Incredibil.

Mulţumiri

Proiectul Rosie a fost scris repede. M-am întrerupt din lucru doar ca să le cer părerea soţiei mele, Anne – care e tot scriitoare –, fiicei mele Dominique şi colegilor mei de la cursul de scriere narativă de la RMIT[1], coordonat de Michelle Aung Thin.

După ce a fost acceptat de Text Publishing, manuscrisul s-a bucurat de îngrijirea atentă a editoarei mele, Alison Arnold, care a înţeles exact ce îmi doream să fie acest roman, şi de susţinerea călduroasă a lui Michael Heyward şi a echipei sale, în special a lui Jane Novak, Kirsty Wilson, Chong Weng Ho şi Michelle Calligaro. Datorită efortului lui Anne Beilby de a atrage atenţia editurilor străine asupra *Proiectului Rosie*, povestea lui Rosie şi a lui Don va fi istorisită în treizeci de limbi.

Însă povestea de la baza ei are o istorie mult mai lungă. A fost iniţial un scenariu creat pentru cursul de scriere creativă pentru televiziune din cadrul RMIT. Anne, fiul meu Daniel şi cu mine am creionat firul acţiunii în timpul unei excursii în Noua Zeelandă. O primă prezentare a personajelor a fost publicată sub titlul de *Proiectul Klara. Etapa 1* în *The Envelope Please*, în anul 2007. Am finalizat prima variantă a scenariului în anul 2008, cu o altă intrigă şi cu o unguroaică tocilară, Klara, în locul lui Rosie. Am cumpănit o vreme înainte de a hotărî că povestea avea să fie una comică, nu dramatică. Povestea a suferit modificări semnificative în decursul următorilor cinci ani, majoritatea în bine, iar pentru lucrul acesta trebuie să le mulţumesc numeroaselor persoane care m-au încurajat, criticat şi motivat să nu mă declar satisfăcut de stadiul în care ajunsesem.

Profesorii de la RMIT m-au învăţat principiile istorisirii unei poveşti şi, în acelaşi timp, mi-au oferit şi sfaturi concrete legate de scenariul la care lucram. Trebuie să le mulţumesc în mod deosebit lui Clare Renner, directoarea programului, lui Tim Ferguson, legendă a comediei, lui David Rapsey şi Ian Pringle, experimentaţi producători de film, care nu s-au zgârcit cu sfaturile critice, şi lui Boris Trbic, care m-a învăţat să apreciez comedia trăsnită. Cary Grant l-ar fi jucat impecabil pe Don. Jo Moylan mi-a fost parteneră de scris vreme de un an, când au avut loc cele mai radicale schimbări. Creând scurtmetraje alături de studenţii de la audiovizual, sub îndrumarea lui Rowan Humphrey şi Simon Embury, am învăţat enorm de multe despre ce merge şi ce nu merge într-o comedie. Văzând cum dialogurile mele mult prea lungite cădeau pe podeaua metaforică a camerei de montaj, am învăţat enorm despre scrisul economicos. Kim Krejus, de la 16th Street Actors Studio, a găsit actori talentaţi, care au oferit o lectură revelatoare a textului.

Am şansa să fac parte dintr-un grup de scriitori talentaţi şi sârguincioşi: Irina Goundortseva, Steve Mitchell, Susannah Petty şi May Yeung. *Rosie* s-a aflat în permanenţă pe agenda noastră de lucru, iar entuziasmul Irinei faţă de nuvela iniţială a avut un rol esenţial în decizia mea de a duce proiectul

mai departe. Ulterior Heidi Winnen a fost prima persoană din afara familiei mele care a sugerat că romanul are potenţial.
Scenariul s-a bucurat de feedbackul inteligent al unor adevăraţi *guru* ai scenaristicii, Steve Kaplan şi Michael Hauge. Implicarea lor a fost înlesnită de Marcus West de la „Inscription“, dar şi de Asociaţia Scriitorilor Australieni, care în anul 2010 a sponsorizat premiul pentru cel mai bun scenariu de comedie romantică. Producătorii Peter Lee şi Ros Walker, precum şi regizorul John Paul Fischbach, au contribuit şi ei cu valoroase critici constructive.
Drumul spre publicare a început în 2012, atunci când *Proiectul Rosie* a câştigat Victorian Premier’s Literary Award pentru manuscrise nepublicate. Aş vrea să mulţumesc pe această cale conducerii statului australian Victoria şi Centrului Wheeler pentru sponsorizare şi pentru faptul că acordă acest premiu. Le sunt de asemenea recunoscător membrilor juriului, Nick Gadd, Peter Mews, Zoe Dattner şi Roderick Poole, pentru curajoasa lor alegere.
Foarte multe persoane au sprijinit *Proiectul Rosie* şi pe mine de-a lungul drumului de şase ani între stadiul de concept şi cel de roman publicat, printre care nu-i pot uita pe Jon Backhouse, Rebecca Carter, Cameron Clarke, Sara Cullen, Fran Cusworth, Barbara Gliddon, Amanda Golding, Vin Hedger, Kate Hicks, Amy Jasper, Noel Maloney, Brian McKenzie, Steve Melnikoff, Ben Michael, Helen O’Connell, Rebecca Peniston-Bird, April Reeve, John Reeves, Sue şi Chris Waddell, Geri şi Pete Walsh, şi nici pe colegii mei de la RMIT.
Salata de homar a lui Don se bazează pe o reţetă din volumul lui Teage Ezard *Contemporary Australian Food*. Este perfectă pentru o cină romantică pe balcon, împreună cu o sticlă de şampanie *rosé* Drappier.

1. Royal Melbourne Institute of Technology.

Table of Contents

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
Mulţumiri